5892 / F-185

complete

नं. १४३२

[illegible] र भ[illegible]वपनिराजक [illegible]

श्री० १

श्रीगणेशाय नमः॥ हरिः ॐ॥ गुरुं गणपतिं देवीं भैरवं परमेश्वरं॥ नमस्कृत्य प्र
वक्ष्यामि मंत्रशास्त्रं विभूतये ॥१॥ सांगं सलक्षणं सर्वं वेदसारमभिप्रदं॥ ज्ञानदं
शिवजं तत्तु साधकानां सुखावहं ॥२॥ श्रीदेव्युवाच॥ श्रीशिवेशानदेवेशश्रीना
थ जगतां पते॥ श्रीकालगलचिद्रूपश्रीमते भवते नमः॥३॥ अन्यथा शरणं नास्ति
त्वमेव शरणं मम॥ तस्मात्कारुण्यभावेन रक्षरक्ष महेश्वर॥४॥ यद्गुह्यं परमं लोके य
च्छास्त्रमखिलप्रदं॥ यद्धितं साधकेंद्राणां तद्वदस्व दयानिधे॥५॥ श्रीशिव उवाच॥
श्रीमत्परमसौभाग्यं यंत्रमंत्रागमादिना त्रयाणामपि वेदानां शृणु गुह्यतमं परं ६

महामंत्रं क्रियाशास्त्रं महासिद्धिप्रदायकं ॥ सर्वदोषप्रशमनं पावनं लोकजीवनं ॥ ७
धर्मार्थकाममोक्षाणां फलदानप्रगल्भितं ॥ सर्वज्ञानपरं ब्रह्मज्ञानदं ब्रह्मसिद्धिदं ॥ ८
तादृशं कल्पमार्गोपयं सर्ववेदागमोद्भवं ॥ श्रीब्रह्मसिद्धिप्रदं श्रेष्ठं शृणु सर्वमयेविके ॥ ९ ॥ व
क्ष्यमाणं महाशास्त्रं पठतां शृण्वतामपि ॥ तथा लोकपतां पुंसां वनितानां विशेषतः ॥ १०
क्षिप्रसिद्धिप्रदं दिव्यं कथयामि जगन्मये ॥ प्रणम्य परयाभक्त्या ब्रह्माद्यं यो वलोक्यते ॥ ११
महमात्स्यमौभाग्यमस्तु ज्ञानं च भूपकं ॥ लब्ध्वा शिवःसमुत्थाय विभाते देशिकं स्मरन् ॥ १२
वक्ष्यमाणेन शास्त्रेण सिद्धं कर्म समाप्यसः ॥ यथा तथं पुराणं मे कांतभवने शुभे ॥ १३ ॥

भै० २

यथाविधिसमाविश्य भूतो द्वारं चरेत्स्थितः ॥ अपसर्पन्तु ये भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ॥ १४ ॥ ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥ इति कराकरास्फोटं त्रिधा घातं तथा तथा ॥ १५ ॥ ततो मंत्रैर्नमस्कृत्य लोकपालांश्च मंडपं ॥ मुक्ताविद्रुमरत्नकांतिरुचिरं हेमं विचित्रांबरं नानादिव्यसुगंधिगंधनिवहं नानाप्रसूनार्चितं ॥ पंचाशल्लिपिशोभितं परसुधाधारा मिरासेचपन्नं चानल्पं प्रपन्नसुखं रम्याद्यपीठं नमः ॥ आब्रह्मलोकादाशेषाद्रालोकालोकपर्वतात् ॥ ये वसंति द्विजा देवास्तेभ्यो नित्यं नमो नमः ॥ इति न्यासमासीनः सर्वालंकरणान्वितः ॥ आरोधनोपयोगानि संपाद्य तदनंतरं ॥

॥१७॥ वस्त्रं धेयज्ञेन्नाथं वस्त्रानं स्मयं विभुं ॥ परं पराक्रमे गौव गंध पुष्पाक्षतादिभिः

॥१८॥ चिरं ध्यात्वा ततो देवी भूत शुद्धिं यथाविधिः ॥ ऋष्यादिन्यासादिकं कुर्यात्प्रसन्नात्मा

यथाविधिः ॥ १९ ॥ सर्वकार्यार्थसिद्ध्यै च सर्वविघ्ननिवृत्तये ॥ पंचदशाक्षरीं कविं शेनूयज्ञे

है नायकं पुनः ॥ २० ॥ इति श्री प्रकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे

उत्साहप्रक्रमो नाम प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥ अथ विघ्नविनाशाय मंत्रिणां सर्वसिद्धये । गणे

शाख्यं नवं वक्ष्ये सर्वकामफलप्रदं ॥ १ ॥ पीठासने षट्पत्रे ज्ञेनव शाक्तीर्गणेशो शिशुः ॥ प्रागादि

तो यज्ञेदविनवमीं कर्णिकांतरे ॥ २ ॥ तीव्रां च ज्वालिनीं नंदां भोगदां कामरूपिणीं ॥ उग्रां

तेजोवतींसत्यांततोविघ्नविनाशिनीं ॥३॥ रक्तांगरागवसनमाल्याभरणभूषिताः ॥ व
राभितीकराःसर्वाः प्रसन्नाद्दिभिरर्चयेत् ॥४॥ तस्योपरिमहायंत्रंकल्पयित्वायथाविधिः
आवाहनादिपुष्पांतंकृत्वानत्वायपंचधा ॥५॥ गुरुंप्रथममाराध्यपारंपर्यविधानतः
विघ्नेश्वरंसावरणंविभुंसंविन्मयंयजेत् ॥६॥ आराध्ययोगिनीदेवानेकचत्वारिपंच
भिः ॥ यजेदन्नस्यत्वरंसिद्धिंतल्लंत्यखिलदेवताः ॥७॥ विंघ्नेगणेश्वरंलक्ष्मीत्रिकोणेदिक्षु
वाह्यतः ॥ श्रीयंश्रीपतिंपूर्वेचांबिकामंबिकापतिं ॥८॥ दक्षिणेथरतिंकामंपश्चिमेचो
त्तरेततः ॥ महींमहीपतिंचैवमूयोलक्ष्मीगणेश्वरं ॥९॥ परतोक्रतुकोणाग्रमादितस्ता

न्यजेत्कामात् ॥ अथामोदौ समृद्धिं च प्रमोदं कांतिसौमुखौ ॥ १० ॥ मदनावतीसमायु

क्तं दुर्मुखं च ततः परं ॥ मदद्रवामप्यविघ्नं द्राविणीं विघ्नवारकं ॥ ११ ॥ वसुंधरां शंखनिधिं

वाह्येद्दक्षिणपार्श्वके ॥ वसुमतिं पद्मनिधिं वामपार्श्वे यजेत्ततः ॥ पावकेशानदैत्येय

पवमानेन्द्रपाशिषु ॥ अंगदेवीर्यजेद्दृष्टपत्रे प्रागादिमातृकाः ॥ लोकपालांस्ततः पश्चाद्यजे

द्दिक्षु यथाक्रमं ॥ पंचाशदक्षराधीशांस्ततः पाशांकुशौ यजेत् ॥ १४ ॥ वकाराद्यं महीकोणं

वह्नेन परिवेष्टितं ॥ चिरं ध्यात्वा गणेशं च गणेशाभिमुखं स्थितः ॥ १५ ॥ गंधमाल्यैः समभ्य

र्च्य धूपदीपादिकैर्यजेत् ॥ कृत्वा तर्प्यमात्मानं शतवाराभिमर्शितं ॥ १६ ॥ आत्मन्युद्वास्य

प

भैं० ८

५

देवेशं मत्तकारार्धनं चरेत्॥ सुमुखश्चैकदंतश्च कपिलो गजकर्णकः॥१७॥ लंबोदरश्च विकटो विघ्नराजो विनायकः॥ धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो भालचंद्रो गजाननः॥१८॥ वक्रतुंडः शूर्पकर्णो हेरंबः स्कंदपूर्वजः॥ षोडशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि॥१९॥ विद्यारंभे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा॥ संग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते॥२०॥ एवं स्तुत्वा थ नवकैर्देवमिष्ट्वा यथाविधि॥ सवनेतत्रतत्स्थाने यजेदाकाशभैरवं॥२१॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे यजनविधिर्नाम द्वितीयोध्यायः॥ २ ॥ श्रीशिव उवाच॥ रहस्यं सं[illegible]कल्पाग्निभैरवस्य महात्मनः॥ सर्वलोकैकरक्षार्थं तव वक्ष्यामि

क० २

दे० १

तत्वतः ॥१॥ कदालोकहितार्थाय लीलया काशभैरवं ॥ त्रिधा विभज्य चात्मानं रक्षसे सर्व
दाखिलं ॥२॥ आकाशभैरवं पूर्वं द्वितीयं चाशुगाह्वयं ॥ शरभं तु तृतीयं स्यादूपत्रयमिहो
च्यते ॥३॥ तस्य तातीयरूपस्य त्रिधा रूपं विशेषतः ॥ शरभं सालुवं चैव पक्षिराजं तृती
यकं ॥४॥ तत्र मूलत्रिरूपेषु यत्तदेकं यथा हृदं ॥ आदिदेवी स्य मंत्रस्य विद्या ऋषिरि
होच्यते ॥५॥ तथा छंदस्तथा देवी देव आकाशभैरवः ॥ प्रणवं मां च मायां च बीजशक्ती
च कीलकं ॥६॥ स्वेच्छाकार्यार्थसिध्यर्थं विनियोगो यमायया ॥ करांगन्यासजाला
नि कृत्वा च भावना ॥७॥ नानाइति सहस्रबाहु सहितं नानास्त्रिमा

भै॰ ५

5

लाधरं॥ नानावर्णसहस्रपादकमलं नानाविधालंकृतं॥ नानाभोगविभूषणं श्रीमुत्तर

ग्रीवं सहस्राननं॥ नानारातिहरं कपालवरदं सौम्यावशानं शिवं॥८॥ एवं ध्यात्वा जपे

न्मंत्रं षोडशाक्षररूपकं॥ जपेद्रुद्रमुखोल्लध्वालसंसर्वांगसंयुतं॥९॥ भूकोणवृतां

तरवन्हिकोणसंपादितं कल्पयथाविधानं॥ ध्यात्वा ध्यातस्यामखिलोपचारैराराध

येतद्दिशिवाह्यदेशे॥१०॥ तत्कोणमध्येसकलोपचारैस्ततो जपेन्मंत्रममीप्सितं ह्रै

॥११॥ यामार्द्धकालार्जितकार्ये काल: प्रादुर्भवत्यं वरभैरवस्स्वयं॥ निवेद्यतस्याखिलमा

त्म नायं धत्वातदास्य: प्रणिपत्यतिष्ठेत्॥१२॥ श्रीरुद्रसूक्तं प्रजपेत्त्रिवारं ततोखिलेशं प

रितुष्टहत्स्यात् ॥ चतुष्टयेनतंपश्येद्दपांगेनदयापरः ॥१३॥ सप्तकेनलभेत्पूर्णांवीक्षणांभा
षणांतथा ॥ एकादशेनवाक्सिद्धिषोडशेनामरत्वकं ॥१४॥ अष्टादशेनसौभाग्यंचतु
र्विंशेननिग्रहं ॥ अष्टविंशेनदेवत्वंत्रिंशेनेंद्रत्वमाप्नुयात् ॥१५॥ चत्वारिंशेनवेधात्वं
स्वर्गोमेरुंचसर्वेसु ॥ पंचाशतारमेसत्वं अष्टाशीत्याघोरइकं ॥१६॥ शतेनशिवसालोक्यं
सहस्रेणस्वरूपकं ॥ सामीप्यमयुतेनैवनियुतेनविशेषतः ॥१७॥ लक्षेणशिवशा
युज्यंचमकंतत्परंयजेत् ॥ चमकोक्ताखिलंभोग्यंतत्तस्वाकाशभैरवः ॥१८॥ संतुष्ट
हृदयस्तस्मिदशात्येवनसंसयः ॥ तेनश्रीरुद्रसूक्तेनशिवलिंगाभिषेचनं ॥१९॥ कृत्वैका

दशधामंत्री पूजयेत्सर्वसिद्धये॥२०॥ इति श्रीआकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमाम
हेश्वरसंवादे उत्साहयजनं नाम तृतीयोऽध्यायः॥३॥ श्रीशिव उवाच॥ अथ महाभिषेकस्य
विधिं वक्ष्यामि तेंऽबिके॥ येनाखिलापराधं च क्षमते भैरवः॥१॥ समाप्य साधकं क
मेव स्वयजनमुपाशनंतु रंगेहं जनो रम्यं प्रविश्य सः॥२॥ पूर्ववत्कलशं कृत्वा नमस्कृत्वा
महेश्वरं॥ ततः पीठस्थस्तेन पार्श्वेन शिखाश्रिकं॥३॥ मातृकासहितेनैव न्यसेत्स व्या
पकः क्रमात्॥ मंडपं विकिरेत्पश्चात्पट्टैस्तिस्रश्चाक्षतान्॥४॥ सुगंधिगंधिपयसा
पूर्णां कुंभमलंकृतम्॥ संस्थ संच जपेन्मंत्री गायत्रीं व्याहृतीयुतां॥५॥ वेदादींश्चतुरोमं

संगवानं

त्वानापो हि ष्ठान्यूचोभव॥ शन्नइंद्रेति सूक्तं चएतोविं शमितितृचः॥८॥तरत्समंदितीचतुःपवस्सोमसूक्तकं॥ आपो वेतिमहासूक्तं जप्त्वाभ्यर्च्य समादिभिः॥९॥आसर्पेशंखमभ्यर्च्य ममेगंगेत्यृचं जपेत्॥ ऋतंचेतितृचं प श्चात्त्रिवारं मनसा ततः॥८॥ गंगेचयमुने चैव गोदावरीसरस्वती॥ नर्मदे सिंधुकावेरीजलेस्मिन्संनिधिंकुरु॥९॥इतिजप्त्वा त्रि धात्मानं प्रोक्ष्येपिकरणानि च॥ ततः सहस्रशीर्षेतिदेवमावाह्यलिंगके॥१०॥ पीठेपुरुषएवेदं एतावानस्यपाद्यकं॥ त्रिपादूर्ध्वमुदैरर्घ्यंतस्मादाचमनीयकं॥११॥ यत्पुरुषेणहविषामधुपर्कंततश्चरेत्॥ ततोविशेषसूक्तेन स्नानंतं यज्ञमितु

चा ॥१२॥ श्रीरुद्रं चमकं चैव पंचशांतिस्ततः परं ॥ श्रीसूक्तं धृतिसूक्तं च भूसूक्तं पु

रुषसूक्तकं ॥१३॥ ब्रह्मसूक्तं विष्णुसूक्तं पंचरौद्रं ततः परं ॥ तस्मादिति ततो वस्त्रं तस्मा

दौतर्पकं ततः ॥१४॥ तस्मादित्युपवीतं च मूलेनाभरणानि च ॥ यत्पुरुषमिति गंधं ब्राह्म

णोस्येति पुष्पकं ॥१५॥ चंद्रमा मनसो धूपं नाभ्या आसीत्तु दीपकं ॥ सप्तास्यासन्नित्य

नयानैवेद्यममविलान्वितं ॥१६॥ म्रहमस्मीति सूक्तेन स्पृशानूजल्लाततः परं ॥ परिषे

चनमुघ्यानीकृत्वा पुष्पेण संस्पृशन् ॥१७॥ निवेद्येन ततः पश्चान्मधुवाता इतित्वा

धूरसीति ततो धूपं श्रीयेजातस्तु दीपकं ॥१८॥ यज्ञेनेति च तांमूलं अंवकेन प्रसूनकं

सद्योजातेन छत्रंतु वामदेवेन चामरं ॥१९॥ क्षमापोवषट्त इति शंखतीर्थेन निवेदनं ॥ व्यंज

नंचतत्वघोरेणानीराजनंततदित्यथ ॥२०॥ सर्वं समाचरं देवमीशान इति दर्पणं ॥ नमस्कृ

त्वाततःस्तुत्वात्रिधास्वधाभिषिक्तकं ॥२१॥ यथेष्टं प्रार्थ्य देवेशं स्वात्मन्युद्वासयेत्‌ रवं ॥ चि

दंध्यात्वाततोमंत्री सोहं सोहमिति स्मरन्‌ ॥२२॥ गुरोःसमीपमागत्य गंधपुष्पाक्षता

विधिः ॥ अभ्यर्च्य पदद्वंद्वं प्रक्षाल्य शुभवारिणा ॥२३॥ तत्कंचरणमस्तकेन प्रोक्षयेत्त्रिः

स्वमूर्द्धनी ॥ ततस्ततीर्थमादाय स्मरन्मंत्रं त्रिधा पिबेत्‌ ॥२४॥ अविद्यामूलनाशाय

जन्मकर्मनिवृत्तये ॥ ज्ञानसौभाग्यसिध्यर्थं गुरुपादोदकं शुभं ॥२५॥ ततो गंधप्रसूना

नु ३

भैं॰ ८

नासैवाग्निरं संपूज्य देशिकं ॥ यथासंभोदनेनैव सत्कारसहितेन तु ॥ २६ ॥ संपूज्य परया भक्त्या स्वयं भुंज्यात्ततः परं ॥ इति श्रीभैरवेश्वरस्य महासाधनार्थकं ॥ ज्ञात्वा गुरुमुखान्मंत्री प्रतिवासरमाचरेत् ॥ २७ ॥ इति श्रीआकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे श्रेष्ठे उमामहेश्वरसंवादे उमाहाभिषेकविधिर्नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अथ पंत्र प्रयोगं तु कल्याणि शृणु वच्म्यहं ॥ नानासिद्धिप्रदं श्रेष्ठं नानाकार्यजयप्रदं ॥ १ ॥ वेधसेनं त्रिमूर्द्धानं परिविद्यामि विष्णततः ॥ ऊर्द्ध्वं शूलं तु तन्मध्ये लिखेद्धं कुरुते तिफट् २ ॥ संपूज्य विधिवद्देवमावाह्याकाशभैरवं ॥ तद्दले विष्टमाद्लि ख्यस्थापयेत्तद्विको

एकै ॥३॥ यद्वा चक्रप्रकारेण सिध्यत्वाशु न संसयः ॥ निग्रहानुग्रहे चैव तथा षट्कर्मस-
ञ्चरे ॥५॥ भूतप्रेतपिशाचेषु वैरिष्वपि चरेच्छिवे ॥ मरीचिं काश्यपिं भानुं तापकं व-
ह्निमारुतौ ॥६॥ स्तूकरं सुकरं चैव बिंदुश्चात्र तदनंतरं ॥ चिंतामणिरिति ख्यातं सप्तकूटं
महामनुं ॥७॥ हेमपात्रे समालिख्यावाह्य संपूज्य भैरवं ॥ जपशाहस्रकं कुर्याद्दक्षावं
यथाविधि ॥८॥ तेन सर्वसमृद्धिं च सर्वकार्यं जलं लभेत् ॥ अयुतेन वशीकारं नियु-
तेन धनागमं ॥१०॥ चत्वारिंसेन वाक्सिद्धिं मोहनं चतुरत्तरात् ॥ पंचाशत्पापगात्
क्षोभं षष्ट्याकर्षणमद्भुतं ॥११॥ उच्चारणं तु शाप्तत्यानवत्यास्तंभनं भवेत् ॥ निग्र-

हंषणावत्यातुलक्षेणाखिलदर्शनं ॥१२॥ समूलचैणादेवेशिसर्वाभिष्टंलभेध्रुवं ॥ चिं
तामणिमहामंत्रंचिंतितार्थप्रदायकं ॥१३॥ एकाक्षरंमहावीर्यंयत्नेनापिजपांविके ॥ यं
त्ररूपेणमंत्रंचमंत्ररूपेणयंत्रकं ॥१४॥ मंत्रपंत्राक्षरंतस्मात्क्षिप्रसिद्धिप्रदंभवेत् ॥ ब्रह्मा
णांचमुधाविष्णुंमायाबीजंसमुद्धरेत् ॥१५॥ कामराजमितिख्यातंचतुष्कूटंमहामनुं
मास्मामायान्तुतैनैववेष्टितंमंत्ररूपकं ॥१६॥ तस्मिन्मंत्रेमहायंत्रे देवमाकाशभैरवं
ध्यात्वाद्ध्यानेनसंपूज्यजपेदेकाग्रमानसः ॥१७॥ चतुःसहस्रंवस्यायमंत्रंस्त्रीणामथायु
तं ॥ सेनायांनियुतंराज्ञांप्रयुतंह्यधिकंनृणां ॥१८॥ देवतानांचतुःषष्ठिंमुनीनांसप्तसप्ततिः

हेरेरसीतिनेवतिंविलोलेक्षंतुवेधसः॥१९॥ वतुर्लक्षंमहेशस्यसर्वंयत्नेनपूर्वकं॥ सर्वेष्वेने
नमंत्रेणशीतांशसिद्धिर्भवेत्॥२०॥ अनंतंचवृहज्जानुंनारायणमतःपरं॥ महामायांत
तोबिंदुसंयोज्याशेषमुद्धरेत्॥२१॥ महामायेतिविख्याताचतुष्कूटाक्षरात्मिका॥ तत्कूटं
मंत्रयंत्राख्यंसर्वकार्यार्थसिद्धिदं॥२२॥ तस्मिन्ना[illegible]रेवेशमिष्टापंचसहस्रकं॥ मोहनाय
जपेन्मंत्रंजंतूनामयुतंनृणां॥२३॥ स्त्रियंपंचदशसाहस्रंनियुतंरोगशांतये॥ पंचविंशति
साहस्रंद्रव्यलाभायमानुषात्॥२४॥ त्रयस्त्रिंशत्सहस्रंतुपुत्रलाभायपोषितां॥ सप्तत्रिंश
त्सहस्रंतुमहावैरस्यशांतये॥२५॥ षट्चत्वारिंसहस्रंतुविद्वेषोच्चाटसिद्धये॥ षट्पंचाशत्स

लक्षं तु मृतकोत्थापनाय वै ॥२६॥ चतुःषष्टिसहस्रं तु सर्वाकर्षणसिद्धये ॥ अशीतिसहस्रं तु
देवताकर्षसिद्धये ॥२७॥ सप्तनवतिसाहस्रं सर्वसौभाग्यसिद्धये ॥ सर्वस्तंभाय लक्षं तु मार
णाय रिलक्षकं ॥२८॥ चतुर्लक्षं प्रसादाय पंचलक्षं विशेषतः ॥ इन्द्रत्वं दशलक्षेण त्रिंशल्लक्षे
णतत्वकं ॥२९॥ षष्टिलक्षेण विष्णुत्वं रुद्रत्वं दशलक्षकं ॥ चतुःशतेन लक्षेण महामायित्व
मं विके ॥३०॥ सदैवैश्वानरं विन्दुं मायाबिंदुमतःपरं ॥ उद्धरेदखिलं योऽस्य चक्रकूटं परात्परं ॥३१॥
लक्ष्मीबीजमिति ख्यातं सर्वसंपत्समृद्धिदं ॥ महामायावदखिलं विशेषाद्धाऽस्य सिद्धिदं ॥३२॥
अग्निनीमंत्रसुहृत्स महामायां च बिंदुयुक् ॥ द्राविणीयमिति ख्यातं त्रीकूटं द्रावकारकं ॥३३॥

एतन्मंत्रमयं यंत्रं विधिवत्पूजयेत्पूर्ववत् ॥ लक्षत्रयं सपं कुर्यात्सर्वलं काममाप्नुयात् ॥ ३४ ॥
ईशानं पावकं विष्णुं नारायणमतः परं ॥ विद्धि हृदयं च संयोज्यं चोद्धरेज्ज्ञास्करात्मकं ॥ ३५ ॥
चतुष्कूटं महामंत्रं सर्वव्याधिविहरं परं ॥ चिंतामणिवद्रखिलं द्विलक्षात्कुष्ठनाशनं ॥ ३६
यक्ष्माहरं त्रिलक्षं च सर्व रोग चतुष्टयं ॥ ३७ ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे मंत्रयंत्रप्रक्रमं नाम पंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ शिव उवाच ॥ चित्रमालां प्रवक्ष्यामि शीघ्रसिद्धिप्रदायिनीं ॥ सर्वसौभाग्यदां नृणां चतुर्वर्गफलप्रदाम् १
आकाशभैरवस्यास्य मंत्रस्यानंदभैरवः ॥ ऋषिश्छंदस्तु गायत्री देवताकाशभैरवः ॥

भैं॰ पी

ह्रींकारबीजमित्युक्तं हुंकारं शक्तिरुच्यते ॥ सर्वाभीष्टार्थसिद्ध्यर्थे विनियोगस्तु मायया ॥ ३ ॥
करांगन्याससंजालानि क्रमात्कृत्वाथ भावयेत् ॥ सहस्रपाणियद्वक्त्रं सहस्रनयनलोचनं ॥
॥ ४ ॥ सर्वाभिष्टप्रदं देवं स्मरेदाकाशभैरवं ॥ ५ ॥ ॐ नमो भगवते आकाशभैरवाय निखि
ललोकप्रियाय प्रणतजनपरितापविमोचनाय सकलभूतविवारणाय सर्वाभिष्ट
प्रदाय नित्याय सच्चिदानंदविग्रहाय सहस्रबाहवे सहस्रमुखाय सहस्रत्रिलोचनाय स
हस्रचरणाय कराला य अखिलरिपुसंहारकारणाय अनेककोटिब्रह्मकपालमाला
लंकृताय नारुधिरमांसभक्षणाय महाबलपराक्रमाय महद्दंतरायविषमोचनाय पर

मंत्रतंत्रविच्छेदनाय प्रसन्नवदनावुजाय२ ऐह्येहि आगच्छ आगच्छ ममाभीष्टमाकर्षयावे
शयपावेशय मोहय२ भ्रामय२ द्रावय२ तापय२ सिद्धय२ वंधय२ मथय२ क्षो
भय२ भूतप्रेतपिशाचान्मर्दय२ कर्दय२ पाटय२ मोटय२ गुंफय२ कंपय२ ताडय
२ त्रोटय२ भेदय२ छेदय२ चंडवातानिलवेगाय संततगंभीरविज्रंभणाय संकर्षय२
प्रवेशय२ क्षोभय२ स्तंभय२ तोदय२ खेदय२ तर्जय२ गर्जय२ नाशय२ रोदय२
घातय२ वेलय२ सकलरिपुजनान्छिंधि२ भिंदय२ बंधय२ रुंधय२ तर्दय२
वंदय२ श्रीं ह्रीं क्लीं कल्याणाकाररणाय श्मशानानंदमहाभोगप्रियाय देवदत्तं ॥०

भै॰ ९२

आनय २ हूनय २ केलय २ मेलय २ प्रसन्नवत्सलाय प्रतिवदनलयन २ हनामतक्षिर
गानयनायुसहस्रकोटिवेतालपरिवृताय ममरिपून् चापय २ तापय २ मेचय २ मोच
य २ लोटय स्फोटय २ गृह्ण २ अनंतवासुकितक्षककर्कोटकपद्ममहापद्मशंख
कुलिकमहानागभूषणाय स्थावरजंगमानां विषं नाशय २ ध्वंसय २ भस्मीकुरु २
भक्तजनवल्लभाय सर्गस्थितिसंहारकारणायक थय २ सर्वशत्रून् उद्वेजय २ विद्वे
षय २ उत्सादय २ उत्पादय २ बाधय २ साधय २ दह २ पच २ शोषय २ पोषय २
दूरय २ मारय २ क्षय २ शिक्षय २ समस्तभूतंशिक्षय २ श्रीं ह्रीं क्लीं क्ष्म्रैं अनव

रतंतांउवायश्चापदुद्धरणाय साधुजनान्तोषय २ भूषय २ पालय २ शीलय २ कामक्रो
धलोभमोहमदमात्सर्यं शमय २ दमय २ त्रासय २ शापय २ क्षितिजलदहनमारुतग
गनतरणिसोमात्मशरीराय शमदमोपरतितितिक्षासमाधानश्रद्धां दापय २ विघ्नवि
छेदनं कुरु २ रक्ष २ क्ष्म्रैं क्लौं ह्रीं श्रीं व्रह्मणे स्वाहा ॥ इति गोप्यं महामंत्रं परमाकाशभै
रवं ॥ यस्य स्मरणमात्रेण नंदंत्यखिलदेवताः ॥ १ ॥ शतवारमिमं मंत्रं जपेत्सर्वार्थसिद्ध
ये ॥ त्रिवारं कार्यसिद्ध्यर्थं जपेदेकाग्रमानसः ॥ २ ॥ प्रथमं तु त्रिधा मंत्रपदं त्वेवं परास्म
रेत् ॥ तत्काम्यसिद्धये शक्तौ जुहुयात्स्वात्मपावके ॥ ३ ॥ इति श्रीआकाशभैरवकल्पे

प्रे
प्रत्यक्षसिद्धिउमामहेश्वरसंवादेचित्रमालामंत्रेनाम षष्ठोध्यायः॥ ६ ॥श्रीशिवउवाच

शृणुदेवीक्रियाभेदंशीघ्रंसिद्धिप्रदायकं॥नानाकर्मसमोपेतंसाधकानांविवेकिनां ॥१॥रक्तांबरसुमलेपभूषणांरक्तलोचनं॥रक्तवर्णोलशार्ङ्गीवंरक्तकुंडलसंयुतं॥२॥ रत्नकेयूरमुकुटलसच्चंद्रार्द्धशेखरं॥प्रसन्नममृतोन्मत्तंप्रणमामिप्रसिद्धिदं॥३॥ इक्षुकोदंडपुष्पेषुपुणोबाहुसहस्रकं॥कामेकोत्पमानैर्दैवैःपूरिताशावकाशकं ॥४॥चिरंध्यात्वाजपेदेवंजगद्वश्यायसाधकः॥काममादौततोमंत्रंपुनःकामंसपल्लवं ॥५॥त्रिसहस्रंततोमौनीदेशिकाज्ञामनुस्मरन्॥ततःसर्ववशीकारंसाध्ययुक्तंविशेष

शेषतः ॥ ६ ॥ आकर्षे च तथा ध्यानं पाशवाऊ सहस्रकं ॥ तत्पाशपूरिताशेषककुभः कर्षनाखिलं ॥ ७ ॥ ध्यात्वा जपेत्तथा मंत्रं साधकस्थिरमानसः ॥ आकारं च ततो मंत्रं पुनरां सह
पल्लवं ॥ ८ ॥ आकर्षे रोविशेषज्ञः स साध्यं तस्य सिद्धये ॥ राजचोरारिनारीणां वेतालानां विशेषतः ॥ ९ ॥ चेतनाचेतनानां च भूतप्रेतगणादिना ॥ तस्य षीघ्रं लभेद्देवी सर्वाकर्षणमद्भुतं ॥ १० ॥ शर्वे लोकवशीकारं सर्वकार्यमयं तथा ॥ ते सर्वे तद्दशं प्राप्य दासभूताभवंति हि ॥ ११ ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे वश्याकर्षणप्रयोगो नाम सप्तमोध्यायः ॥ ७ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ पीतांबरं प्रस

न्नाक्षं कुंकुमारुणावक्षसं ॥ मुक्ताहारलसद्ग्रीवरत्नसंजितनूपुरं ॥ १ ॥ उत्तुंगरत्नमुकुटमु
ग्घज्ञानसमप्रभं ॥ अमृतामंदसंभोगलीलामद्भुतविग्रहं ॥ २ ॥ स्वच्छंदमात्मवैलास्य
मोहिमाखिललोककं ॥ ध्यात्वा जपेत्ततो मंत्रं प्रसन्नात्माजितेन्द्रियः ॥ ३ ॥ तस्य सद्ये
प्रभावेन देवदानवराक्षसाः ॥ भूतप्रेतपिशाचाश्च योषितोऽखिलमानुषाः ॥ ४ ॥ मन्मथा
नलनिर्दग्धास्सन्तश्चेष्टावराशनाः ॥ दिदृक्षवस्सन्तत्तन्नामसद्यस्सखिलतंतवः ॥ ५ ॥ महा
मायां ततो मंत्रं मायां सार्ध्दं विमोहय ॥ ततः स्वाहेति माहेशि द्रावयेति वै ॥ ६ ॥ विशेषा
न्मन्मथस्यानाः स्मरयास्वसाक्षि यः ॥ द्रवंति वकुरेतोसि वन्हे राज्यमिवभ्वयं ॥ ७ ॥

इति श्रीआकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे मोहनद्रावकप्रयोगो
नाम अष्टमोध्यायः ॥ ८ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ प्रवक्ष्यामि तव देवेशि स्तंभनद्वेषकर्मणि
जंगमस्थावराणां च सिद्धिप्राप्त्ये निदर्शनं ॥ १ ॥ महाकालं च नस्यामं वज्रदंतमुखं
भुजं ॥ कपिलाक्षं वृहत्स्कंधं करालं कृष्णवाससं ॥ २ ॥ गंगास्थिमालाचंद्रार्द्धशेख
रं विरवसेक्षणं ॥ महाकायं महावेगं व्यालयज्ञोपवीतिनं ॥ ३ ॥ वामहस्ते रिपो राक्षं
भीषयंतं प्रतीक्षणं ॥ मुद्गरं दक्षहस्ताग्रे स्ताडयंतं मुरस्थलं ॥ ४ ॥ एवं ध्यात्वा जपेन्मं
त्री चिरमाकाशभैरवं [illegible] ॥ पूर्वसंख्या महामंत्रमर्द्धरात्रौ यथाविधिः ॥ ५ ॥ चराचर

मै॰
१५

15

गतिस्यांतलोचनास्यकरांघ्रिणां ॥ गुह्यलिंगंभुतिस्तंभयंतिनसंशयः ॥ ६ ॥ वासवंमूलमंत्रंचपुनर्दिग्द्विसपल्लवं ॥ रुद्र ------- पल्लद्वेषसिद्धये ॥ ७ ॥ विद्वेषणप्रभावेनस्वप्नतापपराक्रमैः ॥ वैरिणांमन्युमन्योन्यमेधयंतमहेतुकं ॥ ८ ॥ तयोर्नैभ्वर्यजालानांक्षयंकुर्वतितत्परं ॥ तयोर्देशादिनात्यस्मान्महद्युद्धंभवेध्रुवं ॥ ९ ॥ इतिश्रीआकाशभैरवकल्पेप्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे स्तंभविद्वेषप्रयोगोनामनवमोध्यायः ॥ ९ ॥ शिवउवाच ॥ विग्रहोच्चाटनंवक्ष्येनितरांपरिपंथिनां ॥ महाक्रूरतरंगुह्यंशृणुसर्वेवरानने ॥ १ ॥ करालमुग्रदंष्ट्रंत्वंकालांतकसमप्रभं ॥ अनेककोटिब्रह्मास्थिमुंडमालाविभूषितं ॥ २ ॥

घोराट्टहाससंभिन्नाण्डगोलकं कृत्तिवाससं ॥ सद्यस्समुखहस्तांघ्रिमुकुटंनागभूषणं ॥ ३ ॥ स
हस्रकोटिवेतालगणासंवृतसमावृतं ॥ नानाविधशिलाभेदैर्वर्षयंतंस्वकिंकरैः ॥ ४ ॥ महा
वीर्यमतीत्रुद्धंमहाभीमपराक्रमं ॥ भक्षयंतंनिजैर्भूतैः परिपंथिकुलंबलात् ॥ ५ ॥ एवंह
पंचिरंध्यात्वास्मरेदाकाशभैरवं ॥ दशरात्रंजपेन्मंत्रीजपन्मेचसततंमनुं ॥ ६ ॥ उच्चाटनंच
संहारंदशाहात्परतोलभेत् ॥ वायुबीजंचमंत्रंचपुनर्वायुसपल्लवे ॥ ७ ॥ ॐकारंचपुन
र्मंत्रंपुनर्हुंकारपल्लवं ॥ इतिप्रयोगंद्वितियंकुर्यात्यत्नेनचांबिके ॥ ८ ॥ सहस्राल्लभेत
सिद्धिं संसयोनास्तिसांभवे ॥ ९० ॥ इतिश्रीआकाशभैरवकल्पेप्रत्यक्षसिद्धिप्रदेउमा

भै॰
१६

16

महेश्वरसंवादे उच्चाटननिग्रहप्रयोगो नाम दशमोऽध्यायः ॥ १ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ मोक्षमा
रस्वतं वक्ष्ये सर्वेषामपि फलतः ॥ समाहितेन मनसा शृणु कल्याणि शोभने ॥ १ ॥ स्फटिकाभं म
हादेवं प्रसन्नवदनां बुजं ॥ अमृतांशुकलां चं उमग्निसूर्येन्दुलोचनं ॥ २ ॥ व्याघ्रचर्माम्बरं शांतं
व्यालयज्ञोपवीतिनं वैडूर्यहारशोभाढ्यं मंदस्मितमनोहरं ॥ ३ ॥ मुक्ताविद्रुमरत्नानुसांगदं
भुविभूषितं ॥ स्वर्णनूपुरपादाब्जं भ्वेतकुंडलमंडितं ॥ ४ ॥ वीणाव्याख्यानम --पुस्तकं
स्फटिकस्रजं ॥ भस्ममस्त्रेगदां पद्मसुधाकुंभकरांबुजैः ॥ ५ ॥ विभ्राणमम लं ब्रह्मज्ञानम
द्रास्वरूपिणां ॥ चंद्रमंडलमध्यस्थं सच्चिदानंदमव्ययं ॥ ६ ॥ ध्यात्वा जपेत्ततो मंत्रं मप्रतंतत्त्व

विन्नमः ॥ विजृंभतेमहावाणीविषयङ्गाप्रवाहवत् ७ तद्वाणीं दूरतः श्रुत्वाप्रकंपंते कवीश्वराः ॥ तस्यभोगंचमोक्षंचभुक्तिमुक्तिचलभ्यते ८ भूतलेपूजितः सर्वैर्भुक्त्वाभोगान्यथेप्सितान् ॥ अनेनैवशरीरेणाज्ञोवन्मुक्तोभवेच्छिवः ॥ भाषामंत्रंपुनर्भाषावाहांतंमंत्रमुच्यते ॥ चिंतामणिंनतोमंत्रंपुनश्चिंतामणिंनमः १० मोक्षायप्रणवाद्यंतंधारणाप्रविशेषतः ॥ श्रियेश्रीपुटितंस्वाहा दृतिरारोग्यवृद्धये ॥ चंद्रंरोगविनाशायविघ्ननाशायदंपुतं ॥ इतिगुह्यतमंशास्त्रंलघुसिद्धिप्रदायकं ॥ यत्नेनापियजेद्देविसर्वकामार्थसिद्धये ११ ॥ इतिश्रीआकाशभैरवकल्पेप्रत्यक्षसिद्धिप्रदेउमामहेश्वर

संवादेभोगप्रदोनामैकादशोध्यायः ॥ ११ ॥ इतिप्रथमःपादः ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ देवादि
देवलोकेशशशिचूडमहेश्वर त्राहिमांजगतान्तापशाश्वदानंदशाश्वतं ॥ १ श्रीशि
वउवाच ॥ आशुतार्क्ष्यप्रयोगंसरहस्यंशृणुवच्म्यहं ॥ सर्वकामप्रदंदिव्यंचतुर्वर्गफ
लप्रदं ॥ २ ॥ आसुतार्क्ष्यास्यमंत्रस्यशंकरोऋषिरुच्यते ॥ छंदस्तुजगतीदेवआशुता
र्क्ष्योरव्यभैरवः ॥ ३ ॥ गंबीजमाहतीशक्तिरभीष्टेविनियोगकं ॥ गांश्रीइतिकन्यासंषडंगं
चांगभावना ॥ ४ ॥ आज्ञानोस्तप्रहेमप्रभमलमयप्रस्यमानाभितस्यादाकेर्णोकुंकुमा
भंभ्रमरकुलमिवश्यामाममाम्रुंडकेशं ॥ ब्रह्मांडंव्याप्रदेहंद्विभुजममिवरैर्भूषितोभूषि

तांगं पीं गाक्षंतीक्ष्णारद्रूंवरसमभ पदंताक्ष्यं तुग्रं नमामि॥५॥ श्रीगंगरुडायगरुडायसम स्तां डाय त्रैलोक्यनाय काय नागशोणित दिग्धांगाय ॐ पक्षिराजाय विष्णुवाहनाय सर्वसर्पान् संहरसंहर मथ२ मर्दय२ मोदय २ लोटय२ त्रोटय२ भ्रामय२ मुंच२ आ कर्षय२ आवेशय२ शिद्रुय २ शीघ्रुय२ समस्तभूतवेतालैर्नाशय २ सर्वग्रह न्नाशय २ सर्वशत्रून्नाशय २ सर्वसर्पान्संहर २ स्वाहा॥ षट्षष्टिशतमेवैतं मंत्रप त्र ग्राशुताक्ष्यंकं॥ मोहनाकर्षणावेशस्तंभवश्यानिभावयां॥६॥ दंडविद्वेषमंत्रामस्त भो ग्रारविनि ग्रहं॥ एवंनानाप्रयोगंचमोग्धंकमंदिमस्तके॥७॥ कुर्यादस्तंद्रितो मंत्री

सर्वकार्यार्थसिद्धये ॥ देवभूतग्रहादीनां नागगरोन्नराणां शिवे ॥ ८ ॥ एवं नानाविधाख्यानां ना
शानुग्रहाय च । हट्टव्रतःशक्तिपांकुर्यात्सकलां पल्लवान्वितां ॥ ९ ॥ अयुतं तु पुरश्चर्यां संख्या
सांगं समाचरेत् ॥ १० ॥ पिष्टं नागेति लेलाज्ञापापसंचधृतान्वितं ॥ १० ॥ अभ्यर्च्य वह्निशाखे
च गहनमद्धोममुच्यते । षट्कोणान्तरतोग्निवायुलिपियुग्मान्यावसप्तार्णकं कोणेष्वथ षट्सु
साध्यवह्निलिपिमन्त्र । तद्वाह्यचिंतामणिपाशं धक्तिमथांकुशं प्रणवकं संवेसरणसंयुतं
कुर्यात्सर्पभयापहं ॥ जप्यकरं सर्वार्थसिद्धिप्रदं ॥ १२ ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे प्र
त्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे आशुतार्क्ष्यविधिर्नाम द्वादशोध्यायः ॥ १२ ॥

श्रीशिवउवाच ॥ अथप्रयोगभेदानिवक्ष्यामिशृणुशोभने ॥ प्रयोगस्मरणादेवसर्वान्का
मानवाप्नुयात् ॥ १ ॥ मोहाकर्षेवशीकारस्तंभस्तोभेषुभाषणे ॥ विद्वेषहंउसंक्रामेषुंखेचा
टेषुमारणे ॥ २ ॥ शोमाग्निकामदेवेशावदर्थांशंभृगूनिव ॥ हूंयंहं तंक्रमाद्दोमंत्रस्योच्चा
टनेतथा ॥ ३ ॥ मायांक्रुशानोचतुर्थ्यत्र्यकेसरंलक्ष्मीस्त्रतौतंत्रिशल्लेषुनाम ॥ यंत्रंप्रशस्तं
स्थिरजंगमानांसंमोहनंदेवग्रहादिकानां ॥ ४ ॥ इतिगुह्यंमहामंत्रंसंमोहनमनुत्तमं
यंत्रस्मरणमात्रेणामुह्यंत्युक्तावरानने ॥ ५ ॥ विंदैवन्हिंस्त्रतौलक्ष्मीकुलतारानुनामकं
शल्लकोणांतरालजांश्रीमामायाम्भोविवेष्टयेत् ॥ ६ ॥ एतद्गुह्यंमहावीर्यं — ममप्राशु

सिद्धिदं ॥ ज्ञंगमाज्ञंगमानां चलमेहाकर्षणं शिवे ॥ ७ ॥ मायं मध्ये स्वपत्रे मनुद्वंद्वे नाममन्त्र
थं ॥ मायावृतमिदं ध्येयं सेच्छावश्यकरं परं ॥ ८ ॥ विरौ सुरे धामयवह्निगे हं क्लं शानुं भकौ
राभुग्मविलसत्समयाभिवीतं । मायांकवाह्यमथलक्षुरि राज्ञभंगं स्तंभप्रशस्तमतु
लं पवनाग्निकालं ॥ ९ ॥ मध्ये च नाम च समन्तात्स्पष्टासे मामज्ञामपि । कामावृतमिदं यं
त्रं स्तंभनं मोषणं शिवे ॥ १० ॥ बिंदुं वायुं दशारेषु सकारं नाम वाह्यकं ॥ मायावृतं महा
यंत्रं भक्ताभावनलंपटं ॥ ११ ॥ देवग्रहगणाः साध्याः भूतप्रेतग्रहादिकाः विशेषतो मू
— मुकानां भाषणं लभते क्षणात् ॥ १२ ॥ राशिकोष्ठे लिखेज्ज्ञशिं मध्ये वह्नौपशाम —

कोणाग्रशूलकेशाध्यंसेच्छाद्धि द्वेषणं परं ॥१३॥ मध्येनामशिखोवह्निंशाकारं हू- पत्रके
शूलाग्रेयुक्तिपाशाध्यंशूलमूलोर्ध्वकोणके ॥१४॥ यंत्रमेतन्महावीर्यं सर्वदंडनकारणं
पश्यदर्शनमात्रेण विभ्यते पिलमूर्तयः ॥१५॥ तत्स्मरणादेव सिद्धिः स्यात्संशयो नास्ति
शोभने ॥ हुंकारवृत्तमध्ये मह द्वन्द्व भवनेत्कला ॥१६॥ येकेशानुं हंकारं शूलमूलेन तद्दत ।
परिवृतं स्वरूपकं कामसाध्यं । कृत्वा तस्मिन्स्वकल्पयग्रह कल्पितमथो साध्यवक्त्रात्सुसपे
हूमोवध्यं समेत्युद्गतमरिवदने संविशन्तं विचिंत्यात् ॥१७॥ एतद्युद्धयतमंयंत्रं सर्वसंक्रा
मलेपटं । देवभूतग्रहक्ष्वेडगर्भपापाणज्वराणि च ॥१८॥ बहुनात्र किमुक्तेन सर्वसंक्रा

मरां लभेत् ॥ यत्नेनापि जेत्तस्मात्क्षीघ्र[illegible] संक्रामसिद्धये ॥ २० ॥ एकादशविधा मंत्रा
स्वरकोष्ठ ध्वपन्क्तिकं रेखाशूलाग्रनामारां यंत्रे वेद्ः सहमद्भुतं ॥ २१ ॥ भूमौ निधाय तद्यं
त्रं निविष्टः शिवद्विष्मुखः ॥ उग्रपेशासुप्रतीक्ष्वंसंहिपुंतित्वोपशांतये ॥ २२ ॥ मध्ये मा
योत्वेउस्तेपवनमथवहिः पंचकोणोपउरां वाह्यशूलाग्रनामप्रणावनमथव
हिर्मायया वेष्ट्यपश्चात् ॥ तालीपत्रे तु ताम्रे लिखितमथत्रपेक्षिप्रतार्थं सम
त्रं सप्यो ख्यांतरेवल्कि मुऊ विचरतां संगमानां पशूनां ॥ २३ ॥ उर्ध्वं तिर्यक् पंचत्रितस्र
मनुगृहं रिष्टसंख्याविलिख्य वर्णान्मंत्रवाह्ये त्रिशिखगरहपुगेकरषड्कयडुडुं ॥ सा

40

साध्यं शल्लाप्रदेशे कद्गुग्गलिपितं नागदुग्धं प्रसिक्तं॥ तन्नामं त्रंलिखित्वा द्विशमयात

थाबैरिणाध्वसनाय॥ यंत्रमेतन्नाहंवीर्ये स्थितं तमहानले॥ ददं चितस्त्रिपांकुर्यात्स

हसा साधकोत्तमः॥२५॥ शशिरविशिरिविपुक्तं यद्वहिः साध्यनाम॥ महिपुगमनुषं

गप्रक्रियाचक्रमेतत्प्रतिवशमत्तुलं सत्युत्रभागप्रदंच॥२६॥ इति श्री आकाशभैरव

तंत्रे श्री शुगारुडप्रयोगभेदो नाम त्रयोदशोध्यायः॥१३॥ श्रीदेव्युवाच॥ देवदेव

महादेव सर्वज्ञ करुणानिधे॥ पाहिमां कृपया शंभो परमानंद शंकर॥१॥ यत्तु गु

ह्यं सुखकरं सर्वरक्षाकरं परं॥ गारुत्मान्येन मंत्रेण संजुष्यंतिहितद्दद २ श्रीशिवउवाच॥

साधुदेवीमहाप्राज्ञेत्राणंवक्ष्यामिसंकरि ॥ श्राशुतार्क्ष्यस्यकवचंमहामंत्रंवदाम्यहं
३ ॥ भोगमोक्षदमज्ञानतिमिरांधस्यतैलिकं ॥ भुक्तिमुक्तिपरंश्रेष्ठसिद्धिदंसर्वसि
द्धिदं ॥४॥ ऋषिन्यासप्रभावाप्यशंकरादितिमंत्रवित् ॥ समाहितेनमनसाजपेन्मं
त्रोनमोत्तमं ॥५॥ तार्क्ष्योमेपुरतःपातुगरुडःपातुपृष्ठतः । सोमःपातुचमेवामंवैन
तेयस्तुदक्षिणं ॥६॥ शिखायांगरुडःपातुनिटिलंत्वहिसंधरः ॥ नाशिकायविभुःपा
तुनयनेविनतासुतः ॥७॥ नेत्रिष्टःश्रोत्रयोःपातुमुखंसंतापमोचनः ॥ श्रोष्ठयोः
पातुनागारिःपातुतालुप्रज्ञाकरः ॥८॥ जिह्वांखगेश्वरःपातुदंतंपात्वरुणानुजः

स्मितकृच्चिबुकं पातु पातु चोग्रकपोलयोः ॥९॥ महारिहा गलं पातु चांशयोः कृतविक्र
मः ॥ करौ पातु च रक्ताक्षः कराग्रे तु महाबलः ॥१०॥ अंगुष्ठौ च हरिः पातु तर्जनी हरिवाह
नः ॥ मध्यमे सुमुखः पातु चानामिकौ त्रिलोचनः ॥११॥ कनिष्ठिकौ महोत्साहः स्वात्मां
गः पातु रोमनं ॥ करपृष्ठं कलातीतो नखान्यमृतसंभवः ॥१२॥ हृदयं पातु सर्वज्ञः [illegible] स्त
नौ कक्षौ विराड्तनः ॥ उरस्थलं कलाधारः पातु मे जठरं परं ॥१३॥ परात्परः कटिं पातु पातु
नाभिं हरिप्रियः ॥ गुह्यं पातु मनोवेगो जघनं खगपध्वजः ॥१४॥ जितेन्द्रियो गुदं पातु
मेध्रसंस्थानवर्द्धनः ॥ ऊरू पशुपतिः पातु जानुनी भक्तवत्सलः ॥१५॥ जंघे पातु वृषध्व

रः सर्वलोकवशंकरः ॥ गुल्फौ नीलशिरः पातु पादपृष्ठं मुरारिधृक् ॥ १६ ॥ धीरः पादत
लं पातु चांगुलीः परमंत्रनुत् ॥ रोमकूपाणि मे पातु मंत्रबंधविमोचकः ॥ १७ ॥ स्वाहाका
रस्त्वचं पातु रुधिरं देवपारगः ॥ साक्षिकः पातु मे मांसं मेदः साक्षि पातु यज्ञभुक् ॥ १८ ॥ साम
गः पातु मे चास्थि शुक्रं तु हविवर्द्धनः ॥ शोभनः पातु मे मज्जां बुद्धिं भक्तवरप्रदः ॥ १९ ॥
मूलाधारं खगः पातु चास्थि शुक्रं तु हविवर्द्धनः शोभनः पातु मे मस्वा — धिष्ठानमथात्म
वित् ॥ मणिपूरकमत्युग्रः कलधीः पात्वनाहतं ॥ विशुद्धिमपरः पातु चाज्ञामखंडल
प्रियः ॥ द्रुततार्क्ष्यो महाभीमो ब्रह्मरंध्रं स पातु मे ॥ २१ ॥ ऐंद्रं फणिभुजः पातु आग्नेयं

दोषभित्॥ याम्यं लम्बुगतः पातु नैऋत्यं सुरवैरिजित्॥२२॥ पश्चिमं पातु लोकेशो धौतो हृषा
तु मारुतं॥ गुलिकाशीतिको वेरं पातु चैतन्यमोजसः॥२३॥ ऊर्ध्वं पातु सदानंदगीतनन्दमपि
पश्च[illegible]था॥ गरुडः पातु पातालं गरलाशीतनुं तथा॥२४॥ धनधान्यादिकं पातु ताक्ष्यो [illegible]क्ष
वैरिघ्नक्॥ भीषराः कन्यका पातु मायो मणिकरोक्षराः॥२५॥ तरितः पातु चात्मानं
धर्मं क्रतून्नमः॥ पुत्रान्नापुष्करः पातु वंशं रिपुनिषूदनः॥२६॥ संग्रामे विजयः पातु म
मार्ग्रं धान्तु मर्दनः॥ सिद्धिं पातु महादेवो भगवान्भुजगाशनः॥२७॥ सततं पातु मांसे छं स्व
स्तिदः साधकान्मवन्॥ आग्नत्स्वप्नसुषुप्तौ च कुंकुमाहरणावक्षमः॥२८॥ स सर्वं सपत्न्यदः

23

पातु स्तुतिमं त्रस्तु सिद्धिषु ॥ इदं तु तार्क्ष्यकवचं पुरुषार्थप्रदं परं ॥ २९ ॥ स्वस्तिदं पुत्रदं सर्वं
रक्षाकरमनुत्तमं ॥ युद्धे वह्निभये चैव राजचौरसमागमे ॥ ३० ॥ महाभूतारिसंघे हि नि
ज्ञपेकवचं शिवे ॥ स्मारणादेव नश्यंति प्रचंडानलसत्तवत् ॥ ३१ ॥ आशु तार्क्ष्यास्य क
वचं परमं पापवर्द्धनं ॥ महागुह्यं महामंत्रं महामोहनसंज्ञकं ॥ ३२ ॥ सर्वदेवमयं मंत्रं स
र्वोपद्रवकरं हरं ॥ सर्वमृत्युप्रसमनं सर्वसौभाग्यवर्द्धनं ॥ ३३ ॥ पावनं परमायुष्यं पाप
पाशप्रमोचनं ॥ मुनिभ्यैश्च यमभिर्नाभिर्जाद्यमरैः ॐ रैः ॥ ३४ ॥ गुह्यकैश्च सुरश्रेष्ठैः
स्तूयमानं महोज्वलं ॥ त्रिकालं प्रजपे ध्यानपूर्वकं कवचं शिवे ॥ ३५ ॥ सहसा सर्वसि

ऽद्भिःस्याद्दाग्निभूतिविशेषतः॥भुतिनामपिसंपृक्तःकवचेनाप्टतःपुमान्॥३६॥चमूर्दैशा
पुलेकेषुसंचरेन्मारवत्तुमः॥अनेनैवतुकायेनभूतलेवज्रसंपदं॥३७॥चिरंशास्तुतुदेशं
तेविष्णुसायुज्यमाप्नुयात्॥शास्त्रिरस्तुवसुकोणांचाष्टपत्रंभुवंचक्रतुपात्तशशिचाग्निं॥
भास्करव्योमकंच॥३८॥सकलमनिलपुक्तंतद्बहिःसाध्यशक्तिं॥ध्वतमन्तमुतवंध्यापुत्रदंता
स्पेमेतत्॥इदंचक्रंमहाव्याप्तंसर्वचक्रोत्तमोत्तमं॥३९॥महागुह्यंमहाभीमंमहासिद्धिक
रंपरं॥शुक्रवाशरमारभ्यपूज्यचक्रमाद्दिनत्रयं॥४०॥अनेनकवचेनैवजपहृष्टोत्तरंशतं
तज्जलेनाभिषिच्यायपहोमंकृत्वारक्षकैः॥४१॥निमज्जतांजलेदेवीवंघपस्त्रका

मिनां ४२ ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे आशुगरुडकवचनाम चतुर्दशोध्यायः ॥ १४

श्रीशिव उवाच ॥ रहस्यं शृणु वक्ष्यामि शिष्यबोधमनुत्तमं ॥ साधकानां हितार्थाय शोभने मंत्रसिद्धये ॥ १ उदासीनविटं दुष्टं लब्धोपदेशं गिरिनंदनं ॥ –ध्वमूर्खमसत्साममममक्रंशी मर्मकं ॥ २ मानहीनं वधूसक्तं विषयातुरमक्रमं ॥ अंगहीनमनाचारं शिष्यं नैव परिग्रहेत् ॥ ३ ग्रहणीयाद्यदि हनिस्यात्सिद्धे मंत्रस्य तत्वतः ॥ महादेवो भवेत्क्रुद्धस्याशुभकरं भवेत् ॥ ४ ॥ लब्धोपदेशं चक्रतापराधं संबोधयित्वा व हुशः प्रयत्नात् ॥ तत्रापि दुष्टं प्रसमीक्ष मंत्रं जपेत्समसाध्यं प्रतिलोमतो वीक् ॥ ५ ॥ सहस्रमेकं त्रिदिनं क्षपायां सदेशिकः क्रूरतरो यमः

स्यात्॥तममुंशिष्यश्चयमवेद्दरिद्रंभ्रांतिश्चरोगंमरणंक्रमेण॥६॥तस्माद्गुरुःशिष्य

मदर्पचित्तंशुभकर्मर्थोभिरतंनिवृत्तं॥स्नानंसमाहूयपवित्रहस्तंमंत्रेणसंमंविततो

यसिक्तं॥७॥ध्यात्वागुरुंदक्षिणाकर्णरंध्रेकृत्वोपदेशंहृषिभावपूर्वं॥ततःप्रयोगांतरम

भ्यशेषंविधानपूर्वंस्वगुरूपदिष्टं॥८॥लब्ध्वा[illegible]यशिष्यःसकलंक्रमेणयथानुरूपंकल

यत्स्वनाप्यं॥गुरुरेवपरंज्योतिर्गुरुःसर्वोत्तरोत्तरः।गुरुरेवजगत्साक्षीतस्मादाराधयेद्गुरुं।

९॥देवोगुरुर्गुरुर्देवोगुरुर्मंत्रमनुर्गुरुः।१॥देवोमनुर्मनुर्देवस्तस्मादाराधयेद्गुरुं।देवतागुरु

मंत्राणामैकभावमनुस्मरन्॥निर्भयःसुतलेभूतेजपंकुर्यात्समाहितः॥११॥गुर्वासनेगु

रोरग्रेगुरुस्मानेचवैश्मके॥गुरोःपरिभागेचवसेन्नैवकदाचन॥१२॥ज्येष्ठान्पितामहान्बंधू
तेषांपत्नीश्चवंशजान्॥ननमे[illegible]रानाथस्यसन्निधौपितरौनमेत्॥१३॥नैववंद्यो
भवेद्दैवैरन्ताभिर्गुरुसंन्निधौ॥पुत्रैःसुतादिभिर्वर्गैःस्निग्धैश्चापिकदाचन॥१४॥मातुस्मा
त्स्थितिवत्तव्यंकृतेपादियथोतथैः॥नमस्कारस्ततोमंत्रीनाथायेतिनिवेदयेत्॥१५॥य
थास्वयंनमस्कुर्योगुरुस्तुध्यातुपूर्वंजान्॥सर्वानपिविशेषज्ञान्स्तुध्यायेंश्चदेवताः॥१६॥
जपहोमादिपूजादिनापसार्पेगुरोर्वुधः॥वाक्यस्यश्रवणाद्दर्वागुनिषेद्पिदर्शनात्॥१७
गुरुवाक्यंतरेवाक्यंनवदेद्वभुपाश्रुसः॥तुकारमपिहुंकारंनचैकवचनंतथा॥१८॥निं

रत्वषिलसुहृज्जनोपिवश्योसिंरत्वनुजश्रुतपराक्रमकाथाः। निंदत्वनिशमविंदि
ताचभार्यांनूनंयच्छरणमहंमज्जामिनार्यं॥१९॥ इतिनिश्चित्यचित्तः सन्गुरोराज्ञा
नुपालनं कुर्योरतेन्द्रितोमंत्रीयद्विधिस्तद्विवानिशं॥२०॥ गुरुणोक्तमपराचारं समाच
रेत्॥ विहिताविहितंवापिगुर्वाचारस्तुचाचरेत्॥२१॥ निग्रहानुग्रहेचैवतथाकर्मविमे
रके॥ गुरुध्यानपरः कुर्योज्जपंसर्वार्थसिद्धये॥२२॥ शरीरंजीवितं। धान्यंगृहंक्षेत्रग
वादिकं॥ अभिमानादिकंसर्वंगुर्वर्थमितिभावयेत्।२३॥ वाजिनादानदानानिना
थायेतिस्मरेद्बुधः॥ कुर्योदनभिमानज्ञोनिर्विकारोनिराकुलः।२४।उपास्यन्नास्म

नाथेनस्वात्मानंयोऽपकंनरात्। ऐक्यंतुचिंतयेत्किंचित्स्वप्नेऽपिचकदाचन॥२५॥ ब्रह्मणावि
ष्णुनाचैवमयोपास्योहिदेशिकः। तंह्कयांभोमिषिर्नाप्यंबुद्धिमांतंविभावयेत्॥२६॥ सुकरंदु
स्करंपापिसुखंवादुःखमेववा। सर्वंतथाज्ञयापात्रमितिमत्वागुरुंयजेत्॥२७॥ स्वकीयंपरकी
यंवायद्दर्शिमनोहरं। तदस्मैदेशिकायैवतत्क्षणादेववेदयेत्॥२८॥ अखिलनिगमशा
स्त्रपापशास्त्रीयशाखो॥ पनिषद्वतुलवाक्यज्ञानसारानुसारैर्विदितविहितयावंज्ञानमा
चारमार्गेविदितगुरुकटाक्षोऽभूतसर्वात्मबोधं २९॥ इतिश्रीआकाशभैरवकल्पेशिष्या
चारविधिर्नामपंचदशोऽध्यायः॥१५॥ श्रीदेव्युवाच॥ देवदेवमहादेवगिरिशगिरिजाप

पते ॥ ब्रूहि मां दयया नाथ सच्चिदानंद शाभवत ॥ १ ॥ मंत्राणामपि यत्सारं सर्वलोकैकशि
क्षणं । रक्षणं सर्वजंतूनां कुहि मे तं विभो मनुं ॥ २ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ रहस्यं शृणु देवेशी स
र्वरक्षाकरं परं ॥ यस्य स्मरणमात्रेण वैरिणां कुलनाशनं ॥ ३ ॥ भोगमोक्षप्रदं दिव्यं भुक्ति
मुक्तिप्रदायकं ॥ सर्वपापप्रशमनं सर्वापस्मारनाशनं ॥ ४ ॥ राजचौरारिमृत्यूनां नाशनं
जयवर्द्धनं । ज्वररोगाद्यमापध्नं मनुं वक्ष्यामि तत्त्वतः ॥ ५ ॥ शरभेश्वरमंत्रस्य ऋषिः काला
ग्निरुद्रकः । छंदस्तु जगती देवो भगवाञ्छरभेश्वर ॥ ६ ॥ खंकारं बीजमित्युक्तं स्वाहा शक्ति
रतः परं ॥ स्वेच्छाप्रयोगासिद्ध्यर्थे विनियोगतथांविके ॥ ७ ॥ त्रिद्विद्वादशनवकं सप्तकं

तुनवक्रमात् ॥ मंत्राक्षरैः करन्यासं मातृकासहितं मनुं ॥ ८ ॥ केशादिकं न्यसेन्मंत्री क-
ल्पयेत्तु षडंगकं ॥ शिरोललाटभ्रूमध्ये नेत्रयोः श्रोत्रयोर्नसाः ॥ ९ ॥ गंडयोरंसयोः कंठे बा-
ह्वोः संधिषु चक्रमात् ॥ स्तनयोः पार्श्वयोर्नाभौ लिंगे पायौ क्रमान्न्यसेत् ॥ १० ॥ पदाः सं-
धिषु सर्वांगे मंत्रवर्णान्प्रविन्यसेत् ॥ ब्रह्मरंध्रे च केशांते भाले चाज्ञापुरे शके ॥ ११ ॥ वि-
शुद्धे नाहते चैव मणिपूरे च लिंगके ॥ आधारे च त्रिभिर्द्वाभ्यां पंचभिः सप्तभिः पुरः ॥ १२ ॥
नवभिर्मुनिभिर्बाणैर्द्वाभ्यां द्वाभ्यां विभागतः ॥ पदानि विन्यसेत्पश्चान्मूलेन व्यापकं
न्यसेत् ॥ १३ ॥ न्यासद्वयं विधायैव ध्यायत्तं शरभेश्वरं ॥ चंद्रादित्याग्निदृष्टिः कुलिशाव

रनखं चंचुरत्युग्रजिह्वः कालीदुर्गोच पक्षौ हृदयजठरगौ भैरवो वाडवाग्निः॥ ऊरु

स्थौ व्याधिमृत्यू शरभवरखगश्चंडवाताति वेगः॥ संहर्ता सर्वशत्रून्विजयतु शर

भः शालुवः पक्षिराजः॥१४॥ विमलनभमहो घल्काति वासो वसानं - हिरण्यासुर

मुनिन्द्रैः स्तूयमानं गिरिशं॥ स्फुटिकमणिजपाभक्रसत्तकोद्यत्कराब्जं शरभमह

मपाशे सालुवेशं खगेशं॥१५॥ तारं प्रथममुच्चार्य खें खां खं फट् अनंतरं॥ प्राणग्रहासिद्धि

तयं हुं स्तुतदनंतरं॥१६॥ सर्वेति परमुत्क्राय शत्रुशंहाररणायच॥ शरभशालुवा

येति पक्षिराजाय ततः त्वपि॥१७॥ हुं फट् स्वाहेति मंत्रंतु द्विचत्वारिंशरक्षरं॥ जपेद्

फ

णां सहस्राणि संख्यानि च महेश्वरी ॥१८॥ दशांशं तर्पणं होमं शतांशं द्विजभोजनं
सहस्रांसमथोद्देशे विक्रमादेवं समाचरेत् ॥१९॥ होमद्रव्याण्यहं वक्ष्ये अधुना शृणु पार्व
ति ॥ स्वगृहे दक्षिणे भागे कलितेऽस्त्रकुंडके ॥२०॥ स्वसूत्रोक्तविधानेन त्वाज्यभा
गं समाचरेत् ॥ तत्र दूर्वांकुरांश्चैव तिलं लाजांश्च पायसं ॥२१॥ अपूपं च यवांश्चाप्येक
मात्सौम्यं समाचरेत् ॥ अपामार्गं च वह्निं च खादिरं च कडुत्रयं ॥२२॥ सैंधवं सर्वपं चाज्य
क्रमात्क्रौर्यं हुनेत्सुधीः ॥ होमेन विधिना देवी क्रूरसौम्यक्रियादिषु ॥२३॥ होमे जपे
स्मिन्सद्भक्ति-स्वरूपं क्रियमेतच्चेत् ॥ विपरीतं भवेत्तस्मादुदासीनं न कारयेत् ॥२४॥

स्वयं शिवमयं ध्यात्वा पावके शरभेश्वरं ॥ होमां ते तु जपेन्मंत्री त्रिवारं सरमाष्टकं ॥ २५ ॥ तेना

ष्टकेन मंत्रेण भगवान्वरदो भवेत् ॥ त्रिकोणं विलिखेत्पूर्वं तद्बाह्येनु रलद्वयं ॥ २६ ॥ द्वादशा

रं तु तद्बाह्ये तद्बाह्ये तु वासवं ॥ सप्तावं च चतुः पंचपु ष्परं वक्रमालिखेत् ॥ २७ ॥ पावकादि ष

पि व्यां तं लिखेन्मंत्रं यथाक्रमं ॥ तद्बहिः कोणयष्टकेतु धारणार भ्यमनुं लिखेत् ॥ २८ ॥ खट्फ

ट्जहितथा छिं धिं भिं धिं हिं विलिखेत्क्रमात् ॥ अकारादिक्षकारांतं वेष्टये द्विंदुसंयुतं ॥ २९

महायंत्रमिदं तु रम्यं सप्तावरणकं परं सर्वसिद्धिप्रदं श्रेष्ठं सर्वसंपत्प्रदायकं ॥ सर्वरोगप्र

शमनं सर्वसौभाग्यदायकं ॥ सर्वबाधाप्रशमनं सर्वशत्रुक्षयं शुभं ॥ ३१ ॥ अर्वभूतवशीक

मै॰
२६

२१

रं सर्वपापविमोचनं ॥ नानाज्वरहरं येत्रं नानाक्षुद्रनिवारणं ॥ ३२ ॥ यइदं धारयन्नित्यानासा

ध्यं तस्य विद्यते ॥ अनेनैव तु मंत्रेण साक्षाच्छिवमयो भवेत् ॥ ३३ ॥ षट्सप्तकोष्ठेषु विलि

ख्य शारभं रेखाग्र शलं च तत्र यसाध्यं ॥ वाह्येतु मायावृततारवेष्टितं तत्पार्श्विकं साधितु मा

भुवक्रौं ॥ ३४ ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसंवादे शरभ

शालुवपक्षिराजकल्पं नाम षोडशोध्यायः ॥ १६ ॥ श्रीव उवाच ॥ शृणु देवी महागुह्यं परंपु

ण्यविवर्द्धनं ॥ शारभेशाष्टकं मंत्रं वक्ष्यामि तव तत्वतः ॥ १ ॥ ऋषिन्यासादिकं यत्नात् सर्वं वराच

रेत् ॥ ध्यानभेदं विशेषेण वक्ष्याम्यहमतः शिवे ॥ २ ॥ ज्वलनकुटिलकेशं सूर्यचंद्राग्नि

नेत्रं॥ निशितरत्नखाग्रोद्धृतहेमाद्रिदेहं॥ शरभमप्युमिन्द्रैः शोभमानं शितांगं प्रणत

भयविनाशं भावयत्पक्षिराजं॥ ३॥ देवाधिदेव जगन्मयाय शिवाय नीलीकनिभाननाय॥ शर्वोयभीमाय शराधिपाय नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय॥ ४॥ हराय भीमाय हरिप्रियाय

पायेश्रावाय शांताय परात्पराय॥ मृडाय रुद्राय विलोचनाय नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय॥ ५॥ शितीशुमूडाय दिगंबराय सृष्टिस्थितिध्वंसनकारणाय॥ जटाकलापाय

जितेन्द्रियाय नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय॥ ६॥ कलंककांठाय भवांतकाय कपालशूलांतकरांबुजाय॥ भुजंगभूषाय पुरांतकाय नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय ७॥ शमादिष का

३०
30

यपमाल्लकाय यो योगाष्टकसिद्धिदाय॥ उमाधिनाथाय पुरातनाय॥ नमोस्तु तुभ्यं श
रभेश्वराय॥८॥ दूराद्धिपाशाष्टकवर्जिताय विलीकृतासमत्पतिपूर्वगाय॥ गुणोद्दिहि
नाय गुणात्रयाय नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय॥९॥ कालाय वेदामृतकंदलाय कल्या
णकौतूहलकारणाय॥ स्थूलाय सूक्ष्माय स्वरूपगाय नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय॥
१०॥ पंचाननायानरभास्वराय पंचाशदर्णाय परात्क्षराय पंचाक्षरेशाय जगद्धिता
य नमोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय॥११॥ नीलकंठाय रुद्राय शिवाय शशिमौलिने भवाय
भवनाशाय पक्षिराजाय ते नमः॥१२॥ परात्पराय घोराय शंभवे परमात्मने॥ शर्वा

यनिमेलांगाय सालुवाय नमो नमः ॥१३॥ गंगाधराय शांताय परमानंदतेजसे ॥ सर्वेश्वराय
शांताय शरभाय नमो नमः ॥१४॥ वरदाय वरांगाय वामदेवाय शूलिने ॥ गिरिशाय गिरि
शाय गिरिजापतये नमः ॥१५॥ कनकजठरकोधद्दृक्पानोन्मदेन प्रथितनिखिल
पीडा नारसिंहेन जाता ॥ शरभहर शिवेशत्राहि नः शर्व पापादनिशमिहलपाखं शास्त्र
वेशप्रभो त्वं ॥१६॥ सर्वेश सर्वाधिक शांतमूर्ते कृतापराधान पारान थाम्यान् ॥ विनी
यविश्वाद्विविधाविनीतेन मोस्तु तुभ्यं शरभेश्वराय ॥१७॥ दंष्ट्रानखोग्रः शरभः सप
क्षश्चतुर्भुजश्चाष्टपदः सहेति ॥ कोटिरगंगेंदुधरान्नृसिंह क्षोभापरोशपद्विपुहाल

सभः ॥ १८ ॥ हुंकारी शरभेश्वरोष्टचरणः पक्षी चतुर्बाहुकः ॥ पादाकृष्टनृसिंहविग्रहधरः
कालाग्निकोटिद्युतिः ॥ विश्वक्षोभहरः सहेतिनिकरनि शंखस्वेन्द्रमुख्यैस्तुतो गंगाचं
द्रधरः पुरत्रयहरः सद्यो रिपु--सुनः ॥ १९ ॥ मृगांगलांगूलसुचंचुपक्षो---दंष्ट्रांघ्रि
भुजाखहस्तः ॥ त्रिनेत्रगंगेन्दुधरप्रभास्वः पापापपाच्छरभेश्वरो नः ॥ २० ॥ नृसिंहमत्यु
ग्रमतीव्रतेजः प्रकाशितं दानवभंगदक्षं ॥ प्रशांतिमं विदधाति यो मां सोऽस्मान पापा
च्छरभेश्वरो नः ॥ २१ ॥ यो भूत्सहस्रांशुशतप्रकाशः स पक्षिसिंहः संक्षोभमान्नरूपः--
-- पायाच्छरभेश्वरो नः ॥ २२ ॥ त्वां मन्त्रमंतं प्रवदंति वेदास्त्वां शांतिमंतं मुनयो गरंतां

ति ॥ रुद्ध्वेन्दुसिंहे जगदीश्वरे ते सर्वापराधं शरभ क्षमस्व ॥ २३ ॥ करचरणकृतं वाक्कर्मजं
कायजं वा ॥ श्रवणनयनजं वा मानसं वापराधं ॥ विहितमविहितं वा सर्वमेतत् क्षमस्व
शिव शिव करुणाब्धे श्रीमहादेव शंभो ॥ २४ ॥ रुद्रः शंकर ईश्वरः पशुपतिः स्थाणुः कपर्दी
शिवो वागीशो वृषभध्वजः ॥ स्मरहरो भक्तप्रियस्त्र्यंबकः ॥ भूतेशो जगदीश्वरश्च वृष
भो मृत्युंजयः श्रीपतिर्योस्मान्कालगतोवतान्त्रपुरहरः शंभुः पिनाकी हरः ॥ २५ ॥ य
तोन्नसिंहं हरसि हर इत्युच्यते बुधैः यतो बिभर्षि सकलं विभज्य तनुमष्टधा ॥ २६ ॥ अतो
स्मान्पाहि भगवन्नः प्रसीद पुनः पुनः ॥ इति स्तुतो महादेवः प्रसन्नो भक्तवत्सलः ॥ २७

भै० सू०
32

सुराणान्ह्लादयामास वरदानैरभिप्सितैः ॥ प्रसन्नोस्मि स्तवेनाहमनेन विबुधेश्वराः ॥ २९
मपि न दृष्ट्वेमहादेवे भजत्वं मुक्तिमुक्तिते ॥ ममांशोयं नरसिंहो यं मयि भक्ततमस्त्विह ॥ ३०
इमं स्तवं जपेद्यस्तु शरभेशाष्टकेन यः तत्र न श्यंति पापानि रिपवश्च सुरोत्तमाः ॥ ॐ न
श्यंति सर्वरोगाणि क्षयरोगादिकानि च ॥ अथो ग्रहभूतानि कृत्रिमाणि ज्वराणि च
३१ ॥ सर्पचोराग्नि शार्दूलगजयोनिभवानि च ॥ अन्यानी च वनस्थानि नास्ति भीतिर्न
संशयः ॥ ३२ ॥ इत्युक्त्वांतर्दधे देवी देवान् शरभसालुवः ततस्ते स्वस्वधामानि ययुराह्
लादपूर्वकं ॥ ३३ ॥ एतच्छरभकं स्तोत्रं मंत्रभूतं जपेन्नरः ॥ सर्वान्कामनवाप्नोति धि

वलोकं समगच्छति ॥ ३४ ॥ इति श्रीआकाशभैरवकल्पे शरभेश्वाष्टकस्तोत्रमंत्रं नाम सप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ मालामंत्रं प्रवक्ष्यामि रहस्यं शृणु शोभने ॥ मंत्रस्मरणमात्रेण करस्थाः सर्वसिद्धयः ॥ १ ॥ ॐ नमः पक्षिराजाय निशितकुलिशवरदंष्ट्रानखायानेककोटिब्रह्मकपालमालालंकृताय सकलमहानागभूषणाय सर्वभूतनिवारणाय नरसिंहगर्वनिर्वापणकारणाय सकलरिपुरंभाटवीविमोहनैमहाग्निलीलाय शरभसालुवाय ह्रौं ह्रूं प्रवेशय २ रोगग्रहं बंधय बालग्रहं बंधय आवेशय २ भापय २ मोहय २ कंपय २ बंधय २ भूतग्रहं बंधय ॥ पा

ग

खेचरग्रहं बंधय २

तालग्रहं बंधय ॥ ज्वालाग्रहं बंधय ॥ ज्वालामुखग्रहं बंधय ॥ तमोहारग्रहं बंधय ॥ भूचरग्रहं बंधय ॥ भुत्क्रमग्रहं बंधय ॥ प्रेतग्रहं बंधय ॥ पिशाचग्रहं बंधय ॥ आवेशग्रहं बंधय ॥ अनावेशग्रहं बंधय ॥ सर्वग्रहान्मर्दय मर्दय सर्वग्रहान्त्रोटय त्रोटय ग्रैं ह्रैं ह्रैं मारय शीघ्रं मारय मुंच २ दह २ पच २ नाशय २ सर्वदुष्टान्नाशय हुं फट् स्वाहा ॥

भैरवध्यानम् — अहरणमहरणमालालंकृतासंकरांग्रे र्विधृतपरशशक्तिं प्रष्यवाणोक्षचापं विविधफणफणीं द्रैर्भूषितांगं ॥ शरममखिलनाथं नौम्यहं सानुवेशं ॥ आकर्षणादिप्रयोगः मारं वत्तुलमध्यगे वसुदले मायां च लक्ष्मीं तथा बाह्ये क्षोणिपुटे लिखेत्प्रतिदिशं ॥

ह्रूंकारकंभूपरे॥ मारसाध्यसमन्वितं रिपुजयं लोकायमोहाकरं नारीवश्यमहो विचि
त्रमचिरात्साम्राज्यलक्ष्मीप्रदं॥१॥ आलेख्यं वृत्तमध्ये मरुदनलगृहं हंहंह केशक्तिल
क्ष्मीं॥ तद्बाह्ये यद्दलांतः शरभमनुमथो सप्तकं सप्तकं च॥ ॐकारं तत्सवाह्ये तदनु
परिवृतं साध्यमाकर्षयेत्तां त्रैलोक्यस्यापि दृष्ट्वा स्त्रियमपि विविधान्याशुभूतानि चैत
त॥२॥ त्रिनयममथशुकाभं श्यामममालावतंसं मुसलहलरथांगं मुष्टिदाभीतिहस्तं
ग्रहखलरिपुपिशाचस्तंभविद्वेषसिद्ध्यै॥ प्रतिदिनमथमंत्रं भावयन्सानुवेशं॥३॥
मध्ये शक्तिं समभूमिं बहिरपि पृथिवीकोणकेशक्तिबीजं तद्बाह्ये कोणषट्के शरभम

तुमथोवाद्यकेभूमिकोणे ॥ भूमिंशक्तिंवबाह्येप्रणवमथवह्निः ॥ साध्यकंसंभना
ख्यं ॥ शत्रूणामस्यदृष्टिश्रुतिमुखहृत्पत्प्राणिनां यंत्रमेतत् ॥४॥ रेफकारंवृत्त
मध्येतदुपरिकमलेलांतकंशक्तियुक्तं ॥ तद्बाह्येशक्तिकैर्णोत्वतवअवृषभमुखान्या
लिखेत्कोणशूले ॥ आलेख्यंसाध्यमेतत्सकलमपितत स्मारमायाभिवीतं ॥ विद्वेषं
यंत्रमेतत्त्रिभुवनमपिकिंस्वल्पकानांनराणां ॥५॥ ज्वलदनलसमाभंसूर्यचंद्राग्नि
नेत्रंस्वकरकलितशूलंखड्गखेटंकपालं ॥ सकलरिपुजनानांकर्णेहृद्धाग्विभिन्नं ॥ स्मर
तु शरभमेवंमारणोच्चाटनाय ॥ ६ ॥ वायुंसद्युजमध्येतदनुभृगुगृहेपावकंतत्स्पवाह्यं

षट्कोणे सालुवेशं त्रिखमथ वह्निस्तत्स्वरेखाग्रसाध्यं ॥ तद्बाह्ये शक्तिबीजं जयविजयपु
टे द्विपिकावीतमंत्रं ॥ शत्रूणां भूतरोगग्रहगणसमरोच्चाटनं चैवमेतत् ॥७॥ बीजं बा
ह्ये शाकोणे अनुग्रहविवरे वायुबीजं ससाध्यं ॥ तद्बीजं साष्टकोणे सिखिसहितमथो
साध्यकं चाष्टपत्रे ॥ वर्णार्णा साध्यपूर्णां भुविभवनमथो साध्ययुक्तं हसारे ॥ व्योमार्णं
साध्ययुक्तं शरभमनुवृतं सर्वसंहारचक्रं ॥८॥ सालुवेशाय विद्महे पक्षिराजाय धी
महि तन्नो हरः प्रचोदयात् ॥९॥ एतद्यंत्रं महामंत्रं जपेन्मंत्रं सदांबिके ॥ तस्य सर्वभयं
नास्ति स्वप्नेपि च वरानने ॥१०॥ शरभाख्यमिदं प्रोक्तं ममैवं जयवर्द्धनं ॥ तत्प्रभावं ह

शाड्वुंनसहंतेमहासुराः ॥११॥ कुतोनरपिशाचंश्चक्षुद्रभूताभिचारकाः ॥ ग्रहग्राम
वृताः क्लिष्टाः खेचराः पृथिवीचराः ॥१२॥ तस्मादेवंजपेन्नित्यमघोत्त्रस्त्रातंसुधीः ॥
मंत्रपूतंसमाकृष्टंकालेनापिनशक्यते ॥१३॥ बुद्धिमान्नशरभंघोरंअस्त्रराजमहा
मनुं ॥ न्यासभावंजपंकुर्यादहंत्वहंपापमुक्तये ॥१४॥ विषवृक्षप्रयोगः ॥ ऊर्ध्वंचति
येग्रहवेदरेखांलिखेत्क्रमाद्यंत्रमनन्यमंत्रं ॥ बाह्येकुशस्थलेविलिखेत्समाध्यंत्रैलो
क्यसंहारकरंत्वमोघं ॥१५॥ विषवृक्षसमालिख्यप्राणानावाह्यपूजयेत्तत् ॥ अघोत्र
रास्त्रसाहस्रंजपेदेकाग्रमानसः ॥१६॥ बलिंपूर्वंक्षपामध्येदक्षिणास्यांखनेद्दिशि ॥

ततःस्नात्वाजपेन्मंत्रंमष्टोत्तरसहस्रकं ॥१७॥ रिपवोमरणंयांतिसशयोनास्तिसुंद
रि ॥ भानुमंडलमध्यस्थंवैरिणंरयाकेहति ॥१८॥ राहुसंग्रहणादेवक्रूरस्ववर्णामधो
मुखं ॥ पुरपाकतनुंस्क्रांतंनिर्वाणंघाणसंकटं ॥१९॥ चिरंध्यात्वाजपेन्मंत्रीअष्टो
त्तरसहस्रकं ॥ जपांतेधीत्रयंकुर्यात्सूर्यमालोकयत्सुधीः ॥२०॥ भूयोजपेत्सहस्रंतु
कृत्वाभस्मीकृतंरिपुं ॥ सरिपुस्तद्दिनादेवमरणंपात्परेतुकं ॥२२॥ द्विषंतमुद्दिश्यसह
स्रवारंजपन्नाघृतंतेनहुनेद्धुताशे ॥ दिनावसानात्पुरतोरिपूणांशरीरनाशायस्वसिद्ध
मंत्री ॥२३॥ विंदुवन्हिरसकोणमथाष्टद्वंद्वकंसवचतुर्दशपत्रं ॥ भूपुरंचविलिखेद

भै॰ ३६

36

थमंत्रेम ध्यमादि विह्निनामससतारं ॥ २४ ॥ पापान्नो देवशारभ स्तपापाशरोगाद्विपि
नोरगाभ्यां ॥ वैश्वानराद्वृक्षिकसर्पकेभ्यः परेभ्यो भूतेभ्योऽह षितात्कृतात् ॥ २५ ॥ ग्र
पर्वणामिमंमंत्रं श्रमो घं दुरितापहं ॥ सर्वसंरक्षणं श्रेष्ठं सर्वसौभाग्यदायकं ॥ २६ ॥ एत
द्यंत्रं समालिख्य हेमपत्रादिके शुभे ॥ विधिनाधारये द्योपं सर्वत्रविजयीभवेत् ॥ २७ ॥ विं
दोबीजं स्मृतादुर्गे पतवउकमहावीरदुर्गो विकाराणान्वरपारीन एपत्रे शतमुखमुखतोभै
रवान् क्षमापकोणे ॥ दिक्पालान्साध्यपूर्वाग्निविलरिपुकृतारोषतं त्रामिवाण ॥ धुद्द्रिसं
तत्रयोत्कृष्टमयनमनचंशारभं घोरमेतत् ॥ २८ ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे अष्टार

शो ध्यायः॥१८॥ निग्रहप्रयोगः॥ श्रीशिव उवाच॥ निग्रहं धर्ममेव वक्ष्यामि मंत्राणां सर्वदा

कलौ॥ उचितानुचितं चेतु मुपायं सिद्धिहेतुकं॥१॥ क्रियांतरमुपालभ्य क्रियते यो यमंत्र

नु॥ तं घातिक्रियया जेतुं कालं नैव विचारयेत्॥२॥ अपवादं ब्रुवं ये यः सभायां नैव हेतुना॥ तं

नरं क्रियया हंतु दोषो नास्ति कदाचन॥३॥ गुरुमातृपितृद्रोही धर्मविरोधी मर्मसूचकः॥ य

स्तं मारयितुं देवि दोषो नास्ति कदाचन॥४॥ धनधान्यगृहक्षेत्रधेनुपुत्रकलत्रकं॥ कुरुते

यस्तमाहं तुं दोषो नास्ति कदाचन॥५॥ अभायमाणां पुरुषं हठात्कारेणताडयेत्॥ यस्तमाह

न्तुमीशानि दोषो नास्ति कदाचन॥६॥ भाषमाणां च तन्नारीं ब्रूयात्कोपारवाक्यकं॥ तं नरं दे

विसं हंतुं दोषो नास्ति कदाचन ॥ वनितां रहसि स्थां मानभंगं करोति यः ॥ गिरिजे तं नरं हंतुं दोषो नास्ति कदाचन ॥ ८ ॥ [illegible] व्यभिचारीमपि वंधूं बलात्कारं करोति यः ॥ तं समारयितुं देवी दोषो नास्ति कदाचन ॥ ९ ॥ रंपती मिलनं काले प्रकाशं यः करोति च ॥ नराधमं तमाहंतुं दोषो नास्ति कदाचन ॥ १० ॥ परकीयं स्वकीयं च दोषं यत्नेन गोपयेत् ॥ नरो तमं तमारंतुं मनसापि न चिंतयेत् ॥ ११ ॥ भूवतां दूषतां वापि ब्रुवंतीयानुतां वधु ॥ पद्मात हापिसं हंतुं मनसापि न चिंतये ॥ १२ ॥ गुरु पत्नं गुरोर्वेद्यं शिक्षितं सत्यवादिनं योगिनं ब्रतमध्यं

विवशान्मयो क्रमिति ब्रुवंतं

पुरुषेनकार्यं ॥ १४ ॥ एतद्दुहस्यंमुखं चः समीक्ष्य क्रियाविधानंसकरोतिलोके ॥ तदेवनू

नंशरमेसराज्ञा ॥ नान्यत्रसर्वंविपरीतमेति ॥ १५ ॥ इतिश्रीआकाशभैरवकल्पेएकोन

विंशोध्यायः ॥ १९ ॥ अथहोमप्रभेदप्रयोगः ॥ श्रीशिव उवाच ॥ वदाम्यशेषं शृणुहोम

भेदं ॥ क्रियाविधानं गिरिराजकन्ये ॥ ननंमहाभूतपिशाचरोगज्वराहिदुष्टौषधविमो

हशांत्यै ॥ १ ॥ मधुं मधुकं मधुकंरशाहं सहस्रमेकैकदिनं वरे राप ॥ होमंप्रकुर्यात्प्रयतो

मभीष्टिसमस्तदुर्वारभयाद्विमुक्त्यै ॥ २ ॥ लवंगमेकं मधुकंचकोष्ठं तिलं घृतं चंपककु

सुमंच ॥ दिनंसहस्रंप्रयतोरशाहं उन्मादतापज्वरशूलशांत्यै ॥ ३ ॥ श्रीभार्गवीमिनेव

रुद्र १

रात्रहोमैः ॥ प्रयांतिशांतिंकुपितान्न्वदेवाः ॥ श्वायुःकरं मृत्युंसमस्तदोषापहं श्रीकरमाप
द्भुंध्रं ॥ ४ ॥ पलाशशाखाभिरभिषुसि ध्वौरक्षायकुर्यारथखादिरोत्थैः ॥ तन्नदिनक्षेस्य
समिद्भिरेसज्वराद्दिशांत्यैजुहुयात्त्रिरात्रं ॥ ५ ॥ उदुंबराश्वत्थसमित्सहस्रैः कुर्याश्चतुर्थे
ज्वरहोमशांत्यै ॥ प्रतापशांत्यैःकुशुमैर्घृताक्तैश्चिरायुरारोगपवलायकुर्यात् ॥ ६ ॥ मेधा
समिद्भिसर्वपवृद्धिकामस्वरोगकामोनगराजजाभिः ॥ उदुंबरोत्थैर्वहुमित्रकाम
स्त्वनंतरायशमीसमिद्भिः ॥ ७ ॥ पुत्रायकुर्याद्यदीपिकाभिः प्रसादसिद्धैकरवीरुप
ष्पैः ॥ वश्यायकुर्यान्मधुपत्रपुष्पैर्हन्मारनायस्पशिफाविमुक्तैः ॥ ८ ॥ विद्वेषणाया

यविवंध्रिपोत्थैस्तंभन्ति यापा अपिजाप्रसूनैः उस्मासमो यतस्तु हिमालयत्रैःसं हाररागा

याकैःकटुस्रहीभिः॥९॥ अथ नूरशाखा फलपत्रपुष्पैरुन्मादनायास्पशिखांविभक्तैः

वाकुसिद्धयेर्कैमधुकं प्रकुर्यो जुनापशांतागाजशालिपुष्पैः॥१०॥ पद्मान्यहोम्यं हुतमस्य

शीघ्रंत द्वान्यराशेस्तनुतेभिवृद्धिं॥ अन्नेन चान्नं पयसा च तोयं॥ चूतेन भाग्यं मधुना

धनं स्यात्॥११॥ तैलेन सारं रविनाथपुष्टिं चूतप्रवालै रपिहृपसिद्धिं॥ दाडिमी कुसुमजा

लकैर्नेरोमन्मयत्वमुपयाति सुभुवां॥१२॥ एवमेवमयुतं रवौ दिनेकारयद्दतिलकापयंसि

द्धये रेखामिष्टमिति याचितुं परैर्वामुदं परिददाति शायके॥१३॥ दानवारिभिर्हविर्निसंयः

थापारिजातस्तबमानवैः शिवः ॥ त्रिकूटसंधौ परिलिंग्वजन्मोदकान्तुरगमौलिरसैंधवञ्जीरकं ॥ १४ ॥ घृतपारदं कराम्संयुतं शरभ ॥ होमरिक्षपमेवतत् ॥ शिखिपुरकुगमध्ये शक्तिवीजं त्रकोरोणप्रतिगृहमितिमंत्रं सप्तवर्णालिखित्वा ॥ १५ ॥ इतुमनुमथवाहोषोडशारे त्रिवर्णा ॥ मध्हिमुगपुतमेतत्मात्नुवे शस्यपत्रं ॥ एतन्नुसंपूज्यलक्ष्यभूमौ रिपुमलातेन लिखेद्यमस्य ॥ १६ ॥ मध्येनुरूपं विलिखेदथांगं तरंगरेरोमनःप्रमांसं ॥ मुखोक्षितानाशापुटकरोजिह्वागलांसवक्षो हृन्नाभिलिंगे ॥ १७ ॥ प्रत्यंगसाध्यं विलिखेत्समानं वह्निंसमारायहुनेत्सहस्रं ॥ तस्मात्शाखामिरथाष्टचूर्णप्रक्षाऽप्यसिक्ताभिरनन्यचेताः ॥ १८ ॥ हिनत्रयारे वषरीं प्र

मा त्वभगा हिपुधोम इव स्वर्गेहान् ॥ साध्यडक्षितिं परिकल्पतस्मिवाप्तुं समापापमनोः शतेन

१९॥ भ्वेताके दुग्धेन ततो घृतैर्विघ्नापि संलिप्य विनाप वह्नौ ॥ लेप्य प्रताप्यापपुनः प्रले

प्यपुनः प्रलिप्ताणि रवनेस्मशाने ॥ २० ॥ राजाव लिंमंत्रमथ त्रिवारं जस्वा ततः स्नानमथा

चरित्वा ॥ जपेत्सह स्रंपमहि श्रुरकः स नमंत्राव सानेहि पुसाध्यमुल्का ॥ २१ ॥ वमोरि शेषं

नुततः प्रयोऽस्य सद्यो परात्रं शरभेश्वराख्यं ॥ शरीरपिंडं तरसा विहाय स सद्यो रिपुः काल

पुरं प्रयाति ॥ २२ ॥ संहृत्य तत्साध्यविहंगभांगं स्वत्रेण कोदंडमिवाप्य बध्या ॥ साध्यं

गतारक्षयदंगमङ्घिः कृत्वा यक्षितिं परिकल्प वाप्तुं ॥ २३ ॥ मंजिष्ठमालिप्य मुखे च करौ

भै° ४०

५०

त्वालातचूर्णं ग्रवशेषद्दहे॥ नद्दस्थिशेषेणाशरेणाकरणोमंत्रंसमुत्त्वापवित्रार्येचैवं

॥२४॥ शातप्रयोगात्सरिपुःस्वदेहात्यपातियामंपुरमाशुघोरं॥२५॥ इतिश्रीग्राकाश

भैरवकल्पे॰विंशोध्यायः॥२०॥ श्रीशिव उवाच॥ सजलजलदनीलंबाहुवाहुंत्रिनेत्रं

विविधमचडुलपक्षंदीप्यमानोर्ध्वकेशं॥ मनशिनिहितकोपःस्पंदमानाधरोष्ठं॥शाक

लरिपुविनाशंशालुवेशंनमामि॥१॥ कृत्वासाध्यचतुष्पदोस्थितिपथेपुत्तल्कांसिकामृ

त्तिकां॥ तस्मात्कारणकवरस्वभूपसुमनालेपांजनैश्चंदनैः॥ प्राभूप्यंसकरेणमूर्द्धनि

कटेसद्घाशतंमारुतं॥जप्त्वामंत्रमसहस्रकंचविधिवत्खड्गेनतांपीडयेत्॥२॥ पश्चिमा

इतमंत्रमात्तु तनुपुक्षिप्रान्नु तस्मिन्स्थले पीडां कुर्वंति नूनमग्नितस्तनाशाविर्भवं
गो भवेत् ॥ अर्के क्षीरकटुद्वितीयसहिताबक्ष्ठोष्ठ रन्धातश ॥ शत्रुः कालपुरं प्रयाति
तरसा श्रीशाल्मलीवाससवशात् ॥ ३ ॥ कतिं कपालं पसाध्य क्षितिमुच्चितलशे क्षीरमालि
प्तमस्यां ॥ बाणं प्रस्थाप्य जस्थामनुमपशतं केशं रतो येन [illegible] लाते कुर्यान्निक्षि
प्तमंत्रप्रवचनकरतो शत्रुलोकानसदानि ॥ प्राप्य संतानपूर्वं जनवरसहिताः सा
प्यगतो भवंति ॥ ४ ॥ साधं मक्षीरसिक्तं प्रतिहृतिमपतत्तशालिपिष्टेन कृत्वा संस्था
प्य प्राणान्वा ओं शरम्यमनुशतं संजपित्वा पमध्ये ॥ तस्यांतस्थो रिपुं तु प्रविश्य पितृक

श्रीः ८१

५१

दुपरास्यस्य खत्वा रिविंशपत्वस्याम्रक्षारस्म ध्येपथिभुवि मिरवनेद्वरिरांसारगाय ॥ ४ ॥ साध्यत्वं क्षतिकायां पवनमभिनिवेशाद्वृताशीति मे वं तस्यां पेपिलिकानां ध्वधिकरदशाशतं संनिवेश्यां गसंधौ ॥ दापि त्ये: कंटकैर्द्रुः स्तुतिनयनशिरोभाननासा ग्रजिह्वा । करांगोरिष्वंगके पु प्रतिभिरिखननं शत्रुनाशायकुर्यात् ॥ ६ ॥ साध्यं मृत्तं मनोज्ञां हृदि विधकृति युतां तां वा पुंसंस्थाप्यतत्रयां शिरसि खननपकं जंतुमावेशयित्वा ॥ नाशांगं डेव कर्णौ भ्रमरमृगमयोजाठरेत्वा स्यमत्तुं ॥ तत्त्वामं त्रं तु मंत्री हृदिशातम पखनेद्वैरिनाशायकोष्ठे ॥ ७ ॥ तालक्ष्मारुद्रसमूलां महि परिवृतं सालराजस्य

मूलं॥ दत्वा तेगर्भे नारीमलयुगासहितं नारिकेलस्यमध्ये ॥ क्षिप्त्वा मंत्रीजपिता शत
मनुमथ तं मार्गे हे शेखनित्वा ॥ पश्चात्तत्संस्यमेवं प्रजयतु समनुं योषितां वेदनाय
८॥ गः स्त्री याति तं प्रसूत्यै पुनरपि नयतां मारणाय प्रवृत्ता अे दर्भे स्थं मत्तु मेतच्छिथि
लममकरोत्सावितुं धारयन्तं॥ एवं मंत्री क्रियाणां कृतिमकलयत स्वात्मताप्रभा
वैर्निः शंकं क्ष्मासुदेशे शरभशिववशात्सर्वदासिद्धिमेति॥ ९ इतिश्री आकाशभैरव
तंत्रे एकविंशोऽध्यायः॥ २१ ॥ अथाभिषेकविधि॥ श्रीशिवोवाच॥ शंभो शिव जगन्ना
थ सर्वजीवदयापर॥ अभिषेकविधिं श्रोतुमिच्छाम्यहं वद प्रभो॥ १॥ श्रीशिव उवाच

ऽभिषेकविधिं वक्ष्येऽलंकृते मंडपे शुभे ॥ गोमयेनाथ संलिप्य पृथिवीं चतुरस्रकं ॥ २ ॥
गंधाक्षतैस्तु संकीर्णं तंडुलेनासितेन तु ॥ नवकोष्ठं समालिख्यालंकृत्य कुसुमादिभिः
३ ॥ मध्यकोष्ठे लिखेद्वृत्तं तन्मध्ये चतुरस्रकं ॥ नवकुंभं च तन्मध्ये प्रतिष्ठाप्य नवांशुकं
४ ॥ तंतुना परिवेष्ट्याथ धूपदीपं प्रदर्शयेत् ॥ गंधमाल्यैरलंकृत्य पूरयेद्घटमंभसा ॥ ५ ॥
पद्मरागं प्रजाकामस्त्वायुष्कामस्य मौक्तिकं ॥ रजतं वृद्धिकामस्तु तेजस्कामस्तु विद्रुमं
६ ॥ वैडूर्यं वीर्यकामस्तु सर्वकामस्त्वशेषकं ॥ हिरण्यं वा तु तस्यान्नवघटमध्ये विनिक्षि
पेत् ॥ ७ ॥ तस्योपरि चतुर्वा[illegible]म्रपल्लवानि प्रकल्पयेत् ॥ नारिकेलं ततः पश्चात्सा

लेकारंकैल्पयेत् ॥८॥ देवतावाहनंतत्र प्रकुर्यादासनादिकं ॥ विश्वामित्रेणतत्वंभंदु
र्वीयासंस्पृशेत्ततः ॥९॥ अघोरास्त्रसहस्रंतु जपेन्मंत्रंसमाहितः ॥ कृतस्नानंसमाहूय
भूतांगंत्वाद्वाससं ॥१०॥ प्राङ्मुखंदेवदत्तंतं कुंभपाणिरुदङ्मुखः ॥ अभिषेकं अहं
कुर्यात्क्षुद्ररोगविमुक्तये ॥११॥ पंचाहंवातरोगस्य वातशूलस्यपक्षकं ॥ मासंतुसर्वरोगस्य
सिरोरोगस्यमंडलं ॥१२॥ अनुभोगपिशाचस्य त्रिमासंचाभिषेचयेत् ॥ तथैवक्षयरो
गस्यापस्मारस्यवत्सरं ॥१३॥ अभिषेकस्यतत्सर्वं शमनंयातिसुंदरि ॥ तस्मात्सर्व
प्रयत्नेन ॥ आभिषेकंसमाचरेत् ॥१४॥ अथैवं व्याधिचिकित्साख्यमभिषेकंवदाम्यहं ॥

वीर्यवतीं वध्रूं शुद्धां ऋतुस्नानदिनात्ततः ॥१५॥ दशाहं जन्मवंध्यास्यं अधिके काकवंध्य
को ॥ मृतवंध्या षोडशाहं तद्दैते तु विशेषतः ॥१६॥ घृतं चेति त्रिधा कुंभं शतवाराभिमंत्रि
ते ॥ अभिषिच्य ततः पश्चाद् दशांकुर्वीत बुद्धिमान् ॥१७॥ सीसं स्वराम्रा सवीर्यं तु ताम्रं व
त्सरवीर्यकं ॥ लोहं च वत्सरार्द्धं तु राजतं त्रिवर्षकं ॥१८॥ सूर्यं पत्रं चतुर्वर्षं पंचाब्दं पंच
लोहकं ॥ दशवर्षं काष्ठारियं कांचनं यावदायुषं ॥१९॥ तस्माद्धिरण्मये पात्रे साध्यं यं
त्र विलिख्य तु ॥ तद्यंत्रमक्षरं यत्न तत्रावाह्य देवतं ॥२०॥ प्रत्येकं सतवारं तु प्राणमंत्रं यथे
द्बुधः ॥ षडंगाद्युपचारं तु कुर्यात्सर्वं यथाक्रमं ॥२१॥ मूलेन च सहस्रं तु प्रत्यहं प्रजपेच्छि

वे ॥ अभिषेकावसानेतु प्रमज्ञ शिवं धूं जले ॥ २२ ॥ बध्वातु पत्त्रिकं देपश्चाउत्थापयेच्छिवे

स्वपसाभुद्रू सिक्ताख्याभुङ्गांगाभुद्ध वाससी ॥ २३ ॥ ततस्तु द्वादिवशामासेनिम्नगांना

तिलंवयेत् ॥ भगुवारेतुसंस्नानंतदायत्रसधूपनं ॥ २४ ॥ ब्राह्मणान्भोजयेद्देवी ऋतु

स्नातदिनेदिने ॥ तदाघृतपयोक्षान्नमनुंस्नानादिपेष्यच ॥ २५ ॥ भित्वातदष्टकं पिंडमुप

लेपितभूतले ॥ वलिकर्मप्रयोगः ॥ निक्षिप्यचरवेरस्वात्वातो येनपरिवेश्मच ॥ २६ ॥ आ

काशमूलल स्वर्गचारिणो देवतास्वयं ॥ इत्यागत्यतदाकालंवदंत्याभुसिताभुतं ॥ २७ ॥ र

शवारमिदंजस्वास्फोटयेतुकरंपुनः ॥ ततःपश्चात्स्वदश्मस्पोजयेन्मंत्रंपुनःपुनः ॥ २८ ॥ प्र

थमं काक ग्राग त्य भक्षितं यत्तु पिंडकं ॥ तद्दृक्षि राखरिपुग्मश्च तत्पुत्री भवति निश्चयः ॥ २९
पुत्रैतु युग्मकं नूनं पिंडं चोस्याहि शेषतः ॥ प्रथमं प्रथमे मासि द्वितीयादितः क्रमात् ॥ ३०
तत्तल्लक्षणकाले तु सानारी गर्भिणी भवेत् ॥ एतद्विधानकं गुह्यं सर्वशास्त्रोत्तमोत्तमं
३१ ॥ इत्थं ज्ञात्वा कलौ मंत्री सर्वकार्याणि साधयेत् ॥ तुलायां वृषभे सिंहे मीने कुंभे च व ॥
श्चिके ॥ ३२ ॥ रक्षाभिषेकौ कर्तव्यौ नान्यमासि कदाचन ॥ इति श्री आकाशभैरव कल्पे
रक्षाभिषेकविधिनाम द्वाविंशोध्यायः ॥ २२ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ रहस्यं शृणु देवी त्वं स
र्वलोकार्थसाधकं ॥ सर्वद्रोहात्मसंताप मोचनं प्राणवर्द्धनं ॥ १ ॥ मंत्रे यंत्रे तथा तंत्रे प्रयो

गेहं कश्चिमेयदा ॥ संकटे पूर्गसंपाते त्वाभिचार महाज्वरे ॥२॥ नानाग्निर्योगसंपाते ग्रा
मगोग्रहरोगारणो ॥ प्रवर्तते महाक्रूरे रोमे पापसमाकुले ॥३॥ तदा तच्छमनार्थं तु बलि
कर्मवदाम्यहं ॥ नवपात्रं समादाय मृन्मयं विधिपूरितं ॥४॥ कार्पासमूलबीजं च सैंध
वं निंबपल्लवं ॥ स्थापयित्वानले दैवी दारिद्र्यपत्रिवारकं ॥५॥ ततस्तत्पश्चिमे भागे
नयेत्तोरणाभ्यंतरे ॥ एतदेव अरंकुर्यात् केवलं ज्वरशांतये ॥६॥ प्रोक्तो यं बलिकर्मा व्याः
सायंकाले समाचरेत् ॥ सिखाकरो युगे हो पात्र धौसं धौ स्तनद्वये ॥७॥ नारिकेलं प्र
तीपाथ च्छदयेन्नववाससा ॥ प्रदद्यात् महाधूपं मालामंत्रं स्मरेद्बुधः ॥८॥ नारिकेरं शि

ण गुल्मं गृहीत्वा परिणीयतां ॥ दत्वा बलिं ततो वस्त्रं समकर्णे तु विपाटयेत् ॥९॥ एवं क्रमे
ण पाशांतं कृत्वा कुंभाभिषेचनं ॥ तद्बलिं नैऋते भागे निनयेऽञ्जलवर्त्तिते ॥१०॥ कर्मार
कं मिदं प्रोक्तं नानाक्षुद्रविमुक्तये ॥ नान्यरोगनिवृत्त्यै स्याद्दैकाह्वज्वरशांतये ॥११॥ ब्र
स्यह्वयं समुद्धृत्य त्रिधान्यं संविमश्रितत् ॥ कृत्वा तु मध्यमं पिंडं पुत्तलीकं यथाविधि ॥१२
नावर्णैरलंकृत्य नानावर्णोपसूत्रकैः ॥ श्वा पंत पिंडं तद्वास्ये न्यसेत्साध्यं समुच्चरन्
१३॥ कोशाक्षीभ्रुतिनासास्यकर्णहृन्नाभिगुह्यके ॥ पाणिपत्संधिभेदैश्च कुर्याद्धि
पं पृथक् पृथक् ॥१४॥ साध्यप्राणमनुं मंत्री जपां ते नाभिनीयतां ॥ नारिकेरबलिं दत्वा

पश्चाद्दीशानदिग्भागे स्थापयेत्॥१५॥ प्रोक्तो द्वारकतिः सर्वविघ्नोपशान्तये॥ ताम्रपात्रं भस्मपूर्णं गन्धपुष्पाद्यलंकृतम्॥१६॥ देवद्वारपुरोभागे तस्य छायामभिन्यसेत्॥ मालामन्त्रेण संमन्त्र्य शालिपिष्टेन छादयेत्॥१७॥ नवदीपं ततः कुर्यात्तु दन्तं विचक्षणः॥ अभितो नीपतैलेनैवं दिशि वायव्ये केन येत्॥१८॥ कक्ष्यायामभितः प्रोक्तं नाना ज्वरविमुक्तये॥ आरापचोरकं पात्रं पूर्णोदकबलिप्रदम्॥१९॥ तिलाक्षतान् समं गानां रञ्जोभिस्तण्डुलोत्सुकैः॥ अलंकृतस्य चतुःपार्श्वे पंचदीपं प्रकल्पयेत्॥२०॥ धूपं संवेशयित्वा पश्चाद्भागे जाम्यच्चोपे स्थापयेत्॥ बलिं दत्त्वोत्तरे भागे नैवेद्ये शान्तये॥२१॥ एवं अहं

46

समाकुर्यो ऽङ्गी षणां ख्यं विचक्षणां ॥ २२ ॥ आं ऊं शिरो विनाशाय पाद्रलोल रक्षपूर्वकैः ॥ रू

सान्निध्यो हल्ल्खाये दीपमासाय मध्यतः ॥ २३ ॥ ग्रह्य आकृतिं कृत्वा तलं कृत्वा त्रि

वर्णकैः ॥ हस्तांतरं तु लाज्ञेन दीपं पात्रे च मध्यगे ॥ २४ ॥ हला वहिः स्थितैः पुष्पैरलं कृत

विचक्षणाः ॥ हलके शंतु निर्वाणामुत्मुकालेपनानने ॥ २५ ॥ चूर्णो द्विं तु समायुक्तं तेन शे

षावृतं गकं ॥ साधकं निर्भयं षड्पाणिनं काल रात्रिके ॥ २६ ॥ वरयेत्सोषित हृदय देव

हस्तं प्रहसिरां ॥ त्रिधा कृत्वा तमालोक्य ऽ करौ निधाय च ॥ २७ ॥ ग्रग च्छेद् दिवं गच्छे

द्दहासमन्वितं ॥ सेवकैर्वाद्य घोषैश्च श्मशाने वलि पूर्वकं ॥ २८ ॥ श्मशाने रौद्रकं मं

त्र्यंजपित्वा तत्त्रिवारकं ॥ निधाय व्रततः स्नात्वा सगच्छेद्गृहकं विना ॥ २९ ॥ अमिनी येक-
पालाख्यं बलिमेवं समाचरेत् ॥ महारोगज्वरक्षुद्रभूतकृत्रिमशान्तये ॥ ३० ॥ -----
--- ग्रहग्राहोमभूमकं ॥ इतराराण्यपि भूतानि यान्ति बलिदर्शनात् ॥ ३१ ॥ ॐ नमो भ-
गवते श्मशानरूपनररुधिरमांसभक्षणाय कपालमालाधराय प्रेतवाहनाय खड्ग-
कपालहस्ताय सर्वभूताधिपतये क्षांक्षींहां एह्येहि आगच्छागच्छ समस्तभूतरोगान्ना-
शय नाशय सर्वरिपून्नाशय नाशय ह्रैं ह्रें स्लौं श्रीं ह्रं अक्ष्व क्रूं धूं स्लं सर्वभोगं परेहि स्वा-
हा इति श्रीआकाशभैरवकल्पे बलिविधानं नाम त्रयोविंशोऽध्यायः ॥ २३ ॥ श्री शिव ॥

॥आचारविधिप्रयोगः॥ सदाचारविधिं वक्ष्ये साधकानां वरानने ॥ ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय
प्रणम्य गुरुमात्मनः ॥१॥ प्रारंभे शापदं मंत्रं त्रिवारं मनसा जपेत् ॥ नमस्कृत्वा त
तो मंत्री गणेशं प्रारंभे भैरवं ॥२॥ ततस्तीर्थसमाश्रित्य मठखनामाशिरशोधनं ॥ कृत्वाम
त्रीतम स्नात्वा मूलमंत्रं त्रिधा जपेत् ॥३॥ त्रिधाचम्य त्रिधा प्रोक्ष्य त्रिरर्घ्यं तर्पणांत्रयं ॥
त्रिधा हंसं न्यस्तङ धमललाटादिषु विन्यसेत् ॥४॥ किरीटकुंडलैर्युक्तं सर्वाभरणभूषि
तं ॥ अथवा भस्मना भूष्य साधकं कर्मसमारभेत् ॥५॥ सूर्यमंडलमध्यस्थं ध्यायेतिमे
परमुखाम्बुजं ॥ चारुकुंडलसंयुक्तं चंद्रमालावतंसितं ॥६॥ दशबाहुं महाकायं सुवरो

शरद्भ्रप्रभं ॥ चक्रशूलगदाखड्गबाणकार्मुकखेटकैः ॥ ७ ॥ घंटाकपालशंखैश्च भा
समानकरांबुजं ॥ दिव्याभरणसंयुक्तं दिव्यवासं त्रिलोचनं ॥ ८ ॥ चिरं ध्यात्वा जपेन्मं
त्रमघोरास्त्रं शिवे ॥ द्विचत्वारिंशद्यथाङ्गजपिता वाग्पतः सुधीः ॥ ९ ॥ शिलो
च्चयेनशितीरे वने देवालयेऽपि वा ॥ विजने मंदिरे रम्ये प्राङ्मुखो ह्युदङ्मुखोऽपि वा ॥ १० ॥ सु
खासने समासीनः प्राणानायाम्य तत्त्वतः ॥ दुष्टोच्चाटं तु दिग्बंधं भूतशुद्धिं दृढासनः
प्राणायामं च यं कृत्वा ऋष्यादिन्यासादिपूर्वकं ॥ ११ ॥ पुरश्चरणविधिप्रयोगः ॥ सहस्रद्
यसंयुक्तं चत्वारिंशज्जपं चरेत् ॥ तदंते तत्क्षणे होमैश्च सिद्धमंत्री तथा भवेत् ॥ तर्पण

च होमस्य द्विजानांभोजनस्य च ॥१३॥ तद्दशांसक्रमेणैव कुर्यादेकैकशः क्रमात् ॥
तत्स्थानेष्वथवा मंत्री मनोः संख्याद्विकं जपेत् ॥१४॥ विना तर्पणहोमैश्च विना ब्रा
ह्मणभोजनैः ॥ पुरश्चर्यां च यः कुर्यात्तस्य मंत्रो न सिध्यति ॥१५॥ जपं च तर्पणं होमं
ब्राह्मणानां च भोजनं तथा ॥ चतुरंगमिति ख्यातं तस्माद्यत्नेन कारयेत् ॥ स्वात्मनाभिमु
खंमंत्रंसुस्तुवेविविधवचसा ॥ पत्रथासिद्धिपर्यंतं गर्भस्थो मंत्रदेवता ॥१७॥ जपेत्पू
र्णे ततः स्पष्टे जायते मंत्रदेवता ॥ तज्जन्मदर्शनाद्यतत्र धर्मांगवरानने ॥१८॥ सं
जाततर्पणात्पूर्णो मंत्रदेवो न सिध्यति ॥ वैरपंतर्पणं तस्माद्यत्नेनाभिसमाचरेत्

तु

१९॥ वर्द्धमानो मंत्रदेवसर्पणारंभणाद्धितः ॥ समाप्तौ विहितं यतद्द्वितीयांगमुदीरि
तं ॥२०॥ विधिनोक्तेन होमेन मनोरैवः प्रभुर्भवेत् ॥२१॥ सर्वौषधिकं प्रभुत्वं यतत्तृतीय
मुदाहृतं ॥ ब्राह्मणाराधनाद्देवो रयावान्वरदो भवेत् ॥२२॥ तेन लब्धं प्रसादं यत
च्चतुर्थं समुदाहृतं ॥ मंत्रिणां मंत्रसिद्ध्यर्थे चतुरंगमुदीरितं ॥२३॥ चतुरंगमुपरक्ष्य यो का
रयेन्मंत्रसिद्धये ॥ एवं प्रयोगसिद्ध्यर्थं द्रुशो भवेत् ॥२४॥ ततः स्वेक्षाप्रयोगांस्तु
भूतवैरिषु कारयेत् ॥ उपरक्ष्य योत्रये रोऽव सर्वभूतवशी भवेत् ॥२५॥ विशेषादनभि
ज्ञोऽपि दुष्प्रावुधसमो भवेत् ॥ चतुष्टयेन देवेशि सारस्वतमवाप्नुयात् ॥२६॥ स्वप्र

दशसु भाषासु स्वर्ने शिवविजृंभने ॥ जपेल्लक्षत्रयं नूनं भुभृत्पक्षिलयोषितः ॥ २७ ॥
देवगंधर्वभूताहिवनिताकर्षणं भवेत् ॥ चतुष्टयेन लक्षेन वाहस्तंभं भवेन्नृणां ॥ २८
विशेषाद्दुमसर्वाहिश्मरस्तंभत्वमंबिके ॥ षट्लक्षेराज्जपैनैव विषहंतागरं किमु ॥
२९ ॥ रिपूणां कालरूपत्वमंबिके संभविष्यति ॥ मंत्रिणां सप्तलक्षेणावहृणात्वं भवि
ष्यति ॥ ३० ॥ स्वेच्छया निमहावृष्टिद्रुतं वर्षपितुं किमु ॥ लक्षाष्टकेन संमंत्री श्रीदो भ
वति पार्वति ॥ ३१ ॥ तथा नवनिधीनां च पतित्वं किं पुनः [illegible] स्वयं ॥ नवलक्षजपाद्दे
वकं पत्य खिलदेवताः ॥ ३२ ॥ चतुर्दशसु लोकेषु तस्यासाध्यं न विद्यते ॥ दशलक्षासु

रे सतं मं त्रिशांसं भविष्यति ॥ ३३ ॥ निग्रहानुग्रहं सर्वं स्मरणाद्देवसिध्यति ॥ द्वादशाख्येन लक्षेणासाक्षाद्रुद्रसमो भवेत् ॥ ३४ ॥ सत्तविविधान्मनुमधिकारी भवेत्स्वयं ॥ षोडशा ख्ये लक्षाणां नरो नारायणो भवेत् ॥ ३५ ॥ तत्रमाजपंतस्य विश्वरूपत्वमंबिके ॥ देवदानव गंधर्वखेचराः पृथिवीचराः ॥ ३६ ॥ भूतप्रेतपिशाचाद्याः स्थावरं जंगमं तथा ॥ तस्य मायावशं प्राप्य स्फुरितं नैव कौशलं ॥ ३७ ॥ अर्धयामेन तत्कोशान्नाशनं संप्रयांतिते पंचविंशा ति लक्षेणापंचशीर्षो भवेन्नरः ॥ ३८ ॥ तस्य सर्वं जपंतस्य वीक्षणान्निहनंतथा ॥ अनंतको ट्यंडभ अहंकारं च दारुणं ॥ ३९ ॥ सर्वं स्थितिलयादीनां कर्तृत्वं तस्य जायते ॥ पंचाशल्ल

क्षमात्रेणापरब्रह्मभवेत्तु सः ॥४०॥ चित्स्वरूपं समाश्रीत्य चिदानंदो भवेत्तदा ॥ अतःपरं फलं
नास्ति स्वात्मलाभादिति श्रुतिः ॥४१॥ स्वस्वरूपानुसंधानं कुर्यादेवं पुनःपुनः ॥ सूर्येचंद्रोप
रागे च विषुवे चायने तथा ॥४२॥ दर्शके चाथ प[illegible]यां संक्रांतौ यातिके परे ॥ यावन्मात्रं व्रती
भूत्वा जपेदालोकभास्करं ॥४३॥ सर्वसिद्धिमवाप्नोति मंत्री नूनं वरानने ॥ यस्मान्न राहुना
पेक्षा तस्मादन्हि जपेदिमां ॥४४॥ त्रिलोकराज्यं रचा मंत्री शतोत्तरसहस्रकं ॥ स्वयमेव स संतुष्ट
सर्वसमपिदो भवेत् ॥४५॥ तद्ध्रुवं सहसा लब्धा सुभदाति निश्चितं ॥ विजने कानने घोरेरा
जचोरारिसंकुले ॥४६॥ अभिभयेस्वेति अचं जपेत्क्षितिशांतये ॥ संग्रामे तु महले शमेवते

धेहीसूचंजपेत्॥४७॥ संक्रांद्ध नैवलं प्राप्य सहसा विजयी भवेत्॥ संग्रामे च महद्युद्धे शत्रूणां सैन्यया वृते॥४८॥ वयःसुपर्णीति सूक्तं शतमष्टोत्तरं जपेत्॥ तरसा वैरिणो मायांक्ष
पासूर्पेद्वोद्ये॥४९॥ जपित्वा स्वप्रभावेन समंत्री विजयी भवेत्॥ निम्नगांतरतो कालद्यु
देगादिसूक्तं जपेत्॥५०॥ महाग्राहयुतां घोरां नदीं तीर्त्वा सुखं व्रजेत्॥ विजिहीर्षेति सूक्ते
न शतवाराभिमर्शनं॥५१॥ तत्तैलं पाययेद्विसा नारी सूयते द्रुतं॥ प्रथमे पंचमे मासि
तृतीये सप्तमे पुनः॥५२॥ यदापीतं तथा नारी तत्क्षणाद्वै प्रसूयते॥ व्यतीतकाले संप्रा
प्ते विपिने शिवसेघादि॥५३॥ तदायमस्मान्नित्याचजप्त्वा सापानिवृत्तये॥ तत्रैकाननाधी

मै॰
५१

51

घोररक्षत्यनिसिमंत्रिके ॥५४॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन जपेत्सौख्यं लभेन्नरा। विसुरित्वा हि सू
त्के न नारीणां पुत्रसिद्धये ॥५५॥ सहस्रवारं संमंत्र्यं तरा ऽ संप्राशयेच्छिवे ॥ एवं दिनत्रयं
कुर्यान्मासात्पुत्रफलं लभेत् ॥५६॥ तरा हि रक्षा कर्तव्या नारीणां गर्भवृद्धये ॥ गर्भानांते
मत्वं मंत्री जपेद्विघ्ननिवृत्तये ॥५७॥ तस्याविघ्नभयं नास्ति जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ॥ वरस्त्सा
मेतत्तु वं मंत्री रक्षां संमज्ञपार्वति ॥५८॥ तद्दृशाधारणां कुर्योदुन्नतांगेवरानने । तथाविधं
समालोक्य यक्षगंधर्वराक्षसाः ॥५९॥ बहुशो भीतिमालोक्य संनिकर्षं न यान्ति ते ॥ भू
तप्रेतपिशाचानां किमु सर्वग्रहा विमां ॥६०॥ नराणामितरेषां च जंगमानां वरानने

ग्रालेख्यंतिर्यग्ऊर्ध्वं सवसुमहितले भूतलयुक्तां चरेखाप्रं रक्षिरोपनवाह्या पृथग्तुलिषि

तेंद्रो तिभिः स्वकमार्ग॥ शिष्टेकोष्टेनिरामत्रिशिखवहिरपिक्रूरपूर्णाभिलिप्तास्पृष्टांत

त्रासहसशिभवनेकल्पयेच्छं सनाय॥ ६१॥ संहारेस्मिन्प्रयोगे सकलविधिषु चैं द्रोति

भिः स्वकमंत्रमेकैकं वासमेतं निजगुरुवदनाद्येनज्ञानातिभूमौ सोवियामूलदृष्टिं

कलयतिकुपितः॥ किंतु पूर्णांतकर्मस्नातस्तसाध्यकंतिंकुकुचरलिपितंतापितं निग्रहा

य॥ ६२ इति श्रीआकाशभैरवकल्पे॰ चतुर्विंशोध्यायः॥ २४ ॥ अथ मायाप्रयोगः॥ श्री

शिवउवाच॥ अथ मायाप्रयोगं च वक्ष्यामितव पार्वति मंत्रस्मरणमात्रेण महामायाभि

वेच्छिवे ॥ १ ॥ अथास्यमायामंत्रस्य परब्रह्म ऋषिस्मृतः ॥ त्रिष्टुप्छंदस्तथा देवी पराश
क्तिर्भुदेवता ॥ २ ॥ पुष्करं पावकं मायारामराङ्गं च कीलकं ॥ मायाश्रयोगसिध्यर्थे विनियो
गोवरानने ॥ मायायैव षडङ्गं स्यान्मंत्रमापर्वतं परं ॥ ३ ॥ तापिच्छनीलां शरचापहस्तां सर्वो
ध्विकां स्यामरथाधिरूढां ॥ नमामि रुद्रावसनेन लोकान्सर्वान्स लोकामपि मोहयंती ॥
प्रथमं च महामायां व्याहृतेः प्रथमाक्षरं ॥ मायां द्वितीयं मायां च तृतीयं मायया स ह
५ ॥ अथवर्णांततः पश्चाद्दंतेपिप्र ज्ञावा अवरो हं निवृत्तिः स्याद्विशाखविनिर्णयः ॥ ६
ॐ ह्रीं भूः ह्रीं भुवः ह्रीं स्वः ह्रीं शिवां धियं युग्मे विनिविष्टचित्तं सर्वेषां दक्षो हृदयस्य वालं ॥

रिपूणांनिद्रांविवसंकरोतिमहामायेमांपाहिरक्षनित्यं ॥ ह्रौंस्वःह्रींभुवःह्रींॐस्वाहा ॥

७ ॥ त्रिकोणंविलिखेत्पूर्वंतद्बहिर्वृत्तमालिखेत् ॥ तद्बहिश्चाथमन्वस्रंतद्बहिर्भूपु

रद्वयं ॥ ८ ॥ मध्येतारयुतंमायायाहृतीयुक्त्रिकोणके ॥ चतुर्दशदलेमंत्रंविलिखे

त्परस्संक्रमात् ॥ ९ ॥ भूपुरेविलिखेत्साध्यंद्वंद्वंद्वाष्टदिशंप्रति ॥ कुसुमपुष्पैश्चगंधा

द्यैःपरांशक्तिंयथाविधि ॥ १० ॥ ग्रावासाम्भःसंपूज्यजपेत्लक्षप्रयुतंमनुं ॥ तन्मं

त्रधारणादेवमायानिधिविधिर्भवेत् ॥ ११ ॥ धृत्वायंत्रंततोमंत्रीस्मरेन्मंत्रंयथावि

धि ॥ ततस्तत्स्मरणादेवमायालोकेविजृंभते ॥ १२ ॥ तस्यमायावशेनैवदेवदानववरा

53

क्षसां ॥ न पश्यंति समाज्ञातं किं पुनः प्राणयोग्रहः ॥ १३ ॥ अद्रिभूमिं समागत्य स्वसेनाम
ध्यभूतले ॥ कालीपद्मपुष्पवृक्षोत्थैः समिद्भिः सघृतैस्तिलैः ॥ १४ ॥ पायसैरपि सितं न्द्रराणां हविषि
राणामित्युक्तं स्वोहुनेत् ॥ प्रत्येकं विविधं द्रव्यैर्युतं रशतत्रयं ॥ १५ ॥ होमांते तु जपेन्मंत्री भानुमा
लोक्य पंचधा ॥ युद्धं प्रति परागच्छेत्तत्र हानिर्विवशो भवेत् ॥ १६ ॥ यथा युद्धे दिने प्राप्ते तथा
होमं तत्र हुनेत् ॥ प्रत्यहं विनयार्थाय यः कुर्यात्स जपी भवेत् ॥ १७ ॥ समिद्भिः समरे न्येभ्यश्च यः
सहस्राहुतिं हुनेत् ॥ तस्याग्निः पुरतः साक्षात्स्थित्वा हन्तं वरो भवेत् ॥ १८ ॥ तद्द्वारं देवलोका
नां संहतिर्नासनं व्रजेत् ॥ तद्वरं ब्रह्मणाभेधं तत्तुल्यं न कदाचन ॥ १९ ॥ विष्णुना च मायायां वै

वनैवतस्याग्रतस्थितः॥२०॥इति श्रीआकाशभैरवकल्पे० मायाप्रयोगविधिर्नामपंचविंशोध्यायः॥२५॥अथपूजाविधि॥श्रीशिवउवाच॥आराधनंप्रवक्ष्यामि सर्वसिद्धिप्रदायकं॥भोगमोक्षप्रदंदिव्यंभुक्तिमुक्त्यैकहेतुकं॥विष्णुकालेऽपनेवापि पूर्णायांहर्षिके तथा॥एकादश्यांचद्वादश्यांशुक्रसोम्यनुवासरे॥जन्मर्क्षेचविपक्षेचप्रत्यरेपिवधर्क्षके॥शोभनेपातिकेब्राह्मेन्द्रेऽयोगविवर्जिते॥३॥सिद्धयोगेत्वयाकाशपातालरहितेदिने॥वितानेमगुपेरम्येगोमयेनानुलेपिते॥४॥वितानलंविसंयुक्तेधूपदीपसमाकुले स्नात्वापवित्रपाणिःसन्नभुद्धोमानीदंदृवृतः॥५॥प्राङ्मुखोदङ्मुखापमुखासीन

स्वलंकृतः ॥ दिव्यगंधेन युक्तेन भस्मना रत्निमात्रकं ॥ ६ ॥ चतुरस्रं ततः कृत्वा तस्मिन् भस्मनि
बुद्धिमान् ॥ त्रिकोणं विलिखेत्पूर्वं तद्बहिर्वृत्तमालिखेत् ॥ ७ ॥ तद्बहिश्चाष्टपत्रं तु द्वादशारं
ततः परं ॥ षोडशारं ततः पश्चात्ततो भूपुरयुग्मकं ॥ ८ ॥ त्रिकोणमध्ये देवेशं शरभं शालुवे
श्वरं ॥ चिरं ध्यात्वा ततो मंत्री गुरुपादयुगं स्मरन् ॥ ९ ॥ मूलेन गंधपुष्पाद्यैरर्घ्यं भिरक्षंतु
भिः ॥ आवाहनादिपुष्पांतमुपचारान्समर्चयेत् ॥ १० ॥ चेंदुं सूर्यं च वन्हीं च त्रिकोणे तु य
जेत्क्रमात् ॥ भैरवं वडवाग्निं च दुर्गं काली यथाक्रमं ॥ ११ ॥ त्रिकोणोवृत्तमध्ये तु चतुर्दि
क्षु यजेत्क्रमात् ॥ इंद्रमग्निं यमं चैव निर्ऋतिं वरुणं तथा ॥ १२ ॥ वायुं सोमं तथेशानं दले

ष्वष्टसु पूजयेत् ॥१२॥ पार्श्वे द्वये यजेद्देवि व्याधिमृत्युमतः परं ॥१३॥ मदनं तु चामुंडी मोहि
निं द्राविणीं तथा ॥ शब्दाकर्षणिकां वारीं रमां मायां पुलिंदिनी ॥१४॥ शास्त्ता क्षोभि
णीं ष्वेषां द्वादशारे यजेत्क्रमात् ॥ पूजयेन्मूलमंत्रेण स्वस्वमंत्रेण चांबिके ॥१५॥ षोड
शारे यजेत्पश्चात्षोडशाक्षरदेवताः ॥ गणेश्वरं यमं स्कंदं भैरवं च महादिशि ॥१६॥ प्रागा
दितो यजेन्मंत्री मूलेनैव पृथक्पृथक् ॥ त्वरितां वीरभद्रं च वडवानलभैरवम् ॥१७॥ म
हामायां यजेद्देवी वायव्यादिविदिक्षु नः ॥ आग्नेय्यादियतो मंत्री ब्रह्माद्या अष्टमातरः ॥१८॥
परितस्तु यजेद्देवं ककाद्यर्णा देवताः ॥ मूलेन सालुवं भूयो भूपुरे पार्श्वके यजेत् ॥१९॥ स्तुति

भिस्तोषयित्वाथ यथोक्तं दापिपत्पयसः ॥ मूलमंत्रं जपेन्मंत्री अष्टोत्तरसहस्रकं ॥ २० ॥
आचार्यं पूजयेन्मंत्रं मथनिक्षियथाबलं ॥ शरभं हृद्यथो ध्यात्वा शिवोहमिति भावयेत् ॥
॥ २१ ॥ इत्येवं सततं कुर्यात्स्वयमेव शिवो भवेत् ॥ तदस्मानमनं श्रुत्वा कंपंते विग्रहा
ग्रहाः ॥ २२ ॥ किं पुनर्दर्शनाद्रस्य भूतप्रेतादिराक्षसाः ॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे ॰ आ
चारविधिर्नाम षड्विंशोध्यायः ॥ २६ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ आकारं ब्रह्मरूपं स्याद्भवेत सर्वेष
शंकरं ॥ सर्वज्ञत्वं मनोज्ञत्वं कामरूपाद्यमं विके ॥ १ ॥ आकारं तु परा शक्तिः भवेत माकर्ष
सिद्धिदं ॥ इच्छासिद्धिर्ज्ञानसिद्धिः स्वात्मासिर्वरानने ॥ २ ॥ इकारं विष्णुदेवत्यं श्यामं र

स्राकरं भवेत् ॥ रूपकांतिप्रदं श्रेष्ठं वरे रापं मोक्षसिद्धिदं ॥ ३ ॥ मायादैवतमीकारं श्यामं सो

हकरं परं ॥ वीरायणां वनितानां च वशीकारं वराननेः ॥ ४ ॥ उकारं कोलदैवत्यं श्यामं लोकव

शंकरं ॥ मृतकोत्थापरां पुण्यं क्रूरं रोगविनाशनं ॥ ५ ॥ ऊकारं पृथिवीवीजं श्यामं रक्षाक

रं परं ॥ भूतप्रेतपिशाचानां नाशनं रिपुनाशनं ॥ ६ ॥ ऋकारं विधिदैवत्यं पीतं सर्वार्थ

सिद्धिदं ॥ चिरायुषं ततः सिद्धं पराभोगं वराननेः ॥ ७ ॥ ॠकारं शिवदैवत्यं रक्तं सर्ववशं

करं ॥ ८ ॥ जन्ममृत्युजराव्याधिवर्जितं श्रीजयप्रदं ॥ ९ ॥ अश्विनीभ्यां लृच स्याद् रक्तं रो

गवशंकरं ॥ तीव्रसिद्धिभिषक्सिद्धिर्मोक्षधीसिद्धिदं भवेत् ॥ १० ॥ एकारं वीरभद्रं स्या

मै॰
पृ६
56

त्पीतं सर्वार्थसिद्धिदं ॥ निग्रहानुग्रहकरं भीषणां ज्ञयवर्द्धनं ॥ १० ॥ ऐकारं भारतीविद्या
स्फुरिकं ज्ञानसिद्धिदं ॥ चतुःषष्टिकला सिद्धिदायकं परमं शिवे ॥ ११ ॥ ओकारं शिवदे
वत्यं ज्योतिर्ध्ये— ॥ यनुग्रहम् ॥ मनोवेग प्रदं श्रेष्ठं धांतं सर्वफलप्रदं ॥ १२ ॥ औकारं शां
करीविद्यास्फाटिकं सर्वसिद्धिदं ॥ सारस्वतं विशेशेणशत्रूणां कोपनाशनं ॥ १३ ॥ अं
कारं रुद्रबीजं स्याद्रक्तं देववशंकरं ॥ सर्वलोकतपं कार्यसिद्धिदं चित्तशुद्धिदं ॥ १४ ॥
अः कारं कालरुद्रं स्याद्रक्तं पाशनिकृंतनं ॥ स्वप्रपंचोपसंहारं परमात्मप्रयोजकं ॥
॥ १५ ॥ ककारं ब्रह्मणोबीजं पीतं वृष्टिकरं परं ॥ संजीवनमशेषाणां लोकानां वृद्धिदा

यकं ॥१६॥ खकारंज्ञान्हवीबीजं स्फुरिकं पापनाशनं ॥ भोगमोक्षप्रदं पुण्यं भुक्तिमुक्ति
प्रदायकं ॥१७॥ गकारस्तु गणेशः स्यात्पीताभं विघ्ननाशनं ॥ पूर्वापरस्थितं भूलोक
विजयं शुभं ॥१८॥ घकारं भैरवं विद्याद्दक्ताशं शत्रुनाशनं ॥ महाघोरग्रहहरं साहृप्यं
जयवर्द्धनं ॥१९॥ ङकारं कालबीजं स्यात्कसंजीवजयं परं ॥ महाभीमं जगत्क्षोभं
मरणापत्तिभंजनं ॥२०॥ चकारं भद्रकालीयं रक्तांगं तोमनं भवेत् ॥ सर्वाकर्षणा
सिद्धिः स्यात्तस्यावेशमयत्नतः ॥२१॥ छकारं भीमकालीयं रक्ताभं वैरिनाशनम्
संक्रामणं त्रिलोकेस्मिन्समरे विजयप्रदं ॥२२॥ जकारं ज्ञातवेदाख्यं तुर्यसौदामिनी

प्रभं॥ अभिचारंमहाघोरंमयपभ्रत्सुमयापहं॥२३॥ झकारंमर्द्धनारीशंरूपामृंरसमाकु
लं॥ सर्वसौख्यप्रदंश्रेष्ठंभोगमोक्षफलप्रदं॥२४॥ ञकारंपरमात्मीयमवाङ्मनसगो
चरं॥ सर्वज्ञानप्रदंब्रह्मज्ञानदंभीजयप्रदं॥२५॥ टकारंपृथिवीवीजंभेनंसंहारका
रणं॥ कृत्याराबौषधीनद्धिःपातालनिधिदर्शनं॥२६॥ ठकारंचंद्रवीजंस्यात्स्फटिकं
शत्रुनाशनं॥ रोगक्ष्वेडहरंदिव्यंमहाज्वरहरंपरं॥२७॥ डकारंभूरुवीजंस्यात्सीताभां
स्त्रिजयंभवेत्॥ मृतसंजीवनंतस्यामहामायावशंशि वे॥२८॥ ढकारंवैसर्वंविघाती
तंसर्वार्थसिद्धिदं॥ वलप्रदंजलस्तंभंपातालस्यापिदर्शनं॥२९॥ णकारंवन्नमद्वीपं

भेतं वलखिवर्द्धनं॥ नितत्वबुधिदीर्घत्वं रिपुदर्पविनाशनं॥३०॥ तकारं धनदं विद्यात्पीतमैश्वर्यवर्द्धनं॥ यक्षकिन्नरसिद्धानां वशीकारं ग्रहघ्नं॥३१॥ थकारं तु परा शक्तिरक्षं कालंजयं भवेत्॥ शांतिकं पौष्टिकं चैव भोग्यमायुष्यवर्द्धनं॥३२॥ दकारं रौद्रबीजं स्यात्स्थामं सर्वार्थसाधनं॥ निग्रहानुग्रहकरं भोगमोक्षैकसाधनं॥३३॥ धकारं धर्मबीजं स्यात्सूतं पापविवर्द्धनं॥ सहारेवमपंरिध्वंसं सर्वदर्शनदर्शकं॥३४॥ नकारं निर्लिकत्वं स्यात्सर्वप्रमेयाभ्यक्षरं॥ वायुवेगमनोवेगमिच्छारूपं भवेद्ध्रुवं॥३५॥ पकारं मग्निबीजं स्याद्रक्तं सर्वहरं — णात्॥ स्त्रीपुंनपुंसकादीनां भवेद्वाकर्षणं शिवे

म

३६ ॥ फकारं भैरवं विद्याद्रक्ताभं विजयं ततः ॥ महाग्रहहरं सर्वज्वररोगविनाशनं ॥ ३७ ॥
बकारमाश्विनीबीजं पीतं रोगहरं परं ॥ औषधस्य महावीर्यवृद्धिदं जयवर्द्धनं ॥ ३८ ॥
भकारं भार्गवं ज्ञेयं ज्योतिःपुञ्जमनामयं ॥ आयुरारोग्यदं चैव छंम शेषस्त्रीविवर्द्धनं ॥
३९ ॥ मकारं मीश्वरं विद्याज्योतिरत्नं सुखावहं ॥ वश्याकर्षणसंतानं सिद्धिदाननेक
तत्परं ॥ ४० ॥ यकारं वायुबीजं स्यात्कृष्णं दलविवर्द्धनं ॥ सद्यो ध्वारकरं क्रूरं संग्रामे जय
वर्द्धनं ॥ ४१ ॥ रेफं कृशानुबीजं स्याद्रक्ताभं सर्पनाशनं ॥ जंगमाकर्षणं शांघ्रं देहि धांरो
गावलं तथा ॥ ४२ ॥ लकारं शक्रबीजं स्यात्पीतं सर्वफलप्रदं ॥ अग्निस्तंभं जलस्तंभं

स्वेछास्तंभं विशेषतः ॥४३॥ वाकारं वारुणां विद्यात्भवेतं स्वेछाभिवृष्टिदं ॥ आक
र्षणं ज्वलस्थानां अशेषज्वरनाशनं ॥४४॥ शकारं शंकरं विद्यात्तेनः सौभाग्यसि
द्धिदं ॥ अन्योन्यकलहादेव वैरिणां नाशनं भवेत् ॥४५॥ षकारं द्वारशाहितं ज्योति
रारोग्यवर्द्धनं ॥ शमनं शार्वरी नारतां आयुर्विद्याभिवर्द्धनं ॥४६॥ सकारं भारतीबी
जं भवेत्तं सारभवेतं सारस्वतप्रदं ॥ प्रति[illegible]द्रु ज्ञानज्ञानं वराणां पोषितावशं ॥४७॥ स
दाशिव हकारं स्यात् द्रुमं ज्ञानानाथीसिद्धिदं ॥ अणिमाद्यष्टसिद्धिः स्यात्तु षष्टिकला
अपि ॥४८॥ लंकारं पृथिवीबीजं श्यामं सिद्धिकरं परं ॥ स भवेत्सोषधीवृद्धिरिपुभूद्रव्य

दर्शनं ॥४९॥ क्षकारं श्रीनृसिंहं स्यात्कुटिकं मोक्षसिद्धिदं ॥ रिपुगर्वहं सर्वलोकक्षोभहरं
परं ॥५०॥ भूतिसुमतिरिहायैं मातृकादेवतान्या द्युतिबलमहिमादीन्यादितः स्वामिव
क्रात् ॥५१॥ सकलमपि चलत्वात्साधुवाराधनांते जपतु विविध[illegible]द्वै हेतुबीजेन मंत्रं
॥५२॥ दशशानमभिमंत्री सावधानः प्रहृष्टः प्रवणितहृद्भावः प्राक्तनारं भ[illegible]त्यः ॥ ज
पमिति ॥ विपूर्वं मातृकायाश्च वर्णान्प्रथममभिनियोज्यत्वेकमेकं चकुर्यात् ॥५२॥ पं
चाशद्वर्णान्प्रथमं प्रयोक्ता जपेत्सहस्रं शरभेशमंत्रं ॥ समानुषः सर्वकलाप्रवीणाः
प्रयाति तूर्णं पदमीश्वरस्य ॥५३॥ आदायपल्लवं पशहेः पंचाशद्भिरतः परं ॥ पृथग्वर्णैस्त

तः पश्चाज्जपेत्सौभाग्यसिद्धये ॥५४॥ साध्यानामविलोमाख्यां मंत्राणां चानुसिध्यतत

त्रिसहस्रं जपेन्नैव जंतुः कालपुरं व्रजेत् ॥५५॥ यदि मंत्री नरस्तस्य देवतामंत्रवर्णकम्

अनुविध्य विलोमेन संजपेद्द्युतमंत्र ॥५६॥ द्विदेवता अलीयंते पराजेतुं महाबलं ॥ त

स्मात्सर्वं प्रयत्नेन जपेद्देवदरानने ॥५७॥ मंत्रांते योजयित्वा यत्क्रियासाध्यं स यं॰ल

वे ॥ विविधेषु प्रयोगेषु निजं जपेत्सर्वसिद्धये ॥५८॥ यंत्रतंत्रं विना चापि योजपेन्मंत्रवि

त्तमः ॥ सर्वसिद्धिं जपेनैव सहस्रानाव्रजेच्छिवे ॥५९॥ श्रीदेव्युवाच नतु त्वत्र कथं शं

भो नैवश्याद्यंत्रतंत्रकं ॥ यदि स्याद्यंत्रतंत्राभ्यां किं प्रयोजनमाविभो ॥६०॥ श्रीशिव उ०

शृणु साधु शिवे वक्ष्ये पुरश्चर्यैकया ॥ यंत्रतंत्रक्रियापूर्वं परिकुर्याल्लभेत्तदा ॥ ६१ ॥ चिरकालं जपैः क्रूरैर्यः करोत्यगशोषणैः ॥ सिद्धिं शोघ्रं न चाप्नोति यंत्रतंत्रविवर्जितात् ॥ ६२ पुरश्चर्या हि येनैव स्मरणात्सिद्धिमेति शः ॥ यंत्रतंत्रं विना हे विसफलं जायते जपात् ६३ ॥ सर्वथा मनुज्ञो मंत्री पुरश्चर्यां द्वयं चरेत् ॥ स्मरणात्तेन सिद्धिः स्यान्नानाकर्मक्रियादिषु ॥ ६४ ॥ सर्वेषां मंत्रजालानां परिसाध्यं युगे युगे तत्सर्वं स्मरणादेव सिद्धिर्भवतितत्वतः ६५ ॥ इति श्रीश्याकाशभैरवकल्पे॰ मातृकावर्णनं नाम सप्तविंशोध्यायः ॥ २७ ॥ अथ भद्रकालीप्रयोगः ॥ श्रीशिव उवाच ॥ भद्रकल्याख्यमंत्रस्य सद्योजात ऋषिस्मृतः ॥

ततस्तु जगतीछंदो भद्रकाली च देवता ॥ १ ॥ ह्रींकारबीजमित्युक्तं स्वाहा शक्तिरतः परं ॥
मोक्षे च विविधे कार्ये विनियोगो वरानने ॥ २ ॥ ह्रामित्यादि षडंगं स्यादथ ध्यानमिहोच्यते
नीलाभां हेमवस्त्रां नररुधिरवसामांसनिर्भिन्नवक्त्रां शूलं कुंतं रथांगं फणिमुसल
गदातोमरं यष्टिशंखं च ॥ पाशं शक्तिं च शार्ङ्गं ध्वजहलरहनावज्रखेटं कराग्रैर्बिभ्राणा
भीमवेषा विजयतु भुवने विद्रुता भद्रकाली ॥ ३ अथ भद्रकालीमंत्रोद्धारणविधिः ॥
मायां मोक्षपतारकालिपुटितः ॥ कंकालीमध्यंसरात्वं कल्याणिमनोहरीहकविता सौभा
ग्यमव्याहतं ॥ देह्यस्मिन्परमंत्रहारिणि शुभे तत्र यंत्रहारिघाछेदनिपूर्व च द्रुतभुजस्यांते

जगत्सोभीरिता ॥ ४ ॥ सीमेलामेत्रिनोहैरजतकनकपोः पंचलोहैचभूर्जेर्लेख्यायद्रसपन्नकों
र्हं हरिहरसहितं मद्रकाल्याश्चमंत्रं ॥ संधौ पंचासरणोन्विन्नप्रजपयुतं सर्वरक्षाग्रशस्तं
वाञ्छेसाध्यंसतारं प्रणतरिपुजनप्राणसंहाररक्षं ॥ ५ ॥ संप्रजप्यमंत्रविधिवत्स्वगेहेजपे
त्सहस्रंप्रयतोमनीषी ॥ पश्चात्सहस्रद्वयमादरेण कुर्याज्जपं गोरिविशेषसिद्ध्यै ॥ ६ ॥
निंबवृक्षेस्थितंकाकनीडमाहृत्यदर्भकैः ॥ भस्मीकृत्यततःसर्वंनाम्निभस्मनिमंत्रवि
त् ॥ ७ ॥ समा[illegible]लिख्यमहायंत्रंसर्वलोकभयंकरं ॥ कुसुमपुष्पैःसमभ्यर्च्यविधिवत्पूज
तांसुधीः ॥ ८ ॥ अष्टोत्तरसहस्रंतु रक्षितास्योजपन्निशि ॥ दृढचित्तस्ततोवध्याकस्मा

स्वेशापत्नलीं ॥ ९ ॥ वैरिक्षेत्रे स्वेनेन्मंत्रीमरणं नात्र संशयः ॥ पुनस्त्वेवं जपेन्मंत्रीत द्विवर्व

लवान्यदि ॥ १० ॥ सांत्वबारोक्ताता येन मंत्रे णासाधयन्नमः ॥ पुन्नलीमंभसिक्षिप्यावरो

हेणाजपेन्मनुं ॥ ११ ॥ भद्रकालीततः शत्रुमुक्ताकोपं चसीदति ॥ पुनः संपूज्यतांमंत्री

यथाविन्तेनदेशिकं ॥ १२ ॥ संतोष्यपरयाभक्त्यातत्रसारं चपाचतां ॥ चतुःषष्टिकलात्वे

वं योजपेन्मंत्रविन्नमः ॥ १३ ॥ सर्वसिद्धिसमोपेतं चिरंमंत्रीमहीतले ॥ ग्रनुभत्काम

हाभोगान् अप्रेमपानन्गेलान् ॥ १४ ॥ बांधवैः सह देहांते भर्गसायुज्यमाप्नुयात् ॥

इतिश्रीआकाशभैरवकल्पे० भद्रकालीविधिर्नाम अष्टाविंशोध्यायः ॥ २८ ॥ तैलविधिः ॥

श्रीशिव उवाच॥ अथवक्ष्यामिदेवेशितैलंसर्वार्थसाधकं॥ नानाक्षुद्रहरंदिव्यंनानावात
निवारणं॥ रक्तापामार्गकंमूलंवचालशुनसंयुतं॥ मधुकनिंबएरंडतैलपाकंप्रयोजि
तं॥ त्रिधाविभज्यशांकांकंअर्द्धंहन्मध्यपानमात्॥ वस्तिलेपादिकंकुर्यो छंकांक्षुद्रनि
वृत्तये॥ ३॥ नारिकेरफलंछिद्रंपक्वतैलेस्वतैलके॥ पायुगुह्येदंहक्षुद्रशांतयेभक्षये
श्रिये॥ ४॥ क्रमभ्यानरवरोमाशिवध्वाकंवल्ललोमच॥ हिंगूसवारिसंयुक्तंपिवेद्दक्षु
द्रमुक्तये॥ ५॥ ग्राहकंमलमाहत्यवचालसुनसंयुतं॥ पंचैतैलेनतत्पक्वालेपयेत्क्षुद्र
मुक्तये॥ ६॥ पैशाचभ्रमसीमूलंअपामार्गपुनर्नव॥ नक्तंसूसिंचभूधात्रिंङ्घुशिशुर

न

संतथा ॥ ७ ॥ वचोलिसहितं यत्क्वालिपेरैरंडतैलकैः ॥ मूर्द्धां गनासरुत्कर्णाकरपत्सुद

शांतये ॥ ८ ॥ धत्तूरकं तथाकोलं पारलाग्निप्रतापसं ॥ पातालतित्तमूलीच पेशाचभ

मकं तथा ॥ ९ ॥ दुराधर्षो ह्यामार्गमरक्तशातमूलिका ॥ लशुनं तु वचा युक्तं प्रत्येकं पल

मात्रकं ॥ १० ॥ सांगनारं गजं वीजं नीरं प्रस्थचतुष्टयं ॥ पत्रसारं चतुःप्रस्थं निर्गुंडैकादशाब्द

योः ॥ ११ ॥ पंचतैलं चतुःप्रस्थं प्रत्येकं तु परेव चेत् ॥ देशान् दिपारपर्यंतं मेगामं गं शनैः शनैः

१२ ॥ ग्वालिपभूपयासंध्यारागे पंचदिलं तथा ॥ नानाक्षुद्रं चवातं च न शपपाभन संशयः

१३ ॥ मेघनादहलैरंडं गुडूचीशीतलीं तथा ॥ नोत्पलांकननिम्बत्कां नीलंमूली शिफा तथा

१४॥ प्रस्थद्वयपरीमाणं कृत्वा सर्वं कषायकं ॥ सहस्रवेधीममताम्बेवल्लीमूलंशिखां
कोकनदस्यमूलं ॥ एकालवंगमधुकंचकोष्टंवनाह्वं चंपककुसुमंतंच ॥१५॥ मृगस्यशृंगं
सितचंदनंचपिष्टैकमेकंलकुचप्रमाणं ॥ घृतंचतैलंचशिवंचधेनोर्द्रोणांपयःपाटल
नासिकांतु ॥१६॥ समार्कर्द्धिपरेतुयत्नात्काशीतंलिपेत्प्रातरहर्मुखःसन् ॥ क्षुद्रांगता
योत्वगापैत्यनाशंसौंदर्यदृष्टिकरंचवाक्यं ॥१७॥ रेतोरजोवृद्धिकरंसमस्तरोगापहंपा
पकवातनाशं ॥१॥ टंकणांसैंधवंहिंगुहरितालत्वकटुद्वयं ॥ रसयुक्तंचपैशाचदिकसा
रेयपितं ॥१८॥ थ्रंजयेदर्केदुग्धेनकालदष्टोपिजीवति ॥१९॥ शांखंचतगरंतुल्यमंजनंच

मनःशिलां ॥ कुकुटाण्डविशं व्योषं श्वेतां च गिरिकर्णिकां ॥ २० ॥ नं घावतं प्रसन्नस्य सारेण
दृशरात्रकं ॥ पिष्ट्वा तु गुलिकां कृत्वा नां तपे नैव धूसरे ॥ २१ ॥ अंजयेत तस्य सारे रास्तनदुग्धेन
वां विके ॥ दृष्टांजनमिति प्रोक्तं महावेगं सुखावहं ॥ २२ ॥ सर्वभूतहरं क्षुद्रमोहज्वरविना
शनं ॥ विषघ्नं चाक्षिवातघ्नं पिल्लकाचस्यपोहनं ॥ २३ ॥ कुक्कुरामांसपटलपुष्पापह
मनुत्तमं ॥ इंदुखंडफललोमचनालीपत्रपयचसमैसैंधवधूमं ॥ व्योमपुत्रकमधनंप
लसारैः पेषितं अहमनंतरमेतत् ॥ २४ ॥ अंजनेन विषनाशनं पुनः शत्रुभूतनयनो
द्भूतोल्वणां ॥ उग्रवेगजमिदं भ्रमरांजनशिग्रुपुष्पसुरसैर्वि[illegible]र्रोचनं ॥ २५ ॥ तालग्रं

मै॰ ६४

64

थि च पत्रं च तिलं मूल समूलकं ॥ भस्मीकृत्य ततः कुस्म भक्ष येद्गु उमध्यकं ॥२६॥ पक्षारे
वोदरं शल्यं प्रणाश्यति न संसयः ॥ ग्र पामार्गस्य मूलं हीडं गोक्षीरे णानहं शिवे ॥२७॥
पिष्ट्वा पिवे घथा सत्यं त्रिमासात्कुष्ठनाशनं ॥ मंडलात्कीटलूतादेर्वं शरंशा विषापहं ॥
२८॥ व्योषं धुरिगनुल्यं च पूतनावीजवीजकं ॥ जंबीरफलसारेण पिष्ट्वा ततस्म पूरा त्रकं
२९॥ इति रं गुलिकाश्रेष्ठं शर्त्तकौमारिकांजनं ॥ नानाभूतहरं क्रूरनानासर्पविषापहं
३०॥ वर्तिकासुमसारेण कुर्यात्पुष्पस्य चांजनं ॥ रसेजं भस्यकासस्य पिल्लस्यास्यजले
नव ॥३१॥ स्नानेन पित्तकाचस्य कुंकुमस्य च गोजलैः ॥ निर्लोमस्य च तैलेन मालायां मि

गुञ्जारसैः ॥ ३२ ॥ सितचंदनतोयेनतापि ज्वरविमुक्तये ॥ लक्ष्मीपुष्पस्यसारेणचातुर्थज्व

रमुक्तये ॥ ३३ ॥ नालीकेबुजलेनैव वातपैत्यज्वरंहरेत् ॥ त्रिदोषस्याजमूत्रेणासूतिवात

स्यचांविके ॥ ३४ ॥ तांकलन्दलसारेणामत्स्यवालग्रहस्यच ॥ ग्रात्मेभसाविधूस्तोग्रारो

ग्यस्याम्बविंदना ॥ ३५ ॥ ग्रक्षतंतक्रमध्यस्थम परेहनिपेयातत् ॥ स्थलेलिहे ध्रहंतस्मि

न्वन्हितप्तात्रिशांतये ॥ ३६ ॥ कलगुग्गुलचूर्णेनतिलतैलंपचेत्परेततैला धारातोयां

तिरवज्ञाघाव्रणाकोदयः ॥ ३७ ॥ कुंदास्त्रबुणासंयोगेकटुंसंपेष्यमध्यमं ॥ ३८ ॥ तद्रूणोलि

प्तसंवध्यात्रितीयाहविमुच्यतत् ॥ त्रिविधंबंधनादेवंमुच्यतेतद्व्रणोनरः ॥ ३९ ॥ ग्राम्लि

काकंदमाद्य त्वपि दुग्धक्षीरेण पाययेत् ॥ गतार्त्तवानां नारीणां स घोरत्वं प्रवर्त्तते ॥ ४० ॥ तिला
क्षीरेण शिफां पिष्ट्वा क्षीरेण पयसि पाययेत् ॥ अनार्त्तवा सुपा या सा पि त्सार्त्तवा भवती ध्रुवं ॥ ४१
मरीच चूर्णं प्रक्षिप्य जंबीरस्य फलोदरे ॥ तस्य खंडाद् धोभागे स्नानं निर्गुंडिकारसे ॥ ४२ ॥ अ
परेह्नि तद्वारे भक्षयेत् प्रातरुत्थितः ॥ तत्फलास्वादनाद्यांति ज्वराश्चातुर्थिकाध्रुवं ॥ ४३ ॥
पैशाच भ्रमरीमूलं उपरागा व शानके ॥ गृहीत्वो त्तर भागस्यं कृत्वा सक्तांगुलीयकं ॥ ४४ ॥
तेन युक्त करं दृष्ट्वा धावंत्य खिल दुर्गमाः ॥ भूत प्रेत पिशाचानां कुतस्तस्याग्रतः स्थितिः ॥ ४५ ॥
इति श्री आकाशभैरवकल्पे औषधविधिर्नामैकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥ २९ ॥ शूलिनीप्रयोगः

श्रीशिवउवाच॥ततोवक्ष्येंविकेदुर्गांसर्वातीतपराक्रमं॥चराचरमयींदेवींसर्वकामफलप्र
दां॥१॥ बहुरूपांमहोत्साहांभैरवांरिकरांपरां॥शक्तिंब्रह्ममयींदिव्यांसावधानमनाःशृ
णु॥२॥ विभक्ताषड्विधांदुर्गांस्वात्मनाकररोछया॥अग्निदुर्गांमहादुर्गांजलदुर्गेतिना
मतः॥३॥ वनदुर्गांततःपश्चात्शूलदुर्गांचशूलिनी॥तासांतुशूलिनीदेवीमहाक्रूरेति
कीर्तिता॥४॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामिशूलिनीतुविशेषतः॥समाहितेनमनसाशृणु
सर्ववरानने॥५॥ ब्रह्मातुशूलिनीदुर्गामंत्रस्यऋषिरुच्यते॥गायत्रीछंदस्तुक्तंदेवता
शूलिनीश्वरी॥६॥ दुंकारंबीजमित्युक्तंस्वाहाशक्तिस्ततःपरं॥स्वेच्छप्रयोगसिध्यर्थेवि

नियोगोत्वरानने ॥ ७ ॥ ह्रीमित्यादिकरन्यासः षडंगं तु ततः प्रिये ॥ लक्ष्मीबीजं समुच्चार्य विं
दुं शूलिनि तत्परं ॥ ८ ॥ देवसिद्धपदं चोक्त्वा पूजिते ति पदं वदेत् ॥ नंदिनी तिपदं मा च रक्ष र
क्ष पदं वदेत् ॥ ९ ॥ महायोगेश्वरी हुं फट् हृदित्यादि नमोन्यसेत् ॥ नाम तो वरदे देवि सिद्धा
दि शिरसे तथा ॥ १० ॥ युद्धप्रिये शिखायै स्यात् विंध्यवासिनि मां तथा ॥ दिना वसेति कवचं
तथा महिषमर्दिनी ॥ ११ ॥ देवसिद्धादि फट्कारानेत्रत्रयमुदाहृतं ॥ बीजादिनामतः पश्चात्स
र्वेसिद्धिप्रदायिनि ॥ १२ ॥ देवसिद्धादि फट्कारादस्त्राय फडितीरितं ॥ ॐ श्रीं शूलिनी देव
सिद्धसुपूजिते नंदिनि मां रक्ष २ महायोगेश्वरि हुं फट् हृदि १ ॥ श्रीं शूलिनि वरदे देवसि

द्धजिते हुं फट् स्वाहा ॥ २ ॥ शिरसे स्वाहा ॥ श्रीं शूलिनि देवसिद्धसुपूजिते हुं फट् ८ ॥ शिखा
यै० ॥ ॐ श्रीं शूलिनि विंध्यवासिनि मां त्रायस्व ४ देवसुरपूजिते हुं फट् स्वाहा ॥ कवचं
श्रीं शूलिनि महिषासुरमर्दिनि देवसिद्धे ॥ नेत्रत्रयाय ॥ श्रीं शूलिनि सर्वसिद्धिप्र
दायिनि सुरपूजिते० ॥ अस्त्राय फट् ॥ भूर्भुवःस्वरोमिति दिग्बंधः ॥ ध्यानम् ॥ अध्या
रूढां मृगेंद्रं सजलजलधरां श्यामलां हस्तपद्मैः शूलं बाणं कृपाणं त्वरिजलजगदा चा
पपाशान्वहंतीं ॥ चंद्रांचूडां त्रिनेत्रां चतसृभिरसिखेटान्विताभिः परीतां कन्याभिः से
व्यमानां प्रतिभटभयदां शूलिनीं भावयामि ॥ १३ ॥ नमः प्रणवपूर्विकेनतज्जनस्य चिंता

मरो ज्वलज्ज्वलत्रिशूलिनी त्वमिह पाहि चास्मान्सदा ॥ समस्तरिपुदुष्टवर्गहंतु हुंडि
मसैः ॥ शिखिस्वोप्रमनोहरे जननि तुभ्यमप्याहृते ॥ २४ ॥ शूलिनीयं महामंत्रं दुर्वारं
सर्वजंतुभिः ॥ गुह्याद्गुह्यतरं श्रेष्ठं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ २५ ॥ वशाकर्षणयोर्नाशमा
स्तंभविरोधयोः ॥ निग्रहोच्चाटयोः क्रमाद्भवेतामोक्षपरोक्षयोः ॥ २६ ॥ सारस्वतप्रयोगे
तु मुक्ताधवलरूपिणी ॥ एवं ध्यात्वा जपेद्देवीं शूलिनीं सर्वसिद्धये ॥ २७ ॥ वश्याकर्षणा
विद्वेषस्तंभनोच्चाटनिःग्रहं ॥ मन्त्रपाठिप्रयोगाणि निस्मरणाद्देवसिध्यति ॥ २८ ॥ यस्यै
हिकफलं न स्यात्तत्रस्यात्पारलौकिकं ॥ यत्र न स्यात्पारंलोकं तत्रैहिकफलं भवेत् ॥ २९ ॥

मंत्राणांतु द्विजातीनां रहस्यं तु पुरा युगे ॥ श्मलिनी देवतायां तु भोगमोक्षं च विद्यते । २० ॥ त
त्रापि मारिसिद्धिः स्यात् चतुःषष्टिकलां तथा ॥ जपतर्पणहोमादौ सांगौ भूमौ कृते य
दि ॥ २१ ॥ मातृकोपेश्मशाने वा प्रोक्त देशे मनोरमे ॥ जपेत्षोडशसाहस्रं विधिपूर्वं जिते
न्द्रियः ॥ २२ ॥ दशांशं तर्पणं तस्य शतांशं होममेव तत् ॥ सहस्रांशमथो देविब्राह्मणान्त
र्पितत ॥ २३ ॥ त्रिकोणं कल्पयेत्कुंडमयात्माभिलाषकं ॥ स्वसूत्रोक्तविधानेन कुर्यात्हो
मं समाचरेत् ॥ २४ ॥ भुक्तवारे तथा सौम्ये सौम्यहोमं समाचरेत् ॥ कुजवारे तथा कृष्णां
क्रूरहोमं समाचरेत ॥ २५ ॥ पायसं च तिलापूपं घृतं दधि मधू तथा ॥ क्षीरं गुडं च तैलं

भै॰ ६८

68

क

चकरलीं च फलत्रयं ॥ २६ ॥ मुद्ग सर्षपयष्टिं च वरीं केकविधानतः ॥ तत्तद्द्रव्योर्हि मंत्रे
णा कुर्यादेकैकशः क्रमात् ॥ २७ ॥ दक्षिणाभ्यंग पूर्वं तु कारयेद्द्विजभोजनं ॥ देवपूजागृ
हे रम्ये धूपदीपसमाकुले ॥ २८ ॥ चंदनागरुकर्पूरकुंकुमारोचनैर्युते ॥ धातुदारुमये
पीठे पट्टे यंत्रं सुशोभनं ॥ २९ ॥ त्रिकोणं विलिखेत्पूर्वं तद्बहिर्वृत्तमालिखेत् ॥ तद्ब
हिश्चाष्टपत्रं तु पद्मीकृत्य चतुष्पुरं ॥ ३० ॥ भूपुरं हं हवाह्येतु खड्गं सांविलिखेत्ततः ॥ को
णाग्रे शूलमालिख्य तद्बाह्ये पृथिवीं लिखेत् ॥ ३१ ॥ अनुलोमविलोमाभ्यां बहिः प्रणा
वमालिखेत् ॥ जयाच विजयाचैव अजिताचापराजिता ॥ ३२ ॥ अंतरावरणे पूज्याश्चत

स्तोवीरसन्नयः॥ पूर्वेत्वैकारमालिख्यदक्षिणेमथाक्षरं॥३३॥ श्रीकारं पश्चिमेभा
गेमायावीजंज्ञथोत्तरे॥ त्रिकोणांमध्येदेवीतांज्वालमालांविभावयेत्॥३४॥ श्री
शक्तिसहितंमंत्रंमनशाव्कुशः स्मरन्॥ आवाहनादिपुष्पांतानुपचारान्समम
र्पयेत्॥३५॥ ब्राह्मीमाहेश्वरीचैवकौमारीवैस्नवीतथा॥ वाराहीनारसिंहीचइंद्रा॥
णीचंडिकाःक्रमात्॥३६॥ श्रीशक्तिवीजयुक्तेनमंत्रेणानेनपूजयेत्॥ प्रागादितो
यजेद्देविरलेष्वष्टसुमंत्रवित्॥३७॥ इंद्राग्नियमरक्षेशजलेशपवनादिकान्॥
धनेशेशानपर्यंतान्लोकपालान्यथाक्रमं॥३८॥ स्वस्वमंत्रेणायुक्तेनमूलमंत्रे

णापुक्तेनमूलमंत्रेणभक्तिमान् ॥ पूर्वकोणेतुभृंगंचनिभृंगंपश्चिमेतथा ॥ ३९ ॥
नैऋतेधर्मसिंहंचवायव्येमहिषंतथा ॥ आग्नेय्यांवीरभद्रंचऐशान्यांक्षेत्रपालकं ॥
४० ॥ श्रीयंशान्तिंचषट्कोणांसंधाउत्तरदक्षिणे ॥ श्रीशान्तिसहितंबीजंषट्कोणाय
तनक्षिपितान् ॥ ४१ ॥ महावीरान्यजेन्मन्त्रोमहाबलपराक्रमान् ॥ पूर्वद्वारेगणेशं
चदक्षिणेहइहरूपिणं ॥ ४२ ॥ पश्चिमेकालरूपंचद्वारेषण्मुखमुत्तरे ॥ रमामाया
णीयुक्तेनमूलमंत्रेणभक्तिमान् ॥ ४३ ॥ एतानेवद्वारपालान्पृथगाराधयेत्ततः ॥ मू
लेनशूलिनीदुर्गांधूपदीपादिकंचरेत् ॥ ४४ ॥ कृत्वाततोजपेन्मंत्रंमष्टोत्तरसहस्र

कं ॥ अकारादिसकारांतं वेष्टयेद्वीं उसंयुतं ॥ ४५ ॥ एतद्यंत्रं महावीर्यं सर्वकामफलप्रदं युद्धे शत्रुभये चैव रोगोत्पन्ने च संकटे ॥ ४६ ॥ समाराध्य महादुर्गां सर्वकर्माणि साधये त ॥ महादुर्गाप्रसादेन सर्वत्र लभते जयं ॥ ४७ ॥ विशेषात्पुत्रकामश्च स यत्पुत्रफलं ल भेत् ॥ वैरिणां मारणाकामः संधानं श्यंति वैरिणः ॥ ४८ ॥ तस्मात्सर्वसिद्धिः स्यात्संस्तु तिस्तु विशेषतः ॥ मध्ये शक्तिं वसुदललसच्छूलिनीवर्णपुग्मं किंजल्कोद्यन्महिष मर्दिनीमंत्रवर्णाबहिश्च ॥ त्रिस्तु पट्टदुर्गालिपिरभिवृतं भूपुराश्रांतरस्थां दुर्गादीक्षां त्वमि समहितं शूलिनीयंत्रमेतत ॥ ४९ ॥ इति श्रीआकाशभैरवकल्पे० शूलिनीदुर्गाकल्पे

७०

शूलिनीदुर्गाकल्पनंनामत्रिंशोध्यायः ॥ ३० ॥ श्रीशिवउवाच ॥ सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे शूलि
नींदुर्गापूजांकरिष्ये ॥ गुर्वर्चनादि देवेशिमातृकांतंसमाचरेत् ॥ शिरोललाटभ्रूमध्य
मुखकर्णाक्षिदिस्तथा ॥ १ ॥ कुक्षिनाभिकटिर्गुह्यआधारश्चोरुजानुके ॥ जंघेपादद्वये
देविअक्षरराशिंक्रमान्न्यसेत् ॥ २ ॥ कुंभशंखौचसंपूज्यप्राकारंनवरत्नकं ॥ पंचोत्सहस्रं
स्तंभंचमहाभृंगारकंततः ॥ ३ ॥ धर्माद्यष्टकमभ्यर्च्यसत्वंरजस्तमस्त्रयः ॥ पद्मंचनालं
चशिवधर्मकंदंतथैवच ॥ ४ ॥ ततःशिवेज्ञाननालंपत्रेद्वेरागपकर्णिकां ॥ मंडलत्रयम
भ्यर्च्यआत्मत्रयमतःपरं ॥ ५ ॥ ज्ञानात्मानंततःपश्चाद्दिक्षाज्ञानक्रियातथा ॥ दुर्गां

चवरदां विंध्यवासिन्यसुरमर्द्दिनी ॥ ६ ॥ युद्धप्रियापंचमी च षष्ठी चासुरमर्द्दिनी ॥ सर्वसि
द्धिप्रदायीनी देवसिद्धसुपूजिता ॥ ७ ॥ नंदिनी चैव नवमी महायोगिनि उच्यते ॥
पीठशक्तीः सुसंपूज्या पीठमभ्यर्चयेद्देशिकः ॥ ८ ॥ ॐ नमो भगवते वज्रनखदंष्ट्रमा
हासिंहासनाय हुं दुर्गापीठाय नमः ॥ ९ ॥ वस्तुशुद्ध्यादिसंस्कार वलिपात्रं तमेव च शं
खम द्यांभोगपूजावलिपात्रं तथैव च ॥ १० ॥ आत्मभैरवनामानि शप्रपात्राणि सादयेत्
विद्यापद्धतिवद्देवि सर्वं पूर्ववदाचरेत् ॥ ११ ॥ अंतर्यागं पुराकृत्वा वहिर्यागं समाचरेत्
न्यसेद्गुरुं मूर्ध्नि मध्ये मूर्ध्नि स्ये हृदये कमात् ॥ १२ ॥ ऋषिः छंदो देवताश्च षडंगध्यान

पूर्वकं ॥ आवाह्य देवीं हृत्पद्मे मुद्रास्त्वावाहनादिकाः ॥ १३ ॥ प्रदर्श्य पंचोपचारैः पूजयेच्च यथा
शक्तितः ॥ हृत्पद्मं ज्ञानमुत्थाप्य वामनासाविनिर्गतां ॥ १४ ॥ ज्योतिरूपां परां दुर्गां पर
मानंदरूपिणीं ॥ स्थिरं कृत्वा समुद्रया चक्रे ध्यायेद्यथाविधि ॥ १५ ॥ देवेशि भक्ति रत्यायाः
आवाहनमुदीरितं ॥ आवाहनी स्थापनी च संनिधिं संनिरुध्य च ॥ १६ ॥ अवगुंठितमथा
पि स्वागतप्रसीदेति च ॥ अमृत इति विख्याता देवताभावसिद्धिदा ॥ १७ ॥ षोडशैः पूजयेच्च
शक्त्या तेनाभ्यर्च्य चापृथक् ॥ पश्चादावरणानि स्युः श्रीशक्तिसहिता यजेत ॥ १८ ॥ जया च विजया
चैव अजिता चापराजिता ॥ सरस्वती मन्मथश्च महालक्ष्मीश्च माधवा ॥ १९ ॥ इति पूर्वाद्युत

रांतं मूलैर्देवीं समर्चयेत् ॥ ब्राह्म्यादिः पूजयेत्पत्रे लोकेशानष्टपत्रके ॥ २० ॥ पूर्वे कोणे तु
भुभं व पश्चिमे तु निशुंभकं ॥ राक्षसे धूम्रे सिंहं च वायव्ये महिषं तथा ॥ २१ ॥ आग्नेयीं
वीरभद्रं च क्षेत्रेशं चेशकोणके ॥ महालक्ष्मीं दक्षपार्श्वे मायामुत्तरपार्श्वके ॥ २२ ॥
गणेशाष्टभद्रकालाश्च मुखस्मरणायादि च क्रमात् ॥ पूर्वद्वारादुत्तरांतं पूज्यमूलेन पूजयेत्
॥ २३ ॥ मूलेनाष्टोत्तरसतं देवीं संपूजयेत्सुधीः ॥ धूपदीपादि नैवेद्यं तांबूलं छत्रदर्पणौ
२४ ॥ चामरं व्यजनं चैते उपचारा एकं क्रमात् ॥ प्रदक्षिणानमस्कारं कृत्वा शांतिस्तवं
पठेत् ॥ २५ ॥ बलिकर्मे तथेशान्ये सर्वावरणसंयुतां ॥ सांगाश्च लिनि दुर्गां च उद्धास्य हृद्

भै॰ ९२

72

यां बुजे ॥ २६ ॥ सर्वेकार्याणि सिद्धिं यं सदा रोग्यं शिवे भुगु ॥ ॐ सर्वविघ्नकृद्भ्यः सर्वभूतेभ्यो हुं फट् स्वाहा ॥ सुमुखीकरणस्तोत्रमंत्रस्य दीर्घतमा ऋषिः ॥ ककुप् छंदः ॥ शूलिनी देवता ॥ ध्याये द्धेमसरोपलालनपरे कल्पाजवालं कृते पंद वृक्ष मुखामरैर्मुनिगणैः स्तमेरुशृंगमंगले ॥ आसीनां स्मितभाषणां शिवसखीं कल्याणवेषोज्ज्वलां ॥ भक्ताभिष्टवरप्रदाननिरतां विश्वात्मिकां शूलिनीं ॥ ॐकारमंत्रपीठस्थे आधारे धीमहे ज्वले ॥ ऐश्वर्यमायुरारोग्यमिष्टसिद्धिं च देहि मे ॥ १ ॥ श्रीपूर्णे श्रीपरे श्रीशे आमर श्री विवर्द्धने ॥ ऐश्वर्यमायुरारोग्यमिष्टसिद्धिं च देहि मे ॥ २ ॥ कामेशि कामरसिके कामिता

र्थफलप्रदे ॥ ऐश्वर्यमायुरारोग्यमिष्टसिद्धिं च देहि मे ॥ ३ ॥ मायाविलासचतुरे मायेमा
याधिमायिके ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४ ॥ चिंतामणे खिलाभीष्टसिद्धिदे वीभ्रमंगले ॥ ऐश्वर्यं०
५ ॥ सर्वविद्याधिपे सर्वसिद्धिदे सर्वरूपिणी ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ६ ॥ ज्वलत्तेजसव्रयानंतको
टिकोटिसमद्युते ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ७ ॥ लसच्चंद्राद्धमुकुरे लयजन्मविमोचिके ॥ ऐश्वर्यं०
८ ॥ ज्वरनोगमुखापत्तिभंजनैकधुरंधरं ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ९ ॥ लक्ष्यलक्ष्ये भवातीते लक्ष्मी
वर्गधरेश्वरो ॥ ऐश्वर्यं० ॥ १० ॥ पिलेलिंगादिदिक्स्थाननियतारा धनप्रिये ॥ ऐश्व
र्यं० ॥ ११ ॥ निर्मले निर्गुणे नित्ये निष्कले निरुपद्रवे ॥ ऐश्वर्यं० ॥ १२ ॥ दुर्गे दुरितसंहारे उ
२ श्चरांगनानंतकोश्चावृत्ताशेषज्ञालके ऐश्वर्यं० ॥

ष्टतूलां (?) लपावके ॥ ऐश्वर्य० १४ ॥ रमामयेरमासेव्ये रमावद्वल्लततरे ॥ ऐश्वर्य० १५ ॥
ग्रशिताशेषभुवने ग्रथिसिध्यर्गोशोभिते ॥ ऐश्वर्य० १६ ॥ हंसताक्ष्यवृषारूढैरारा
धितपदद्वये ॥ ऐश्वर्य० ॥ १७ ॥ ॐकारकालदहनभस्मीकृतजगत्त्रये ॥ ऐश्वर्य० ॥ १८
फट्कारचंडपवनोद्धासितातिमलविग्रहे ॥ ऐश्वर्य० ॥ १९ ॥ स्वाकृते स्वामिपादाब्जभक्ता
नां स्वामिवृद्धये ॥ ऐश्वर्य० ॥ २० ॥ हालाहलविषाकारे हाटकारत्नपीठके ॥ ऐश्वर्य०
२१ ॥ मूलादिब्रह्मरंध्रांतमूलज्वालास्वरूपिणी ॥ ऐश्वर्य० ॥ २२ ॥ वषडादिक्रियापोष
कमहासिद्धिप्रदे परे ॥ ऐश्वर्य० ॥ २३ ॥ सर्वविद्वन्मुखांभोजदिवाकरसमद्युते ॥ ऐ० २४

नानामहीपहृदयनवनीतद्रवानले ॥ ऐश्वर्यं० ॥ २५ ॥ अशेषज्वरसर्पादिचंडोपलश
मिच्युते ॥ ऐश्वर्यं० ॥ २६ ॥ महापापौघकल्मषप्रक्षालनामृतवाहिनि ॥ ऐश्वर्यं ॥ २७ ॥ अ
शेषकायसंभूतरोगतूलानलाकृते ॥ ऐश्वर्यं० ॥ २८ ॥ औषधीकोटिदावाग्निशांतिसंपू
र्णावर्षिणी ॥ ऐश्वर्यं० ॥ २९ ॥ तिमिरारातिसंहारदिवानाथशताकृते ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३० ॥
सुधाग्रजिह्वावल्लीग्रसुदीपे विभवाकुमदे ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३१ ॥ आरात्यवविपानीकतूलोत्था
नमहानिले ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३२ ॥ समस्तमातृतुहिनसहस्रकिरणोपमे ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३३ ॥ ज
गत्सौभाग्यफलदे जंगमस्थावरात्मिके ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३४ ॥ सुभक्तहृदयानंदसुखसंवित्स्व

हृपिणी ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३५ ॥ धनधान्याभिसंवृद्धिचंद्रकोटिसमोदये ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३६ ॥
सर्वेजीवात्मषेभ्यग्रसमुच्चानीलवत्सके ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३७ ॥ ज्ञेतःकरणमहावीरसमावी
तांत्यपावके ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ३८ ॥ नानाचराचराविघ्नदोषोपशमनाक्षते ॥ ऐश्वर्यं० ३९
सर्वकल्याणकल्याणोसर्वसिद्धिविवर्द्धिने ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४० ॥ सर्वेषिसर्वहृदयेसर्वाका
रैनिराकृते ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४१ ॥ अनंतानंतजनके अमृते आत्मनाशके ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४२ ॥
रहस्यादिरहस्यात्मरहस्यागमपालके ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४३ ॥ आचारकरणातीते आचार्य
करहैमये ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४४ ॥ सर्वरक्षाकरेमद्देसर्वेरक्षाकरेतुले ॥ ऐश्वर्यं० ॥ ४५ सर्वलो

केसर्वेश्वरेशे सर्वेकाले समतां विकें ॥ हे ध्वर्यमायुरारोग्यमिष्टसिद्धिंचदेहिमे ॥ ४६ ॥ आद्ये
नादिकलाविशेषनिवृत्तेनंताखिलात्मारूते आचार्याङ्घ्रिसरोजयुग्मशिरसामा
पूरिताशामृते ॥ संसारार्णवतारनौघतकृपासंपूर्णादृष्यानिशं दुर्गे शूलिनि शंक
रिस्तनयपयमांत्वंभावसंसिद्धये ॥ ४७ ॥ इति परमशिवायाः शूलिनी देवतायाः स्तुति
मतिशयशोषप्रापण्येन्योनुवाच ॥ ४ ॥ स्मरतिजपतिविबुद्धासंवृतोशेषलोके निखि
लसुखमयप्पश्रीशिवाकारमेति ॥ ४८ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि क्रिया
भेदं नु पार्वति ॥ अभक्तानामगम्यं तु भक्तानां सुलभोत्तमं ॥ १ ॥ सर्वातवर्त्तं अनुकेशाकोशा

मैं: ७५

75

लक्ष्मीचमायामथमारसाध्यं ॥ आराध्ययंत्रं प्रजपेत्सहस्रंमाकर्षणात्वाभुचराचराणां
२ ॥ एतद्यंत्रंमहावीर्यं सर्वलोकेषुदुर्लभं ॥ सुतरास्त्र्वंजंतूनांस्त्रीणामाकर्षणंभवेत् ॥
यक्षगंधर्वसिद्धादिन्देवान्देवस्त्रियंतथा ॥ आकर्षतिमहाभूतान्किमुभूलोकवासि
नः ॥ ४ ॥ ॐ नमोभगवते दिग्वंधायकंकालिकालरात्रिदुंदुर्गेभं ॥ श्मशानि वंव
टुकभैरवविमर्द्दरात्रिविलाशिनी महानिशि प्रतापकेलिनिमहाज्ञानधारिणि
महाशक्तिममसर्वभूतप्रेतपिशाचसर्वज्वरशांतिनिमरभीष्टमाकर्षयाकर्षय
वटुकभैरवेश्वरीॐ फट्स्वाहा ॥ क्लीं कारंवत्तमध्येतदनुवसुदले शक्तिलक्ष्मीलि

खित्वा ॥ वाह्ये भूर्जे गायुग्मे दिशि दिशि मदनं तद्वहिस्तारसाध्यं ॥ लोहे ताम्रे तु पूज्य प्रय
त्नेन खरतरस्तत्सहस्रं जपित्वा ॥ खन्यां घंत्रं नलिन्यां मधुकमलयुतं होमकं कर्म कुर्यात्
॥ ५ ॥ ततस्ताद्राप्तत द्रुस्मतस्मिन्यंत्रं विलिख्य तु ॥ संपूज्य विधिवद्देविं सहस्रं प्रजपेत्तुनः
॥ ६ ॥ तद्भस्मरोचनागंधं कुंकुमेन ललाटके ॥ तिलकं मंत्रविल्कुर्यात्सर्वलोकवशंकरं ॥
॥ ७ ॥ ॐ नमो भगवते क्षां क्षां र र स ऊं रं वं वडुकाय ऐं ह्रीं क्लीं संहर २ महाकाली पतिए
ह्येहि संहर संहर महाकाली सर्वाभीष्ट सिद्धिप्रदे सर्वशत्रून्नाशय २ नरभूत प्रेतपिशा
चादि सर्वग्रहान्नाशय २ दह २ पच २ सर्वस्त्रीपुरुषवशंकरि सर्वलोकभुवने श्वरि

तहूं शं भ्रं शय २ महूं शमानय स्वाहा ॥ ॥ त्रिकोणेष्वथ वह्निवीजं वाह्येषु वृत्तं परितो
धरण्याः ॥ कोणेषु धात्रीमभितो थ तारं साध्यान्वितं स्तंभनयंत्रमेतत् ॥ ८ ॥ लोहे तुता
म्रे विषयद्रुमे वा आलिख्य मंत्रं परिपूज्य जप्त्वा ॥ सहस्रवारं प्रजपेत्स पायां द्विड्वासनस्थो
रिपुरिन्दुसस्मन् ॥ ९ ॥ सभाकुटे रिपो छत्रे द्वारे तोरणमंदिरे ॥ मार्गस्थाने थवा ग्रामां
हिरिङ्येष्टागृहे थवा ॥ १० ॥ जिह्वास्तंभं हनुस्तंभं भजपल्लिंग गुह्ययोः ॥ चक्षुर्भ्रू श्र
वणस्तंभं सर्वलोकेष्वथाप्रिये ॥ ११ ॥ ॐ नमो भगवति हट्ठकालि कालकूटमोहिनी ऐं ॥
क्लीं दुष्टकामसिद्धि प्रदायिनि सकलाकर्षिणि संक्रामिणि ब्राह्मी माहेश्वरी कौमारी

वै स्रवीवाराहिइंद्राणिचामुंडीवटुकभैरवेश्वरिश्रृंकेघेयाकर्षयआवेशय २ देवद

त्तेदेहंप्रवेशय २ केलय २ भावय २ ह्रीं क्लीं स्हैं हन हन सप्तमातृके हुं फट् स्वाहा ॥

सविंदुकंपावकदीर्घबीजंवाह्येसलग्नाक्षरराशिकोष्टे ॥ प्रत्येकरेखत्रिशिखाव्यसा

ध्यंविद्वेषरांक्षोभकरंतदेतत् ॥ १२ ॥ एतत्समाराध्यजपेत्सहस्रंलब्ध्वानिशायांरिपुके

श्मशाने ॥ पुनर्जपेद्देवमथोहि षंतमन्योन्ययुद्धंमरणंप्रयाति ॥ १३ ॥ दशाहमेवंप्रजपे

द्विपूर्णांकुलक्षयायप्रलयायमंत्री ॥ ततस्तथाशत्रुकुलोद्भवानांभवेद्यमाख्यानगरी

प्रसन्ना ॥ १४ ॥ पंचास्त्रमालिख्यतदग्रशूलेमध्येतुवृत्तेपवनेचकोणे ॥ मायापदंरौंत्रिं

क्षि रत्नाग्रसाध्यं तारौ ततो च्चाटनयंत्रमेतत् ॥१५॥ संपूज्य जप्त्वा विधिवत्सहस्रं खनेत् श्मशा
ने रिपुगेहकोष्ठे ॥ शत्रुः सबंधुः सगणः सवर्गः प्रयाति दूरे शांतरमाशु गेहात् ॥१६॥ भवेद्धि
नाशं गृहमध्यगानां भूत्वा हि चेष्टां बहुशो भवंति ॥ स्वप्ने भयैरित्क्रूरगणोत्स्वरां च पाता
ल वृष्टिः पतनं च पश्चात् ॥१७॥ त्रिकोणं विलिखेत्पूर्वं पंचकोणं ततः परं ॥ वसुकोणं
ततः पश्चाद्दशकोणं बहिस्ततः ॥१८॥ भूकोणत्रितयं बाह्ये लिखेद्यंत्रं महोज्ज्वलं ॥ तार
साध्यं त्रिकोणांतर्वह्निबीजेन योजयेत् ॥१९॥ पंचारेषु टकारांतं विलिखेत्साध्यमा
रुतं ॥ बहिरष्टसु कोणेषु साध्यं चिंतामणिं लिखेत् ॥२०॥ ततः षड्दशकोणेषु हिंदी

शत्साध्यसंयुतं ॥ चतुष्कोणोरेव हन्त्रं मारयेति पृथक्‌ पृथक्‌ ॥ २१ ॥ लोहे संलिख्यतत्कुस
पुष्पैराणाभ्यर्च्य पूजयेत्‌ ॥ अष्टोत्तरसहस्रं तु स्पष्टाङ्गस्नाजितेन्द्रियः ॥ २२ ॥ पर्वमारभ्यप
र्वांते निशायां दक्षिणां दिशि ॥ दक्षिणाभिमुखो मंत्री खनित्वा बलिपूर्वकं ॥ २३ ॥
पुनस्नान जपेन्मंत्रंमष्टोत्तरसहस्रकं ॥ ततपश्चाद्दिपवः सर्पेप्रयांतपव्याजमारणो
२४ ॥ अथवा साध्यवृक्षस्य समिन्मधुघृतैर्हुतं ॥ तिलसर्षपसंयुक्तं कुर्याद्धोमं य
थाविधि ॥ २५ ॥ क्रमवर्णोज्वलत्केशां शूलहस्तां कपालिनीं ॥ खड्गचर्मधरां बाणा
धनुर्हस्तां महाभुजां ॥ २६ ॥ अग्नीज्वालामयीं दुर्गां संभाअशरभक्षयं ॥ मंत्रांते सा

साध्यमारोप्यमारयेत्तिहुनेत्थिवे॥ २७॥ सप्ताहान्मरणं यांति सत्रूनैवसंशयः॥ स्वर्गभूतलपातालवासिनो मर्त्यमार्यकाः॥ २८॥ शूलिनीरशोनादेवमरणं यांति निश्चयं एतदेव महाबीजं स्मरणात्पापनाशनम्॥ २९॥ जपतः सर्वसिद्धिः स्यात् भूयो भूयो युगे युगे॥ संभावनात् क्रियासिद्धिः पूजनाद्दर्शनं भवेत्॥ ३०॥ नास्तिकाय कृतघ्नाय नाभक्ताय कदाचन॥ विरायकुलेहीनाय न देयं चंडिकामनुं॥ ३१॥ त्रिपंचकोष्ठे विलिख्य शूलिनी ससाध्यनामांकितमध्यबीजं॥ रेखाशिरः कल्पितशूलयुक्तं यंत्रं महाभूतपिशाचहारि॥ ३२॥ त्रयोदशाग्रहेन थेदिनकरत्रिशूलांकितेन वा

गृहोल्लसच्छुभमूलवर्गाङ्गयोः॥ चतुर्ग्रहस्मर्गेरोथाशिखिसमन्विता ----

---------- ३३॥ इतिश्रीआकाशभैरवकल्पे शूलिनीविधिर्नामएकत्रिंशो

ध्यायः॥ ३१ अथ ध्यानं॥ दामृगेंद्रं सजलजलधरश्यामलांहस्तपद्मैः शूलंवाणांक

पाणान्वरिजिलजगरा चापपाशान्वहंतीं॥ चंद्रां चूडांत्रिनेत्रां चतस्रभिरसिना

खेटकं विभ्रतीभिः॥ कन्याभिः सेव्यमानां प्रतिभटभयदां शूलिनीभावयामि॥ १॥

एवंध्यात्वा॥ जपेन्मंत्रंविलोमेनरिपुनामविमिश्रितं॥ अष्टोत्तरसतामेवभ

वेद्वैरिपराजितः॥ २॥ आलिख्यशांतत्रितपावृतांतर्वंहिः शिरोधस्त्रिशिखंद

स्लाहै ॥ स्वकीयकार्यैचिंतवाचकांते दुर्गेतितमूद्भ्यतुमात्रशत्रोः ॥ ३ ॥ द्वारेथवारेगि
कलेवरेवानपेल्लभेरीष्टपलार्थसिद्धिः ॥ भूतामयध्नंचद्विपाद्यधुष्याघ्वराव
ग्मचरंचनूनं ॥ ४ ॥ स्त्रंकारंवेरमूलंजितरिपुवहुलंश्यामलंवीरभद्रं ॥ फट्कारंव्यो

मकेशंधरणिधरणिनिनदंखड्गखेटाग्रहस्तं ॥ हुंकारंभीमनादंद्रुतवहनयनोर
ग्धमानाखिलांशं ॥ फट्कारंवज्रदंष्ट्रंप्रणरिपुजनप्राणसंहारमीडे ॥ ५ ॥ स्त्रंस्त्रं
विद्वेषहननायवीरभद्रायखड्गहंह्रींदक्षध्वंसनायह्रांह्रांररररहुंफट्स्वाहा ॥ ७
मंमंत्रमहावीर्यंवीरभद्रंमहोज्वलं ॥ सहस्रंप्रजपेच्छत्रुपानिग्रहेनुग्रहेतथा ॥ ८

मूलमंत्रावशानेतु ब्रह्माद्याष्टमातृकां ॥ दिक्पालांश्चग्निमंमायांमत्तभुंभनि
शुंभकं ॥७॥ महिषंधर्मसिंहंचवीरेसंक्षेत्रपालकं ॥ विघ्नेश्वरंचवटुंचकालस्कंदं
पृथक्पृथक् ॥८॥ स्वस्वबीजेनमंत्रेणायोजयित्वासाध्यकं ॥ सहस्रंप्रजपेन्मंत्रीत
त्काम्यार्थसिद्धये ॥९॥ शतवारंजपेन्नित्यंपंचाशद्वर्णपूर्वकं ॥ सर्वसिद्धिंसमाप्नो
त्ससमंत्रीसुखमेधते ॥१०॥ भानुमालोयन्मंत्रीभानुबीजयुतंमनुं ॥ भानुवारेज
पेत्सद्योभानुवद्भातिभूतले ॥११॥ ठंवंव्रं — चजंसंचयोजयित्वाथपूर्ववत् ॥ भानु
मालोकयन्मंत्रीप्रजपेत्सोमवासरे ॥१२॥ निविध्याग्निलतापुष्पफलपूर्णामुखा

दयः॥ तद्धातुदर्शनादेव सफलं जायते कुवं॥१३॥ विशेषदिव शेभानुं येनवीजेन योजयेत्॥ तत्सीद्धिलभतेतस्यसंशयोनास्तितत्वतः॥१४॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ वीरभद्रकल्पे नाम द्वात्रिंशोध्यायः॥३२॥ जगत्क्षोभणप्रयोगः॥ श्रीशिव उवाच॥ अथ भ्रणु कथयामः॥ प्रार्थ्यमानं मुनीन्द्रैरधिगतरिपुलोकानावृतानाध्वतात्वान् हरिविधिमुखवीरान् मेयान स ध्यानपिविमुमतयोधातयत्करोतिद्रुतंतत्॥१॥ जगत्क्षोभणमंत्रस्य ऋषितत्पुरुषेश्वरः॥ तथातिजगतिं छंद्रोदेवताशरभेश्वरः॥२॥ खंबीजं फट्ततः शक्तिर्विनियोगस्तुनियंहे॥ स्वामित्यादिषडंगंस्यान्मूलन्यासंसमा

चरेत ॥ ३ ॥ ध्यात्वरूपेन्महामंत्रं सहस्रं सर्वसिद्धये ॥ दुर्वारपापमंमहोग्रंस्फुरच्चलदध
रंसूर्यचंद्राग्निनेत्रंचक्रंवज्रंत्रिशूलंशरमुसलगदाशक्तिभीतीर्वहंतं ॥ शंखंखेटं
कपालंसधनुहलपरिघोदरानानिहंसौः ॥ सिंहारिंसानुवेशंनमतरिपुजन
प्राणसंहारदक्षं ॥ ४ ॥ ॐ नमोभगवतेदिव्यशरीरायपंचमुखभंजनायप्रणता
र्तिविनाशनायउग्रायउग्रदंष्ट्रायउरगमणिभूषणायउरंउकोलाहलायसर्वलो
कप्रियायसकलभूतनिवारणायशांतधृतिकपालमालालंकृतायशार्दूलचर्मव
सनायशरभसानुवायसूर्यसोमाग्निलोचनायदुर्निवारणनिवारणायदुर्वार

मै॰ ८१

81

क्लीं

लश्यामलायहरितहरायॐ श्रीं ह्रीं श्रीं सर्वभूतानाकर्षयाकर्षयसर्वग्रहाणपाकर्षया

कर्षयभ्रांह.वं भूतग्रहपिशाचग्रहयक्षग्रहराक्षसग्रहस:र्पग्रहदर्पग्रहायस्मार

ग्रहभीमग्रहब्रह्मराक्षसग्रहवेतालग्रहकौमारग्रहपातालग्रहखेचरग्रहभूचरग्र

हकूष्मांडग्रहज्वालास्यग्रहतामसग्रहतमोहांग्रहस्त्रीग्रहपापग्रहपापविक्रमग्र

हकालग्रहनिशाचरग्रह अहोरात्रग्रह सर्वरात्रग्रहपक्षग्रह मासग्रह मंडलग्रह

त्रिमासग्रह षण्मासग्रह वत्सरग्रहान्‌ भोगग्रहान्‌ सारग्रहाभि चारग्रहाभि अ

क्तकग्रह जीवग्रह दावग्रहवातग्रह पातग्रह ज्वरग्रह रोगग्रह,चेतनग्रहस्फोटक

ग्रह दंशग्रह वांतिग्रह भ्रांतिग्रह हिक्कारग्रह संघातिकग्रह संनिपातिकग्रह शो
षणग्रह अविद्याग्रह विज्ञानग्रह लौकिकग्रह वैदिकग्रह रणग्रह एडग्रह की
टग्रह शात्विकग्रह सार्वत्रिकग्रहान् पावेशयावेशय प्रवेशय श्रीव्रंप्रवेशय २
क्षोभय २ कंपय २ सकलशैलं चालय २ सकलशालं घातय २ सकलदिशां
शोधय २ सकलपृथ्वीं भ्रंशय २ सकलदोषान्नाशय २ सकलसेनां ध्वंसय २ श्रीँ
ह्रीँ क्लीँ हूँ मोहय २ भ्रामय २ भाषय २ सर्वभूतग्रहं भाक्षय २ सर्वपिशाचग्रहं
भाषय २ सर्वयक्षग्रहं भाषय २ सर्वराक्षसग्रहं भाषय २ सर्वसर्पग्रहं भाषय २

सर्वदर्पग्रहं भाषय २ सर्वोपस्मारग्रहं भाषय २ सर्वब्रह्मराक्षसग्रहं भाषय २
सर्ववेतालग्रहं भाषय २ कौमारग्रहं भाषय २ सर्वपातालग्रहं भाषय २ सर्व
खेचरग्रहं भाषय २ सर्वभूचरग्रहं भाषय २ सर्वकुष्मांडग्रहं भाषय २ सर्वज्वा
लास्यग्रहं भाषय २ सर्वतामसग्रहं भाषय २ सर्वतमोहारग्रहं भाषय २ सर्वस्त्री
ग्रहं भाषय २ सर्वपर्वतग्रहं भाषय २ सर्वपापग्रहं भाषय २ सर्वपापविक्रमग्रहं
भाषय २ सर्वबालग्रहं भाषय २ सर्वचातुर्थ्यग्रहं भाषय २ सर्वमिथ्याग्रहं भाषय २
सर्वपिशाचग्रहं भाषय २ सर्वचटिकाग्रहं भाषय २ सर्वयामग्रहं भाषय २ सर्वदि

वाचरग्रहंभाषय २ सर्वनिशाचरग्रहंभाषय २ सर्वाहोरात्रग्रहंभाषय २ सर्वस

प्तरात्रग्रहंभाषय २ सर्वपक्षग्रहंभाषय २ सर्वमासग्रहंभाषय २ सर्वानुभो

गग्रहंभाषय २ सर्वानुसारग्रहंभाषय २ सर्वाभिचारग्रहंभाषय २ सर्वमासग्र

हंभाषय २ सर्वमंडलग्रहंभाषय २ सर्वद्विमासग्रहंभाष २ सर्वत्रिमासग्रहंभा

सग्रहंभाषय २ सर्वषण्मासग्रहंभाषय २ संवत्सरग्रहंभाषय २ सर्वाभियुक्त

ग्रहंभाषय २ सर्वेज्जीवग्रहंभाषय २ सर्वदाषग्रहंभाषय २ सर्ववातग्रहंभाषय २

सर्वपोषकग्रहंभाषय २ सर्वज्वरग्रहंभाषय २ सर्वरोगग्रहंभाषय २ सर्वचेतन

ग्रहंभाषय २ सर्वाचेतनग्रहंभाषय२ सर्वस्फोटग्रहंभाषय २ सर्वदंशग्रहंभाष
य २ सर्ववांतिग्रहंभाषय २ सर्वभ्रांतिग्रहंभाषय २ सर्वहिक्काग्रहंभाषय २
सर्वशोषणग्रहंभाषणं २ सर्वधिक्काग्रहंभाषय २ सर्वसंघातग्रहंभाषय २
सर्वसांनिपातग्रहंभाषय २ सर्वपोषणाग्रहंभाषय २ सर्वविद्याग्रहंभाषय २
सर्वविज्ञानग्रहंभाषय २ सर्वलौकिकग्रहंभाषय २ सर्ववैदिकग्रहंभाषय २
सर्वग्रहंभाषय २ सर्वराज्ञग्रहंभाषय २ सर्वविज्ञानग्रहंभाषय २ सर्वलौकिक
ग्रहंभाषय २ सर्ववैदिकग्रहंभाषय २ सर्वग्रहंभाषय २ सर्वराज्ञग्रहंभाषय २

सर्वकीटग्रहंभाषय २ सर्वमोटग्रहं २ सर्वसात्विकग्रहंभाषय २ सर्वसार्वत्रि
कग्रहंभाषय २ ॐआँह्रींह्रौंबंधय २ खंखंहंधय २ ताडय २ पाटय २ क्रोश
य २ कुर्दय २ रोदय २ खादय २ स्त्रौंहौंग्रंधय २ भद्रकालीदुर्गाकलितपक्ष
ह्वयापतिद्वयरिग्लौंत्रांस्तंभय २ त्रौंक्रौंत्रोटय २ रंरंहूंफ्रांदाहय २ ज्रंह्रीं ठंवंज्रं
संपालय २ सर्वसंहारकारणाग्रमानुवपक्षिराजाय चंडवातातिवेगाय प्रेंश्रीं
यंपेसंक्रामय २ खंवंहंधय २ ताडय २ पाटय २ क्रोशय कुर्दय २ रोदय २
खादय २ स्रौंह्रौंग्रंधय २ भद्रकालीदुर्गाकलितपक्षह्वयाय प्रंखंखंहंश्रौंउच्चा

२य २ हूं परमंत्रभेदनाय जहय २ स्फोटय २ घ्रैं परमंत्रप्रमोदनाय छिंदय २ ररर
मैं परतंत्रविछेदनाय भिंदय २ ठंठं छें परविद्याविध्वंसनाय कालानलभैरवाय
त्रितोदरोऽत्तसस्थलाय नाशय नाशय २ सर्वग्रहनाशय २ सर्वभूतग्रहंनाशय
२ सर्वपिशाचग्रहंनाशय २ सर्वशात्विग्रहंनाशय २ घ्रैं परमंत्रयंत्रभेदनाय ८
व्याधिकालोहृदुद्वयापसर्वशत्रून्मारय २ भक्षय २ ह्रीं हूं फट् श्रीं क्लीं ह्रीं शरणा
गतवत्सलाय सामगानप्रियाय शंकरायचंद्रशेखराय अ पर्वरापारपराय अ
प्रमेतोद्रापराणाय क्लीं श्रीं ह्रीं संतानसिद्धिप्रदाय श्रीं संतानसिद्धिप्रदाय श्रीं क्लीं श्रीं

सर्वसंपत्समृद्धिदाय ज्रंरं सर्वसंमोहनाय सर्वमायांमोचय २ ऐं ऐं सोः कालाय भाषां

ज्ञापय २ ल्रृं ल्रृं सर्वरोगहराय रूपं जनय २ विज्ञानंदाय २ हं हं वामदेवाय आत्मा

नंदर्शय २ ॐ खं श्रीं ह्रीं क्लीं ममि वृद्धिं देहि मे स्वाहा ॥ आलेख्य वृत्त बहिरष्ट श

लं मध्ये च मायां त्रिशिखांतराले साध्यावृतं सर्वजयोपयोगं संक्षोभणं चक्रमघो

घमेतत् ॥ ५ ॥ एतन्मंत्रं महावीर्यं सर्वलोकेषु दुर्लभं ॥ यस्य स्मरणमात्रेण तरसा वि

जयी भवेत् ॥ ६ ॥ य इमं प्रजपेद्भक्त्या नानाख्यं तत्र विद्यते ॥ मंत्राणां राजराजोयं तस्मा

त्वं जप सर्वदा ॥ ७ ॥ शत्रुमृत्युपरावांछन्नसततं मंत्रवित्तमः सकृद्दापयत्सहं कुर्याज्ज

पेदेकाग्रमानसः ॥ ८ ॥ जपेषीमनसास्मृत्वावैरिणांनामपूर्वकं ॥ तस्यानाभिमुखोमंत्रीरा
त्रावष्टादशंजपेत् ॥ ९ ॥ देवतानांपमीनांचमानिनांचनरांणांतथा ॥ यदसाध्यंयुगे
सर्वेसर्वरोगेवरानने ॥ १० ॥ मंत्रिणांज्ञातरोषाणांमानिनांस्थानवासिनां ॥ तत्सर्वंसह
सामंत्रस्मरणात्साध्यमाप्नुयात् ॥ ११ ॥ योजपेन्मनसासोहमितियावत्पदेपदे ॥ सर्वे
लोकास्त्वकंपंते किंपुनः शत्रुभाविनां ॥ १२ ॥ किंमंत्रबहुनोक्तेनवक्ष्याम्यर्चिंपयातत
थं ॥ मंत्रस्मरणमात्रेणाशरणेशोभवेद्ध्रुवं ॥ १३ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ जगत्क्षोभ
णमालामंत्रंनामत्रयस्त्रिंशोध्यायः ॥ ३३ ॥ अथभैरवप्रयोगः ॥ अथवक्ष्यम

हामंत्रं भैरवं लोकभैरवं॥ किमत्र बहुनोक्तेन वक्ष्याम्यार्थे यथातथं॥ १॥ सर्वसिद्धि

प्रदं श्रेष्ठं सर्वविघ्ननिवारणं॥ सर्वशत्रुक्षयंदिव्यं सर्वरोगहरं शुभं॥ २॥ सर्वौघसा

धकं नृणां भोगमोक्षैकसाधनं॥ प्रत्यंगदेवता चैव तत्र शृणु सम्यक् वरानने॥ ३॥ भैर

वक्ष्यास्य मंत्रस्य ऋषिघोरो ऋषिरुच्यते॥ विराट्छंदस्तथा देवो भैरवः सर्वसिद्धिदः॥ ४

भंकारं बीजमीत्युक्तं फट्कारं शक्तिरुच्यते॥ स्वेच्छासंहारसिद्ध्यर्थे विनियोगस्तथा वि

के॥ ५॥ भ्रांमीत्यादिकरंन्यासं षडंगं च तत तथा॥ कालाम्बुदश्यामलमायताक्षं करा

लमव्याहतमप्रमेयं॥ लोलालकं लोकविनाशहेतुं लुंठद्विपुंनोमिधृताट्टहासं ६

ॐनमोभगवतेउग्रभैरवायसर्वविघ्नान्नाशयस्वाहा॥२५॥चातुर्विंशतिसाहस्रंज-
पेन्मंत्रंयथाविधि॥जपतर्पणहोमानीद्विजानांभोजनस्यच॥७॥तद्दशांशक्रमेणै-
वकुर्यात्पूर्ववदंविके॥कृसरंपायसंचाज्यंअपूपंनवनीतकं॥८॥महमुद्गंचसक्तुंचकु-
र्यात्सौम्यंपृथक्पृथक्॥अष्टचूर्णंचतैलंचसर्षपंक्रूरमुच्यते॥९॥अनलभवनमध्ये
शक्तिबीजंषडर्णंहरिहरजयहंषट्साष्टकोणेससाध्यं॥वहिर[illegible]पवसुपत्रेमूलमंत्रा-
न्विवर्णान्सकलरिपुविनाशंभैरवंवैरिविज्ञं॥१०॥एतच्चक्रंतस्यपूजांजपेदष्टोत्तरं
शतं॥भैरवंवह्निकोणेचवसुकोणेग्निमादितं॥११॥भैरवीमप्यघोरंचगणेशंशिखि-

वाहनं ॥ विष्णुं च दक्षिणामूर्तिं चंडोदंडं गणेश्वरं ॥ २२ ॥ आपदुद्धारणं पश्चाद्यजेन्मंत्रीय
थाक्रमं ॥ तत्तन्मंत्रैः पृथक्पश्चान्मूलेनाप्यग्निदिङ्मुखं ॥ २३ ॥ ह्रीं भैरवी देवदत्तको
पशमनं कुरु कुरु स्वाहा ॥ ह्रीं रीं अघोरभैरवाय देवदत्तं मोहय मोहय मोहय हुं फट्
स्वाहा ॥ ॐ ह्रां गं विघ्नराजाय देवदत्तकर्मविघ्नं कुरु कुरु स्वाहा ॥ ॐ ह्रां सुं रं सुब्रह्मण्या
य वैरिध्वंसं चल प्रचल प्रस्वाहा ॥ श्रीं ह्रीं ॐ जं सुदर्शनकरापरिभुचित्तं भ्रामय भ्रा
मय स्वाहा ॥ ह्रीं जं दक्षिणामूर्तये पशुरसाध्यमेधां समुत्कर्षय स्वाहा ॥ ॐ ऊं चंडोदं
डाय शत्रुघातप्रधानय स्वाहा ॥ ॐ हुंः षः स्वं क्षं लं आपदुद्धारणाय देवदत्तचक्षुः

श्रोत्रजिह्वाघ्राणामनः ॥ प्राणाहनुसंभंकुरु लंक्षंखंयः हः स्वाहा ॥ रलांतके चित्राच्या
द्यिमातृकाः पूजयेत्क्रमात् ॥ नरांतकं महाभीमं विजयं रक्तभैरवं ॥ पश्चिमादियजेन्मो
न्नमंत्रैः पृथक् पृथक् ॥ ॐ नमो भगवते नरमगशरिराय सकलनरांतकाय रिपुशरीरं
नाशय नाशय हुं फट् स्वाहा ह्रीं नमो महाभीमभैरवाय सर्वलोकभयंकराय सर्वशत्रू
न्संहारकारणाय हुं हुं देवदत्तं ध्वंसय ध्वंसय स्वाहा ॥ वीरं हं ॐ नमो भगवते विजयभै
रवाय सर्वशत्रून्संहारकारणाय हुं हुं देवदत्तं ध्वंसय ध्वंसय स्वाहा ॥ वीरं हूं ॐ नमो भ
गवते विजयभैरवाय शत्रून्विनाशाय २ ॥ त्रिपुरिताधराय नररुधिरमांसभक्षणाय

देवदत्तमुच्चाटयोच्चाटयताडय २ संहर २ भस्मीकुरुकुरुस्वाहा ॥ ॐ ह्रीं स्फ्रं रक्तभैरवा
य नवशवकपालमालालंकृताय नवांबुदश्यामलाय एहि एहि शीघ्रं मे हि मां पाहि
ऐं ऐं ग्रा गामिकार्यं वरवद ग्रविलोपाधिं हरहरसौभाग्यं देहि मे स्वाहा ॥ भैरवं पुन
रिष्ट्वा यत्वे छामंत्रं शतं जपेत ॥ तथा तथा भवेन्न नेतद्धिनादेवं वेरिणां ॥ इत्याकाश
भैरवकल्पे चतुस्त्रिंशोध्यायः ॥ ३४ ॥ सिद्धिभैरवप्रयोगः ॥ श्रीशिव उवाच ॥ रहस्यं
वक्ष्यि ते देवि सर्वकाम्यार्थसिद्धिदं मंत्रस्यस्मरणादेव मुच्यते पातकैर्जनः १ सि
द्धिभैरवमंत्रस्य ऋषिः शंकर उच्यते संकृतिछंद इत्युक्तं देवता सिद्धभैरवः २ भं बीजं

नुततः शक्तिविनियोगस्तुमोहने॥ भ्रांह्रामित्यादिनापाशान्यासं सर्वस्य चांबिके॥३॥
ज्वलत्पटभिशिरिव्यमानोर्ध्वकेशं त्रिशिखडमरुहस्तं चंद्ररेखावतंसं॥ विमलवृषभ
रूढं चित्रशार्दूलवासं॥ विजयमनिशमीडे विक्रमोद्दंडचंडं॥४॥ ॐ नमो भगवते वि
ज्ञभैरवाय प्रलयांतकाय महाभैरवाय महाभैरवाय सर्वविघ्ननिवारणाय शक्तिधराय
चक्रपाशायेवरमूलनिषंगाय अखिलगणनायकाय आपदुद्धारणाय आकर्षय
२ आवेशय २ मोहय २ भ्रामय २ भाषय २ शीघ्रं भावय ह्रां ह्रीं त्रिपुरतांडवाय अष्ट
भैरवाय स्वाहा॥ आवेशो॥ शांतं त्रिमुखमालिख्यतेनसंवे[illegible]ष्य सर्वतः॥ अधोश्लाहिपार्श्वे

वज्रंत्रंविजयमद्भुतं ॥ ५ ॥ एतद्यंत्रंलिखित्वातद्यंत्रेणानेनमंत्रतत् ॥ भस्मदर्शनमात्रे
णाक्षणाद्दावेशमाप्नुयात् ॥ ६ ॥ त्रिभांडकंविनाशायप्रत्येकंप्रस्थषट्कं ॥ उडुत्यमागता
श्रींड्रादद्यान्मारायपक्वतिकं ॥ ७ ॥ कृत्वालंकृत्यपूर्वोक्तंस्थानदीपंप्रकल्प्यच ॥ अन्नभां
डद्वयंचापिनियवत्कन्यस्यतत्वतः ॥ ८ ॥ रक्तपुष्पोपहारैस्तानलंकृत्यविशेषतः ॥ वटिकं
सज्जयभस्मानांविपिनंसस्यरूपकं ॥ ९ ॥ स-षस्थेचशाकंचसर्वंसंमिश्रितंतथा ॥ शा
लिपिष्टमान्यसेत्पीदेचवृत्तंषट्शतंक्रमात् ॥ १० ॥ मोदकंनारिकेलंचकदलींचगुडंत
था ॥ लाजमुद्गंतिलंसक्तुंलोकसख्यंयथोचितं ॥ ११ ॥ सर्वोरापेकानिविन्यस्यकृतिकाग्र

मै॰ ८९

89

सवन्यसेत् ॥ भांडद्वयं तु तत्पार्श्वे विन्यसेत्ताभिषं शुभं ॥ १२ ॥ उलूखले समासीनं वेत्रच्छत्रो
त्तमांकं ॥ आईवासोपस्थवीत पश्चेत्तु क्रान्तु तत्स्मरणात् ॥ १३ ॥ निर्धूमं निर्ज्वलं तं चक्रि
रेदुपरि पावकं ॥ आहूय साधकान्धीरान्नलंकृत्य साभिनीयवत् ॥ १४ ॥ दत्वा तद्बलिंत
त्रित्रिवारं जप्त्वा तं मन्त्रं ॥ १६ ॥ ततस्तु ग्रामसीमान्तमाग्नेयीं कुंकुमं नयेत् ॥ संजपन्भैर
वमंत्रं दशवारं हृदैस्तथा ॥ १७ ॥ तत्र रक्तं बलिं दद्यात्ता पुनर्निर्यतः स्वयं ॥ स्नात्वा तीर्थे
थसंपृक्तान्नयेत्पुंक्तेक्षपांशानैः ॥ १८ ॥ अथ बलिगमनाद्रूलकलसुरउदतरमनघोज्ज
पेनपश्चात् ॥ परिग्रहमथवाकुगांतरं भाभ्रभ्रमत भवनेनपेत्पुरन्ते ॥ १९ ॥ तमभिनि

६

हितरीपांतत्क्षणादेव शांतं यथ भुवि धृतसर्वानन्वक्तत्वापि कुर्युः ॥ तदनुसततलभू

मिंगोमयेनानुलिप्य प्रसवकुशुमधूपैरंगवल्यादिकुर्यात् ॥२०॥ तदनुदिनमुहूर्ते भो

ज्जने होममन्त्रैर्विधिपुतमपमंत्री कारयेदत्तमेव ॥ सकलशमनवेत्काविघयापा

श्वेयावासरविरिविनिशांतांस्यात्प्रज्ञापेनासिध्येः ॥२१॥ एषरुद्रबलीनाम प्रशस्तबलि

कर्मणां ॥ नंद्यु देवासुरगणाःयक्षगंधर्वराक्षसाः ॥२२॥ सर्वभूतपिशाचाद्याःसर्वरोगा

श्चदारुणाः ॥ स्वयमेव हि संयांति होमेनापिविशेषतः ॥२३॥ अधीरोपिंडातोमंडितो

मंत्रिबलिकर्मनकारयेत् ॥ कारये घटितस्यैव कालस्निग्धोभवेच्छिवे ॥२४॥ ॐ ह्रीं

भै॰ ६०

90

श्रीं हालाहलभैरव अखिललोकभैरव आंभैरवदेव दत्तोसि त्वं तस्य साध्य वाङ्मनस्त्वक्
चक्षुःश्रोत्रजिह्वा घ्राण प्राणानाकर्षयाकर्षय तोषय २ गर्जय २ साधय २ बोधय २
नादय २ सोक्षय २ हूंः उच्चाटयोच्चाटय शीघ्रमुच्चाटय २ एह्येहि मां रक्ष मम मैतद्बलिं
भक्ष भक्ष ॐकारभैरव भक्ष २ उन्मत्तभैरव भक्ष २ नीलभैरव भक्ष २ त्वरितं भक्ष
२ ॐ ह्रां ह्रीं स्वाहा कुक्कुटस्य परं मीन मंत्रेत्वाज्जंगुडं तथा नालिकेरं श्मशाने तु रुद्र
स्य बलिमाहरेत् ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे बलिविधिर्नाम पंचत्रिंशोध्यायः ॥ ३५
श्रीशिव उवाच ॥ ब्रह्म ऋषिश्च गायत्री छंदो दैवतमुच्यते ॥ क्षेत्रपालो भैरवश्च क्षीं

बीजं वह्निजायया ॥१॥ शक्तिः सर्वार्थसिद्ध्यर्थे विनियोगो वरानने । क्षामित्यादि करंन्या

सं ष्वंगं न्यासं च कारयेत् ॥२॥ शिरोमुखे तथा कर्णौ हृन्नाभ्याधारजानुके । पादयो

र्मंत्रवर्णान्निविन्यसेन्मंत्रवित्तमः ॥३॥ नीलांजनाद्रिनिभमूर्ध्वजपिंगकेशं वृत्ता

ग्निलोचनमुपात्तगदाकपालं । आशांबरं भुजगभूषणमुग्रदंष्ट्रं क्षेत्रेशमद्भुततनुं

प्रणमामि देवं ॥४॥ रक्तज्वालजटाधरं शशिधरं रक्तांगतेजोनिधिं हस्ते शूलकपालपा

शडमरुं लोकस्य रक्षाकरं । निर्वाणं श्वनवाहनं भुजहरं आनंदकोलाहलं । वंदे भूत

पिशाचनाथमनिशं क्षेत्रस्य पालं शिवं ॥५॥ लक्षमेकं जपेन्मंत्रं त्रुटुपातरशां शाकं

भैं. ९२

९।

च स्रगा घृत सिक्तेन ततः क्षेत्रे समर्चयेत् ॥६॥ क्षांवीजं पूर्वमुच्चार्य क्षेत्रपालानवै नमः नमः स्त्वस्तु ते रे विघ्नघ्नाक्षरमिहोच्यते ॥७॥ ब्राह्मेयमूहूर्तउत्थायपध्याय न्नाथपदांबुजं ॥ देहशुद्ध्यादिकं कृत्वा स्नानं संध्या समाप्य च ॥८॥ यागभूमिं ततो ग त्वा अर्चयेन्मंडपं पुनः क्षां क्षेत्रपालअर्चनमंत्रपा यनमः इत्याभ्यर्च्य पृथिव्यैनम इति भूमिंभ्यर्च्य ॥९॥ आसनं परिकल्प्याथ स्थित्वा तत्र छोषणादिकं ॥ मातृकांतं प्रवि

म

न्यस्य ततः संकल्प्य पूजयेत् १०॥ संवित्सेवां ततः कृत्वा कलशं पूजयेत्सुधीः शंखपूजा समारभ्य पंचाक्ष पिंडार्चनं चरेत् ११ आधार शक्तिमारभ्याद्दिग्गजांतं समर्चयेत् ॥ अष्टकु

पञ्चरत्नमभूमितस्ततः परं ॥ १२ ॥ श्वेतछत्रं चामरेच धर्मोघट्टकमेवच ॥ गुणत्रयं पंचपंचकं

दनानंपंचपञ्चकं ॥ १३ ॥ शिवधर्मकं समभ्यर्च्य ततश्छिवज्ञानमालकं ॥ वैराग्यकर्णिकां चैव

वनिष्पट्टकमतः परं ॥ १४ ॥ इच्छाज्ञानक्रियामंतं तु शैवपीठं ततोर्चयेत् ॥ षट्कोणमष्ट

दलं लिख्य चतुर्द्वारयुतं प्रिये ॥ १५ ॥ भूपुरं विलिखेद्देवि क्षेत्रपालमनुक्रमात् ॥ मूलमध्ये

तु संपूज्य षडुपचारैस्तु षोडशैः ॥ १६ ॥ षट्कोणेष्वनमभ्यर्च्य सर्वज्ञादिषडंगवत् ॥ क्षं पूर्वमनु

लिख्यायं भैरवायनमस्ततः ॥ १७ ॥ अग्निकेशं करालं च घंटारवमतः परं ॥ महाकोप

मतः पश्चात्पिशिताशनमेवच ॥ १८ ॥ पिंगलाक्षं तूर्ध्वकेशं अष्टपत्रे समर्चयेत् ॥

चतुर्द्वारसमायुक्तं चतुरस्त्रं ततोर्चयेत् १९॥ बीजं स्वबीजयुक्तं इंद्रादींशांतकयजेत्॥
भूपुरद्वयमध्येतु वज्राद्यष्टकमर्चयेत्॥२०॥ तत्रद्वारवरस्थाने तु मूलंमध्येत्रिरर्चयेत्॥
षोडशोपचर्याघसर्वंम्मूलेनपूजयेत्॥२१॥ गंधंपुष्पंपंचधूपंचदीपंनैवेद्यमेवच॥
ताम्बूलंवलिदानं क्षेत्रेशोद्वादशंक्रमात्॥२२॥ ॐ क्षांमिति २ तुष २ कुरु २ कुल २
भंजय २ नर्तय २ विश २ महाभैरवक्षेत्रपालवलिंग्रहूण गृहूण हुंफट्स्वाहा तक्षे
त्रपालसमुद्वाश्यशिवोहमितिभावयेत्॥१॥ शृणुवक्ष्यामितेदेविरहस्यंसावधानतः
गृहेग्रामांतरेचैवदेशेदेशांतरेषुच॥१॥ मंत्रीप्रवेशकालेतुशुद्धोऽशुद्धोपवाविशः

त्रिवारं प्रजपेऽनया क्षेत्रपालस्य सूक्तकं ॥२॥ जप्त्वा मंत्रं स्तु योगाच्छिद्रे हि देशे यत्र कुत्र
चित्। तत्राप्यपजयं नास्ति स्वप्नेपि वनशंसय ॥३॥ सूक्तेस्मं मंत्र्य सहस्रवारं त
त्कुंकुटांडेलवणं गोत्रु मध्ये। संस्थाप्य शाखोटे द्विमलं च रात्रौ रवने तत् श्मशाने हितमार
णाय ॥४॥ आदाय नीत्वाभिमंत्र्य मंत्री सहस्रमेकैकदिनं त्रिरात्रं। संतानदंतापह
रं समस्तदोषापहं पुष्टिकरं च वश्यं ॥५॥ अभंयाष्टकमादाय सर्वरोगप्रमारकं ॥
क्षेत्रस्य पतिना वयं हितेनेव जयामसि ॥६॥ गामभ्वं पोषयित्वा सनो मृडातीदृशे
संस्थाप्यामभ्यर्च्यो कहाद्यैर्नवपात्रे तु मन्मये ॥७॥ चौरेणापि हृतं वस्तु तरशादापये

त्स्वयं ॥ उक्तेति साध्यमाकर्षे पल्लवं तदनंतरं ॥ ८ ॥ मंत्रावशाने संयोऽस्य जपेत्सहस्रकं
सहस्रकं ॥ पंचांगं प्रजपेद्देवं पश्चिमाभिमुखं स्मशान ॥ ९ ॥ सचोरः पीडितोनेन भयं
दास्यति निश्चयं ॥ नरस्तस्यैव पुनः कुर्याज्जपेदेकाग्रमानस ॥ १० ॥ सचोरस्तद्दिनादेव
ज्वरग्रस्तो भवेद्ध्रुवं ॥ पोष्यते द्विदिनाचोरस्त्रिदिनां म्रियते ध्रुवं ॥ ११ ॥ तत्पालकं चपं
चाहात्तज्ज्ञाता हरिनात्पिता ॥ दशाहात्तस्य वंशस्य मरणं प्राप्ति सुंदरि ॥ १२ ॥ तस्मादे
वं प्रयत्नेन जपेन्मुक्तिमितिक्रमात् ॥ यस्तस्य सर्वसिद्धिः स्यात्सर्वदेशे च सर्वदा ॥ १३ ॥
इत्याकाशभैरवकल्पे • क्षेत्रपालविधिर्नाम षट्त्रिंशोध्यायः ॥ ३६ ॥ अथ व३

वानलभैरवप्रयोगः॥ शिव उवाच॥ वडवानलमंत्रस्य रहस्यं वच्मि तें विके॥ मंत्रस्मर

णमात्रेण वन्हिः रुद्रं भजते ध्रुवं॥१॥ जयेत्क्रतेऽखिलांल्लोकां दहत्येव हि निश्चयः॥ ता

दृशं तुः सहं मंत्रं सावधानमनः शृणु॥२॥ वडवानलमंत्रस्य भास्करो ऋषिरुच्यते॥

पंक्तिश्छंदस्तथा देवो भगवान्वडवानलः॥३॥ रं बीजं माकृतिः शक्तिर्विनियोगस्त्व

भीष्टके॥ रात्रित्यादि करंन्यासं षडंगं च तथांविके॥४॥ ध्यानं॥ त्रिनयनमरुणात्वाव

द्धमौलिं सुशुक्लांशुकमरुणमनेकाकल्पमंभोजसंस्थं॥ अभिमतवरशक्तिस्वस्तिका

भितिहस्तं नमत कनकमालालंकृतांशं कृशानुं॥५॥ ॐ त्वमग्ने द्युभिस्त्वमाशुशुक्ष

मै॰ ९८

९५

गिाः ॥ ऋक् ॥ पंचाष्टकोष्ठखुयथाक्रमेणवै भ्वानरंमंत्रमयोलिखित्वा ॥ रेखाग्रशू
लंचतदग्रसाध्यं ताराव्रुतंतद्‌वाग्निचक्रं ॥ ६ ॥ एतद्यंत्रंसमालिख्यलोहेताम्रेथसीस
के ॥ आवाह्यपूजयेद्वह्निं आग्नेयाभिमुखोविके ॥ ७ ॥ शत्रून्चहन्संहारायेत्वंतद्‌हंदह
सत्वरं ॥ फट्‌स्वाहेत्यग्निमंत्रस्यपल्लवंसमुदीरितं ॥ ८ ॥ सपल्लवंजपेन्नूनंमष्टोत्तर

नि

सहस्रकं ॥ तत्क्षणाद्वैरिवेश्मानिनिर्दग्धानिभवंतिहि ॥ ९ ॥ तत्पश्चादुपसंहारंकर्तव्यंश्र
वरानने ॥ उपसंहारमंत्रस्यसविताऋषिरुच्यते ॥ ११ ॥ छंदोऽत्यष्टीततोदेवोभगवान्ह
व्यवाहनः ॥ स्रकारंबीजमित्युक्तंशक्तिर्वैभ्वानरीजया ॥ १२ ॥ अनलाख्योपसंहारेविनि

योगस्ततः प्रिये ॥ पादैरर्धैः करन्यासं षडंगं न्यासकं तथा ॥ १३ ॥ सप्तराय शशाङ्कोपश

क्तिहस्ताय वन्हये ॥ कपालिने नमस्तुभ्यं मत्पापं दह मुंच तं ॥ १४ ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः अग्नि

रस्मिज्जन्मना जातवेदाः स एकः भूर्भुवः स्वरोम पापं दह मुंच तं स्वाहा ॥ जपेदष्टोत्तरशतं

ब्राह्मणान् भोजयेत्ततः ॥ आग्नेयास्यस्य मंत्रस्य परब्रह्म ऋषिस्ततः ॥ छंदस्तु देवी गाय

त्री देवता पावकोंविके ॥ १५ ॥ ॐकारं बीजमित्युक्तं शक्तिर्व्याहृतिरुच्यते ॥ स्वेच्छासंहार

सिद्ध्यर्थे विनियोगस्ततः परं ॥ १६ ॥ सप्तास्याहुतीर्वर्णैरनुलोमविलोमकैः ॥ षड्भिरेतैः

करन्यासं षडंगं च यथाविधि ॥ १७ ॥ वागग्नकोणास्थितमेधमानं परानन्दं तं स्वमरीच

कोरौः ॥ शोणांबरं चंद्रकलावतंसं नमामि देवं वडवामुखाग्निं ॥ १८ ॥ शोचिष्केशाय वि
द्महे वैश्वानराय धीमहि तन्नः शुक्रः प्रचोदयात् ॥ त्रिकोणवन्हिबीजं वसकोणेष्वक्रमं
त्रकं ॥ १९ ॥ पादशोवाह्यकेसाध्यः प्राणायामाद्यपावकं ॥ २० ॥ मननस्तानरसासाध्यपश्चा
न्मंत्री मनुं [illegible] पजेत् ॥ मंत्रस्मरणमात्रेण वैरिणां मरणं भवेत् ॥ २१ ॥ एतद्देवं महाघोरं अ
व्याहतमनुत्तमं ॥ अतंत्रितो रिपुग्रामनिर्मोचनं तु पवर्द्धनं ॥ २२ ॥ योसकृत्त्वग्रजपेत्तस्य स
र्वं सिध्यति निश्चयः ॥ पर्वते विपिने घोरे विजने दुर्गमे तथा ॥ २३ ॥ अग्न्यागारे यावज्जपेन्मं
त्रान्नस्यनैवास्ति तद्भयं ॥ ज्वालामालानैस्तु वह्निभिर्दैत्युसंज्ञातवेदाभिवृतस्तदानिं ॥ स

वेत्र(क्षेत्र)क्षेरदृष्यसौपिपश्चात्कुर्यादिनेब्राह्मणभोजनंच॥२५॥अथाकाशभैरवकल्पे॥
वडवानलभैरवविधिर्नामसप्तत्रिंशोऽध्यायः॥३७॥दिक्पालकप्रयोगः॥श्रीशिव
उवाच॥वक्ष्यामींद्रादिदिक्पालान्महाबलपराक्रमान्॥सर्वलोकेश्वरान्वीरान्साधका
भिष्टदायकान्॥१॥मंत्रस्यलोकपालानांब्रोररुद्रइतिस्मृतः॥अनुष्टुबुष्णिक्त्रिष्टुप्
पङ्क्तिर्गायत्र्मेवच॥२॥जगतीबृहतीपङ्क्तिःक्रमाच्छंदोभिधीयते॥देवतास्त्वपरि
क्पालास्तथावीजानिशांभवि स्वस्ववाहनसंरूढान्स्वस्वायुधसमन्वितान्॥स्वस्वा
लंकारसंयुक्तान्सौम्यहंलोकनायकान्॥४॥ॐनमोभगवतेलांइंद्रायवज्रहस्ताय

सुराधिपतयेऐरावतवाहनायसशक्तिकायसपरिवारायहुंफट्स्वाहा॥१॥ॐ नमोभ
गवतेरामभगनयेतेजोधिपतयेमेखवाहनायशक्तिकायसपरिवारायहुंफट्स्वाहा
२॥ॐ नमोभगवतेहायमायदंडहस्तायप्रेताधिपतयेमहिषवाहनायसशस्वाहा॥३
ॐ नमोभगवतेषांनिर्ऋतयेखड्गहस्तायरक्षोधिपतयेनरवाहनायसश० स्वाहा॥४॥
ॐ नमोभगवतेवांवारुणायपाशहस्तायपयोधिपतयेमकरवाहनाय० स्वाहा॥५॥
ॐ नमोभगवतेयांवायवेध्वजहस्तायप्राणाधिपतयेरुरुवाहनायसश० स्वाहा
६॥ॐ नमोभगवतेसांसोमायगदाहस्तायनक्षत्राधिपतयेअश्ववाहनायसश०

स्वाहा ॥ ७ ॥ ॐ नमो भगवते श्रीईशाय त्रिशूलहस्ताय विद्याधिपतये वृषभवाहना
य शशक्तिकाय सपरिवा[illegible]राय हुं फट् स्वाहा ॥ ८ ॥ एतानि दिव्यमंत्राणि खेट मंत्राव
शानके ॥ योऽस्य मंत्री जपेदेवं प्रयोगाष्टक सिद्धये ॥ ९ ॥ आदौ बीजानि संशोध्य जपेन्मं
त्रं यथाविधि तत्रैवाष्टमहाकर्मसिद्धयः सिद्ध्यन्ति ध्रुवं ॥ ६ ॥ स्तंभनाकर्षसंहार
विद्वेषप्लावनानि च ॥ उच्चाटमोहदंडानी वासवादि शिवांतकं ॥ ७ ॥ मूलं विनाने नाद
शापतीनां मंत्रं प्रयोगे रास सपल्लवेन कुर्यान्मनीषी सततं वरेण्ये कर्म स्वशोषेभु
यथाक्रमेण ॥ ८ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ दिक्पालविधिर्नाम अष्टत्रिंशोध्यायः ३८

॥ अथ व्याधिप्रयोगः॥ श्रीशिव उवाच॥ अथ वक्ष्यामि गुह्यं ते दारुणं व्याधिकारणं
सर्ववैरिहरं देवि सर्वजंतुविनाशनं॥१॥ अतोस्य व्याधिमंत्रस्य वीरभद्र ऋषिस्मृतः
छंदोनुष्टुप् तथा देवो महाव्याधिकरः शिवः॥२॥ व्यांकारं बीजमित्युक्तं हुं शक्तिस्त
दनंतरं॥ विनियोगो निशुंभ कुशत्रुनाशाय पीडने॥३॥ व्यामित्यादि करंन्यासं त
दंगं तदनंतरं॥ ४॥ त्रिपादं त्रिभुजं भीमं त्रिमूर्द्धानं त्रिलोचनं॥ त्रिशूलासि कपाला
सं कपाल ध्यं वक्रदंष्ट्रकं॥ सपृसंग वसा मांस भव चर्मांबरधारिणं॥४॥ अर्थैवां
गवृणोद्भूतक्रिमिजालसमाकुलं॥ व त्रनाशं वृहत्तुंदं क्षुधया पीडितो घं॥६॥

वैरीणां देहमालिख्य भक्षयेत्तं विकल्मोकषायकुसुमानीलं महाव्याधिकरं शुभं ॥ चितं ध्या

त्वा जपन्मंत्रं सहस्रं शत्रुरुग्जुषः ॥ ७ ॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय महाव्याधिकाराय देवदे

वदत्तं पीडय स्वाहा ॥ तिर्यगूर्ध्वगा चतुर्दश रेखा मध्ये तो प्रविलिखेदथ मंत्रं ॥ वाद्यस्थल

गतरुग्रुक् साध्यं रोगचक्रक्रमिदं रिपुसाध्यं ॥ ८ ॥ यंत्रमालिख्य सीसे वा साध्यवृक्षे

वां विके ॥ आराध्य चाष्टचूर्णेन लिखित्वा जन्यापनेन्नि रिपोः ॥ ९ ॥ श्मशाने वलिपूर्वं तु पु

नस्नात्वा जपेत्तथा ॥ जपमेवमहं कुर्यात् शत्रूणां रोगवृद्धये ॥ १० ॥ अहेतुकं महारोगं

रिपुः संप्राप्य नश्यति ॥ यत्साध्यं लिख्यतं व्याधेस्तत्र द्वाधिर्भविष्यति ॥ ११ ॥ तद्रोगं

रिपुराशिस्त्वशुभगोनुभवेद्ध्रुवं ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे व्याधिकल्पनं नाम एकोनचत्वारिंशोध्यायः ॥ ३९ ॥ अथ मृत्युप्रयोगः ॥ शिव उवाच ॥ अथ मृत्युप्रयोगस्य रहस्यं वच्मि ते विके स्मरणादस्य मंत्रस्य मृत्युरावि भवेद्ध्रुवं १ अतोस्य मृत्युमंत्रस्य ऋषिर्नारायणः स्मृतः उष्णिक्छंदस्तथा देवो मृत्युर्जीवांतकोपमः २ ङकारं बीजमीत्युक्तं हूंकारं शक्तिरीरितं नियोगे जीवसंहारे द्रामिवाहिकरांगकं ३ रक्तास्यं भीमदंष्ट्रं प्रकटितवदनं वक्रतार्धांकरार्ध्यैः शूलं पाशं कपालं घणिमुसलहलावज्रखेटं वहंतं भीभीमं कलाभ्रनीलं भ्रुकुटिननयनं सैरिभोत्कं धरूढं नानाभूतैः करालैः परिवृतमवि

लं प्राणकालं भनक्तामि ॥ ७ ॥ ॐ नमो भगवते उग्रमृत्युवेषमापदउग्राय दंडहस्ताय ह्रं ह्रैं देवदत्तं गृह्ण गृह्ण सर्वलोकं भयंकराय नाशय नाशय ह्रैं ॐ फट् स्वाहा ॥ य इदं कालमंत्रं तु निशामध्ये जपेत् पुनः ॥ जप्त्वा ततो जपेन्मंत्रं सह स्वनाम पूर्वकं ॥ तज्जपस्यावमानेनु सरिपुर्मरणं भवेत् ॥ कृते पंचापुते मंत्रे रिपोः पंचशतान्यतिः । लक्षे कृते शताद्देव हृये स्मरणात् भवेत् ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे मृत्युविधिर्नाम चत्वारिंशोध्यायः ॥ ४० ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ सर्वज्ञ सर्वमंत्रस्य सर्वाचार्य शिवप्रभो ॥ शरभं कवचं दिव्यं सर्वरक्षाकरं परं ॥ ७१ ॥ वज्रपंजरनामाख्यं वद मे करुणाकर ॥ श्रीशिव उवाच

वक्ष्यामि भृगुदेवेसि सर्वलक्षणमद्भुतं॥ शारभं कवचं नाम्ना चतुर्वर्गफलप्रदं॥१॥ शरभशालुवपक्षिराजाख्यकवचस्यास्य सदाशिव ऋषिः छंदो बृहती शरभेश्वरः देवता प्रणवं बीजं प्रकृतिः शक्तिरुच्यते॥ कीलकं पक्षिराजाय सर्वरक्षाकरो विभुः॥४ परप्रयोगशांत्यर्थं शर्वशत्रुनिवृत्तये॥ चतुर्वर्गार्थसिद्ध्यर्थे विनियोगस्तु भावना ५॥ ध्यानं॥ रक्ताभं सुप्रसन्नं त्रिनयनममृतोमन्त्रभाषाभिरामं॥ कारुण्यांभोधिमीशं वरदमभयदं चंद्ररेखावतंसं॥ शंखं चक्रं त्रिशूलं प्रतिहतविधिना भासमानात्मभावं सर्वेशं शालुवेशं प्रणतभयहरं पक्षिराजं नमामि॥६॥ ॐ श्रीशिवः

पुरतः पातु मा पाश्चि शस्तु पृष्ठतः॥ पिनाकी दक्षिणां पातु वामपार्श्वे महेश्वरः॥१॥ शि
खाग्रं पातु मे शंभुर्निटिलं पातु शंकरः॥ ईश्वरो वदनं पातु भ्रुवोर्मे ध्वेपरांतकः॥२॥
भ्रुवौ पातु मम स्थाणुः कपर्दी पातु लोचने॥ शर्वो मे श्रोत्रयोः पातु वागीशः पातु लं
बिकां॥३॥ नासयोर्मे वृषारूढो नासाग्रं वृषभध्वजः॥ स्मरारिः पातु मे ताल्वोरोष्ठयो
र्भक्तवत्सलः॥४॥ जिह्वां मम सदा पातु सर्वविद्याप्रदायकः॥ पातु मृत्युंजयो दंतान्
चिबुकं पातु भूतराट्॥५॥ परमेशः कपोलौ मे त्रिकं पातु कपालभृत्॥ कंठं पशुपतिः पा
तु शूली पातु हनूं मम॥६॥ स्कंधं हृदयं हरः पातु धूर्जटिः पातु मे भुजौ॥ भुजसंधिं मह

देवईशानो मे प्रकूर्परे ॥७॥ मध्यसंधौ जगन्नाथः प्रकोष्ठे चंद्रशेखरः ॥ मणिबंधौ त्रिनेत्रो मे भीमः पातु करस्थले ॥८॥ करपृष्ठे मृडः पातु रुद्रोंगुष्ठद्वयं मम ॥ उमासहायस्तर्जन्यौ भर्गो मे पातु मध्यमे ॥९॥ अनामिके करालास्यः कालकंठः कनिष्ठिके ॥ गंगाधरोंगुली पर्वं रापप्रमयो नखानि मे ॥१०॥ वक्षस्तत्पुरुषः पातु कक्षे दक्षाध्वरांतकः ॥ अघोरो हृदयं पातु वामदेवस्तनद्वयं ॥११॥ भालदृक्जठरं पातु नाभिं नाराप्रणाप्रियः कुक्षौ प्रज्ञाकरः पातु कुक्षिपार्श्वे महाबलः ॥१२॥ सद्योजातः कटीं पातु पृष्ठभागं तु भैरवः ॥ मोहनो जघनं पातु गुदं मम जितेन्द्रियः ॥१३॥ ऊर्ध्वरेता लिंगदेशं वृषणौ विश्वमोहनः

ऊरुयुग्मं भवः पातु जानुयुग्मं भवान्तकः ॥ १४ ॥ हुंकारः पातु मे जंघे फूट्कारो मम गुल्फके ॥
वषट्कारः पादपृष्ठे वौषट्कारोंघ्रितालके ॥ १५ ॥ स्वाहाकारोंगुलीः पार्श्वे स्वधाकारोंगुली
र्मम ॥ त्वरितः सर्वसंधिन्मे रोमकूपान्नृसिंहजित् ॥ १६ ॥ त्वचं पातु मनोवेगः कालजि
द्रुधिरं मम ॥ पुष्टिदः पातु मे मांसं मेदो मे स्वस्तिदोऽवतु ॥ १७ ॥ सर्वो मास्थिचयं पातु मज्जां म
मज्जगात्मभुः ॥ शुक्रं वृद्धिकरः पातु बुद्धिं वाचामधीश्वरः ॥ १८ ॥ मूलाधारं त्वजः पातु भग
वान्स्वारभेश्वरः ॥ स्वाधिष्ठानमजः पातु मणिपूरं हरिप्रियः ॥ १९ ॥ अनाहतं सानुवेशो
विशुद्धं जीवनायकः ॥ सर्वज्ञानप्रदो ह्याज्ञां ललाटं मे सदाशिवः ॥ २० ॥ ब्रह्मरंध्रं महादेवः

भैं०
२१
10

पक्षिराजोऽखिलात्मवान्॥ सर्वरोगवशीकारः पातु मां पश्चिमेऽजित्॥२१॥ वज्रमुष्टिवरा भीतिहस्तः कालाभ्रसंन्निभः॥ विजयासहितः पातु चैं ह्रीं कक्कुभमग्निजित्॥२२॥ शान्तिः शूलकपालासिहस्तः सौदामनीप्रभः॥ जयायुतो महाभीमः पातु वैश्वानरीं दिशं॥२३॥ दंडासिशूलमुसलपाशांकुशकरांबुजः॥ यमांतकोऽजितायुक्तो याम्यां पातु दिशं मम॥२४॥ खड्गखेटासिपरशुहस्तः शत्रुविमर्दनः॥ अपराजितयायुक्तः सदाव्यान्नैरृतीं दिशं॥२५॥ पाशांकुशाधनुर्बाणपाणिर्घोणियुतो ग्रहः॥ हरिद्राभो निशं पायाद्वारुणीं दिशमात्मजित्॥२६॥ ध्वजायत्रकचोदारमभ्रेजो दुर्गायुतः खगः ध्वज

वज्रयुतोदारिभञ्जोदुर्गायुतोगिलः॥चंडुवेगःशिवःपायात्सततंमाहेंद्रिंदिशं॥२७॥ग
दाक्षस्वग्वराभीतिकरांभोजश्रियायुतः॥कनकाभोमहातेजाःपातुकौवेरिकिंदिशं
२८॥त्रिशूलाहिकपालाग्निदोस्तदोविद्ययायुतः॥भस्मोद्धूलितसर्वाङ्गःऐंशींपा
त्वपराजितः॥२९॥जयाक्षकृपुस्तकाभोजकमंडलुकरांवुजः॥ऊर्ध्वंपातुगिरायुक्तः
सर्वभूतहितेरतः॥३०॥शंखचक्रगदाभीतिहस्तःपद्मायुतोव्ययः॥कालांजनसमो
नीलःपातालंपात्वनारतं॥३१॥ऋगुक्ताविदिशःपातुसानुवोनारसिंहजित॥शरभः
पातुसंग्रामेयुद्धेवैरिकुलांतकः॥३२॥सर्वसौभाग्यदःपातुजाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु॥स

वैसंपत्प्रदः पातु धनधान्यादिकं मम ॥३३॥ संतानदः सुतान्पातु दारान्नापुरुषोनिशं
वंधून्वृद्धिकरः पातु गृहं सर्ववशंकरः ॥३४॥ ग्रामं ग्रामेश्वरः पातु राज्यं पातु दिगंबरः
राष्ट्रं शांतिकरः पातु राज्ञानं धर्मशासकः ॥३५॥ मार्गे दुष्टहरः पातु धर्मकर्माणि भैरवः
वटुकः पातु मे सर्वं अवस्थासु भयेषु च ॥३६॥ स्पर्शो वीक्षणासंयुक्तः प्राणारक्षमनोज
वः ॥ प्रधानमूर्तिभावश्च प्राशारेप्यात्मसिद्धिकृत ॥३७॥ साधकः प्रणवं बीजं नमो भ
गवतेति च ॥ प्रतिनामचतुर्थ्यंतं स्पर्शोऽत्यभिधीयते ॥३८॥ द्विज्वलप्रज्वलेत्साध्यं साध
य द्विद्विरक्षतत् ॥ सर्वदुष्टेभ्यो हुं फट्स्वाहांतं युक्त दीक्षणं ॥३९॥ स्पर्शान्यस्य न जयं ह्य

प्रतीष्यानंसमाहिताः ॥ प्रार्थये देखिलं सैवं हृदिस्थं लालुवेश्वरं ॥ ४० ॥ ये ग्रामघातकाः
क्रूराः कपटी दौष्टिकाभटाः ॥ तस्कराः शात्रवः क्रुद्धा वधे शक्ताः पलाशनाः ॥ ४१ ॥ छद्म
चारा विटाश्च ष्टा दिवाचरनिशाचराः ॥ ते सर्वे पक्षिराजस्य पक्षवातपराहताः ॥ ४२ ॥ स्त्री
बालसहिताः क्षिप्रं पतितमातृकुलान्विताः ॥ भग्नचितागतस्थाना पांसुदेशांतरस्थ
यं ॥ ४३ ॥ ये चतुष्ग्रहा रक्षः पिशाचादेवयोनयः ॥ चतुःषष्टिगणाः सप्तसप्त तुन्मादका
ग्रहाः ॥ ४४ ॥ अष्टाशीतिमहाभूताः सप्तकोटिमहाग्रहाः ॥ नवतीज्वरभेदाश्च शतभेदाश्च
क्रतिकाः ॥ ४५ ॥ पंचशाकूराणा थाश्चनियुतं कृत्रिमाग्रहाः ॥ प्रेताः रूदाः स्त्रयस्त्रिंशत्पिंडादा

नपरायणाः॥४६॥ श्रुतं क्षुद्रभेदाश्च चत्वारिंशच्छिवाह्वयाः॥ द्वात्रिंशद्वह्निवक्त्राश्च
त्रिंशन्मार्जारवक्त्रकाः॥४७॥ चतुःषष्ट्या खुरूपाश्च ये चान्ये क्षुद्रयोनयः॥ ते सर्वे शा
लुवेशस्य शंखनिश्वनमोहिताः॥४८॥ विषमाः स्खलिताः भ्रांताः प्राणत्राणपरायणाः
गच्छंतु संप्रयोक्तारो रे शांतरमनिच्छया॥४९॥ ये च भूषिकवैडालाः शुनकोरगवृश्चि
काः आशीविषाः शिवा व्याला व्याघ्रऋक्षेभशरकराः॥५०॥ गृद्धाः श्येनाः खगाः कंकाः दं
शकाः मशकाः मृगाः॥ एते शरभहस्ताग्रनखक्षतविमोक्षगाः॥५१॥ सवह्नि कच्छटा सिक्ता
शिलातलनिपिंडिताः॥ संभिन्नतनवः श्रीघ्रं नश्यंत्वखिलदुश्वराः॥५२॥ नदसंतूरगाः

क्वापि नातिवातो पि वीज्ञतु ॥ नरहत्वमहीवन्हिरापांत्वा पोनवाधिका ॥ ५३ ॥ नवर्षंत्वति

वृष्टिश्चनपतवृशानिः क्व चित् ॥ नाक्रामत्वपमृत्युश्चनास्तुत्यातः कदाचन ॥ ५४ ॥ न

भ्रिपंत्वंभमित्ज्ञनानभवंत्वशुभं क्व चित् ॥ नवदंत्वसहं वाक्यं जंतवो मम देशके ॥ ५५

नास्तुवैरं तु जंतूनामन्योन्यं राजके मम ॥ भवंतु सु[illegible]नः सर्वे सर्वाः संतु पतिव्रताः ॥ ५६

सर्वास्सूयंतु सत्पुत्रान्सुश्रीश्च शुभलक्षणाः ॥ सर्वे देवाश्च नंदंतु संतु कल्याणकारकाः

५७ ॥ राजन्वती मही चास्तु राजा भवतु धार्मिकः ॥ संस्रवंतु पयो गावः फलं त्वोषधयो

धिकं ॥ ५८ ॥ भवंतु फलदा वृक्षाः सिद्धिर्भवतु मे खिलं ॥ ममास्तु तरसा नूनमात्मज्ञान

खि ४

मचंचलं ॥ ५९ ॥ कामक्रोधमहालोभसंमोहमदमत्सराः ॥ नश्यंतु क्वापि मे सर्वे भग
वन्करुणानिधे ॥ ६० ॥ शरभेश्वर विश्वेश पक्षिराज दयानिधे ॥ देहि मे ह्यचलां भक्तिं
प्रणतोस्मि पुनः पुनः ॥ ६१ ॥ गौरीवल्लभ कामारे कालकूटविषादन ॥ मामुद्धराप
दंभोधेस्त्रिपुरघ्नांतकांतकं ॥ ६२ ॥ साम्बुवेश जगन्नाथ सर्वभूतहिते रतः ॥ पाहि मां
तरसा घोरान् दुष्टान्नाशय नाशय ॥ ६३ ॥ कालभैरव विश्वेश विश्वरक्षापरायण
रक्ष मूखकचोरेभ्यो धान्यराशिमिमं प्रभो ॥ ६४ ॥ पक्षिराज महादेव प्रणतार्तिविनाश
न ॥ मदीयानि पदार्थानि नित्यं पालय पालय ॥ ६५ ॥ सर्वज्ञ सर्वलोकेश सर्वदुष्टवि

नाशन॥ तस्करेण हृतं वस्तु द्रुतं स्थापयस्थापय॥ ६६॥ ये मर्मवारिनः क्षुद्राः छिद्रोपद्रव
कारकाः॥ सर्वाचारपरिभ्रष्टा मानहीनाश्च रोधकाः॥ ६७॥ ते सर्वे शालुवेशस्य मुसला
ग्रघचूर्णिताः॥ नश्यंतु निमिषार्द्धेन पावकाद्वन्नतूलवत्॥ ६८॥ ये ज्ञानाद्रोहिणो भ्रा
ष्टास्तत्कालोचितभाषिणः॥ सत्कर्मविघ्नकर्तारः शांतभर्त्सापरापराः॥ ६९॥ ते शा
लुवेशहस्ताग्रखड्गनिर्भिन्नदेहिनः॥ पतंतु भूतले पाम्यं प्राणास्तेषां प्रयांत्वरं॥ ७०॥
त्वदंघ्रिध्याननिर्दग्धपापकोशास मंत्रिणो॥ मह्यं द्रुह्यति ये तेषां विभवान्निक्षपंत्वरं॥ ७१
त्वदाचारपरं भक्तं साधकं मां विवेकिनं॥ पश्वाक्रामंति संग्रामे तेन गच्छंतु पराहताः॥ ७२॥

शै०
९५
105

त्वदीयनैवमार्गेणसंचरंतंजपातुरं॥ येवदंतिपरीवादंभ्रांताःश्रीघ्रंभवंतुते॥७३॥त्व
दासममलंधीरंयेमांतन्नेषितुंवलात्॥ मनसापेनमन्यंतेतत्त्वांतभ्रमनुक्षणात्॥
७४॥मनसाकर्मणावाचायेकुर्वंत्यतिदुःसहं॥ तेमहाशोकरोगाब्धौपतंत्वाभुशिवा
ज्ञया॥७५॥मदीयानीपदार्थानिगृहीतुंयोवलोकते॥तत्क्षणादेवनष्टाक्षोभवत्वा
शुशिवाज्ञया॥७६॥ मदीयंद्रव्यमादाययेगच्छंतितस्कराः॥ सिंहारिपाशसंबद्धा
स्तेचरंतुप्रदक्षिणं॥७७॥स्रीमातीताश्चयेचौराग्रहीतद्रव्यसंचयाः॥ अवशावयवा
स्तेतुआगच्छंतुशिवाज्ञया॥ ७८॥तस्करानिम्नगामीताःस्वांन्नधान्यधनाधिकाः॥

पक्षिराजां कुशाः क्रुद्धाः समागच्छंतु मद्गृहं ॥ ७९ ॥ समाहृत्य परार्थं यद्देशातीताश्च तस्कराः ॥ शरभेश हल्लाक्रुद्धास्तु आगच्छंतु वेद्रुतं ॥ ८० ॥ चोरा गृहीतु मुद्युक्ताः समागच्छंति मद्गृहे ॥ तेसां तु वेशपक्षोत्थ वा तैर्गच्छंतु सत्वरं ॥ ८१ ॥ शांतं विविक्तानं भक्तं त्वदंघ्रिध्यानतत्परं ॥ ब्रुवंति ये प्राणास्ते प्रयांतु यमीं पुरीं ॥ ८२ ॥ षट्त्रिंशत्कोष्ठके यंत्रे रेखाशृलायसाध्यके ॥ स्वेच्छामंत्रं लिखित्वा तु जपेदाराध्य साधक ॥ ८३ ॥ मध्ये पाशांकुशौ वन्हिसाध्यनामम लिखेत्क्रमात् ॥ उदङ्मुखः सहस्रं तु रक्षणाय जपेन्निशि ॥ ८४ ॥ नष्टाहरणके पंचरात्रं पश्चिमदिङ्मुखः ॥ मारणे सप्तरात्रं तु दक्षिणाभिमुखो जपेत् ॥ ८५ ॥

...ता: ५

शै॰
१०६

106

रोगनिग्रहश्चैव चाष्टराज्ञमार्गेनेपद्दिङ्मुखः ॥ इति गुह्यं महामंत्रं परमं सर्वसिद्धिदं ॥ ८६
शरभेशाख्यकवचं चतुर्वर्गफलप्रदं ॥ यत्नाहं प्रतिपक्षं वा प्रतिमासमथापि वा ॥
८७ ॥ योजपेत्प्रतिवर्षं वा वरेण्यः स शिवो भवेत् ॥ एवं हि जपतः पुंसः पातकं चोपपा
तकं ॥ ८८ ॥ तत्सर्वं लयमाप्नोति रविणा तिमिरं यथा ॥ दशावृत्त्या जपेन्नित्यं प्रा
तरुत्थाय साधकः ॥ सर्वसिद्धिं समाप्नित्यं देहांते स शिवो भवेत् ॥ ८९ ॥ त्रिकालं
ध्यानपूर्वं तु जपेद्द्वादशवार्षिकं ॥ कार्येनानेन सोऽहं विज्ञो जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥ ९० ॥
दशवारं जपेन्नित्यं मंडलं यो वरानने सोऽणिमादिगुणान्प्राप्य विचरेत्खेचरया सदा

अतलादिधरणपादिभुवनानी चतुर्दश॥ विचरेत्कामतः सर्वैः पूज्यमानो यथासु
खं॥ ९२॥ त्रिमासं योजपेन्नित्यमष्टोत्तरसहस्रकं॥ सहस्राशारमेशास्य सारूप्यं
लभतेविके॥ ९३॥ षण्मासं योजपेद्देवि प्रयतस्तु दृढव्रतः॥ मद्रूपधारको मर्त्यः
सर्वसिद्धिप्रदायकः॥ ९४॥ ममलोके च संपूज्यो विष्णुलोके विशेषतः॥ ब्रह्मलो
के च रमते सर्वत्र न निवार्यते॥ ९५॥ इन्द्राग्नियमरक्षेशानलेशपवनैः सह॥ सो
मेशैः सह रुद्रैश्च दिशांपालैः सपूज्यते॥ ९६॥ आदित्यसोमपृथ्वीजबुधश्री
गुरुभार्गवैः पूज्यते सग्रहैः सर्वैः शनिराहुः सकेतुभिः॥ ९७॥ अगवंगिरः पुलस्त्ये

श्च पुलहात्रिमरीचिभिः ॥ दक्षकश्यप भृग्वाद्यैर्योगिभिश्च स पूज्यते ॥ ९८ ॥ भैरवै
र्वसुभी रुद्रैरादित्यैर्वालखिल्यकैः ॥ दिग्गजैश्च महानागैर्दिक्पालैर्दिव्यवाहनैः
९९ ॥ माहेश्वरैर्मेखलारत्नैः कामधेनुं सुरद्रुमैः ॥ सरिद्भिः सागरैः शैलैर्दैवताभिस्त
पोधनैः ॥ १०० ॥ दानवै राक्षसैः क्रूरैः सिद्धगंधर्वकिन्नरैः ॥ यक्षविद्याधरैर्नागैर
प्सरोभिश्च पूज्यते ॥ १०१ ॥ अपस्मारग्रहैर्भीमैरुन्मत्तैर्ब्रह्मराक्षसैः ॥ वेतालैः खेच
रैर्मत्यैः कूष्मांडराक्षसैर्ग्रहैः ॥ १०२ ॥ ज्वलावक्त्रैस्तमोहारैः स्त्रीग्रहैः पावकग्रहैः
भूतप्रेतपिशाचाद्यैर्ग्रहैः सर्वैः स पूज्यते ॥ १०३ ॥ ब्राह्मणैः क्षत्रियैर्वैश्यैः शूद्रैर

न्यैश्च ज्ञातिभिः ॥ पशुपक्षैर्मृगव्यालैः पूज्यते सर्वजंतुभिः ॥ ४ ॥ किमत्र बहुना

देवि तत्त्वं वक्ष्ये यथातथं ॥ मया च विष्णुना चैव विश्वकर्ता च कल्प्यते ॥ १०५ ॥ भव

त्या च गिरा लक्ष्म्या ब्रह्माणाद्याष्टमातृभिः ॥ गणेशाद्यैश्वरादि योगींद्रैर्योगिनीभिः

सपाल्यते ॥ १०६ ॥ यद्दद्यं प्रजपेद्भक्त्या तस्या साध्यं न विद्यते ॥ कवचेन्द्रं महामंत्रं

जपेत्तस्माद्दनुत्तमं ॥ १०७ ॥ उच्चारणेन मरुद्धक्रो विद्वेषे राक्षसाननः प्रागाननो

भीष्टसिद्ध्यो सर्वे ष्वीशाननदिङ्मुखः ॥ १०८ ॥ यो जपेत्कवचं नित्यं त्रिकालध्यान

पूर्वकं ॥ सर्वसिद्धिमवाप्नोति सहसा साधकोत्तमः ॥ १०९ श्रीदेव्युवाच ॥ देवदेव म

हादेव शिवकारुण्य वारिधे ॥ पाहि मां शरणार्तं त्वामित्यसौ रसततं मम ॥ ११० ॥ सर्वा
र्थसाधनोपायसर्वैश्वर्यप्रदायकः ॥ समस्तापत्प्रतीकार चंद्रशेखर ते नमः ॥ १११ ॥
यत्कृत्यं तेन्न कृत्यं तन्न कृत्यं परकृत्यं ॥ त्वदाचरितं उभयोः प्रायश्चित्तं शिवतव
नामाक्षरद्वयोच्चरितं ॥ ११२ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे॰ शरभ
कवचंनामैकचत्वारिंशोध्यायः ॥ ४१ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अथ वक्ष्ये वयं देवि
कामराजं महामनुं ॥ तस्य स्मरणमात्रेण मुह्यंत्यखिलजंतवः ॥ १ ॥ विशेष
तोखिला देवा यक्षकिन्नरराक्षसाः ॥ गणा गणाः पिशाचाश्च भूत प्रेतादयो

विके॥ २॥ श्रीकामराजमंत्रस्य संमोहन ऋषिस्मृतः॥ ततश्छंदस्तु गायत्रीमन्मथो दे

वताश्रयं॥ ३॥ क्लंकारबीजमोंकारः॥ शक्तियोगस्तु मोहने॥ क्लामित्यादिकरन्यासं षडं

गंव्रततस्तथा॥ ४॥ अरुणामरुणावासो माल्य दामांगरागं स्वकरकलितपाशं साकुशा

ब्जेक्षुचापं॥ मणिमयमुकुटाद्यैस्सन्नमाकल्पजातैररुणनिलसंस्थैश्चिंतये देवयोनिं

५॥ कामदेवाय विद्महे पुष्पबाणाय धीमहि तन्नोनंगः प्रचोदयात्॥ महामंत्रमिदं

दिव्यं तुभ्यं न समुदीरितं॥ चतुर्विंशतिसाहस्रं जपेन्मंत्रं दृढव्रतः॥ ६॥ ततः सिद्धमवा

प्नोति साधकं द्रोखिलं शिवे॥ आलेख्यं कर्णिकायामनङ्गपुटपुटे मारबीजं समस्ता

मै॰ ९९

109

ध्यं॥ तदूर्ध्वे ष्वंगाषट्कं बहिरष्टगुणाशोमारणायपत्रिवर्गोन्॥ मालामंत्रं दलाग्रेष्वप
गृहमुखशः पार्थिवाभ्रिष्वनंगं॥ कुर्यो घंत्रं तदेतत्भुवनमपिवशे काकथामा
नुषेषु॥ ८॥ क्लींकारं पूर्वमुच्चार्य कामदेवाय तत्परं॥ रतिवल्लभाय सर्वजनसंमो
हनाय च॥ ९॥ ज्वलज्वल प्रज्वलेति स्यात्सर्वजनदृष्टिं च॥ तत्पश्चान्मुखहृदयं
पश्चान्ममवशंकुरु॥ १०॥ कुरु स्वाहेति मंत्र एकोनपंचाशदक्षरः॥ विविधेषु प्रयो
गेषु साध्यनामसुपल्लवं॥ ११॥ एतद्घंत्रं समालिख्य जपेत्स्वेष्टार्थसिद्धये॥ वह्नेर्गे
हपुरांतरस्थमदनं मायां लिखेद्वाग्भवं षट्कोणेष्वथ संधिषु प्रविलिखेत् क्लूंकार

मावेष्टयेत् ॥ स्त्रीबीजेन समीरितं त्रिभुवनक्षोभाकरं श्रीप्रदं यंत्रं पंचमनोभवात्म
कमिदं सौदर्यसंपत्प्रदं ॥ १२ ॥ यंत्रमेतद्धरं श्रेष्ठं सर्वसौभाग्यदायकं ॥ तस्य धारण
मात्रेण सर्वलोकजयं लभेत् ॥ १३ ॥ एकारौकारयुक्ता हरिहरिजहरा पंचबाणा
स्मरस्य ॥ ख्याता लक्ष्म्याप्यमीषां हृदयकुचदृशोर्मूर्द्धि गुह्यक्रमेण ॥ मर्मस्वेते
प्रभूयो निजनयनधनुः प्रेरितैस्तैश्चतुर्भिः स्पंदंते सुंदरीणां मदनपरवशाद्वह्नि
वल्काद्यथाज्यं ॥ १४ ॥ हृदयं कमलं चैव स्तनौ चूतस्तथैव च ॥ नेत्रमं शोकपुष्पं च शि
रसे मल्लिकास्तथा ॥ १५ ॥ योनिर्नीलोत्पलं चैव इत्येते पंचबाणयोः ॥ कामेकाक्षरवि

ध्यात्वा त्रैलोक्यक्षोभकारणं ॥१६॥ लक्षत्रयं जपेन्मंत्री मधुरत्रयसंयुतैः ॥ फुल्लैः किंशुक
जैः पुष्पैर्जुहुयात्तद्दशांशकं ॥१७॥ आधारशक्तिमारभ्य पीठमंत्रांतमंबिके ॥ मोहिनी
क्षोभिणी चैव त्रासिनी जंभिणी तथा ॥१८॥ आकर्षणी द्राविणी च ह्लादिनी च ततः
परं ॥ क्लिन्ना च क्लेदिनी प्रोक्ता पीठशक्तयः प्रकीर्तिताः ॥१९॥ ॐ नमो भगवते जगन्मो
हनरूपाय कामपीठाय नमः ॥ इष्टुं गावरणं पूर्वं मध्ये दिक्ष्वर्चयेच्छरान् ॥ शोषणं मो
हनं चैव संदीपनमतः परं ॥२०॥ संतापनोन्मादनं च पंच वीयुतं क्रमात् ॥ प्रणामबाणा
हस्ता ज्ञा ध्येयास्ता बाणदेवता ॥२१॥ संपूज्याङ्गं तन्मध्ये तु शक्तयो पोशे यथाक्रमं ॥ प्र

थमानंगरूपा च द्वितीयानंगमन्मथा ॥२२॥ अनंगकुसुमानंगसुकुमारा च पंचमी
अनंगशिशिरानंगमेखलानंगदीपिका ॥२३॥ लीलामौलधारीण्यो रक्तेरक्ताः
सुभूषिताः ॥ बहिः षोडशपत्रेषु पूज्या षोडश शक्तयः ॥२४॥ युवती विप्रलंभाख्या ज्यो
त्स्नासु भूसदृइवा ॥ सुरतागुहली लोल्पा कांतिः सौदामिनी पुनः ॥२५॥ काम छत्रा चंद्र
लेखा सुकीर्त्याख्या मदनातुरः ॥ योनिर्भाया वती तास्तुः कल्हार विलसत्कराः ॥२६॥
स्मेरवक्त्रा युवतयो मदविभ्रममंथराः ॥ दलाग्रेषु पुनः पूज्यास्मरस्य परिवारकाः ॥२७
शोको मोहो विलासश्च नमो विभ्रमो मदनातुरः ॥ अपत्रयोषवा कामी चूतपुष्पो रति

प्रियः ॥२८॥ श्रीमत्सप्तपंतउज्ञोन्योहे मंत्रशिखिरोमरुः ॥ इक्षुकार्मुकपुष्पेषुधारास
क्ताःसुभूषिताः ॥२९॥ अपरा अंगनांगस्थावनितासक्तमानसाः ॥ रतिप्रियानष्टहृद्
भुपजेद्दृष्टौ विशिष्टधीः ॥३०॥ परभृत्सारसौ पश्चाच्छुकमेकाश्वयोपुनः ॥ अनंग
भूविलासौ ह्वौ भाषावौ - प्रकीर्त्तितौ ॥३१॥ चतुरस्रस्यकोणेषु पूज्यास्तत्परिचारकाः
माधवीमावृतीपश्चाद्हरणीक्ष्मामदोत्कटा ॥३२॥ सितचामरधारिण्यः सर्वाभरण
भूषिताः ॥ बाह्यलोकेश्वरान्पश्चात्तदस्त्राण्यर्चयेत्ततः ॥३३॥ इत्थंयोभजते देवं सुगं
धकुसुमादिभिः ॥ सभवेल्लब्धसौभाग्योलक्ष्म्यादितधरेश्वरः ॥३४॥ नेत्रघ्राणा

मुखेषुपाणिपदयोऽसाग्रेषुसंधिष्वथोमूलाधारसलिंगनाभ्युदरहृत्पार्श्वोपरां

गस्तने॥ कर्णोमत्रिकवाक्श्रोत्ररसनाघ्राणाक्षिकर्णोलिके एतान्विन्यस्यानु

क्रमेणादशधावाणान्जगन्मोहनान्॥३५॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० मन्मथप्रयो

गोनाममहीचत्वारिं॥ वक्ष्यामिरक्तचामुंडामहासिद्धिप्रदायिनीं॥ निग्रहानुग्रहाक

र्षेदक्षामद्भुतमोहिनी॥१॥ मंत्रस्यारक्तचामुंडाया ऋषिःशंकरईरितः॥ छंदोनुष्टुप्

तथारक्तचामुंडादेवतांबिके॥२॥ लक्ष्मीबीजंततःशक्तिर्महामायेष्टसिद्धये॥ वि

नियोगः करांगन्यासंताभ्यांयथाविधि॥३॥ एक्रोंभांबीतवक्त्रास्मितमुखकम

लामिंदुरेखावतंसां ॥ ह्रि ऐं मणिक्यमुक्तामणिगणखचितैर्भूषणौर्दिव्यमा

नां ॥ पुष्पेष्वेष्वासवाणानरिजलजभुजां फुल्लपद्मायताक्षीं ॥ चामुंडां सद्गुन्न

मुंडीं रिकुलमथनां शंकरीं भावयामि ॥ ४ ॥ लक्ष्मीमायां समुच्चार्य वर्जितापक

रं ततः ॥ रक्तचामुंडीं भ्री -- शत्रुजीवविनाशिनी ॥ ५ ॥ एह्येहि च ततः शीघ्रमिष्टा

नाकर्षयाथ तुः ॥ आकर्षय ततः स्वाहा चतुस्त्रिंशल्लिपिक्रमात् ॥ ६ ॥ वृतं च सप्त

छद्मरूपत्रैततः परं सप्तदशाक्षकं च ॥ मध्ये ह्रिं बीजं क्रमशा रक्तमंत्रं दलेषु साध्यं

परतो ह्रीं बीजं ॥ ७ ॥ एतत्तु रक्तचामुंडामंत्र माकर्षमोहयोः ॥ महावीर्यमयत्नात्सि

पवश्यकरं परं ॥ ८ ॥ आकर्षे सर्वजंतूनां वनितानां विशेषतः ॥ चतुस्त्रिंशसहस्रेण मं
त्रसिद्धिर्जपेन तु ॥ ९ ॥ तर्पणं च तथा कुर्यादंते भौमदिने विके ॥ मध्यान्हे च बलिं द
त्वा मातृकोष्टे तु साधकः ॥ १० ॥ तद्वारि वस्त्रसूत्राग्रपलालात्प्रग्रमध्यतः ॥ बंधनेन
न तु मंत्रेणाव ध्वान्मस्योपरि स्थले ॥ ११ ॥ निराहारा द्विजान्भृत्वा संपूज्यैव चतुष्टया
न् ॥ तस्मिन्कोष्टे स्पृशन्न्हेतुं निशायां वामांगवात्परं ॥ १२ ॥ सहस्रं प्रजपेद्देवि दृढचित्तो
निमीलितः ॥ ततो देवी समागत्य हठात्कारासिताधमा ॥ १३ ॥ आहूय स भवानत्र
किमर्थं वद सत्वरं ॥ इति ब्रूयात्ततो मंत्री निर्भयस्तिष्टति पुमः ॥ १४ ॥ त्वपिकार्यं समा

सेचेत्पुत्कागृहेतिततस्ततः ॥ दघात्सासकलंहेतुंसाचांगीकृत्यतंप्रति ॥ १५ ॥ तुष्टाहंतु
किमिष्टंतेवरंसत्यंददामितत् ॥ इतिवक्ष्येततोमंत्रीगुरुसन्निधमन्वहं ॥ १६ ॥ समा
दानानुदानंचमोहाकर्षवशानिमे ॥ श्रुत्वादेवीततःसर्वंतथैवाहंकरोमिच ॥ १७ ॥
देहिमेचबलिंहेतुंप्रतिसंततिमित्यथो । तथाभवतुचामुंडेसततंत्वंप्रसीदमे ॥ १८
इतिदृष्ट्वाततोदेवीदत्वावरकरांबुजं ॥ अंगुलीपंचग्रह्णीयात्तस्यहस्ताब्जसंस्थि
तो ॥ १९ ॥ ततःस्वेच्छाक्रियांकुर्यान्नित्यालंकृतविग्रहः ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० चा
मुंडाविधिर्नामत्रिचत्वारिंशोध्यायः ॥ ४३ ॥ मोहिनीप्रयोगं मंत्रस्यमोहिनीदेव्याऋ

षिरिशानउच्यते॥ छंदस्तु जगतीदेवीमोहिनीदेवताविके॥ १॥ ऐंबीजं ह्रीमथोशक्ति
मस्तंक्लीलकंततः॥ विनियोगस्तुलोकानांचित्तसंमोहनेतथा॥ २॥ ऐंकारसहितैर्मो
याभेदवैर्ग्लौंःषडंगकम्॥ भुवनवित्रयदक्षाप्रथवाल्गोष्ठचापाजगतिविविधरूपं
दर्शयंतीजनानां॥ तरूपानरणिग्रोभाशानवाग्रोवशानाजयतिनिखिललो
कज्ञीविनीमोहिनीयं॥ ३॥ बीजंशक्तिसमुच्चायकीलकंस्ततःपरं॥ ॐनमोभ
गवतिमहामोहिन्यतःपरं॥ ४॥ महामायेततःपश्चात्सर्वलोकवसंकरि॥ देवदत्त
स्यवाकचक्षुश्चित्तंमोहयमोहय॥ ५॥ नानारूपाकृतिंशीघ्रंपश्चाद्दर्शयदर्शय॥

ह्रीं स्वाहेति महामंत्रं पंचाशद्वर्णात्मकम् ॥ प्रजपेत्पंचसाहस्रं सिद्ध्येतर्वशांतथा ॥६॥
पंचकोणे लिखित्वांतं न्मध्यबीजेन वेष्टयेत् ॥ पंचकोणे लिखेच्छक्तिं वा ह्येसाध्यं सम
न्मथं ॥ देवदत्तमुखे यंत्रे दर्शो येन्निजं पेन्मनुं ॥ जंगमाजंगमानां च देवभूतादिरा
क्षसां ॥८॥ पुरतो विविधं रूपं दर्शनं विस्मयं भवेत् ॥ कौतूहलं महामंत्रं स्वेच्छ दर्शन
सिद्धिदं ॥९॥ सर्वसंमोहनं श्रेष्ठं साध्यमे [illegible] देरदर्शनम् ॥ सर्वलोकवशीकारं सर्ववि
द्वेषकारणं ॥१०॥ सर्वशत्रुजयं दिव्यं सर्वाकर्षणसिद्धिदं ॥ शतवारं जपेन्नित्यं योवि
के सावधानतः ॥ सर्वलोकजयं तस्य लभते नात्र संशयः ॥११॥ इत्याकाशभैरवतंत्रे

मोहिनीविधिर्नामचतुश्चत्वारिंशोध्यायः॥४४॥ अथ द्राविणीप्रयोगः॥ श्रीवटुकउवाच॥ मंत्रस्य द्राविणीदिव्या ब्रह्मणो ऋषिरुच्यते॥ बृहती छंद इत्युक्तो द्राविणीदेवता ततः॥१॥ ह्रींकारं बीजमित्युक्तं स्वाहा शक्तिरतः परं॥ स्वेच्छाद्रावकसिध्यर्थे विनियोगो वरानने॥२॥ ह्रामित्यादिषडंगं स्यात्करन्यासपुरःसरं॥ चंद्रार्द्धचूडां शतपत्रनेत्रां शराशपुष्पेषु कराननराणां॥ दृगास्य चित्तश्रवणां डलक्ष्म्यां श्रीद्राविणीं नौमि सुधार्द्रवाणीं॥३॥ ॐ प्रथममनुच्चार्य ह्रांनमो भगवत्यै च॥ जगन्मोहिनि तत्पश्चात्सोमेश्वरि ततः परं॥४॥ सर्वलोकाक्षिलक्ष्यश्रोत्रद्रावयद्वितयं द्विठः प्रोक्ताणा

नांचतुस्त्रिंशद्डाकिनीमंत्रमव्ययं ॥ ५ ॥ जपेदक्षरसाहस्रंतर्पणाहुतिभोजनात् ॥ तद्
शांशक्रमेणैवकुर्यात्सर्वसमर्पकं ॥ ६ ॥ शिविस्त्रस्तुमणिकीणांषोडशारंक्रमेणाश्र
तिगृहमथमंत्रेवर्णमेकंलिखित्वा ॥ बहिरपिवृतसाध्यंकामराजंचबंद्इंसकल
मनुजचित्तद्रावकंयंत्रमेतत् ॥ ७ ॥ वदनेहृदयेगुह्येदर्शयित्वाप्ययंत्रकं ॥ त्रिवारंप्र
जपेन्मंत्रंद्रावकायवरानने ॥ ८ ॥ नराश्चविविधायोगामहामोहवशावशाः ख
पमेवसदासेविक्षिप्तंतद्वशमाप्नुयात् ॥ ९ ॥ इत्याकाशभैरवेकल्पे॰ड्डाकिनीप्र॰ पंच
चत्वारिंशोध्यायः ॥ ४५ ॥ शब्दाकर्षिणीप्रयोगः ॥ श्रीशिवउवाच ॥ शब्दाकर्षिणी

कायास्तुवलप्रमथनोऽस्यऋषिः॥ जगती छंदः इत्युक्तं देवता सैव सुंदरी॥ यंकारं वीजमि

त्युक्तं स्वाहा शक्तिरतः परं॥ शब्दाकर्षणसिध्यर्थे विनियोगस्तथोंविके २ यामित्या

दिषडंगं स्यात्करन्यासं तु शान्तमा पाशांकुशधनुर्वाणपाणिमे (?) णोकसंनिभां चंड

वातादिगमनी शब्दाकर्षणतत्परां॥ महामायां विशेषज्ञां मंदस्मितमुखांवुजां॥ ४॥

भक्तेष्टदाननिरतां प्रणमामि जगन्मयीं॥ यामीं नमो भगवति शब्दाकर्षिणि चेश्वरि

॥ ५॥ अभीष्टवरदे सर्वलोकमोहिनि तत्परं॥ ततः पश्चात्सर्वमयेशब्दानाकर्षयापतु॥ ६

स्वाहेति मंत्ररूपं तु चत्वारिंशन्महार्णकं॥ आलिख्य नवषट्त्रिंशर्वमूर्ध्वं मंत्रयथाक्र

श्री० ११६

116

अतीतानागतास्तस्यास्तस्थानि श्रुतितेविके ॥ यमुद्दिश्य जपेद्देवं तद्वाक्य श्रवणं भवेत् ॥१०॥
यः पूजानुदिनं मंत्रीशात वारं जपेन्मनुं ॥३॥

मं ॥७॥ वाद्यन्तु साध्यमालिख्य परं खाग्रे पुरं तथा ॥ मायावृतं महायंत्रं शब्दाकर्षणम
द्भुतं ॥८॥ चत्वारिंशत्सहस्त्रं तु साधकः सिद्धये जपेत् ॥ पश्चाद्यंत्रं भुवो लिख्य शत
वारं जपेन्मनुं ॥९॥ इति गुह्यं महामंत्रं सर्वज्ञान प्रदं परं ॥ सर्वदा सर्वकार्येषु जपेन्मं
त्री वरानने ॥११॥ इति श्री आकाशभैरवकल्पे शब्दाकर्षिणी प्र० षट्चत्वारिंशोध्या
यः ॥४६॥ अथ भाषाप्रयोगः ॥ श्री शिव उवाच ॥ वदामि शृणु ते गुह्यं भाषामंत्रम
नुत्तमम् ॥ यस्य स्मरणमात्रेण सुप्रसन्ना सरस्वति ॥१॥ ऋषिर्मंत्रस्य भारत्यां ब्रह्मा
गायत्रमुच्यते ॥ छंदो देवी महावाणी देवतायां तमद्भुतं ॥२॥ बीजं शक्तिस्तथा स्वाहा

विनियोगो विशेषतः ॥ सर्वशास्त्रार्थविज्ञानसिद्धैः सारस्वताप्तये ॥ सामित्यादि करं न्याससं

गन्यासविधानतः ॥ नवनलिननिरूढ्यावल्लभापद्मयस्य द्युतिविहसितचंद्रोद्दाम

कांतिप्रसन्ना ॥ विहरतु मम चित्ते सर्वबोधप्रदात्री वितरतु सकवित्वं सर्वलोकप्रसिद्धं

४ ॥ ॐ सं प्रथममुच्चार्य ततः पश्चात्सरस्वति ॥ वह्निजाया युतं मंत्रं सर्वसिद्धिप्रदाय

कं ॥ ५ सिद्धये सप्तसाहस्रं जपं कुर्यो हि विचक्षणः ॥ तद्दशांशक्रमेणैव तर्पणाहुति

भोजनात् ॥ ६ ॥ विंशैर्वीजं षडस्त्रमनु मथ परितो मातृकावर्णजालं ॥ कृत्वा यंत्रं हिर

रोपसकलविधियुतं भारती संप्रतिष्ठा ॥ विंशैः पश्चाद्दिदेवी स्मनुदलविवरे सावधान

भै० ११७

117

स्वनाथं ध्यायंसीतांसुपीतेजपतुनरवरःसर्वसिद्धौमम्हद्धौ ॥ ७ ॥ पश्चाद्दिपिसतंनित्यं
योजपेत्सतम्भूतले ॥ कविताचक्रवतस्यात्तस्यसाम्यंनविद्यते ॥ ८ ॥ समासंवेशेनिका
लेप्रतिवादिसमाकुले ॥ मनसासंजपेन्मंत्रीविजयायपरस्मरन् ९ ॥ इत्याकाशभैर
वकल्पे० भाषासरस्वतीप्र० सप्तचत्वारिंशोध्यायः ॥ ४७ ॥ अथलक्ष्मीप्रयोगः ॥ श्री
शिवउवाच ॥ लक्ष्मीमंत्रंप्रवक्ष्यामिसर्वसौभाग्यवर्द्धनं आयुष्करंमहावश्यममोघवज
यवर्द्धनं लक्ष्मीमंत्रस्यवामेशोऋषिछंदस्तुवार्हति महालक्ष्याःप्रसादस्यसिद्धैस
र्वसमृद्धये २ सर्वलोकवशीकारेविनियोगस्तथांविके लक्ष्मीवीजस्यभेदेनक

रंगन्यासमाचरेत् ॥ यासापद्मासनस्थाविपुलकटितटीपद्मपत्रायताक्षीगंभीराव
र्तनाभिस्तनभरिमिताशुभ्रवस्त्रोतरीया ॥ लक्ष्मीर्दिव्यैर्गजेंद्रैर्मणिगणखचितैस्ना
पिताहेमकुंभैर्नित्यंसापद्महस्तावसतुममगृहेसर्वमांगल्ययुक्ता ॥ ४ ॥ प्रणवंचरमां
मारंमहालक्ष्मीपदद्वयं ॥ ऐंह्रींहिसर्वसौभाग्यंदेहिमेतुततःपरं ॥ ५ ॥ स्वाहेतिमंत्ररूपं
तुचतुर्विंशतिवर्णकं ॥ चतुर्विंशतिशाहस्रंजपेत्सर्वसमृद्धये ॥ ६ ॥ दशांशंक्रम
शःकुर्याद्रंगत्रयमतःपरं ॥ त्रिकोणेतुत्रिबीजंस्याद्वसुकोणेपरंलिखेत् ॥ ७ ॥ वयोद
सदलेशेषंवाह्येपंचासद्वर्णकं ॥ लक्ष्मीबीजावृतंयंत्रंसर्वसौभाग्यदायकं ॥ ८ ॥ सर्वसं

मै॰
११८

118

पास्मद्धिं च सर्वलोकवसंकरं॥ जो जपेद्र न्वहं प्रातरष्टोत्तरसतं सु तस्य सर्वसमृ
द्धिः स्यात्सत्यं शपथो नास्ति सुंदरी॥४९॥ इत्याकाशभैरवकल्पे महालक्ष्मीप्रयोगोनाम अष्ट
चत्वारिंशोध्यायः॥४८॥ अथ मायाप्रयोगः॥ श्रीशिव उवाच॥ ऋषिस्तु मायामंत्र
स्य भगवान्शंकरः स्मृतः॥ उष्णिक्छंदस्ततो देवी महामाया तु देवता॥१॥ मायाबीजं
मयायैव शक्तिस्यात्तदनंतरं॥ सर्वाकर्षणसिद्ध्यर्थे विनियोगो यपार्वती॥२॥ मा
यायैव षडंगं स्याद्ध्यानभेदमि होच्यते॥ मायापुटेन जगतां विवशं च मोहं मायाकु
तूहलमनारतमाकरोति॥ नारायणोपि पतमासुतमाल नीलाभ्रलापुधा विजयते तुर

लंशी ध्रुंदर्शयेति ह्यंततः ॥५॥ ह्रीं कारं स्वाहयायुक्तं मंत्रं पंचाशदक्षरं ॥ श्रीपचाशत्सहस्रं तु सिद्धो मंत्रं जपेद्बुधः ॥६॥ कुर्यात्तर्पणं होमे २॥ शुद्धिः

गाधिता ॥३॥ ह्रौंकारं च महामाये जगन्मोहिनि तत्परं ॥ ततः प्रं सर्वं ज्ञानवाङ्मनः कायचक्षुश्च ॥ श्रोत्र घ्राणापदं पश्चात्त्वाणान्मोह यमोहय ॥ स्वेच्छाकुलं हुँ च द्वाणाराधनं ततः ॥ ततः स्वेच्छाक्रियां कुर्यान्मायायाश्चास्य क्रियादिषु । दर्शनादर्शनं चैव तथादर्शनदर्शनं ॥ मंत्रस्मरणमात्रेण भवेद्देवी न संशयः ॥८॥ इत्याकाशभैरवकल्पेमायाविधिः प्रं० एकोनपंचाशोध्यायः ॥४९॥ अथ पुलिंदिनीप्रयोगः ॥ पुलिंदिन्याश्च मंत्रस्य शंकर ऋषिरीरितः ॥ छंदस्तु जगती देवी देवता सा पुलिंदिनी ॥१॥ ईंकारबीजमित्युक्तं स्वाहा शक्तिरनेतरं ॥ पुलिंदिन्याः प्रसादस्य सिध्यर्थे विनियोगः ॥२॥ आमित्यादि

कं ९

शै॰
११९

119

करंन्यासं षडंगं तदनंतरं ॥ वर्हावीतकचाभिराम चिकुरां बिंबोज्ज्वलाच्चंद्रिकां गुंजाहारल
तां भुजालविलषड्डीवीम धीरेक्षणां ॥ माकंदद्रुमपल्लववासरणापरां मंडेदुविंबान
नां ॥ देवीं सर्वमयीं प्रसन्नरूपमां ध्यायेत्किराताम्रतां ॥ ३ ॐ नमो भगवति श्रीवी
जमयमंडिच ॥ शारदादेवी तत्पश्चात्यंत्र कौतूलभोज्यकां ॥ ४ ॥ देहि देहि ततस्त्वं हि
त्वागच्छागच्छ ततःपरं ॥ आगंतुकं हृदयस्थं कार्यं सत्यमनंतरं ॥ ५ ॥ ब्रूहि सत्यं ततो ब्रूहि
ततः पश्चात्सुलिंदिनी ईस्वाहेति महामंत्रं पंचासद्वर्णमिश्रितं ॥ ६ ॥ पंचाश—तमात्रं
तु जपेन्मंत्रस्य सिद्धये ॥ शिष्टांगं पूर्ववत्कुर्यात् विधिपूर्वं दृढव्रतः ॥ ७ ॥ कार्याकार्यविवेका

रात्रावशेषान्तरं सतं जप्त्वा समयी तयस्तत्स्वप्ने वदति सांविके ८ साधकः स्तद्वचः श्रुत्वा तथै
वान्वहयाचरेत् तस्य नास्ति भयं क्वापि सर्वकालं सुखी भवेत् ९ ॥ इत्याकाशभैरवक
ल्पे प्रतिहिनी विधिर्नाम पंचाशोध्यायः ॥ ५० ॥ श्री शिव उवाच ॥ शृणु गुह्य महा
मंत्रं महाशास्तुर्वदाम्यहं ॥ भोगमोक्षप्रदं दिव्यं पुत्रपौत्रप्रदं परं ॥ १ ॥ अष्टकर्मक्रियादक्ष
ममोघं पुण्यवर्द्धनं ॥ आयुरारोग्यदं सौम्यममपमृत्युभयापहं ॥ २ ॥ ऋषिरस्याहं नारीशो
छंदोनुष्टुप्ततः परं ॥ देवतातु महाशास्ता देवो हरिहरात्मजः ॥ ३ ॥ मायावर्णं तु वीजं स्या
न्नमः शक्तिरतः परं ॥ मम सर्वार्थसिध्यर्थे विनियोगो वरानने ॥ ४ ॥ मूलेन तु करन्यासं ष

भै॰
१२॰

१२०

ला॥४

डंगंपद्शः कृमात्॥श्यामकोमलवि शालतनुंविचित्रवासोवसानमरुणो
त्पलदानहस्तं उत्तुंगरत्नमुकुटंकटिलालकेशंशास्तारमिष्टवरदंसरणंप्रपद्ये॥६॥
शांतंशारदचंद्रकांतिधवलंचंद्राभिरामाननंचंद्राकोंमलकांतिकुंडलधरंचंद्राभि
रामाननं॥वीणापुस्तकमक्षसूत्रवलयंव्याख्यानमुद्रांकरैर्विभ्राणांकलयेसदा हृदिम
हाशास्तंहिवाकृसिद्धये॥७॥तेजोमंडलमध्यगंत्रिनयनंदिव्यांबरालंकृतं॥देवंपु
ष्पशरेक्षुकामुकलसन्माणिक्यपात्राभयात्॥विभ्राणंकरपंकजैर्मदगजस्कंधाधिरू
ढंमहा शास्तारंसततंभजामिवरदंत्रैलोक्यसंमोहनं॥८॥कल्हारोज्वलनीलकुंड

ल

लधरं कालांबुदश्यामलं ॥ कर्पूरकलिताभिरामतिलकं कांतेंदुबिंबाननं ॥ श्रीरंडां
कुशपाशशूलविलसत्पाणिं मदोद्धद्विपारूढं शत्रुविमर्दनं हृदमहाशास्तं समाद्वं भ
जे ॥९॥ जंबूमूलतले समेरुशिखरे माणिक्यसिंहासने हृद्यं विश्वविमोहनं निरुपमं
वंधूकपुष्पारुणं ॥ वाणोष्वासगदासिपाशपरिघाभीतीः करांभोरुहैर्बिभ्राणं नत
तापहं हृदि महाशास्तारमाद्यं भजे ॥१०॥ नौमि वल्कमधिष्ठितकुंडलं श्यामगुल्पल
दक्षकरांबुजं ॥ योगदृतिपद्मसुखासनं वामदक्षिणपुष्कलपूर्णयोः ॥११॥ पुष्करं
पुचिशंयुक्तं चतुर्थस्वरभूषितं ॥ सविंदुपूर्वमुद्धृत्य हरिहरेति ततः परं ॥१२॥ पुत्रासपुत्र

न१

लाभाय शत्रुनाशाय तत्परं ॥ मदाय गजं तत्पश्चाद्द्वारं नाय ततः परं ॥ १३ ॥ महाशा
स्ताय तत्पश्चान्नमोन्तं मंत्रमुत्तमं ॥ एतद्देवपरं गुह्यं त्रयस्त्रिंशन्महार्णकं ॥ १४ ॥ त्र
यस्त्रिंशत्सहस्रं तु चतुरंगयुतं जपेत् ॥ बीजं विना त्रिंशद्वर्णोन परं साध्यंति योजयेत्
१५ ॥ सपल्लवं सहस्रं तु जपेत्काम्यसिध्यपेत् ॥ षट्कोणमिश्रारिपुटं परितो हि वृ
त्तं कर्णोच्चमन्मथमथां सयुगे मखेमां ॥ कुक्षद्वये पवनं हृदयऽन्तमायां नाभौ च तार
मनुतारमथो हि कुक्षौ ॥ १७ ॥ कक्ष्योश्च पार्श्वयुगले मणिबीजवर्णो गुह्यामृतं हरिह
रेति पुनर्हि कोणे ॥ साध्यं हि विंहयुगले मनुमंतराले हं भेति पार्श्वयुगले विवृतं हि

वृत्ते ॥१८॥ ॐ ध्वोंधसाहि शासहादित्तमंतराले चत्वारवह्निंभवनेकमालांचमायां॥
पंचासरश्रींसहितं परमंच शास्तुयंत्रंसमस्तसुखदंवसमोक्षदक्षं॥१९॥ एतद्यंत्रंम
हावीर्यंपुरुषार्थप्रदायकं॥ करस्थाःसिद्धयःसर्वेसर्वलोकेयुगेयुगे॥२०॥ कुंकुमारो
चनाभ्यांतुलिखित्वायपठेन्नरः॥ कृत्वाभर्तुगृहं [illegible] गच्छेत्स्मितभाषणापूर्वकं
२१॥ क्रुद्धोपिवान्यशक्तोपिविरक्तोपिशनायकः॥ तस्यास्तुदर्शनात्कामपीडितो
मोहितोवशः॥२२॥ नद्धेसंसमुद्रंयातिचूतपुष्पमलिर्यथा॥ राज्ञसेनारिनारीणांव
श्यंकनकपत्रिके॥२३॥ भूतप्रेतपिशाचानांजंतूनामुरगादिनां॥ सिंहादीनांमृगा

मै॰
१२२

१२२

गां च ग्राहादिजलजन्मनां ॥ कार्मीयेपत्रिके पंत्रे मालिख्येनिव हेद्बुधः ॥ संप्रपन्नस
मृद्धिं च प्रसादेनुग्रहे परे ॥ तन्मे कुरु कुरुस्वाहेत्यखिलं प्रजपेद्बुधः ॥ २६ ॥ अथ पूजा
विधिं प्रवक्ष्ये साधकानां हिताय वै ॥ विंबे वा यंत्रमध्ये वा महाशास्तं प्रपूजयेत् ॥ २७
पादप्रक्षालनं कृत्वा देवपूजागृहं विशेत् ॥ तत्र प्राङ्मुख आसीनः प्राणानायम्य
मूलतः ॥ २ ॥ आसनं कल्पयित्वा तु गुरुवंदनपूर्वकं ॥ दिग्देवतानमस्कृत्य भूतशुद्धिं
समाचरेत् ॥ ३ ॥ मातृकायाच मातृकान्यासं प्राणन्याससमन्वितः ॥ पश्चान्मंत्रऋषि
न्यासछंदन्यासं समाचरेत् ॥ ४ ॥ पादंन्यासं षडंगं च पंचांगे वा सविन्यसेत् ॥ ध्या

नयोगोपयुक्तः सन्मुद्रांचैवप्रदर्शयेत् ॥ ५ ॥ आत्मानंदेवतारूपंध्यात्वादेविस्वरूपिणि ॥
अष्टोत्तरसहस्रंतुशतमष्टोत्तरंतुवा ॥ ६ ॥ अष्टाविंशतिकंवापियथाशक्तियपेत्सुधीः
पात्रशुद्धिंततःकुर्याद्द्रव्यसंस्कारपूर्वकं ॥ ७ ॥ वीजासनंसमभ्यर्च्यआसनेतान्समर्च्च
येत् ॥ आधारादिपृथिव्यंतमासनेतान्समर्चयेत् । ८ । भानुविंवात्समाहूयमूलेनावाह
येच्छिवे ॥ सांगांवरणामभ्यर्च्यदेवंसंपूजयेद्बुधः । ९ । योगारूढमयोवापिगजारूढगौ नो ५
पिवा भावयन्मनसानित्यंध्यानगम्यंपरात्परं । १० । साक्षिणंसर्वलोकानांमंतर्यामि
कमव्ययं देवस्यदक्षिणेपार्श्वेपुष्कलेसमर्चयेत् । ११ । वामेपूर्णोचनंकृत्वागजानन

भै
१२३

123

मथार्चयेत् ॥ सिंहासनंप्रकुर्वीतहयार्चनपुरार्चनं ॥ १२ ॥ गणेशंक्षेत्रपालंदुर्गांस्कंदंभैरवमर्चयेत् ॥ ऋषिंछंदस्तथाभानुमर्चयेद्वह्निकोणके ॥ १३ ॥ पश्चाद्द्वारावरणोदेवमभिष्टपरिवारकं षडंगदेवताद्याश्च गंधपुष्पाक्षतादिभिः ॥ १४ ॥ षट्कोणेदेवताषट्कं हृदयादीन्समर्चयेत् ॥ महाशास्तानगशास्ताशत्रुशास्तारमेवच ॥ १५ ॥ अग्निशास्ताबालशास्ताप्रशास्ताचक्रमादमून् ॥ अष्टकोणेमहादेविभैरवाष्टकमर्चयेत् ॥ १६ ॥ असितांगोरुरुश्चंडः क्रोधउन्मत्तभैरवः ॥ कपालीभीषणश्चैवसंहारश्चाष्टमक्रमात् ॥ १७ ॥ पश्चाद्ब्राह्म्यादिशक्त्यादीः कोणाग्रेषुसमर्चयेत् ॥ दलेष्वष्टेषुदेवेसिगायत्रींचसमर्चयेत् ॥ १८

भूताधिपाय विद्महे हरिहरपुत्राय धीमहि तन्नः शास्ता प्रचोदयात् ॥ १९ ॥ एषा गायत्री उद्दिष्टा महाशास्तृस्वरूपिणी ॥ महादिक्षु दलाग्रेषु भूतादीन्क्रमशोऽर्चयेत् ॥ २० ॥ भूतप्रेतपिशाचानां गणानां च समर्चयेत् ॥ यक्षराक्षसवेतालसिद्धानां च समर्चयेत् ॥ २१ ॥ षोडशारे पुनर्देवि शक्तिषोडशमर्चयेत् ॥ दुर्गा च भैरवी देवी त्वरिता भुवनेश्वरी ॥ २२ ॥ नारायणी भद्रकाली रुद्राणी चण्डिकान्विता ॥ वाराही सिद्धलक्ष्मीश्च मातंगी च मनोन्मनी ॥ २३ ॥ कालरात्रिर्महामाया महिषासुरमर्दिनी ॥ निशाचरी च नामानि नित्याः षोडशकाः प्रिये ॥ २४ ॥ लोकपालान्पुनर्देवि अष्टदिक्षु समर्चयेत् ॥ दे

मै० १२६

124

वताग्रेमहापीठं कल्पयित्वाज्जलंबुधः ॥२५॥ अग्रपीठस्थिताः सिद्धविद्याधरसकिन्न
राः ॥ किंपुरुषाः सर्पसंपन्नाः पीठोपरिसमर्चयेत ॥२६॥ लोकपालसमौ द्वारपालौ सम्य
क्समर्चयेत् ॥ सर्वश्रीमायया युक्तं नाममंत्रं समर्चयेत् ॥२७॥ हरिशम्भोः सुपुत्रस्य ॥
पूजां यां विदुर्लभा ॥ सर्वोपचारमूलेन कल्पयेन्मंत्रनायिके ॥२८॥ जपं पश्चात्प्रकुर्वी
त ध्यानयोगपरायणाः ॥ प्रदक्षिणां परिक्रम्य देवं सम्यक्प्रणम्य च ॥२९॥ देवस्य चर
णौ सम्यक्पूजयेद्भक्तिपूर्वकं ॥ कामरूपधरः सम्यादशोमादिफलप्रदः ॥३०॥ वेदशास्त्र
षु भरतश्चास्त्रार्थेषु विचक्षणाः ॥ सर्वज्ञ सर्वसंपन्न सर्वदेवैरभिष्टुतः ॥३१॥ विचरंति मह

त्मानो महाशास्त्रप्रसादतः। महाशास्त्रपदाशक्तः सर्वदाश्रीतिमानसः ॥ ३२ ॥ भक्तोप
कारकाः सर्वे परमानंदविग्रहाः ॥ सर्वान्कामानवाप्येह यथेष्टफलमाप्नुयात् ॥ ३३ ॥ इहलो
के महाशास्ता सर्वशास्त्राणि साधयेत् ॥ पुत्रपौत्रवरैश्वान्यैर्मोहनं च विमोदते ॥ ३४ ॥ अ
थ पूजाप्रकार उच्यते ॥ हस्ते पुस्तकमक्षसूत्रवलयं मुद्रां च सच्चिन्मयीं बिभ्राणं कमलप्र
वालरुचिरैः स्वर्णोज्ज्वलां लेखिनीं ॥ मुक्ताभा मणिभूषणैर्विलसितं व्याख्यानपीठस्थितं
व्यासाद्यैर्मुनिपुंगवैः परिवृतं शास्तारमंतर्भजे ॥ १ ॥ महाशास्तुर्गजारूढ गणेशान सुरेश्व
र ॥ विश्वेश्वर सुरश्रेष्ठ लोकनायक नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥ आवाहनं चासनं च पाद्यार्घ्याचमनं तथा

स्नानं वस्त्रं चोत्तरीयमुपवीतं सुगंधतः ॥ ३ ॥ अक्षतं पुष्पधूपं च दीपं नैवेद्यमेव च ॥ तांबूलं
प्रदक्षिणं च नमस्कारं तथैव च ॥ ४ ॥ मंत्रपुष्पं महादेवि क्रमादुपचरेद्धिभुं ॥ महाशास्त्र ग
णाधीश अर्घीं द्विपमिमां वर ॥ ५ ॥ गृह्यतामासनं देव मया दत्तं सुरेश्वर ॥ महाशास्त्राय दे
वाय नित्याय निधनात्मने ॥ ६ ॥ समस्तलोकनाथाय नाथाय प्रभवे न्नमः ॥ महाशास्त्रा
य संस्ताय सर्वज्ञाय महात्मने ॥ ७ ॥ योगनिष्ठाय --- नित्यशुद्धाय ते नमः ॥ सर्वात्मन्
सर्वदेवेश सर्वव्यापिन्महेश्वरः ॥ ८ ॥ गृहाण च मयं देव महाशास्त्र नमोस्तु ते ॥ ८ ॥ महाशा
स्त्राय वीराय नित्याय निखिलात्मने ॥ ९ ॥ नरकासुरहंत्रे च श्रीगर्भाय ते नमः ॥ १० ॥ हरिशंक

ह्यानंदकरायचमहात्मने ॥ महाराजवरिष्ठायमहाशास्त्राप्रतेनमः ॥१०॥ दामोदरेसपुत्राय

नमस्तेभक्तपालिने ॥ प्रभूतवस्त्रोत्तरीयेचगृहाणपुरुषोत्तम ॥११॥ हरिशंभुहृदानंद०

पतेनमः ॥ श्रीखंडरोचनायुक्तंकुंकुमेनसमन्वितं ॥ विलेपनंमहाशास्त्रप्रीत्यर्थंप्रतिगृ

ह्यतां ॥१३॥ अन्नक्षेमक्षतंश्रेष्ठंधनारोग्यविवर्द्धनं ॥ दास्यामिमाधवेशानसून्तेप्रीत्यैतवो

परि ॥१४॥ कल्पवृक्षसुपुष्पाणितामाल्यानिविविधानिच मयार्पितानिपूजार्थंगृह्यतांसर्व

नंदन ॥१५॥ चंदनागरुकर्पूरघृतगुग्गुलुसंयुतं ॥ वह्निनारचितंधूपंगृहाणसुरनायक ॥१६॥

साज्यात्कंवर्तिसंयुक्तंवह्निनायोजितंशुभं ॥ गृहाणदीपंदेवेशश्रीशगौरीपतेःसुत ॥१७॥

मे०
१२६

126

अन्नचतुर्विधंस्वपंरसैःषड्भिसमन्वितं॥मयानिवेदितंतुभ्यंगृह्यतांदैत्यसूदन॥१८॥
अपूपानिनिवेद्यानिभक्ष्याणिविविधानिच॥मयार्पितानिसर्वाणिगृह्यतांगजवाहन
१९॥पूगीफलसमायुक्तंनागवल्लीदलैर्युतं॥कर्पूरचूर्णसंयुक्तंतांबूलंप्रतिगृह्यतां॥२०
हरिशंभुसुतःपायात्अपायान्मांसदापुनः॥हरिशंपुत्रविश्वेशजगदानंददायक॥२१॥
विश्वरूपव्रतस्यास्यकारणायनमोस्तुते॥नमोस्तुसुप्रसन्नायपुरुषायमहात्मने॥२२॥
योगानंदस्वरूपायमहाशास्तायतेनमः॥नमोहरीशपुत्रायनमस्तेनंतसाक्षिणे॥२३॥
ज्ञानंदरूपिणेतुभ्यंमहाशास्त्रेनमोनमः॥योगारूढायनित्याययोगगम्याययोगिने

योगाध्यक्षाय गूढाय महाशास्ताय ते नमः ॥ उक्तो यश्चायैः संपूज्य देवेशं पुनरहं देत ॥ २५ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे महाशास्ताविधिर्नाम एकपंचाशोध्यायः ॥ ५१ ॥ संक्षोभिणीप्रयोगः ॥ श्रीशिव उवाच ॥ संक्षोभिणा महामंत्रं तव वक्ष्यामि पार्वती ॥ मंत्रोच्चारणमात्रेण क्षुभ्यंत्यखिल जंतवः ॥ १ ॥ संक्षोभिण्यास्तु मंत्रस्य अगस्त्यो भगवानृषिः पंक्तिः छंदस्तथा देवि सर्वसंक्षोभिणी शिवा ॥ २ ॥ क्षं कारं बीजमित्युक्तं मायाशक्तिरनंतरं ॥ सर्वसंक्षोभणार्थेतु विनियोगो वरानने ॥ ३ ॥ क्षामित्यादिषडंगं स्यात्करन्यासं ततः पुनः ॥ पद्मोपंचमुखो रुद्रा परिघासिकरांबुजा ॥ ४ ॥ सर्वादिहृदयक्षोभकारिणी पातु

सर्वदा॥ क्षां मों नमो भगवति चापवादहरे परे॥ ५॥ महाक्रूरेतितत्पश्चात्सर्वशत्रुविमर्दि
नि॥ देवदत्तमनःक्षोभं कुरु कुरु वं नलप्रियां॥ ६॥ तरंतेतु समुद्धृत्य जपेन्मंत्रं समाहि
तः॥ द्रष्टव्रतोनेसाहस्रं सांगंब्रास्येमूहूर्त्तके॥ ७॥ मंत्रावशानकैवेरीनामभिश्रित
पल्लवं॥ सहस्रंप्रजपेन्मंत्रं म्रष्टचित्तोभवेद्रिपुः॥ ८॥ शत्नाभिर्मतितं भस्मनिखनेद
ष्टदिक्षुपः॥ भवनंपरितोमंत्री रक्षणायसकापकं॥ ९॥ तस्करंशत्रुपीडाश्च जंतून्भूता
पिडितं॥ स्वमकालेपिनैवश्यादूरेगपोनात्र शंसयः॥ १०॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ सं
सोभिरणीविधिर्नामद्विपंचाशोध्यायः॥ ५२॥ अथ धूमावतीप्रयोगः॥ श्रीशिव उवाच॥

धूमावत्यामहादेव्यानरसिंहोऽस्यषिस्ततः पंक्तिः छंदस्तथादेवि ज्येष्ठादेवीतु देवता ॥१॥
धूंबीजंतु ततः स्वाहा शक्तियोगस्तु निग्रहे ॥ धामित्यादिकरन्यासं षडंगंच तथाविके ॥२॥
ध्यायेत्कालाभ्रनीलांविलुलितवदनांकाकमाशांविकीर्णांसंमार्जन्युल्कपुपैर्यु
तमुशलकरांवक्रदंतादिघास्यां ॥ ज्येष्ठानिर्वाणवेषांभ्रुकुटितनयनांमुक्तकेशामु
दारांभुष्कोत्तुंगातितिर्यक्स्तनभरयुगलांनिष्कृपांशत्रुहंत्रीं ॥३॥ प्रथमंधूंसमुच्चार्य
पश्चाद्धूमावतीमथा ॥ स्वाहेतिमंत्ररूपंतु सप्ताक्षरमनुत्तमं ॥४॥ जपेत्ससप्तसहस्रंतु
सांगंधूंधूर्माहुतीः ॥ अनुकोणाष्पवृत्तांतबीजंकोणमनुंलिखेत ॥५॥ कोणत्रि

शक्लके साध्यं ऽपेष्टा यंत्रं मिहोच्यते ॥ संपूज्य विधिवद्यंत्रं जपित्वा तु सहस्रकं ॥६॥ श्मशा
नेतु निशामध्ये निखनेद्बलिपूर्वकं ॥ रिपुगेहे थवा कुर्यात्खननं बलिवर्जितं ॥७॥ भूयो
जपेत्त्रिरात्रं तु तत्कार्यो रिपुर्दिङ्मुखः ॥ स्तंभनोच्चाटने चैव निग्रहे चित्तविभ्रमे ॥८॥ सं
पाथ्ये च विद्वेषे प्रकुर्यात्सावधानतः ॥ कवचं धारयेच्छस्त्रं स्वांगे विन्यस्य तत्त्वतः ॥९॥
पश्चाज्जपेदिमां ऽपेष्टामतिक्रूरां दृढव्रतः ॥ धूमावत्याश्च मंत्रं तु यो जपेत्कवचं विना
१०॥ स्वयं कुप्यति सा ऽपेष्टा न स्याभाग्यक्षयंकरी ॥ स्वनात्माभिमुखं ध्यात्वा गच्छंती
वैरिणां प्रति ॥११॥ जोजपेन्निशि साहस्रं तस्य शत्रुर्विनश्यति नाउ यंतीमहावेगाच्छ

यैस्तारिपुवक्षसि ॥ १३ ॥ ध्यात्वाजपेत्सहस्रंतुमंत्रमेणशुचिक्रोभवेद्रिपुः ॥ मार्जयंतीक्षणाच्छत्रो

र्धनधान्यादिकंचिरं ॥ १४ ॥ ध्यात्वाष्टोत्तरसाहस्रं जपेद्भृगपक्षपापसः शप्यमानोल्मु

केनैवदहंतीवाचिवैरिणां ॥ १५ ॥ ध्यात्वाजपेत्तदामंत्रं [illegible] संभ्रं पाविकेषु [illegible] ना

[illegible] ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० धूमावतीविधिर्नामत्रिपंचाशोध्यायः ॥ ५३ ॥ श्रीशिव

उवाच ॥ वक्ष्येहं शृणुतेयंत्रधूमावत्याविशेषतः ॥ विद्वेषमारणेचैवक्रूरमत्याःच्च सि

द्धिदं ॥ १ ॥ त्रिकोणंविलिखेत्पूर्वंतन्मध्येबीजमालिखेत् ॥ कोणाग्रेतुलिखेच्छूलंत

च्छूलांतलिखेन्मनुं ॥ २ ॥ तदग्रेविलिखेत्साध्यंइत्येषायंत्रवरानने संपूज्यंविधिवद्यंत्रं

निशामध्ये श्मशानके ॥ ३ ॥ बलिपूर्वं खर्वं खनित्वा तु पुनः स्नात्वा जपेन्मनुं ॥ अष्टोत्तरा
ष्टसाहस्रं दृढचित्तोरिरि दुर्मुखः ॥ वैरिणास्तत्क्षणादेव यांति वैवस्वतेपुरं ॥ विद्वेषणात
पादे विजपेदेकाग्रमानसः ॥ ५ ॥ अन्योन्यकलहं क्षिप्रं शत्रूणां जायते ध्रुवं ॥ विलो
मेन जपेनैव निवृत्तिः स्यात्सहस्रधा ॥ ६ ॥ नान्यमंत्रैर्निवृत्तिः स्यात्प्रयत्नेन कृतैर्विके
ॐ नमो भगवति शत्रुसंहारिणि सर्वरोगप्रशमनि सकलारिष्टधनधान्यक्षयंकुरु धू
मावती भ्वरि शरभसालुवपक्षिराजप्रिये अमृतकलशावरदाभयपद्मकमलकरांबुजे
जगत्क्षोभणि देवदत्तस्य शरीरे वर्त्ते मावति ष्यमाणा सकलरोगं मोचय मोचय स

मस्तभूतांनाशयसर्वोन्मादशमनंकुरुस्वाहा ॥ मालामंत्रमिमंगुह्यंमहारोगप्रशांतिदं

महाभूतहरंश्रेष्ठंमहोन्मादहरंपरं ॥ ७ ॥ मंत्रेणानेनसंमंत्र्यदशवारंतुसम्स्पृशन् ॥ पा

पयेदीषधंपंन्नतत्सर्वव्याधिहरंभवेत् ॥ ८ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० धूमावतीप्रयोगीना

मचतुःपंचोध्यायः ॥ ५४ ॥ श्रीशिवउवाच ॥ अथदेविप्रवक्ष्यामिमंत्रंतरलसिद्धिदं ॥ र

क्षाकरंमहासौख्यंशरभंतीव्रमद्भुतं ॥ १ ॥ भूपूरद्वयमालिख्यमध्यपार्थिवमक्षरं ॥ च

तुष्कोणेषुलंकारंश्चष्टदिक्षुतदालिखेत् ॥ २ ॥ परितोवायुबीजंचनैरंतर्येणतुसंमुखं

प्रतिष्ठाप्यनिलपत्रंतोपेसंतारयेद्बुधः ॥ ३ ॥ कृत्वापंत्रंजलेदेवितत्परंनिम्नगांत

रे ॥ यंत्रोपरि स्वयं स्थित्वा देवरत्नं प्रकल्पवान् ॥ ४ ॥ त्रिवारमनसा मंत्रं जपेदेकाग्रमान
सः निम्नगांतरसानी त्वा सुखं गच्छति मानवः ॥ ५ ॥ ॐ नमः शरभसालुव पक्षिराजा
य सर्वभूतमणा य सर्वमूर्त्तये दक्षे रक्ष श्री घ्रुं तारय तारय ॥ ॐ श्रीं ह्रीं क्षं लं टं यं फ्रतर
णाय स्वाहा ॥ ॐ नमो भगवते महा शरभसालुवाय पक्षिराजाय वरवर श्रेष्ठमूर्त्तये अ
खिलमयाय पालय पालय भक्तवत्सलाय प्रणतार्ति विनाशनाय उत्तारय शीघ्रमु
त्तारय ॥ श्रीं ह्रीं ॐ ह्रौं देवदेवाय उत्तारणाय स्वाहा ॥ इमं मंत्रं महावीर्यं विचित्रं स
र्वसाधकं ॥ जनुमं भसिमज्ञांतं क्षरणा दुष्कर्षये च्छिवे ॥ ६ ॥ पंचवारं जपेन्नैव शा

लुवेशो जगन्मयः ॥ तस्यकेशं समुद्धृत्य तत्क्षणादुद्धरेज्जलात् ॥ १० ॥ एतद्देव महागुह्यं ज
गतोद्भुतदर्शकः ॥ भक्तानां सर्वजंतूनां तोयोत्तारणकं शिवे ॥ ११ ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन
साधकेन्द्रो जपेदिदं ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे· नष्टतारणविधिर्नाम पंचपंचाशोध्या
यः ॥ ५५ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ वयं ते सं[illegible]व क्ष्यामि चित्रविद्यां विशेषतः ॥ अत्या
न्त्यर्थकरं श्रेष्ठं मतिगुह्यं वरानने ॥ १ ॥ श्रीचित्रविद्यामंत्रस्य ऋषिः संवर्त उच्यते ॥ छं
दस्तु शांकरी देवी चित्रविद्यातु देवता ॥ २ ॥ अमृतार्णं च हृंकारं बीजं शक्तिर्यथाक्रमं ॥ ध्य
नएषोऽस्यविनियोगस्स्वरमन्त्रैर्विपक्षये ॥ ३ ॥ येन्मोन्मादप्रसमने कायसिद्धौ निषेकके

अग्निप्रवेशने वापि तज्जपार्थे नियोजयेत् ॥ ४ ॥ ताभ्यां सकरांगस्ततो मूलेन मातृका
अमलकमलमध्ये चंद्रपीठे निषण्णां सीमसमस्तकलसदानाभीतिमुद्राग्रहस्तां ॥ प्रणति
शिरसि पूरसस्रवंतं सुधायाः ॥ शरणमिहमुपैमि श्रीशिवां चित्रविद्यां ॥ ५ ॥ वं सं क्षं स
वज्रं ठं ह्रीं श्रीमों नमो भगवतीति च ॥ चित्रविद्ये महामाये अमृते अरितत्परे ॥ २ ॥ स
र्वविषं नाशय ॥ २ ॥ सर्वतापज्वरं ततः हन द्वयं ततः सर्वपैत्योन्माद ततः परं ॥ ३ ॥ मोचयेति
द्वयं पश्चादाद्यो एवं शमय द्वयं ॥ सर्वज्ञानमोहयद्विर्भो ततः त्याल यद्वयं ॥ ४ ॥ विलोमे
नाष्ट बीजं च स्वाहांतो मंत्र उच्यते ॥ विद्यामंत्रमिदं गुह्यं साधकस्त्वयुतं जपेत् ॥ ५ ॥ सहस्र

वाञ्छपेद्दे विसर्वकार्यार्थसिद्धये॥ ज्ञमालिख्येतन्मध्येवीजषट्कं लिखेत्ततः॥ ६॥ माय
यावश्रियावेष्टमनसासाध्यमूर्द्धनि॥ तत्पुत्तासेवितं ध्यात्वा देशिकं मूर्द्धि चिंतयेत्
७॥ विशेत्सूत्रं रेन्से वेचित्रविद्यासमनस्मरन्॥ कारयेद्वाखिलं वा न्यैःपैत्पा न्मादेतुग्तुं
दरि॥ ८॥ पिष्टायसीमदं वीजं हिमात्रं वाथकावकं॥ सोप्यद्वयं समारु त्पचैकं संयोज्य
पापयेत्॥ ९॥ तत्सीमेवतयोरन्यंपायेत्तस्नंतरं॥ श्वपरोक्षितपाहत्वा प्रातयाम्पदनंतां
१०॥ पंचगव्यतयापंचद्व्यपुक्तं ब्रटोदकं॥ मंत्रेणानेन संमंत्र्य चैकवांमुद्दङ्मुखः॥ ११
किंचिल्किंविघुगैस्तस्माद न्येकुंभोदके छिन्नैः दक्षिणाभिमुखं साध्यं सहस्रमभि

श्री० १३२
132

घेचयेत् ॥ १२ ॥ पानं चिताः अहं कुर्यात् दभिषकं वरानने ॥ त्यैतमं चकैवल्लोन्मादं पैत्योन्मादं
चमर्द्दनं ॥ १३ ॥ क्षुद्रोन्मादं तथोन्मत्तग्रहे हृदयविग्रहं ॥ सर्वांगदाहं रोगं च नश्यत्याशुन
संशयः ॥ १४ ॥ पथ्यं तु पयसामिश्रमोदनं नान्यमं विके ॥ दत्ते यदि कथा स्यात्तद्रोगवृद्धिं च
तत्वतः ॥ १५ ॥ विषं यावापयापि शांजे वीरां वु समालकं ॥ पापर्ये घदिमं छोस्ति प्रार्थयेय
हुङ्धामिपः ॥ १६ ॥ संमंत्र्यानेन तांबूलं अंगनानां समर्पयेत् ॥ तांबूलं भक्षणादेव वकु
मार इवं भवत् ॥ १७ ॥ न सह -- गनास्यात्तु छायामात्रं चतं विना ॥ कामार्दिता स्खलच्चित्ता
भवेप स्तान चेत्स्वपं ॥ १८ ॥ वृत्तद्वयं समालिख्य बहिः शस्त्राष्टकं लिखेत् ॥ वृत्तमध्ये हवी

अंचमं ... त्रंतस्यांतरालके ॥ १९ ॥ शलाग्रेतुलिखेत्साध्यम एवबीजं द्विधानतः ॥ स्पर्शान्मं
त्रं त्रिधा तत्स्ना वाहना द्युपचारकारः २० ॥ कृत्वा ततः शतवारं तु मंत्रस्य चित्रविद्यया ॥ तत्प
त्रं गुडमध्यस्थं खादयित्वा प्रवेशयेत् ॥ २१ ॥ पुष्पचवत्सं धरेज्जंतुं प्रविष्टं हस्त्यवाहने ॥ यं
त्रं गलेकरे मूर्द्धि वत्ते यस्तस्य तत्वतः ॥ २२ ॥ नास्ति वह्निभयं क्वापि सर्वज्वरभयं तथा ॥ व
तस्पर्शनभीतस्य रोगभीन अवसुंदरि ॥ २३ ॥ नादृशं पुरुषं दृष्ट्वा मुह्यंत्यखिलयोषितः
प्राप्नये पुरुषं तास्तु तत्पातादृ—धानराः ॥ २४ ॥ महागुह्यं महामंत्रं अतिचित्रं मनोहरं ॥ त्रि
धोपसिद्ध्ये ... तं सच्चित्री भवेच्छिवे ॥ २५ ॥ भानुमालोक्य शांतांशुस्तत्वराम्रतशीतलं ॥

भै० १३३

ज्ञगत्त्रयं चिरं ध्यात्वा जपेदष्टोत्तरं शतं ॥ २६ ॥ सूर्यरश्मियुतायामस्तस्यामन---- नवा
धतेखिला भक्तान्स शतः सप्तनाडिनः ॥ २७ ॥ मंत्रेणासंमंत्रितमौषधं वा तैलं घृतं वा मुव
नं पर्यंवा ॥ दिनं पिबत्प्रातस्तद्रु मुखोपस्य कार्यसिद्धिं लभते दश हात् ॥ २८ ॥ इत्याका
शभैरवकल्पे चित्रविद्याविधिर्नाम पंचषष्टोध्यायः ॥ ५६ ॥ अथ पदे वि महागुह्यं शरभ
सर्वार्थ साधकं ॥ शांतिकं देशिकं स्तोत्रं सारभूतं वदामि ते ॥ १ ॥ देशिकस्तोत्रमंत्रस्य पर
ब्रह्म ऋषिस्मृतः ॥ छंदस्तु देवी गायत्री देवता देशिको मतः ॥ २ ॥ प्रणवं बीजमित्युक्तं ल
क्ष्मीशक्तिस्ततःपरं ॥ श्रीदेशिकप्रसादार्थे सिध्यर्थे विनियुज्यते ॥ ३ ॥ अथामित्यादिकं

न्यासं तथा गौरीषडंगकं ॥ मायया वाकरांगस्य न्यासं कुर्यात्समाहितः ॥ ४ ॥ शांतं सर्वम
यं प्रशान्तवदनं सर्वोत्तरं शाश्वतं ॥ सत्यं निश्चलमव्ययं विभुमजं तुर्यं चिदं शंवरं ॥ ए
कं निर्मलमी[illegible]दुपीठनिलयं ह्रींकारगम्यं शिवं कार्यं निर्गुणमप्रमेयसकलं वंदे नि
संदेशिकं ॥ ५ ॥ समस्तभुवनेशाय सच्चिदानंदतेजसे ॥ नमः शरमरूपाय गुरवे करुणा
निधे ॥ ६ ॥ अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ॥ अरूपाय स्वरूपाय श्रीशिवाय
गुरवे नमः ॥ ७ ॥ शाल्वाय महेशाय सर्वजीवनिवासिने ॥ व्यवस्थातीतकालाय शिवा
य गुरवे नमः ॥ ८ ॥ [illegible]विभवे पक्षिराजाय ब्रह्मणोगणनात्मने ॥ प्रकाशानंदरूपाय शिवा

यगुरवेनमः ॥ ९ ॥ वेदवेदांतवेद्याययोगिनेब्रह्मवर्चसे ॥ शादशदस्वभावायशिवाय० ॥
॥ १० ॥ संसारवार्धिपोताय शंभवेमृतजन्मने ॥ परात्परतरेशायशिवा० ॥ ११ ॥ षड्ध्वशामध्य
संस्थायसर्वकारणमूर्त्तये ॥ कारणातीतपीठायशिवा० ॥ १२ ॥ प्रणवार्थप्रबोधायप्रपं
चातीततेजसे ॥ शब्दब्रह्मस्वरूपायशिवा० ॥ १३ ॥ अज्ञानतिमिरांधस्यज्ञानांजनशल
कया ॥ चक्षुरुन्मीलितंयेनतस्मैश्रीगुरवेन्नमः ॥ १४ ॥ अज्ञानपाससंबद्धतिमिरावृतमा
नसः ॥ कृपयाश्वासितोयस्यतस्मैश्रीगुरवेन्नमः ॥ १५ ॥ दे[illegible]शकालस्थलंमाज्ञसंवृतध्वां
तमात्मनां ॥ येनामलीकृतंचित्तंतस्मैश्रीगुरवेन्नमः ॥ १६ ॥ अखंडमंडलाकारंव्याप्तंयेन

चराचरं तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥१७॥ गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः
गुरुरेव परंब्रह्म तस्मै० ॥१८॥ सर्गस्थितिलयादीनामादिकर्तारमीश्वरं ॥ नमामि शिरसा
देवि देशिकं परमेश्वरं ॥१९॥ नमामि सोमसूर्याग्निरूपिणं दिव्यतेजसं ॥ ज्ञानदं जीवलोका
नां गुरुनाथं परात्परं ॥२०॥ भैरवाय नमस्तुभ्यं नमस्ते वडवाग्निरूपे ॥ नमो रुद्रदुर्गादेव्यै च भ
द्रकाल्यै नमो नमः ॥२१॥ नमस्ते लोकपालाय सहस्राक्षाय वज्ररूपे ॥ यमाय राक्षसेशाय
वरुणाय पवनाय ते ॥२२॥ किन्नरेन्द्राय रुद्राय ब्राघये मृत्यवे नमः ॥ कामाय रक्तचामुं
डायै मोहिन्यै च नमोस्तु ते ॥२३॥ द्राविण्यै च नमः शब्दाकर्षिण्यै च गिरे नमः ॥ नमो रक्षै पुलिं

भै० १३५

भगवत्यैदक्षिणामूर्त्त्यैं कामरूपिण्यैनमोनमः

द्रिकै---- नमोनमः ॥२४॥ महाशास्त्राय क्षोभिण्यै डम्बराङ्ग्यै नमोनमः ॥ ब्रह्मरूपधर
सत्वाय नमो नारायणाय च ॥२५॥ मायायै धूम्रिण्यै नेवारूपै वै धर्मवन्द्याय च ॥ अश्विनीभ्यां
नमो वीरभद्राय च नमो नमः ॥२६॥ ॐ नमस्ते घोररूपाय कालरुद्राय ते नमः ॥२७॥ गणेश्वरा
य कालाय पार्वतीनन्दनाय च ॥ भैरवाय नमोस्तुभ्यं त्वरितायै नमो नमः ॥२८॥ निर्वाणवीर
भद्राय वडवानलसम्भवे ॥ नमोस्तु वीरमायायै ब्रह्माण्यै च नमो नमः ॥२९॥ माहेश्वर्यै च कौमा
र्यै वैष्णव्यै च नमो नमो नमः ॥ नमः सूकरमुख्यै च सोहमुख्यै नमो नमः ॥३०॥ इन्द्राण्यै चं
डिकायै च मरीच्यै कश्यपायै च ॥ नमोस्तु भागीरथ्यै च नमो विघ्नेश्वराय च ॥३१॥ ईशानाय

क्लृतांताय भद्रकाल्यै नमो नमः ॥ हुंकाल्यै जातवेदाग्निदुर्गादेव्यै नमो नमः ॥ ३२ ॥ अर्द्ध
नारीश्वररूपाय नमस्ते परमात्मने ॥ श्वेतभूम्यै च सोमाय नमः शुक्राय वै स्वे ॥ ३३ ॥
नमोऽस्तु वल्लभेशाय कुबेराय नमो नमः ॥ परात्परायै दुर्गायै धर्माय परशंभवे ॥ ३४ ॥ न
मोग्राय भैरवाय चाग्निन्यै भार्गवाय च ॥ नायकाय नमस्तेऽस्तु वायवे पावकाय च ॥ ३५ ॥ इं
द्राय जलनाथाय रुद्रैकादशमूर्तये ॥ द्वादशादित्यरूपाय पार्वत्यै तांडवाय च ॥ ३६ ॥ श्याम
भूम्यै नरसिंहाय भूयो भूयो नमाम्यहं ॥ नमः शरभसालुवपक्षिराजाय शंभवे ॥ ३७ ॥ ज्ञानमु
द्रास्वरूपाय गुरवे करुणानिधे ॥ देशिकाय नमः सर्वसिध्यै सर्वोत्तरात्मने ॥ ३८ ॥ विंदुना

मं०
१२६

136

दस्वहृत्पायब्रह्मणोऽनंतशक्तये ॥ नमोस्तु रूपायजगन्मयायजग ॥ न्निवासायहिरण्य
याय ॥ भूतावसानायपुरा तनायपनाथायदेवायनमोनमस्ते ॥ ३९ ॥ त्वमेवमाताचपि
तात्वमेवत्वमेवबंधुश्चगुरुस्त्वमेव ॥ त्वमेवविद्याद्रविणंत्वमेवत्वमेवसर्वंममदेवदेव
॥ ४० ॥ सुमतिरखिलविद्यांकरलीकंदेदिव-समनुः--पश्यन्चंद्रपीठस्वमाप्यं ॥ उ
षसिशरमपूतामहिधानाविधाने ॥ जपतुसकलसिद्धैदेशिकस्तोत्रमंत्रं ॥ ४१ ॥ यो
जपेत्प्रात्यहंतस्यसुप्रसन्नोभवेद्गुरुः ॥ स्वात्मज्ञानंचलभतेसर्वशत्रुजयंतथा ॥ ४२ ॥
मंत्राणांसिद्धिमेदंचभोगभोग्यंजयंतथा ॥ आयुरारोग्यवृद्धिंचसर्वसौख्यंलभेद्ध्रुवं

देवि २

श्र्येनमः ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे ॰ देशिकस्तोत्रंनामसप्तपंचाशोध्यायः ॥ ५७ ॥ श्रीशिवउ॰

अथदेविप्रवक्ष्यामि यंत्रंदुःस्वप्ननाशनं ॥ अनुभोगानुसारख्यंपिशाचानांविशेषतः ॥

१ ॥ दुःस्वप्ननाशनेॐ ॥ विनियोगस्ततःपश्चाद्घास्त्यासहमंत्रकं ॥ पादेरद्धैः करांगस्तन्या

समेकैकशः क्रमात् ॥ पाशांकुशधनुर्बाणवराभयदोस्तलं ॥ सिंचंतमम्टतैर्लोकावंदे

देवंप्रचेतसं ॥ योमराजन्समुद्धायेभूर्भुवःस्वस्ततःपरं ॥ ५ ॥ दुःस्वप्ननाशनंमंत्रंपश्चाद्धी

ज्ञंविलोमतः ॥ जपेदक्षरसाहस्रंसंपरीक्षत्पवीजपुक् ॥ ६ ॥ तल्कमादेवशिघांगंकुर्यादेकै

कशोंविके ॥ पंचाशत्कोष्टकेयंत्रेविनामारंशिखिस्त्रपुक् ॥ ७ ॥ रेखारेखाग्रशूलेषुसाध्यंता

रेणा वेष्टितं ॥ सारावरोगो प्रयोगाग्नि घृततैलौषधानि च ॥ ८ ॥ पुरस्कृत्वा यथाशास्त्रमभि
षेकं ततः परं ॥ कृत्वा ततः परं रक्षावंधयेत्स्वमुमुक्षये ॥ ९ ॥ अभिषेकं ततः पश्चाद्गर्भेला
भायपोषितान् ॥ गर्भरक्षां च तस्यैव कुर्यात्तैलघृतं तथा ॥ १० ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे दुःस्व
प्ननाशनमंत्रविधिर्नाम अष्टपंचाशोध्यायः ॥ ५८ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अथान्यासं प्रव
क्ष्यामि मंत्रं पाशविमोचनं ॥ पूर्ववदृषिभावादिमंत्रभेदमिहोच्यते ॥ प्रथमं त्वनुलोमेन
व्याहृतिः प्रणवं ततः ॥ कूर्चास्त्रत्वेन्द्युपं पश्चात्स्वरादि व्याहृतीस्तथा ॥ ॐ स्वाहेति महामं
त्रः शर्वपाशविमोचनः पूर्ववत्तु पुरश्चर्या -- मंत्रीयथाविधिः ॥ ३ ॥ सर्पदंष्ट्रं मृतं जंतु

पुनस्तस्थापनायच॥ तापज्वरविनाशाय सर्वव्याधिविमुक्तये॥४॥ शत्रुकृतिविनाशाय सर्वोन्मादविमुक्तये॥ महावषीकर्षणाय सर्वसौभाग्यसिद्धये॥५॥ चतुर्विंशतिसाहस्रं जपेदेकाग्रमानसः॥ तक्षणादेव शो देवि तत्सिद्धिमवाप्नुयात्॥६॥ अविश्वासेन कर्तव्यः कृते सर्वं विनश्यति तस्मात्सर्वप्रयत्नेन जपेत्सिद्धिर्न संशयः॥७॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० पाशविमोचनं नाम एकोनषष्टितमोऽध्यायः॥५९॥ अथ गणपतिप्रयोगः॥ श्रीशिव उवाच॥ शृणु देवि महागुह्यं मंत्रं सर्वार्थसाधकं॥ कालमृत्युप्रशमनं चतुर्वर्गफलप्रदं॥१॥ यस्य स्मरणमात्रेण क्षुभ्यंत्यखिलमूर्तय॥ तादृशं भी

षरां शांते गणपत्यमिते -- २॥ अथो महागणपतेर्मंत्रस्य गणको ऋषिः ॥ छंदस्तु गा
यत्रं महागणेशो देवतां विदे ॥३॥ पंचपंचतथा पंच षड्त्रिद्विस्तु यथाक्रमं बीजाद्यागदेक्षु
कार्मुकरुजा चक्राब्जपाशोत्पलव्रीह्यग्रस्वविषाणरत्नकलशप्रोद्यत्करांभोरुहः ॥ ध्येयो
वल्लभया च पद्मकरयाश्लिष्टोज्वलद्भूषया विश्वोत्पत्तिविपत्तिसंस्थितिकरो वि॥
घ्नो विशिष्टार्थदः ॥४॥ प्रणवं च महालक्ष्मीं मायाकामं क्ष्मां स्वयं ॥ गणपतये तत्पश्चा
द्वरवरदत्परं ॥५॥ सर्वजनं मे वशमानयेति ततः परं ॥ स्वाहेति मंत्ररूपं तु देव्यष्टाविंशद
क्षरं ॥६॥ चतुर्लक्षं जपेन्मंत्रं एकलक्षमथापि वा चतुरंगसमोपेते मंत्री सर्वार्थसिद्धये

७ तर्पणोत्रिविशेषोस्तिचतुरावृत्तिरित्यथो नारिकेरतिलंलाजामोदकंपृथुसक्तुच
८ इक्षवंकदलींचैवपृथक्सर्ववरानने नैवेद्यंचतथाहोमेनित्यहोममथाघकं ९
वीजंषट्कोणमध्येस्फुरदनलपुरेनारकंद्विक्षलक्ष्मीं मायाकंदर्पभूमीनहनुरसप
रेष्वालिखेद्बीजषट्कं तत्संधिष्वंगमंत्रान्वसुदलकमलेमूलमंत्रस्यवर्णान्छिष्टान्मत्रे
भुवि--विलिखतुगुणाशाश्रांत्यमत्येपलाशे १० म्रावीतंलिपिभिःक्रमोत्क्रमवशा
त्पाशांकशाभ्यामपिक्ष्माकोणाह्वितयेनसंकृतमिदंयंत्रंगणाधीशतुः मध्येषट्भवने
शपत्रपृथिवीवाह्येत्रिकोणांतरे वश्याकर्षणमारणंचलनातिग्रामांतिकंचेष्टदं ११

आलिख्य द्वंद्वव शांत पत्रे गणो सोरं सावर्तो प्रसन्नं ॥ एकोनविंशतिवासरं यः पूजयति सि
ध्यंति तस्य भोगाः ॥ १२ ॥ आदौ गणेशं शिखिकोणमध्ये त्वा वायु सर्वं मन सा निवेद्य ॥ ध्या
त्वा चिरं मूर्द्धि निमानुवारं संतर्पयित्वा स्वकरद्वयाभ्यां ॥ १३ ॥ अग्रे तथ विल्वमभितश्च
रमारमेशौ तद्दक्षिणो वटयुग्मौ गिरिजावृषांकौ एषेतु पिप्पलयुगौ रुघ्नवा रौ सव्येपि
यं गमभितश्च महिव वाहौ ॥ १४ ॥ देवीमेकां चतुर्वारं मूलमंत्रे य पाउणा ॥ तर्पयेच्चतुरो युग्मा
न्तु वह्नि गृहांतरे ॥ १५ ॥ महालक्ष्मी गणेशं च विंदौ वह्नि गृहे ततः ॥ कोणषट्कं समारभ्य
स्रग्धामादौ तु तर्पयेत् ॥ १६ ॥ श्री समृद्धि प्रमोदौ च कांतिश्री सुमुखौ ततः ॥ ततः पश्चान्म

हारेविमर्दनांवतिदुर्मुखौ ॥१७॥ पश्चान्मदद्रवाविघ्नौद्राविणीविघ्नकारकौ ॥ षड्गोणाष्ट
श्रयोर्मध्येवामदक्षिणपार्श्वके ॥१८॥ वसुधाराशंखनिधितद्येयेद्वामपार्श्वके ॥ वसुमत्या
पुतंमह्यानिधिसंतयेयेच्छिवे ॥१९॥ तद्बयेरष्टपत्रेतुब्राह्मणपाद्यष्टमातरः ॥ अष्टविंश
तिवर्णाणांकंचमेकंचतुर्विधं ॥२०॥ मूलंचतर्पणांकुर्याचतुर्वारमथाक्रमं ॥ चतुश्चत्वारि
शदधिकंचतुःशतमथोभवेत् ॥२१॥ चतुःचत्वारिंशार्दिमंकुर्योदेवमतःप्रिये ॥ तस्यसर्व
समर्द्धिःस्याद्धियेशास्यप्रसादतः ॥२२॥ इत्याकाशभैरवकल्पेगणपतिविधिर्नामषष्टि
तमोध्यायः ॥ ६० ॥ श्रीशिवउवाच ॥ अथान्यंव[illegible]तेयंत्रंसर्वकामफलप्रदं साध्यंष्ट

फलके लोहताल पत्रे पताम्रके ॥१॥ लिखेत्सम्र चतुष्कोणे रेखा रेखाग्र शूलके ॥ क्रमा
न्मंत्र वहिः शाध्यमावाह्यान्नरोभ्वरं ॥२॥ संपूज्य विधिवच्चक्रे स्यशान्मंत्रं सहस्रधा ॥ ज
पावशानां स्पृर्वंतु स्त्रीणामाकर्षणं भवेत् ॥३॥ राज्ञामित्रवधूनां च तथा वश्यं च तादृशं
भवेतार्के चापमार्गं च परेत पृथिवीरुहं ॥४॥ सिद्धयोगदिनात्पूर्वं शक्र सौमेनु वासरे ॥ गं
धं पुष्पं च धूपं च वलिं दत्वा प्रणम्य तत् ॥५॥ पदर्यं केन दष्टास्मि भूतले सांप्रतं स्वयं ॥ स्वाग
तास्यामतः सिध्यै तिष्ठति ष्ठ महौषधे ॥६॥ इति मंत्रं त्रिधा वेष्य दशवारं जपेन्मनुं ॥ सिध्य
योगे समुत्पाद्य तन्मूलं क्षिद्र माहितः ॥७॥ शंकांगुलीयकं कृत्वा वेष्टुतस्मिन्नरोभ्वरं

अष्टोत्तरसहस्रं तु जप्त्वांगुलीयकं ॥८॥ तेन हस्तेन जंतूनां करांगं संस्पृशेद्बुधः ॥ तस्य स्पर्श
नमात्रेण महाविषं भवेत्सुधा ॥९॥ जंतवस्तद्दशं प्राप्य द्रास्यंति प्राणामप्यहो ॥ मूलमं
गां भसां वीडामिं द्विपेणाश्वविंदुना ॥१०॥ पुष्पशांतुनापत्रेरक्तेनाममनिस्थिकं ॥ उत्पाद्य
वं न्यस्य पृष्टाकृस्य सद्यभूर्येकेंशिवे ॥११॥ सर्वैः पूजापरीमारांकृत्वामंच हृकं पप्रक् ॥ संस्पृशात्पूर्ववं
तस्पृष्टं खाने पाने प्रदापयत् ॥१२॥ प्राणितस्तद्दृशं गत्वा सर्वैः सर्वेश्वरो भवेत् ॥ मित्रघ्नोःप्र
त्परोढ्नसालमूलं तथोद्धरेत् ॥१३॥ द्विधा भित्वा च मूलानि विपरीतं तु बंधयेत् ॥ स्पृष्टा
तु पूर्ववज्जप्त्वा श्मशाने कोटसीमसु ॥१४॥ खनित्वा बलिपूर्वं तु जपेदष्टोत्तरं शतं ॥ त

नै०
२४१

14)

त्क्षणाद्देवदेवेशि मित्री भवतु शत्रुतां ॥१५॥ मंत्रं जन्मा ह्वयोमूलं तथा वध्याख्य नेकुहं ॥ त
स्मिन्स्थले जपं कूर्यात् शुभेनु न सिद्धये ॥१६॥ विपज्जन्मा गयोर्न्मूलं विपन्नैकं श्मशा
नके ॥ जन्मसाध्ययोः साध्यवधायवधजन्मनोः ॥१७॥ एकीकरणयोर्मूलद्वयोः परमैमै
त्रयोः ॥ शुभाय सिद्धयोगे च दग्धयोगेऽशुभाय च ॥१८॥ पापावारे शुभाया स्यात् शुभा
पापवासरे ॥ पुष्यं पुष्यं दिने हार्ये फलं च भरणी दिने ॥१९॥ शाखा विशाखा दिवसे पत्रं ह
स्तादिने तथा ॥ मूलं मूले तथाक्रम धुर्धूरस्य यथाक्रमं ॥२०॥ कर्पूरसहितं पिष्ट्वा समे कुंकु
मरोचने ॥ मंत्रं तु पूर्ववज्जप्त्वा तिलकं धारयेद्बुधः ॥२१॥ तिलकात्स्त्री वशं याति यथा सा

क्षारदं घृतं ॥ अथोपुष्पलतालज्ञा श्वेतारक्ता गिरिकर्णिका ॥ २२ ॥ यथा सरोचनं पी

ष्टं तिलकं राजमोहनं ॥ मार्कं पूकाष्टकं कृत्वा वालखिल्योदरस्थितं ॥ २३ ॥ स्वामृतेना

भिमृष्य पाययित्वा दद्येद्दृश्यसिद्धये स मंत्राणि तथा कुर्यात्पतत्तान्यौषधानि च ॥ २४ ॥

एतस्य सर्वसिद्धिः स्यात्संशयो नास्ति शोभन ॥ २५ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० आषध

विधिर्नाम एकषष्ठितमोध्यायः ॥ ६१ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि ते देवि मृ

त्तिका सिद्धिसंग्रहं ॥ सर्वलोकजयं चैव सर्वकार्यार्थसाधकं ॥ १ ॥ गुलिकासिद्धियोगे

न येपं चामतयोगके ॥ द्वेषणांदेवयोगे च मृत्युयोगे च निग्रहं ॥ २ ॥ विशेषाद्रोगनाशा

भूतयोगेथसिद्धके ॥ स्तंभनापापरेपक्षे धृतियोगेसमन्विते ॥३॥ पंचम्यांसुक्रवारेवासो
मार्केद्विवशेथवा ॥ एकदेशगुतेनापिधृतियोगेथवज्रके ॥४॥ रक्षाबंधनपूर्वंतुयथो
क्तद्विवशेततः ॥ मूलोत्पाटनमंत्रेणसाध्यलग्नेसमुद्धरेत् ॥५॥ सिद्धौषधेमहावीर्ये
जगत्कारणसंभवे ॥ नाथाज्ञयाहरामित्वां कार्यसिद्धिंप्रयच्छमे ॥६॥ दशवारमिदंज
प्त्वाहरेदच्छिद्रमादितः ॥ यथायोगेततःकृत्वा पूर्ववत्कल्पयेत्सुधीः ॥७॥ अश्वगंधस
मूलत्वक्पिप्पलाकर्पूरसंयुतं ॥ पानखानेप्रदातव्यंरंभारामावसंकरं ॥८॥ जातीफलेषु
तंपिष्टावटकंमाषमात्रकं ॥ कृत्वांगुलीयकंमूलहेनावारोप्यमेलने ॥९॥ कुर्यादक्ष

क्षरां भावनिषेकं च शनैः शनैः ॥ प्राप्ते पद्दितथा मोक्षमवसाये निधाय च ॥ १० ॥ भोवेद्दमं
गुलीयं तत्तस्य वीर्यं तु पं भवेत् ॥ इच्छुधाररणा पूर्वं कुर्यात्तं भस्य सिद्धये ॥ ११ ॥ किंचत्रि
कं च मूर्द्धा हेतुर्शिष्यामि धीयते ॥ कच्छपं मंगलेवारे मातृकोष्ठे ग्रमं उपे ॥ १२ ॥ दत्वावलिं
समारायतस्य रत्नं पठांतरे ॥ योषिद्वाह्यासुकं गं च समंतद्धसनं ततः ॥ १३ ॥ पूर्वे पिष्टयुतं
योऽस्यं नाराचमभिवर्त्तनं ॥ कार्यो समत्र निर्द्वंद्वं शीतनारचमर्तुरे ॥ विरुसं लभते देवि
ताहृशं गुह्यबंधनं ॥ मोचानां मोचनं क्षीर क्षालनं गुह्य वस्त्रयोः ॥ १५ ॥ शिवसेवैध्वतियुते प्र
र्णो लक्षणासंयुते ॥ उत्पाद्य कुलिसं कृत्वाज्जि ह्वामारोप्य मंत्रितं ॥ १६ ॥ प्रस्मापयेत्कवा

मै॰
१४३

143

यानि सर्वयोग्मं । चतिनिश्चपः ॥ वङ्कउञ्झमनादेवनीयतेतत्त्वाटके ॥ १७ ॥ उञ्झमालिरि
तिख्यातंतच्छूर्णकार्यसिद्धिदं ॥ विषघ्नं पांडुरोगघ्नंविशेषात्कुष्टनाशनं ॥ १८ ॥ का
कमाचिसिरोरूत्वाकृत्वातुकुलिशंततः ॥ संपूज्यपूर्ववञ्जप्ता सर्पावासविलेन्यसे
त् ॥ १९ ॥ सर्पमागत्यकुलिशमाघ्रायातिवरानने ॥ आदायकुलिसंपश्चात्फणेहारोप्य
मूर्द्धनि ॥ २० ॥ सहैवसर्पआगच्छेद्देशांतरेष्वपि ॥ सर्पंनिवर्तितंदेविकुलिशंभूतलेन्य
सेत् ॥ २१ ॥ सर्पोवशातितत्रैव गंधतोयाभिषेचनात् ॥ कांगेणी आघातयोगसहितेल
ज्जामूलंयथापुरा ॥ सकृत्कांगुलीयकंकृत्वाधृत्वानामिकयांविके ॥ २२ ॥ मेलनेपुरुषंयो

घाघ्रशो हृद्भसितेनतु तत्क्षणादेव षट्दंत्वं ज्ञायतेमोचनेमुखे ॥ २३ ॥ दर्शैंचैवत्रयंमूलं श्या

दायोन्तरगंतथा पाटलवंहिपक्वपाकात्क्वात्तु पतंडुलं ॥ २४ ॥ संपेष्यपयसामृत्

मात्स्यानुषंडंतंडुले स्पृष्ट्वाज्ञप्लायथापूर्वंतुषत्वपुकुलालयोः ॥ २५ ॥ अथोमृशापकेवन्हौ

पुड्पन्नावोऽवेदलं धलधूलायमान्नेंनेयोज्ञपेत्तंडुलंतथा ॥ २६ ॥ सुपक्वान्नंमवेद्धापि

षण्मासमपिनिश्चयं वउतेकेसरीवाभूलकांदामुरंगमुदानि ॥ अवलाश्वमोरगास्वसं

भूताह्लस्पकाष्टविमोचनं अस्त्रपूर्ववन्मूलं उपरागावसानके ॥ २७ ॥ घत्वातुकुं ज्ञप्ता

घृत्वानामिकयांविंविके तेनादापक रेणांतु विषग्रस्तमुखेपंपेत ॥ २८ ॥ त्रिवारापंरीमात्रे.

सिसं २

भै॰ १२४

१५५

णामृतजीवोपजीवती ॥ काशेवरी एरंडपक्कसुफलं रक्षापूर्वं यथा ॥ ३० ॥ उपरागे तपोऽह
त्वा नग्नवेषस्तु निर्भयः ॥ तस्यवीजं सुवीजेन पेषितावरवर्णिनी ॥ ३१ ॥ ह- दसंमन्त्र्य पूर्वं
वत्तेनालिप्रस्नातां वधूं पुनः ॥ पश्येपर्यदिपतिस्तस्यां न्यस्तचित्तो भवेध्रुवं ॥ ३२ ॥ ग्रवसान
कृतेनैव तपोविद्वेषणं भवेत् ॥ एरंड ॥ विपक्षस्यार्कपोमूलमाऽऽत्य यमदिगां तं ॥ समस्तं
पूर्ववत्कृत्वा श्मशाने वलिपूर्वकं ॥ भूयो जपेत्सहस्रं तु जयाप्यामं व्रजेद्रिपुः ॥ ३४ ॥ वेधं वैनाश
योर्मूलं शिवाकाग्निक्षिप्तपा ॥ स्त्राऽऽत्य पूर्ववत्कृत्वा निशायां दक्षिणामुखः ॥ ३५ ॥ दक्षि
णास्यां वने मंत्री नग्नरूपः पुनर्जपेत् ॥ नामपूर्वं त्रिसाहस्रं दे शिकाद्यामनुस्मरन् ॥ ३६ ॥

त्रिदिनाद्दूरि रोगो यांति याम्यां घोरंतरं परं॥ आदायपूर्ववन्मूलविषप्रतपयवृक्षयोः ३१

जिह्वानयनश्चक्षोत्र हृत्पत्कारसाध्यमुक्त॥ मातृकोष्टेयथाद्वारे चित्रेतोरणमंदिरे

३८॥ खनित्वातुजपेन्मूलो मथवास्यसहस्रकम्। सर्वस्तंभमितिख्यातं सर्वदा ३९॥

प्राणप्रतिष्ठापूर्वंतु कुर्यात्सवमतेद्रियः॥ यस्तस्य सर्वसिद्धिस्यान्नचेत्सर्वेनसिध्यति

४०॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० मूलिकाविधिर्नामद्विषष्टितमोध्यायः॥ ६२॥ श्री शि

वउवाच॥ अस्यश्रीकालमंत्रस्य पुलस्त्यो भगवानृषिः॥ छंदस्तु जगती प्रोक्ता देवता

कालउच्यते १॥ ह्रांबीजं प्रकृतिः शक्तिर्विनियोगः सर्वनाशने॥ ह्रामित्यादिक सांग

स्मन्यांसं मूलेन चांविके ॥२॥ ग्राह्लदं सैरिभेंद्रं ज्वलदनलशिखं मुंडमांसास्थिमालां श्रा
सां शूलं च वज्रं मुसलं मथ हलं चर्मपात्रं च पाशं हस्तैर्बिभ्राणमंसस्खलनमित
मुखं भीमकायं त्रिनेत्रं कालं घोराट्टहासं त्रिपुकुसलमथनाखर्षवर्गं नमामि ॥३॥ ॐ
नमो भगवते कालाय घोराय वज्रदंष्ट्राय शत्रुनाशाय सर्वभूतदमनाय हुं फट् स्वाहा
एतन्मंत्रं महावीर्यं सर्वभूतारिनाशनं ॥ पंचत्रिंशल्लिपिमयं पशूनां भीतिदायकं
४ ॥ कवचेनाम महापंचे मंत्रमालिख्य साधकः ॥ संपूज्य पंचमांतेन जपं कूर्यात्सहस्रकं
५ ॥ जपावसाने देवेशि कालाक्षोभवे छ्रिपः ॥ शाकलं हेतुसंपन्नं पुनः कालायवेदयेत

॥ ६ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० कालमंत्रविधिर्नामत्रिषष्टितमोध्यायः॥ ६३ ॥ श्रीवडवा
ख॥ अथ खणमुखमंत्रस्य भगवान्काश्यपो ऋषिः॥ १ ॥ त्रिष्टुप्छंदस्तथा देवः सुब्रह्म
ण्योऽथ देवता॥ सुबीजं संततः शक्तिर्नियोगो विजयाय वै॥ २ ॥ सामित्यादिकरांगस्य न्यासं
मूलपुतं शिवे॥ २ ॥ शक्तिहस्तं विरूपाक्षं शिखिवाहं खडाननं॥ दारणां रिपुरोगे घ्नं भावये
त्कुक्कुटध्वजं॥ ३ ॥ सुंकारं पूर्वमुच्चार्य सुब्रह्मण्याय तत्परं॥ वन्हिजायासमोपेतं मंत्रम°
ष्टाक्षरं परं॥ ४ ॥ अष्टकोष्टके यंत्रे रेखा शूलाग्र साध्यके॥ आदौ सुं वर्जयित्वाथो लि
खेन्मंत्रं परात्परं॥ ५ ॥ अंतकोष्टे लिखेत्सुं च वायवीथी विनाततः। मात्रिकालक्ष्हीना

मै॰
१४६
146

चलिखेत्संधोयथाक्रमं ॥ ६ ॥ पाद्रिक्षांतं वहिवीथ्यां प्रकृतित्रिशिखांततः ॥ अकारादि
मकारांतं वाह्यरेखांतरालके ॥ ७ ॥ पाशावृतं च मयंत्रं परमं सर्वसिद्धिदं ॥ गुह्यमाराध्यये
त्रेनुजपोस्येष्टार्थसिद्धये ॥ ८ ॥ त्रिसहस्रंजपादेव साधकस्याखिलं लभेत् ॥ अंडादि
मेरूपर्यंकार्येषु सकलेषु च ॥ ९ ॥ तत्र कार्यार्थसिध्यर्थं त्रिसहस्रंजपेच्छिवे ॥ इत्याका
शभैरवकल्पे॰ खगराजमंत्रविधिर्नाम चतुःषष्टितमोध्यायः ॥ ६४ ॥ श्रीशिवउवा॰
अथवक्ष्यामि देवेशि भैरवश्य महात्मनः ॥ रक्षराणायसमस्तानां मंत्रं सर्वार्थसिद्धये १
महाभैरवमंत्रस्य वामदेवऋषिस्मृतः ॥ अत्यनुष्टुप् तथा छंदो देवता वटुकः शिवः २

वंकारं बीजमित्युक्तं ऊंकारं शक्तिरुच्यते ॥ सर्वविघ्नविनाशार्थे विनियोगः तपःपरं ॥३॥ वांह्
मित्यादिना देवि करांगन्यासमाचरेत् ॥ करकलितकपालः कुंडली दंडपाणिस्तरुणति
मिरनीलो व्यालयज्ञोपवीती ॥ क्रतुसमयसपर्याविघ्नविच्छेदहेतुर्जयति वटुकनाथः
सिद्धिदः साधकानां ॥४॥ प्रणवं च महालक्ष्मीं मायां चमन्मथं ॥ चिंतामणिं च वंकारं
वटुकाय हृदयं ततः ॥५॥ आपदुद्धारणाय कुरुकुर्वितततपरं ॥ वटुकाय ततः पश्चान्नमोतं
सर्वसिद्धये ॥६॥ द्वात्रिंशदक्षरं मंत्रं नमः स्थानेतु पल्लवे निग्रहोच्चाटवश्यानां द्विवंशो
वंपथात्तथं ॥७॥ चतुरंगयुतं कुर्यात्तुरश्चर्यां यथा पुरा ॥ श्रीमोयास्मरकूटमंत्रविलिखेन्म

भै॰
१४७

147

धोदलेष्वष्टसुह्रिप्रोक्तं वदुकापशबद्मपरंमंत्रस्यवर्णोवर्हिः॥ अष्टहुंहुंललेषुतद्वहि
चरस्तत्पत्रसंख्येषुचद्वात्रिंशद्दलकादिशांतसहितं यंत्रंलिखेद्भूपुरे॥५॥ अनुक्तानां
मथोनामयंत्रस्योपरिकर्मंच॥ साध्यमालिख्यतत्पश्चात्कुर्याद्यंत्रं प्रयोगकम्॥६॥ च
तुःषष्टीक्रियाखिवयोजपेन्मंत्रवित्तमः॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ भैरवविधिर्नामपंच
षष्टितमोध्यायः॥ ६५ ॥ श्रीशिवउवाच॥ वदामिशृणुतेदेवि त्वरितांक्षिप्रसिद्धिदां॥ स
प्तत्रिंशाल्लिपिमयींसर्वशत्रुनिवर्हणां॥१॥ त्वरितापाश्चमंत्रस्यसद्योजातऋषिस्मृ
तः॥ अतिजगतीछंदस्तथाछंददेवतात्वरितेश्वरी॥२॥ वंकारंबीजमित्युक्तंभंकारंशक्तिरुच्य

ते ॥ स्वच्छंकारणासिध्यर्थे विनियोगस्ततः परं ॥ ३ ॥ भामित्यादिकरंन्यासं त्वामिति स्यात्त्य

ङ्गकं ॥ पिच्छामंडितकुंडलाननविलसच्छ्रीतां शुले खांपरां ॥ गुंजाहारविभूषणां कुचभर

क्रांतां प्रवालांबरां ॥ वंदेदाशचरेश्वरप्रियतमां बाणांल्लसत्कार्मुकां ॥ नित्यानंदमयीं प्र

सन्नवदनां नीलोत्पलश्यामलां ॥ ४ ॥ ग्रां दोहमद्दुत्तत्पश्चात्तपासम[illegible]द्दुतत्परं ॥ पश्चा

त्कंद्दुतत्पश्चात्कारापपिद्दुतत्परं ॥ ५ ॥ दमिमपद्दुतत्पश्चाद्दलुहृक्षममुक्रुघव ॥ रमसं

विपद्दुतथाह्नानपिट्पततत्परं ॥ ६ ॥ स्वाहेति मंत्ररूपाणां त्रिंशदुत्तरसप्तकं ॥ अशेषांगपु

नाहे विधुरश्वपो यथाविधि ॥ ७ ॥ ज्ञयांते सिद्धयोगे तु संपदादिं शुभर्क्षके ॥ कविवस्यं महा

यंत्रं हेमपत्रे विलिख्य तु ॥८॥ त्वरितामंत्रवर्णान्निलिखेत्तस्मिन्यथाक्रमं । हाकारमध्ये सं
धौ तु तत्रावाह्य महेश्वरीं ॥९॥ आराध्यायपरैः सम्यक्जपेन्मंत्रं सहस्रकं धा । तदा तस्य
महेशानि त्वरितासुप्रसीदति ॥१०॥ उपस्थां त्वरितां धीरः साधको देशिकं स्मरन् ॥ आग
च्छेति त्रिधा ब्रूयात्सर्वसिद्धिप्रदायिनीं ॥११॥ चिरं ध्यात्वा महादेवीं कुर्यादावाहनादिकं
क्रमशो मूलमंत्रेणाधूपदीपावसानकैः ॥१२॥ निवेद्य तस्याः प्रथमं पुनर्धूपारिकं पठेत्
त्वरिता तस्य तुष्टाहं किं करोमीति ते वद् ॥१३॥ संवदेद्धृष्टो देवि दृढचित्तस्तु साधकः । अभी
ष्टं प्रार्पयेत्तत्र भक्तिपूर्वं यथोचितं ॥१४॥ ततो देवी महत्तुष्टा साधकेन यदीरितं । सिहिताधि

हितं वापि ददात्येव न शंसयः ॥ १५ ॥ एतद्द्विधानकं श्रेष्ठं गुह्याद्गुह्यतरं परं सर्वदोषहरं सौ

म्यं सर्वसौभाग्यसाधकं ॥ १६ ॥ सर्वभूतग्रहादीनां नाशनं वैरिनाशनं सर्वोत्पातहरं दिव्यं

सर्वचित्रविचित्रदं ॥ १७ ॥ सर्वरक्षाकरं क्रूरं सर्वोच्चाटकरं तथा साधकाभिष्टकं देवि सं

शयो नास्ति सर्वदा ॥ १८ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे त्वरिताविधिर्नोमषष्टषष्टितमोध्यायः

॥ ६६ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ वक्ष्यामि वीरभद्रस्य मंत्रं सर्वार्थसाधकं ॥ निग्रहानुग्रहकरं सा

धकानां जयप्रदं ॥ १ ॥ श्रीवीरभद्रमंत्रस्य कालहृद्रऋषिस्स्मृतः ॥ जगतीछंदउक्तं वी

रभद्रस्तु देवता ॥ २ ॥ वीं बीजं हुं ततः शक्तिर्विनियोगस्तु निग्रहे ॥ ह्यामित्यादिकरांगस्यन्या

भै० १४६

149

संकृत्वाथभावयेत् ॥ ३ ॥ मरकतमणिनीलंकिंकिणीजालमालंप्रकटितमुखमीशंभानुशोमाग्निनेत्रं ॥ अरिदरमसिखेटान्पुग्रमुंडाग्रहस्तं विधुधरमहिभूषं वीरभद्रं नमामि ॐ नमः पूर्वं मुच्चतवीरभद्रायतत्परं वैरिवंशविनाशाय सर्वलोकभयं तथा ॥ करालभीमवेषाय हुं फट् च विन्यसेद्धयं ॥ ४ ॥ ह्रीं खं फट् च शिखेन फट् च स्वाहांतो मंत्र उच्यते द्रापे दक्षरसाहस्तं अशेषांगयुतं शिवे ॥ ६ ॥ रकारमध्ये परिलिख्य मंत्रं वाह्येषु पत्रेषु च हुं फडंतं ॥ संवेष्टया शांकुशमातृकाणों न्नाराधयेच्छ्यालमेवीरभद्रं ॥ ७ ॥ अराधनावसानेतु मातृकावर्णपूर्वकं ॥ सर्वकार्यार्थसिध्यर्थं जपेत्सिद्धातिशोभ[illegible]ने ॥ ८ ॥ इत्याकाशभैर

वकल्पे ॰वीरभद्रपिधिर्नामसप्तषष्टितमोध्यायः ॥ ६७ ॥ श्रीशिवउवाच ॥ वदामि ते महेशानि
वडवानलभैरवं ॥ सर्वलोकैकसंहारकारणं दाहणं परं ॥ १ ॥ अस्य देवस्य मंत्रस्य ऋषि
र्ब्रह्मा तथोच्यते ॥ छंदस्तु गायत्री देवो वडवानलभैरवं ॥ ग्रं बीजं च ततः स्वाहा शक्तिर्योगस्तु
दाहने ॥ ग्रामित्यादिषडंगस्य न्यास ध्यानमनंतरं ॥ ज्वालामालाभवंत्य प्रलयविमवज्रा
ज्वल्यमानोर्ध्वकेशं धूमं शक्तिकपालं त्रिशिखम पकैरे रुद्रहं तं त्रिनेत्रं ॥ प्राणाधीशं प्रस
न्नं प्रणतभयहरं स्पंदमानाधरोष्ठं वंदे सर्वारिलोके ग्रसनपटुतरं भैरवं वाडवाग्निं ॥ ४ ॥
ग्रामो नमो भगवते वडवानलतत्परं ॥ भैरवाय ततः पश्चाज्ज्वालद्विः प्रज्वलेति च ॥ ५ ॥ मत्परे

शं० १५०

150

९५

वैरिलोकंच दहद्विर्वह्निधीर्मतिः श्रीचतुस्त्रिंशदर्गोचप्रश्नयोयथापुरा ६ कवचोक्तपं
त्रेपरिलिख्यमंत्रेहरकोष्ठयुग्मेशिखाग्रनाम अभिवेष्टमायामभिमस्यमंत्रंखनेच्छ्म
शानेरिपुमारणाय ॥ ७ ॥ पश्चाद्विशपन्नपेन्मंत्रंत्रिसहस्रंपमानः त्रिरात्रंनिशितंदेवोदह
त्याशुमसंशयः ॥ ८ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० वडवानलभैरवप्रयोगोनामअष्टषष्टितमो
ध्यायः ॥ ६८ ॥ मायाप्रयोगस्तुपंचविंशोऽध्यायेलिखितः ॥ अपवर्गसी ॥ अथवास्या
स्तुमंत्रस्यवक्ष्यागायमुच्यते ऋषिःछंदस्तुगायत्रीदेवताभूस्तुबीजकं १ ततस्तुश
क्तिर्गोपत्रीविनियोगःप्रसादके न्यासहृद्यंमंत्रवर्णौर्भोगशावनियुक्तवान् २ र

क्तांवीरक्तकुसुमानुवीजवसनांभूषादिभिर्भूषितां॥ श्रद्धांस्मेरचतुर्मुखीं शुभवरग्रीवांहि ने
त्रांचलां॥ देवीरंडकमंडलुस्रुवस्रुचाक्षकरांमोहहांब्राह्मींभक्तजनेष्टदाननिरतांवंदेसु
मानसां॥ तारंस्वबीजमुख्यत्वगायत्रींतदनंतरं॥ जपेदक्षरलक्षंतुतदर्द्धंवासहस्रकं॥४॥
सर्वांगसहितंदेवीचतुर्वर्गोपसिद्धये॥ शक्तेर्वोघ्रकशानुकोणविलसन्मूर्णदिसत्कर्णि
कं॥ वस्वष्ट्रस्वरयुग्मकेशरदलैर्वर्गैस्त्रिवर्णैर्मनोः॥ चूडामंत्रतुरीयवेष्टितमिदं क्ष्मा॰
कोणतारांकितं॥ गायत्र्याः कथितं महः प्रभृतिभिर्पैत्रंदिक्ष्वंकितं॥५॥ चक्रमध्येस्थितांब्रा
ह्मींप्रातर्हृदयमध्यगां॥ दृढचित्तःस्थिरंध्यात्वासमप्रव्याहृतिपूर्वकं॥६॥ सहस्रंजोज

मै० १५१

151

येन्निसंव्र[illegible]लकल्पोभवेन्नुसः॥ब्रह्ममंत्रयुतंमंत्रंयोजपेद्देवमंविके॥१॥ सर्गादिपंचका
र्याणांकर्ताभवतिनिश्चयः॥इत्याकाशभैरवेकल्पे०ब्राह्मीविधिर्नामैकोनसप्ततितमोध्या
यः॥६९॥श्रीशिवउवाच॥माहेश्वर्यास्तुमंत्रस्यतथारुद्रोऋषिस्मृतः॥ छंदस्तुदेवीगाय
त्रीदेवतासामहेश्वरी॥भवोबीजंततःशक्तिर्गायत्रीस्वेष्टयोगकं॥न्यासादिकंयथापूर्वं
ध्यानभेदमिहोच्यते॥२॥श्वेताभांश्वेतवस्त्रांकुचरनमितांश्वेतमाल्याभिरामांत्रेधाशूलं
कपालंकरकमथाजपस्रग्वहंतींकराब्जैः॥वंदेनद्धाहरूढांस्मितवदिशाचन्तुर्वक्त्रपद्मान्ति
नेत्रां माहेशीस्निग्धकेशींमणिमयवलयांमस्तकप्रसन्नां॥३॥प्रणवंचभवःपश्चा

क २

ततः पूर्वोमंत्रकं पुरश्चर्यांगयोगं च सर्वं पूर्ववदाचरेत् ४ मध्ये शक्तिं भुवश्च प्रलम्बथव सोः पत्रके क्षेत्रवर्णांवा ह्येभ्रू स्वमेरु शदीन्तु गहविशेषोऽस्मारेश्वरांश्च ॥ वाद्ये चूडाख्य मंत्रं वा चरतपयशास्तु यंत्रं च तरं सानि न्यायं च मेतत्सकलविज्ञयदं सर्वसौहेतुं ॥ ५ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पेऽमहेश्वरी विधिर्नाम सप्ततितमोध्यायः ॥ ७० ॥ श्रीशिव उवाच ॥ कामो योस्य पमंत्रस्य भरद्वाजोऽरिषिस्मृतः पंक्तिछंदस्तथा देवी कौमारी देवतां विके १ कं बीजं चाप ऊं शक्तिप्रसादार्थे विनियोगकं कामित्यादि कराङ्गस्य न्यासं कुर्यात् समाहितः २ पीताभां शक्तिखड्गाभयवरसुभुजां पीतवल्मं भुकाद्यां देवीं वहीधि हूढांहिमकरस

कलावद्धनीलाकांता॥ नानारत्नैर्विचित्रैरनुखचितमहाभूषणौर्भूषितांगीं ध्यायेत्स
र्वार्थसिद्ध्यै प्रणतभयहरां दिव्यहारां कुमारीं॥ ॐ मोनमो भगवति कौमारि शिखिवा
हने॥ मां पालय ततः पश्चात्सकलासुरमर्द्दिनी॥ एह्येहि च ततः पश्चाद्द्विरुन्मर्द्दय
हुं हुं फट् च ततः स्वाहा चतुश्चत्वारिंशदक्षरं॥ ४ यथापूर्वं पुरश्चर्यां कृत्वा सरभचक्रके॥
क्रमादालिख्य मंत्रं तु कार्या त्स्वेच्छा क्रियापि सु॥५॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ कौमारीविधि
र्नामैकसप्ततितमोध्यायः॥७१॥ श्रीशिव उवाच॥ अथ मंत्रस्य वै व्याख्या ऋषिर्विष्णुर
नंतरं॥ गायत्रं छंद इत्युक्तं वैष्णवी देवता ततः॥१॥ वं बीजं चाप्यसं शक्तिर्विनियोगस्त्व

मीष्टके वांसामित्यादि हस्तस्य न्यासमंगस्य तत्परं २ मरतकमणिनीलानीलवासो
वसनाविघृतमणिजपमालकंचुचक्रांकुशाढ्या चपलगरुडरूढासर्वतोवक्त्रपद्मा
दिसतुदिनमघघ्नीजीवनीवैसवीनः तारंवंशंसमुच्चार्यगायत्रीतदनंतरं सप्तविंश
तिवर्णास्तुपुरश्चर्यायथाविनाः मध्येतानंवसंख्याकृत्तवह्निभवनेकोणषट्केन भोक्ता
मष्टासेमंत्रवर्णैर्लिपिभिरभिवृतंभूपुरेणुयमंत्रंचूडामंत्रंखनाङ्कोहनिहनसहितंवै
सर्वीयंत्रमेतत् भक्ताभीष्टार्थदानप्रचुरतरमहोप्राणिनांभागधेयं श्राराध्यदेवी
मनुवासमंयोजयेत्सहस्रंप्रपतःप्रदोषे तस्याशुसिद्धिंधनधान्यवृद्धिंसौभागज्ञा

भै॰ १५३

1553

२८

लंतनुं नेतु लक्ष्मी ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ वैसवीमंत्रविधिर्नाम द्विसप्ततितमो ध्यायः ॥ ७२

श्रीशिव उवाच ॥ अथ मंत्रस्य वा ध्या ऋषिरत्रिर्ज्ञितेंद्रियः ॥ छंदोनुष्टुप्ततो देवि वारा ह्री देवतांबिके ॥ वंबीजं नमपहुंशक्तिरभिष्टं विनियोगकं ॥ वामित्यादिकरांगस्य न्यासं मूलेन चांबिके ॥ वज्रोपलसमां नीलां प्रसन्नां महिषासनां ॥ सर्वदुःखहरां घोरां स्तब्ध लोमाननां नमः ॥ वंकारं पूर्वमुच्चार्य वाराहीति ततः परं ॥ स्वाहेतु मंत्ररूपं तु सर्वदुष्ट हरं परं ॥ अक्षरस्य त्रिसाहस्रं जपेत्सांगमथो निशि ॥ पंचकोणे लिखेन्मंत्रं मध्ये बीजं तदग्रके ॥ साध्यं मायावृतं यंत्रे सर्वदुष्टनिवारणं ॥ संपूज्य विधिवद्देवि जपेदष्टसहस्रं

कं। दक्षिणाभिमुखं देवि तत्क्षणाद्रिपुनाशनं॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ वाराहीविधिर्नामत्रिसप्ततितमोध्यायः॥७३ ॥श्रीशिव उवाच॥ नारसिंह्यां श्च मंत्रस्य ऋषिर्घोर तरस्मृतः॥ छंदः पंक्तिस्तथा देवि नारसिंही तु देवता॥ नं बीजं मथ फट् शक्तिः सर्वो त्र्याट नियोगकः॥ नाभित्यादिरखं गं स्यात्कां न्यासं पुरःसरं॥ अर्खाधिरूढामतिभिमगात्री मरातिवर्गानति घातयंती॥ शिलाविभंगैर्विविधैः कुचाभिर्नमामि ब्धारां वरदां नृसिं हीं॥ नमो भगवती नारसिंहि सर्व लोकेश्वरि सकलासुरमर्दिनि समस्तरिपून् त्र्याटयो त्र्याटय स्वाहा॥ शरभेश्वरचक्रे तु क्रामां मंत्रं विलिख्य तु॥ मध्ये कोष्ठं ह्वयेत्रायं तत्रावास्य

भै॰
१५४

154

चतुः

यजेत्ततः ॥ सहस्रं प्रजपेन्नित्यं पंचासन्निसिसाधकः ॥ ग्रावाणापीडितः शत्रुं क्षणाभाग्योम
तप्रज्ञः ॥ दशाहाद्बंधुभिः सार्द्धं देशांतरगतो भवेत् ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे-नारसिंहि
विधिर्नामैस प्रतितमोध्यायः ॥ ७४ ॥ श्रीशिव उवाच ॥ मंत्रस्यस्य ऋषिरिंद्राण्याश्छंदोनुष्टु
पपुरंदरः ॥ इन्द्राणी देवता प्रोक्ता मांमयेबीजशक्तिके ॥ ॐ कारं कीलकं योगस्वष्टकार्यार्थसि
द्धये ॥ त्रिभिर्बीजैरथोन्यासं ततो यस्यापि तत्क्रमात् ॥ हेमांमांवरमालिकाभिरचितां हेमां
प्रसन्नाननां ॥ नानारत्नविभूषितां नवनवां मायाहनी शादिनां ॥ मायातीतपराक्रमां मद
गजस्कंधेनिचंद्रासनां ॥ वंदे रोगविनाशिनीं वनकरां वज्रायुधोद्यत्करां ॥ वीज्ञारीनित्य

मुद्धार्येदिन्द्राणीमास्त्वंततः॥ इंद्राणीमासुनारीषुसुपत्नीमहमस्तवं नहुषस्याश्रयनंचन
जरक्षामरतेपतिः॥ विलोमानिचवीजानिखाहांतोमंत्रउच्यते॥ नवसप्तोर्ध्वेतिर्यग्वसुरेखा
सुन्यन्यनामच॥ मंत्रकोष्ठंमहायंत्रंसर्वकार्यार्थसाधकं॥ सर्वरोगहरंश्रेष्ठंसर्वकामफ
लप्रदं पुरश्चर्याययथाकार्यार्थमयुतंजपेत्॥ इच्छासिद्धिमवाप्नोतिसाधकोनैवसंशयः

१०॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ इंद्राणीविधिर्नामपंचसप्ततितमोध्यायः॥७५॥ श्रीशिवउ
वाच॥ ऋषिर्वसिष्ठश्चास्यछंदोतिजगतीतथा॥ देवतासैवह्रींवीजंहुंफट् शक्तिस्तु
नियुंके॥१॥ विनियोगस्तुह्रामादिकरांगन्यासकंततः॥ ध्यायेत्त्रेतासनस्थांसुशालशाखा

राखड्गंकुंतास्यभीतीर्गोत्रादानंसरासंपरि घज्ञलधिकंपाससेंदंवरंच ॥ हस्तांभोजैर्वहंतीं
शशिरविनयनां भक्षवर्णात्मरूपां चामुंडीं मुंडमालां सकलरिपुहरां श्यामलां कोमलांगीं
२ ह्रीं नमो भगवती चामुंडेश्वरि सर्वशत्रुविनाशिनी सर्वलोकभयंकरि एह्येहि मां रक्ष
रक्ष मम शत्रून् भक्षय भक्षय हुं फट् स्वाहा ॥ एतद्धीयं मंत्रं पंचाशद्वर्णसंमितं ॥ पूर्ववत्तु
पुरश्चर्यां कृत्वा देवीं जपेत्ततः ॥ ३ ॥ लेख्यं यगानवकोष्ठके मनुमथो मध्ये च तु ह्रीं त्र्यास्रे शू
लशिखाग्रके रिपुलिपिः पंचाशद्वर्णावृतं देवीं पुष्पविधानतो निशि तु धीज्ञस्त्वा सहस्रं
खने यंत्रं वैरिकुलांतकं विजयदं चेष्टार्थसिद्धिप्रदं ॥ ४ ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे० चामुं

इति विघ्निर्नाम षट्सप्ततितमोध्यायः॥७६॥ श्रीशिव उवाच॥ नमो विघ्नराजाय सर्वाय पेरमायै शिवायै विरिंचाय नारायणाय॥ नमश्चंद्रचूडाय तुभ्यं प्रसीद प्रसीद प्रसादाधिनो मे॥१॥ कुठारं त्रिशूलाभिवाणाभयं भीतीमृगांकाग्नि वंदाधनुश्चर्मदानि॥ कराब्जैर्वहंतं निरंतं हरत्वां करानाथ पश्यामि हंसालुवे शं॥२॥ नमत्वास वर्णोकवेदाग्र मध्ये च पासं निभे हंस पीठे निषण्णं॥ सूपं तं चिदानंदकंदं प्रसन्नं जगत्कारणं त्वां नमस्यामि शंभो॥३॥ षडश्रे त्रिकुंडे चाधिष्ठितां तारणीपुत्रके स्फुरज्वं चलाक्षेवसंतं भवंत्वा॥ कृपापूरपूर्णो क्षणां त्वामधिनाहं प्रपद्ये स्मिरत्नोस्मिप्रपन्नोस्मि संभो॥४॥ दशारे त्रिकुंडे दिवाभारत्नप्रभा स्नेमहाहंसपीठे समासीनमा

सीनमाद्यं ॥ जगत्त्राणार्थं क्षं चिदात्मानमेकं शिवं त्वां विनाहं न मन्येऽन्यदेवं ॥५॥ हृदि द्वा
दशारे हिरण्यप्रभे कुञ्जे विराजं महाहंसपीठे प्रतिष्ठं ॥ गुणोपेतमीशं सनत्कादिगीतं परं साल
वेशं शरण्यं प्रपद्ये ॥६॥ विशुद्धांबुजे षोडशारे कलांशे निबद्धासनं जीवनाथं वरेण्यं ॥ क्षपा
पाशचूडं वराभीतिहस्तं पुराणं भजाम्यच्युतं शान्तवेशं ॥७॥ ललाटे हलक्षे दलद्वंद्वपत्रे ज्वल
न्मौक्तिकाभे सुसा‒ सनस्थं ॥ पवीतेशमोमग्निनेत्रं पवित्रं परं शंभुमीडे पराशक्तिमित्रं
८॥ चतुःषट्दशद्वादशाद्यादिभगमान्यतीताष्टपत्रे विलार्णावृते कुञ्जे ॥ नमो वाग्भवामी
विसर्गान्तरस्थं नमः शान्तवेशं परं मातृकाख्यं ॥९॥ चतुर्मातृकापंचपंचाशदर्णो प्रपूर्णो सह

स्वच्छदेहस्फाटिकाङ्के॥ प्रणौमि धूवस्थं जगत्साक्षिभूतं प्रकाशप्रपंचप्रबोधस्वरूपं॥ १॥ न
मो दुर्गपाभद्रकल्याचराभ्वत्सरासेव्यमानंदयासिंधुराजं॥ प्रसन्नं सुभाक्षं शिवं तत्वरूपं
परंशमलुवेशं नमः पक्षिराजं॥ ११॥ नमस्त्वालिकाक्षं भयत्रारारक्षं चितामस्मनो दूलिता
शेषकायं॥ महानागभूषं महेशं गिरिशं मदीयं सदानंदपंचादिसंभो॥ १२॥ महीनीरअग्नु
क्षानिलव्योमसोमाहरी घासमूर्तपेष्टभेदस्वरूपं॥ प्रसीदेतिरक्षेतिवक्तुंभवंतंवपंकेजग
न्नाथशंभोप्रसीद॥ १३॥ सहस्रेष्टकालेद्विपत्रेस्वराङ्कैलसद्वादशारेदशारेषडस्रे॥ चतुष्प
त्रमध्येत्रमिष्णासनस्थंजगद्रूपिणांनोमिसंवित्स्वरूपं॥ १४॥ समध्यात्मपूर्वाधिदेवाधि

भूतं परं पूरुषं योगिनो यं प्रज्ञंति॥ तमाद्यंतशून्यं जगज्जासयंतं महायोगशीलं सदाहं भजामि॥१५॥ निवृत्तिः प्रतिष्ठा च विद्येति शांतिस्ततोऽतीतशांतिः कलेति स्वशक्तिं॥ विभज्य प्रपंचं परिभ्राजयंतं नमः शालुवेशं भजं त्वाखिलेशं॥१६॥ यदा पुत्रमित्रानुगभ्रातृवर्गं पिता च माता धनं धान्यजालं॥ तनुश्च मा च पत्नीति सर्वं कृपालो जरत्या भुमां त्वं त्वमेव प्रसीद॥१७॥ भवत्राणनाशं पिताथ प्रसादान्मनुष्यत्वमीहं नामात्मप्रभावैः शिवत्वाखिलाधारमूर्तेर्दयाब्धेर्नि संभावयेऽहं स्वदंभोजमध्ये॥१८॥ नमः कालकालाय रुद्राय तुभ्यं नमः पक्षिराजादेवेश्वराय॥ नमः शालुवेशाय घोराय तुभ्यं नमोऽखंड

मालाय चर्मा वराय ॥ १९ ॥ इति स्तोत्रमेतत् भुजंगप्रयातं पठंतं प्रगायंतमीशं ॥ समस्ताप
दं घ्राकुसमुद्यत्महस्तैः ॥ परस्ताच्छिवं त्वं दृशात्येव सत्यं ॥ २० ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे
प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे सालुवभुजंगनामसप्तम प्रतिमोध्यायः ॥ ११ ॥ शरभहृदयं ॥ शिवो
वाच ॥ भगवन्देवदेवेश सर्वशास्त्रार्थपारक ॥ कृ हि मे सर्वपापघ्नं किं मंत्रमिष्टकामदं
१ ॥ केन पुण्यप्रभावेन शत्रूणां प्राणनाशनं ॥ सर्वपापप्रशमनं धान्यमायुष्यवर्द्धनं २
ब्रूहि मे कृपया शंभो त्वत्पादकमलेनमः ॥ ईश्वरउवाच ॥ शृणु वक्ष्यामि देवेशि सर्व
पापहरं परं ॥ सर्वशत्रुहरं दिव्यं हृदयं शरभस्य च ॥ १ ॥ सालुवं सर्वरोगघ्नं हृदयं पर

माद्भुतं गुह्याद्गुह्यतरं गुह्यं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ २ ॥ पुरा नारायणः श्रीमान् क्षीराब्धौ मथ
ने ततः ॥ तस्य प्रारंभसमये हृदयं शरभस्य च ॥ ३ ॥ प्रातःकाले जपेन्नित्यं विंशद्‍आवृत्ति
कं मुदा ॥ एवं मासत्रयं कृत्वा प्रादुर्भवति सालुवः ॥ ४ ॥ तस्य सोदेव इव कूर्मौ प्रणम्य च पु
नः पुनः ॥ तमुत्थाप्य महातेजा मूर्ध्नुपाघ्राय सालुवः ॥ ५ ॥ संतुष्टः प्राप्रुवाचेदं निर्विघ्न
नामृतं भवेत् ॥ इत्युक्त्वा प्रददौ तस्मै रक्षणं सर्वविघ्नकं ॥ ६ ॥ ततो नारायणो देवः प्रणाना
माब्रवीद्वचः ॥ नारायण उवाच ॥ देवदेव [illegible] महादेव पक्षिराज महाप्रभो ॥ हृदयं तव दे
वेशात स्य को ऋषिर्वद ॥ छंदः कीं बीज शक्तीं च किं फलं वद मे प्रभो ॥ श्रीशरभेश्वर उ

अथातुवक्ष्याम्यहंविप्रो हृदयंममसालुवं॥ सर्वपापक्षयंपूर्णंतापसर्वशत्रुविनाशनं॥ स
र्वलोकेशविनाशंचसर्वसंतोषकारकं॥ सर्वसौभाग्यदंशांतंसर्वमंगलवर्द्धनं॥ ऋषिः
कालाग्निरुद्रस्तुजगतीछंदईरितं॥ खंचबीजमहंदेवः शक्तिस्वाहेत्युदीरितं॥ कील
कंनमइत्याहुरिष्टार्थेविनियोगकं॥ मूलंन्यासादिकंकृत्वाध्यायेच्छरभसालुवं॥ प्र
थमंपक्षिराजंचद्वितीयंशरभंतथा॥ तृतीयंसालुवंप्रोक्तंचतुर्थंलोकनायकं॥ पं
चमंरेणुकानाथंषष्ठंकालाग्निरुद्रकं॥ सप्तमंनारसिंहारिंअष्टमंविश्वमोहनं॥
श्रींह्रींक्लींनवमंचैवहंहुंहुंदशमंतथा॥ क्लौंह्रींक्लौंएकादशंचद्वादशंसैर्मंत्रजित
वे

भै॰
१५९

159

त्रयोदशं तु यंत्रेशं चतुर्दशं महाबलं ॥ पंचदशं पापनाशं षोडशं च करालकं ॥ सप्तदशं
महारौद्रं भीममष्टादशं तथा ॥ एकोनविंशं सांबं च विंशं च शंकरं तथा ॥ विंशोत्तरैकं
सर्वेशं द्वाविंशं पार्वतीपतिं ॥ त्रयोविंशं च हूं हूं हूं चतुर्विंशमनंतकं ॥ पंचविंशं वृषा
रूढं षड्विंशं विश्वलोचनं ॥ त्रिलोचनं सप्तविंशं अष्टाविंशं खगेंद्रकं ॥ यंयंयं नवविं
शं च त्रिंशं भुजगभूषणं ॥ एकत्रिंशं च लंलंलं द्वात्रिंशं पंचवक्त्रकं ॥ त्रयस्त्रिंशं च
सानंदं चतुस्त्रिंशं परात्परं ॥ पंचत्रिंशं च भंभंभं षट्त्रिंशं शत्रुनाशनं ॥ सप्तत्रिंशं स्वयं
शं... विभुमष्टाधित्रिंशकं ॥ शूलपाणिं नवत्रिंशं चत्वारिंशं कलाधरं ॥ एकचत्वारिं

मुं १

धं संसंसंद्विचत्वारिंशाहंसकं ॥ एतद्दशमाष्ठध्यं मंत्रं सर्वार्थसाधकं ॥ अनेकरत्न

लेखानीजयामुकुटधारिणं ॥ अनेकरत्नसंयुक्तं सुवर्णान्वितमौलिनं ॥ तक्षकादि

महानागकुंडलद्वयशोभितं ॥ त्रिपंचनयनं पंचवक्त्रं तुंडधरं प्रभुं ॥ करालं भ्रकुटी

भीमं शंखतुल्यकपोलकं ॥ कालीकलित दुर्गा च पक्षद्वयविभ्वेशं विभ्वमोहनमव्य

यं ॥ त्रिपुरारिं त्रिशूलादिधारिणं मृगधारिणं ॥ व्याघ्रचर्मोवरधरं वाउवाग्निस्थितोद

रं ॥ मत्तव्याधिस्थितोरुं च वज्रजानुप्रदेशकं ॥ पादपंकजयुगमं च तीक्ष्णवज्रनखाग्र

कं ॥ फणिनूपुरमंजीरसरत्नं किंकिणीजंघकं ॥ वज्रतुंडं महादीप्तं कालकालं कृपा

निधिं एवंध्यात्वाचरुद्रयंत्रिशंदावृतिकंक्रमात् ॥ नित्यंजप्यासालवेशं रुद्रयंस
वेकामदं सर्वपुण्यफलंश्रेष्ठंसर्वशत्रुविनाशनं ॥ सर्वरोगहरंदिव्यंभक्ततापापनाश
नं इहैवसकलांभोगानंतेशिवपदंव्रजेत् ॥ इत्युक्त्वांतर्दधेदेवः शरभः पक्षिराजकः
ततोनारायणोध्यात्वाश्रुत्वारूपंचविस्मितः ॥ एतत्तेकथितंदेवि शरभंहृदयस्य च ॥ प
ठतांशृण्वतांचैवसर्वमंत्रार्थसिद्धिदः ॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰ शरभहृदयंनामअ
ष्टसप्ततितमोध्यायः ॥ ७८ ॥ श्रीशिवउवाच ॥ अस्यश्रीशरभाष्टोत्तरशतमहामंत्र
स्यपोगानंदऋषिः अनुष्टुप्छंदः श्रीमदघोरवीरशरभेश्वरोदेवताखंबीजंस्वाहा

शक्तिः फट्कीलकं श्रीमच्छरभसालुवाष्टोत्तरशतनामसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥
ध्यानं ॥ अर्कांग्निस्त्रिदृक्सहस्रबाहुरनलछायाशिरोयुग्मधृग्घस्त्रैक्षोद्दिमुखद्विपुच्छउ
द्रितोसाक्षान्नृसिंहासनः ॥ अर्द्धेनापिमृगाकृतिः पुनरथाप्यर्द्धेन पक्ष्याकृतिः ॥ श्रीवी
रः शारभः सपातु शारभश्चिंत्यः सदामांहृदि ॥ १ ॥ सदावोग्ररूपाय पक्षविक्षिप्तभूभृते
नमो रुद्राय रौद्राय महोग्राशाय जिष्णवे ॥ २ ॥ नमः उग्राय भीमाय नमः क्रुद्धाय मन्यवे
नमो भवाय शर्वाय शंकराय शिवाय च ॥ ३ ॥ कालाय कालकालाय महाकालाय मृ
त्यवे वीराय वीरभद्राय क्षयद्वीराय शूलिने ॥ ४ ॥ महादेवाय महते पशूनां पतये नमः

ण्ठकाय नीलकंठाय श्रीकंठाय पिनाकिने ॥५॥ नमोनंताय सूक्ष्माय नमस्ते मृत्युमन्यवे परा
य परमेशाय तत्पराय परात्मने ॥६॥ परात्पराय विभ्वाय नमस्ते विश्वमूर्त्तये ॥ नमो विष्णु
कलत्राय विष्णुक्षेत्राय भानवे ॥७॥ वैकर्त्ताय किराताय महाव्याधाय शाश्वते ॥ भैरवाय सर
ण्याय महाभैरवरूपिणे ॥८॥ नमो नृसिंहसंहर्त्रे कामकालपुरारये ॥ कर्मपाशौघसंहर्त्रे
विष्णुमायांतकारिणे ॥९॥ त्र्यंबकाय त्र्यक्षाय शिपिविष्टाय मीढुषे ॥ मृत्युंजयाय रुद्रा
य सर्वज्ञाय मखारये ॥१०॥ स्वर्गौकाय वरेण्याय नमस्ते वह्निरेतसे ॥ महाप्राणाय देवाय
प्राणापानप्रवर्त्तिने ॥११॥ त्रिगुणाय त्रिशूलाय गुणातीताय योगिने ॥ संसारचक्रवाह

यमहायंत्रप्रवर्तिने ॥१२॥ नमश्चिद्घोमरूपाय मुक्तिवैचित्र्यहेतवे ॥ वरदाय विकारा
य सर्वकारणहेतवे ॥१३॥ कपालिने करालाय पतये पुण्यकीर्तये ॥ अमोघाय अग्नि
नेत्राय नकुलीशाय संभवे ॥१४॥ भीषणाय चंद्राय रंध्रिने वीररूपिणे ॥ मेघवाहाय
सर्वाय पार्वतीपतये नमः ॥१५॥ अव्यक्ताय अशोकाय स्थिराय स्थिरधन्विने ॥ स्था
नवे कृत्तिवासाय नमश्चंद्रार्द्धमौलये ॥१६॥ नमस्तेऽस्तु जगन्नाथाय वचसांपतये न
मः ॥ योगीश्वराय नित्याय सत्याय परमात्मने ॥१७॥ सर्वात्मने नमस्तुभ्यं नमः सर्वेश्व
राय च ॥ एकद्वित्रिचतुःपंचषट्कृत्वस्तुते नमः ॥१८॥ दशकृत्वस्त्वसतकृत्वः सहस्र

भै॰ १९६२

162

कृत्वो नमो नमः ॥ नमोऽपरिमितैः कृत्वो नमः कृत्वो नमो नमः ॥ १९ ॥ नमो भूयो नमो भू
यो पुनर्भूयो नमो नमः ॥ २० ॥ सूत उवाच ॥ नाम्नामष्टशतेनैव स्तुत्वा मृतमयेन च ॥ त
था तथा विनीतश्च स्तवैरेव परमेश्वरः ॥ २१ ॥ एवं विज्ञाप्य संवीक्ष्य शंकरं नरकेसरीं ॥ त
तस्तुत्वा च भगवान्जीवितं सापराधतः ॥ २२ ॥ तदुक्त्वा शेषं तज्ज्ञात्वा कृत्वा सरमविग्रहः
श्रतींद्रिय लक्ष्मगामधीरमहेश्वरात्ततः ॥ २३ ॥ देवा ऊचुः ॥ अद्य ब्रह्मादयः सर्वे वीरभ
द्र त्वत्तेजसा ॥ जीविता स्मो वयं देवाः पर्जन्यैनैव पादपाः ॥ २४ ॥ अस्माद्भीषाद् हत्या
ग्निर्दहती चरविः शशी ॥ याता वाती च भीषास्यमृत्युर्धावति पंचमः २५ तद्यत्कोप

परमं व्योमकलातीतं सदाशिवः ॥ भवंतमेव भगवान्वदंति ब्रह्मवादिनः ॥ २६ ॥ किं न यं
तव पादाब्जवंदने परमेश्वर ॥ नांगीकुर्वंत्यज्ञपतयं धंद पलावरणपदर्शने ॥ २७ ॥ उप
सर्गेषु सर्वेषु त्रायस्वास्मान्नराधिप ॥ एकारस्थात्मन् भगवं दुःखं नः क्षपयाहर
॥ २८ ॥ ईदृशान्यवतारणि दृष्ट्वापि वहुशस्तव ॥ न विद्मस्ते परं भावं वंचिता स्तवमायया
२९ ॥ देवदेव महादेव भीतानः पाहि सर्वसः ॥ त्वं पिता सर्वलोकानां नाथं त्वं च गुरुः
सुरूत्तम ॥ ३० ॥ विश्वेश्वर विरूपाक्ष भगवन्करुणाकर ॥ अस्माभिः सहगं तव्यंतत्क्षंतव्यं
परात्परं ॥ ३१ ॥ हेतनूतवरू द्रस्य वेदज्ञा ब्राह्मणा विदुः ॥ घोरा प्रकाशिवाऽस्यानेप्रत्येक
श्च

मनेकधा॥३२॥ घोरानवतनूर्ब्रह्मन्स्यो विष्णुरुतासनः॥ शिवानवतुनब्रह्मा श्रापोध
मेश्चवंइमाः॥३३॥ उभाभ्यां पाहि भगवन्भीतिभ्यो स्मान्महाबल॥ भवतेंऽग्नासर्वेभ्या
प्नसेनैवतेजसा॥३४॥ ब्रह्मा विष्ववर्कशक्राग्निजलधर्मपुरोगमाः॥ सुरासुराः सुप्रभूतास्त
न्तःसर्वमहेश्वर॥३५॥ ब्रह्माणमिंद्रंविष्णुंचपांतुमत्तंसुरानराः॥ यतोभिगच्छहरासिह
रद्वन्पुत्रवेदवित्॥३६॥ इदंपरममाख्यानंपुण्यंसर्वाघनाशनं॥ इत्याकाशभैरवकल्पे॰
शरभाष्टोत्तरशतंनामएकोनशिततमोध्यायः॥७९॥ श्रीशिवउवाच॥ अस्यश्रीस
रभसालुवपक्षिसहस्रनामस्तोत्रमंत्रस्य कालाग्निरुद्रोवामदेवऋषिः अनुष्टुप

छंदः ॥ सरभसालुवो देवता ख्रां बीजं स्वाहा शक्तिः ॥ फट् कीलकं शरभसालुवप्रसादसि
ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥ ॐ स्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ हृदयाय नमः ॥ ॐ स्रीं तर्जनीभ्यां
नमः ॥ शिरसे ॥ ॐ स्रूं मध्यमा ॥ शिखायै० ॥ ॐ स्रैं अनामि० ॥ कवचाय० ॥ ॐ स्रौं क
निष्ठिकाभ्यां नमः ॥ नेत्रत्रयाय० ॥ ॐ स्रः करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ अस्त्राय० ॥ ॐ भू
र्भुवस्वरोम् इति दिग्बंधः ॥ अथ ध्यानम् ॥ क्वाकाशः क्व समीरणः क्व दहनः क्वापः क्व वि
श्वंभरः ॥ क्व ब्रह्मा क्व जनार्दनः क्व तरणिः क्वेंदुः क्व देवासुराः ॥ कल्पांते शरभेश्वरप्रमु
दितः श्रीसिद्धयोगीश्वरः ॥ क्रीडानाटकनायको विजयते देवो महासालुवः ॥ १ ॥ लं

पृथिव्यादिपंचोपचारैः संपूज्य ॥ रक्ताभं सुप्रसन्नमित्यादि प्रागुक्तं ध्यानं कृत्वा पठेत्

श्रीभैरव उवाच ॥ श्रीनाथो रेणुकानाथो जगाश्रयः ॥ श्रीगुरुर्गुरुसंगम्यश्च गुरुरूपः

कृपानिधिः ॥१॥ हिरण्यबाहुः सेनानीर्दिक्पतिस्तरुराट् हरः हरिकेशः पशुपतिर्महा

सास्यं जरो मृडः ॥२॥ गणेशो गणनाथश्च गणपूज्यो गणाश्रयः ॥ विद्याधिर्वेम्नु

शः श्रेष्ठः परमात्मा सनातनः ॥३॥ पीठेशः पीठरूपश्च पीठपूज्यः सुखावहः ॥ सर्वाधि

कोऽकृतात्मा कर्ता पुष्टेशो नंदिकेश्वरः ॥४॥ भैरवो भैरवो श्रेष्ठो भैरवायुधधारकः ॥ आतता

यि महारुद्रः संसारार्कः सुरेश्वरः ॥५॥ सिद्धः सिद्धिप्रदः साध्यः सिद्धिमंडलपूजितः

जगन्नाथो ज

उपवीतीमहानात्मा क्षेत्रेशो नेननायकः ॥६॥ बहुरूपो वृद्धस्वामी बालपालनकारणः

रोहितस्यपतिस्ततो वाणिज्जो मंत्रिरुल्लतः ॥७॥ परदूपपरप्राप्तः परेशपरनायकः ॥

कक्षेशो हस्तमुक्तदेवो भुवंतिर्वारिवक्त्रतः ॥८॥ दूतिक्रमो द्वितीनाथः शांभवः शं

करः प्रभुः ॥ उष्यै घोषो घोषरूपः पतीशः पाशमोचकः ॥९॥ वीरो विप्रप्रदः शूरो

वीरेशो वीरदायकः ॥ औषधीशः पंचवक्त्रः कृत्स्नवीतोभयानकः ॥१०॥ वीरनाथो वी

रस्पो वीरआभवधारकः ॥ सहमानः स्वर्णरेतानि व्याधिर्विनिरूपल्पवः ॥११॥ चतुराश्र

मनिष्ठश्च चतुर्मूर्तिश्चतुर्भुजः ॥ व्याधिनीशः ककुभो निषंगीस्तेनरक्षकः ॥१२॥

षष्ठीशो वटिकारूपः फलसंकेतवर्द्धकः ॥ मंत्रात्मा तत्त्वराश्यक्षो वंचकः परिवंचकः
१३॥ नवनाथो नवांकस्थो नवचक्रेश्वरो विभुः ॥ अररापेशः परिवरो निवेपुस्तापुर
क्षकः ॥१४॥ वीरावलीप्रियः शांतो भुद्रविक्रमदर्शकः ॥ प्रकृतेशो गिरिचरः कुलिं
चेशो गृहेश्वरः ॥१५॥ पंचपंचकतत्त्वस्थस्तत्त्वातीतस्वरूपकः ॥ भवः शर्वो नीलकंठः
कपर्दी त्रिपुरांतकः ॥१६॥ श्रीमंत्रः श्रीकलानाथः श्रेयदः श्रेयवारिधिः ॥ भुक्तके
शो गिरिशायः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥१७॥ मालाधरो मनःश्रेष्ठो मुनिमानसहंस
गः ॥ शिपिविष्टश्चंद्रमौलिर्हंसो मिश्रयमो नवः ॥१८॥ मंत्रयज्ञो मंत्ररूपो मंत्रपुराण

फलप्रदः ऊर्ध्वःस्थ्रमौद्राव शीभ्रः प्रथमः पावकाकृतिः ॥ १९॥ गुरुमंडलरूपस्यो गुरु
मंडलकारणः ॥ अचलस्तारकस्तारो एवस्तो न्यो नंतविग्रहः ॥ २०॥ तिथिमंडलरूपश्च व
द्धिक्षयविवर्जितः ॥ द्वीपः स्रोतस्य ईशानो ध्रुयोगमपतावयः ॥ २१॥ प्रथमः प्रथमा
कारो द्वितीयः शक्तिसंयुतः गुणात्रयततीयो सौ युगरूपश्चतुर्थकः ॥ २२॥ पूर्वजो
वरजो ज्येष्ठः कनिष्ठो विश्वलोचनः ॥ पंचभूतात्मशाक्षीशो स्रस्तु षड्गुणभावनः ॥
२३॥ अपगल्भो मध्यमो ज्यौजघन्यो बुध्नयः शुभः ॥ सप्तधातुस्वरूपश्चाष्टमः सि
द्धिसिद्धिदः ॥ २४॥ प्रतिसर्यो नंतरूपसौम्यो याम्यः सुराश्रयः ॥ नवनाथो नवम्या

166

स्योदशादिगूपधारकः॥२५॥रुद्र एकादशाकारो ह्यादशादित्यदीपकः॥वन्योवसात्मः
भूतात्मा भवःकस्सःश्रुति भवाः॥२६॥अंजनो अंजनातीतो विसर्गः स्वरभूषणः श्रा
भुषेणोमहासेनो महावीरोमहारयः॥२७॥अतीश्वा व्ययंश्चाद्य आदिशक्तिवर
प्रदः॥श्रुतसेनःश्रुतसाक्षीकवचीवशाकृहशः॥२८॥आनंदश्चाद्यसंस्थान आद्य
कारणरक्षणः॥आह्ननन्योनन्यनाथो दुर्दुष्योदुष्टनाशनः॥२९॥कर्ता कारयिता
कार्यः कार्यकारणभावनः॥धस्सःप्रसशाई आत्मावदान्योवेदसंमतः॥३०॥कला
नाथःकलातीतःकामनाटकबोधकः॥तीक्ष्णोग्रपाणिःप्रहितःस्वाग्रभवःशास्त्रवित्क्र

मः ॥ ३१ ॥ कालहंताकालसाध्यः कालचक्रप्रवर्त्तकः ॥ सुधन्वा सुप्रसन्नात्मा प्रविविक्तः
सदागतिः ॥ ३२ ॥ कालाग्निसहस्रसंदीप्तः कालांतकभयंकरः ॥ खड्गेशः खड्गनाथश्च खड्ग
शक्तिपरापराः ॥ ३३ ॥ गर्वघ्नशत्रुसंहर्ता गमागमविवर्जितः ॥ यज्ञकर्मफलाध्यक्षो य
ज्ञमूर्तिरनातुरः ॥ ३४ ॥ धनस्वामी घनानंदो घनाधारप्रवर्त्तकः ॥ घनकर्ता घनत्राता
घनवीजसमुत्थितः ॥ ३५ ॥ लोप्यो लुप्यः पर्णाशयः पर्णपूर्णः पुरातनः ॥ ॐकारः सं
धिसंध्यान्यो वेदवर्णनसाधकः ॥ ३६ ॥ भूतो भूतपतिर्भूयो भूधरो भूधरप्रभुः ॥ छंद
सारश्छंदकर्ता छंदं अन्वयकरकः ॥ ३७ ॥ भूतसंगो भूतमूर्तिर्भूतिहा भूतिभूषणः

भैं० १६७

167

क्षत्रसिंहासनाधीशो मत्तछत्रसमृद्धिमान् ॥३८॥ मदनो मदको मांघो मधुहा मधुर
प्रियः जपो जपप्रियो जप्यो जपसिद्धिप्रदापकः ॥३९॥ जपं संज्ञो जपाकारः सर्व
मंत्रजपप्रियः ॥ मधुमेधुकरः शूरो मधुरो मदनांतकः ॥४०॥ सर्वरूपधरो देवो सर्ववृ
द्धिविवर्द्धकः ॥ यमशासनकर्ता च यमपूज्यो यमाधिपः ॥४१॥ निरंजनो निराधारो
निर्लिप्तो निरूपाधिकः ॥ टंकायुधः शिवप्रीत एकाग्रो लांगलाश्रयः ॥४२॥ निष्प्रपंचो
निराकारो निरीहो निरुपद्रवः ॥ सपर्या प्रीतडामर्यो मंत्रडामरस्थापकः ॥४३॥ सत्वः
सत्वगुणोपेतः सत्ववित्सत्वविप्रियः ॥ सदाशिवो ग्ररूपो यपक्षविक्षिप्तभूमृतः ॥

॥४४॥ धनदो धननाथश्च धनधान्यप्रदायकः ॥ ॐ अघपापायहंशायनमः सर्वमूर्तये

॥४५॥ नादो नादप्रियो नादो नादब्रह्माण्डनायकः ॥ ॐ नमो रुद्राय रौद्राय महोग्राय च मी

ढुषे ॥४६॥ नादज्ञानरतो नित्यो नादांतपददायकः ॥ फलरूपः फलातीतः फलकास्वर

लक्षणः ॥४७॥ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं सर्वभूतात्मनो भूतिदा भूतिभूषणः ॥ रुद्राक्षमालाभर

णो रुद्राक्षप्रियवत्सलः ॥४८॥ रुद्राक्षवक्षा रुद्राक्षरूपो रुद्राक्षभक्षकः ॥ फलदः फल

दाता च फलकर्ता फलप्रियः ॥४९॥ फलाश्रयः फलातीतः फलमूर्तिर्निरंजनः ॥ बलनं

दो बलग्रामो बली शो बलिनायकः ॥५०॥ ॐ खें खां घ्रां ह्रां वीरभद्रः समाद दक्षमखं

तकः ॥ भविष्यज्ञो भयत्राता भयकर्ता भयापहा ॥५१॥ विघ्नेश्वरो विघ्नहर्ता गुरुर्देवशि
खामणिः ॥ भावनारूपध्यानस्थो भावार्थफलदायकः ॥५२॥ ऐं श्रां ह्रां कल्पितक
ल्पस्थः कल्पनापूरणालयः ॥ भुजंगविलसत्कंठो भुजंगाभरणप्रियः ॥५३॥ ॐ
ह्रीं हूं मोहनोत्कर्तो छंदोमानसतोषकः ॥ मानातीतः स्वयंमान्यो भक्तमानंदसंश्रयः
॥५४॥ नागेंद्रचर्मवसनो नारसिंहनिपातनः ॥ रकार अग्निबीजस्थो अपमृत्युविना
शनः ॥५५॥ ॐ प्रें प्रें प्रें ह्रां हुं हे घामृत्युहा मृत्युपूजितः ॥ अव्यक्तो व्यक्ततमो व्यक्तोरति
लावण्यसुंदरः ॥५६॥ रतिनाथो रतिप्रीतो निधनेशो धनाधिपः ॥ रमाधिप[illegible] करो

रम्योलिंगोलिंगात्मविग्रहः ॥५७॥ ॐ क्ष्रां क्ष्रीं क्ष्रों क्ष्रौं ग्रहाकारो रत्नविक्रम विग्रहः
ग्रहरूक क्रूहम्र ग्राहीग्रहाग्रहविलक्षणः ॥५८॥ ॐ नमः पक्षीराज्ञाय दावाग्नि रूपकः
घोरपातकनाशाय सूर्यमंडलविग्रमः ॥५९॥ पवनः पावको वामो महाकालो महः
-- वर्द्धमानो वृद्धिरूपो विश्वभक्तिप्रियोतमः ॥६०॥ ॐ हूं हूं सर्वगः सर्वः सर्ववित्
त्सर्वनायकः ॥ जगदेकप्रभुः स्वामि जगद्वंद्यो जगन्मयः ॥६१॥ सर्वो नरः सर्वव्यापी स
र्वकर्मप्रवर्तकः ॥ जगदानंददो जन्मजरामरणवर्जितः ॥६२॥ सर्वार्थ साधकः साध्यः
सिद्धिः --- साधकः ॥ खर्यांगीमीतिमान्स्मोदेवतात्मात्मसंभवः ॥६३॥ हविर्भो

त्राहविः प्रीतो हव्यवाहनहव्यकृत ॥ कपालमालाभरणः कः पालीविष्णुवल्लभः ॥ ६४ ॥
ह्रींप्रवेशरोगाय स्थूलास्थूलविशारदः ॥ कलाधीशस्त्रिकालज्ञो दुष्टावग्रहकारकः
॥ ६५ ॥ ॐ हुं हुं हुं हुं नटवरोमहानाद्यविशारदः ॥ क्षमाकारः क्षमानाथः क्षमापूरितलो
चनः ॥ ६६ ॥ वृष्णांकोवृषभाधीशः क्षमासाधनसाधकः ॥ क्षमान्विततनशीतस्योवृषा
त्मावृषभध्वजः ॥ ६७ ॥ ॐ क्रोंक्रोंक्रोंमहाकायोमहावक्षो महाभुजः ॥ मूलाधारनिवा
सुश्चगणेशः सिद्धिदायकः ॥ ६८ ॥ महास्कंधोमहाग्रीवोमहद्वक्रोमहच्छि[illegible]दः महा
दोषोमहोदर्योमहादंष्ट्रोमहाहनुः ॥ ६९ ॥ सुंदरभ्रूःसुनयनः षट्क्रोवर्णोलक्षणाः

मशिपूरे महाविष्णुः सुललाटः सुकंधरः ॥७०॥ सत्यवाक्योधर्मवेताप्रज्ञास्त्रज्ञनकारणः ॥ स्वाधीष्ठाने ह्रूद्रूपः सत्यज्ञः सत्यविक्रमः ॥७१॥ ॐ ग्लौं ग्लौं महादेवोद्व्यशान्तिसमाहितः ॥ कृतज्ञः कृतकृत्यात्मा कृतकृत्यः कृतागमः ॥७२॥ ॐ हं हं हं हं गुरुरूपो सोहं मंत्रार्थमंत्रकः ॥ व्रतकृद्व्रतविच्छ्रेष्ठो व्रतविद्वान्महाव्रती ॥७३॥ सहस्रारे सहस्राक्षो व्रताधारो व्रतेश्वरः ॥ व्रतप्रीतो व्रताकारो व्रतनिर्वाणदर्शकः ॥७४॥ ॐ ह्रीं हूं क्लीं श्रीं क्रीं ह्रीं फट् स्वाहा ॥ अतिरागी वितरागः कैलासो नादध्वनिः ॥७५॥ मायापूरक मंत्रस्योरागहेतुर्विरागवित् ॥७५॥ रागघ्नो रागशमनो लंबीकास्याभिषिंचितः

सहस्ररत्नगर्भस्थः चंद्रिकाद्रवसंयुतः ॥७६॥ अनंतनिष्ठो महाबुद्धिप्रदाता नीति
वित्प्रियः ॥ नीतिकृन्नीतिप्रणेतानंतयोगः स्वयंसुखी ॥७७॥ विनीतवत्सलो नी
तिस्वरूपो नीतिसंश्रयः ॥ स्वभावो यंत्रसंचारस्तंतुरूपो मलच्छविः ॥७८॥ क्षेत्रकर्म
प्रवीणाश्च क्षेत्रकीर्तनवर्द्धनः ॥ क्रोधजित्क्रोधनः क्रोधी जनवित्क्रोधरूपधृक् ॥
७९॥ विश्वरूपो विश्वकर्ता चैतन्यो यंत्रमालिकः ॥ मुनित्राता ---- शिवध
र्मधुरंधरः ॥८०॥ धर्मज्ञो धर्मसंबंधो ध्वांतघ्नो ध्वांतसंश्रयः ॥ इच्छाज्ञानक्रिया
तीतप्रभावः पार्वतीपतिः ॥८१॥ हंहंहंहंललतारूपः कल्पनावांछितप्रदः ॥ क

कल्पवृक्षः कल्पनस्थः गुणप्रग्लाकप्रयोजकः ॥ ८२ ॥ प्रदीपनिर्मलः प्रौढः परमः
परमागमः ॥ ॐ ज्रं ज्रं सर्वसंक्षोभः सर्वसंहारकारकः ॥ ८३ ॥ क्रोधरः क्रोधहा क्रो
धीज्ञमहाक्रोधकारणः । गुणावान् गुणाविच्छेदोवीर्यविद्धीयसंश्रयः ॥ ८४ ॥
गुणाधारोगुणाकारः सत्वकल्याणदेशिकः ॥ सत्वरः सत्यविज्ञवः सत्यविज्ञान
लोचनः ॥ ८५ ॥ ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं क्लीं श्रीं क्लूं ग्रों ग्रां ह्रीं क्रों हुं फट् स्वाहा ॥ वीर्याकारो
वीर्यकरछन्नमूलोमहानयः ॥ ८६ ॥ अविच्छिन्नप्रभावश्रीवीर्यहावीर्यवद्धकः ।
कालनिकालकृत्कालोवलप्रथमनोबलीः ८७ छिन्नपापच्छिन्नपाशोविच्छि

सौ.
१७१

171

भयघातनः मनो — रूपो विच्छिन्नभयनाशनः ॥८८॥ विच्छिन्नसंगः सत्कल्पो

बलप्रथमनोबलः ॥ विद्याप्रदाता विद्येशः शुद्धबोधः सदोदितः ॥८९॥

शुद्धबोधो विशुद्धात्मा विद्यामात्रैकसंश्रयः ॥ शुद्धसत्वो विशुद्धांत विद्यो वे

द्यो विशारदः ॥९०॥ अविनाशो निराभासो विशुद्धज्ञानगोचरः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं

ऐं सौः शिवंकुरुकुरु स्वाहा ॥ संसारयंत्रवाहाय महायंत्रप्रवर्तिने ॥९१॥ नमः श्री

व्योमरूपाय मूर्तिवैचित्र्यहेतवे ॥ जगज्जीवो जगत्प्राणो जगदात्मा जगद्गुरुः

॥९२॥ आनंदरूपनित्यस्थः प्रकाशानंदरूपकः ॥ योगज्ञानमहाराजो योगज्ञा

नमहासिवः ॥ ९३ ॥ अखंडानंतशांताच पूर्णानंदस्वरूपवान् ॥ वरदाय विकाराय

सर्वकारणहेतवे ॥ ९४ ॥ कपालिनेकरालायपतयेपुण्यकीर्तये ॥ अघोरायाग्नि

नेत्राय रुद्रदंडिनेघोररूपिणे ॥ ९५ ॥ भिषड्रूपायचंडाय अकुलीशायसंभवे ॐ क्षुरं

क्रौं सिद्धायनमः ॥ घंटारवःसिद्धगंडोगजध्वंराध्वनिप्रियः ॥ ९६ ॥ गगनाख्योगज्जा

वासोगरलांशोगणेश्वरः ॥ सर्वपक्षिमृगाकारःसर्वपक्षिमृगाधिपः ॥ ९७ ॥ चित्रोवि

चित्रसंकल्पोविचित्रविसदोदयः ॥ निर्भवोभवनाशश्च निर्विकल्पोनिर्विकल्पो

विकल्पकृत् ॥ ९८ ॥ कक्षाबिलभुकःकर्ताकोविदःकामशासनः ॥ शुद्धबोधोविसु

172

ह्वात्मा विद्यामात्रैकसंश्रयः ॥ ९९ ॥ शुद्धसत्वो विशुद्धांतर्विद्यावेद्यो विसारदः ॥ प्र
लयानलकृद्व्यः प्रलयानलशासनः ॥ १०० ॥ त्रिपंचकोरिषड्वर्गनाशको धनद
प्रियः ॥ अक्षोभ्यः क्षोभ्यः क्षोभरहितः क्षोभदः क्षोभनाशकः ॥ १०१ ॥ ओं प्रां प्रीं प्रूं प्रें
प्रौं प्रः मणिमंत्रौषधादीनां शक्तिरूपाय संभवे ॥ अप्रमेयाय देवाय वषट्स्वाहा ॥
स्वधात्मने ॥ १०२ ॥ द्यौर्मूर्द्धा दशदिग्बाहुश्चंद्रसूर्याग्निलोचनः ॥ पातालांघ्रि रि
लाकुक्षिः खंमुखो गगनोदरः ॥ ३ ॥ कलाना [illegible] रः कलाबिंदुः कलाज्योतिः सना
तनः ॥ अलौकिकः कलोद्दारकैवल्यपददायकः ॥ १०४ ॥ कौलः कुलेशः कुलज्ञः

कविः कर्पूरभास्वरः ॥ कालेश्वरः कृपासिंधुः कुशलः कुलभूषणः ॥ १०५ ॥ कौपीनवस
नः कांतः केवलः कल्पपादपः ॥ कुंदेंदुशंखधवलो भस्मोद्धूलितविग्रहः ॥ १०६ ॥
भस्माभरणहृष्टात्मा तुष्टः पुष्टोरिसूदनः ॥ स्थाणुर्दिगंबरो भर्गो भगनेत्रभिदुज्ज्व
लः ॥ ७ ॥ त्रिकाग्निकालः कालाग्निरद्वितीयो महायशाः ॥ सामप्रियः सामकर्ता
सामगः सामगप्रियः ॥ १०८ ॥ धीरोदात्तो महाधीरो धैर्यदो धैर्यवर्द्धकः ॥ लावण्यरा
शिः सर्वज्ञः सुबुद्धिर्बुद्धिमद्वरः ॥ १०९ ॥ तारणाश्रयरूपस्थस्तारणाश्रयदायकः
तारकः तारकस्वामी तरणिस्तारणाप्रियः ॥ ११० ॥ एकतारो द्वितारश्च तृतीयो मंत्रस्रा

त्रयः ॥ एकरूपश्चैकनाथो बहुरूपः स्वरूपवान् ॥ १११ ॥ लोकश्चाक्षिस्त्रिलोकेशस्त्रि
गुणातीतमूर्तिमान् ॥ बालस्तारुण्यरूपस्थो वृद्धरूपप्रदर्शकः ॥ ११२ ॥ अवस्था
त्रयभूतस्थो ऽवस्थात्रयवर्जितः ॥ वाच्यवाचकभावार्थो वाक्यार्थेऽपि प्रमान
सः ॥ ११३ ॥ श्रोतौ वाक्यप्रमाणस्थो महावाक्यार्थबोधकः ॥ परमाणुप्रमाणस्थः
कोटिब्रह्माण्डनायकः ॥ ११४ ॥ ओं हं हं ह्रीं वामदेवाय नमः ॥ कक्षावित्पालकः कर्ता
कोविदः कामशासनः ॥ ११५ ॥ कपर्दी केसरी कालः कल्पनारहिताकृतिः ॥ खं खेलः
खेचरः ख्यातः खन्यवारी खमुद्भूतः ॥ ११६ ॥ खंवरः खंडपरशुः खचक्षुः खड्गलोचनः

अखंडब्रह्मखंडब्रह्मखंडश्रीरखंडज्योतिरव्ययः॥११७॥षट्चक्रखेलनस्वषाषट्ज्यो
तिः षट्गिराचितः गरिष्ठागोपतिर्गोप्ता गंभीरो ब्रह्मगोलकः॥११८॥गोवर्द्धनग
तो गोविंदवार्तातो गुणाकरः॥गंगाधरो गसंगम्यो गेकारो गरहरागमः॥११९॥कर्पू
रगौरो गौरीशो गौरीगुरुहारयः॥धूर्जटिः पिंगलजटो जटामंडलमंडितः॥१२०॥
मनोजवो जीवहेतुरंधकासुरसूदनः॥लोकबंधुः कलाधारः पांडुरः प्रमथाधिपः॥
१२१॥अव्यक्तलक्षणो योगी योगीशो योगिपुंगवः॥भूतावासो जनावासः सुरावा
सः सुमंगलः॥१२२॥भवे वैद्यो योगिवैद्यो योगिसिंहहृदासनः॥युगावासो युगा

भैं॰
१७४

174

धीशो युगलकयुगवंदितः ॥१२३॥ किरीटरत्नेदिवालेन्दुर्मणिकंकणभूषितः ॥ रत्नांगराग
गोरत्नेशो रत्नरंजितपादुकः ॥१२४॥ नवरत्नगणोपेतः किरीटो रत्नकंचुकः ॥ नाना
विधानेकरत्नलसत्कुंडलमंडितः ॥१२५॥ दिव्यरत्नगणाकीर्णो कंठाभरणभूषितः
नवमालामणिर्नासापुष्पभ्राजितमौक्तिकः ॥१२६॥ रत्नांगुलीयविलसत्करशा
खानखप्रभः ॥ रत्नभ्राजद्धेमसूत्रैसकटितटः पटुः ॥१२७॥ वामांकभागविलसत्पार्व
तीविक्षणप्रियः ॥ लीलाविलंवितवपुर्भक्तमानसमंदिरः ॥१२८॥ मंदमंदारपुष्पौ
घलसद्वायुनिषेवितः ॥ कस्तूरीविलसद्भालो दिव्यवेषविराजितः ॥१२९॥ दिव्य

ल

देहप्रभाकूटसंदीपीतदिगंतरः ॥ देवासुरगुरुःस्तव्यो देवासुरनमस्कृतः ॥ १३० ॥ हंसराज:
प्रभाकूटः पुंडरीकनिभेक्षणः ॥ सर्वशास्त्रगुणोमेयः सर्वलोकेषुभूषणः ॥ १३१ ॥
सर्वैश्वर्यातासर्वेशः स्फुरन्मंगलविग्रहः ॥ अविद्यालेसरहितो नानाविद्यैकसंश्र
यः ॥ १३२ ॥ मूर्तिभावकृपापूरो भक्तेष्टफलपूरकः ॥ संपूर्णकामः सौभाग्यनिधिः सौ
भाग्यदायकः ॥ १३३ ॥ हितैषी हितकृत्सौम्यः पुण्यैकप्रयोजकः ॥ शरणागतदी
नार्तपरित्राणपरायणः ॥ १३४ ॥ विशुद्धेतावषट्कारो भ्राजिष्णुर्भोजनं हविः ॥ भो
क्ताभोज्यपिताजेताजितारिर्जितमानसः ॥ १३५ ॥ अक्षरः कारणं क्रुद्धः शमदः शा

रदाप्लवः ॥ ग्रामणकश्च गंभीरः कविर्दुस्वप्ननाशनः ॥ १३६ ॥ पंचब्रह्मसमुत्पत्तिः से
त्रज्ञः क्षेत्रपालकः ॥ व्योमकेशो भीमवेषो गिरिपतिरनामयः ॥ १३७ ॥ भवाब्धितार
णोपायो भगवान्भक्तवत्सलः ॥ वरो वरिष्ठस्तेजिष्ठः प्रियंप्रियंवधः सुधीः ॥ १३८ ॥
यंतायविष्ठः स्थविष्ठो यविष्ठो यमशासनः ॥ हिरण्यगर्भो हेमांगो हेमरूपो हिरण्य
दः ॥ १३९ ॥ ब्रह्मज्योतिरनावेक्ष्यश्चामुंडाजनकोरविः ॥ मोक्षार्थिजनकः सेव्यो मो
क्षदो मोक्षनायकः ॥ १४० ॥ महाश्मशाननिलयो वेदाश्वो भूरथस्थिरः ॥ मृगव्याधो
धर्मधामप्रच्छन्नस्फटिकप्रभः ॥ १४१ ॥ सर्वज्ञः परमात्मा च ब्रह्मानंदाश्रयो विभुः ॥

शरभेशो महादेवः परब्रह्म सदाशिवः ॥१४२॥ स्वगाविस्कृति कर्त्ता च स्वगातीतः स्वयंवि
भुः ॥ स्वर्गतः स्वर्गतीर्दोतानि यंतानि पताश्रयः ॥१४३॥ भूमिरूपो भूमिकर्ता भूधरो
भूधराश्रयः ॥ भूतनाथो भूतकर्ता भूतसंहारकारकः ॥१४४॥ भविष्यद्दो भवत्राता
भवदो भवहारकः ॥ वरदो वरदाता च वरशीलो वरप्रदः ॥१४५॥ कूटस्थः कूटरूपश्च
त्रिकुटो मंत्रविग्रहः ॥ मंत्रार्थो मंत्रगम्यश्च मंत्रेशो मंत्रभावकः ॥१४६॥ सिद्धिमंत्रः
सिद्धिदाता जपसिद्धिः स्वभावकः ॥ नामातिगो नामरूपो नामरूपगुणाश्रयः ॥१४७॥
गुणकर्ता गुणत्राता गुणातीतो गुणारिहा ॥ गुणग्रामो गुणाधीशो गुणानिर्गुणाका

कारकः ॥१४८॥ अकारमात्रिकारूप अकारातीतभावनः ॥ परमैश्वर्यदाता च परमश्री
तिदायकः ॥१४९॥ परमः परमानंदः परानंदपरात्परः ॥ वैकुंठपीठमध्यस्थो वैकुंठे
विष्णुविग्रहः ॥१५०॥ कैलासवाशी कैलासः शिवरूपशिवप्रदः ॥ जटाजूटोम्भूषितां
गो भस्मभूसरभूषणः ॥१५१॥ दिग्वाससोदिग्विभागो दिग्गंतरनिवासकः ॥ ध्यान
कर्ता ध्यानमूर्त्तिर्धारणाधारणाप्रियः ॥१५२॥ जीवन्मुक्तिपुरीनाथो द्वादशांतःस्थितः
प्रभुः ॥ तत्वस्थस्तत्वरूपस्थस्तत्वातीतोतितत्वतः ॥१५३॥ तत्वशाम्यस्तत्वगम्यस्तत्वा
र्थः सर्वदर्शकः ॥ तत्वासनोत्व भागंस्तत्वां तत्तत्वविग्रहः ॥१५४॥ दर्शनादतिगो हश्यो

स्त

दृश्यातीतोतिदर्शकः ॥ दर्शनो दर्शनातीतो भावनाकाररूपकः ॥ १५५ ॥ मणिपर्वतसं
स्थानो मणिभूषितभूषणः ॥ मणिप्रीतो मणिश्रेष्ठो मणिस्थो मणिरूपकः ॥ १५६
चिंतामणिगृहांतस्थः सर्वचिंताविवर्जितः ॥ चिंताक्रांतो भक्तचिंत्यश्चिंतनाका
रचिंतकः ॥ १५७ ॥ अचिंत्यश्चिंत्यरूपश्च निश्चिंत्यो निश्चयात्मकः ॥ निश्चयो नि
श्चयाधीशो निश्चयात्मकदर्शकः ॥ १५८ ॥ त्रिविक्रमस्त्रिकालज्ञस्त्रिमूर्तिस्त्रिपु
रांतकः ॥ ब्रह्मचारी व्रतप्रीतो गृहस्थो गृहवासकः ॥ १५९ ॥ परंधाम परंब्रह्म परमात्मा
परात्परः ॥ सर्वेश्वरः सर्वमयः सर्वशाक्षी विलक्षणः ॥ १६० ॥ मणिद्वीपनाथो द्वीपं

मै॰
१११

177

तो द्वीपरत — क्षणः ॥ सप्तसागरकर्त्ता च सप्तसागरनायकः ॥ १६१ ॥ महीधरो महीभ
र्त्ता महीपालो मनस्विनः ॥ महीप्राप्तो व्यक्तरूपः सुव्यक्तो व्यक्तभावनः ॥ १६२ ॥ सु
वेषाढ्यः सुलक्षितः सुगमः सुगमाश्रयः ॥ तापत्रयाग्निसंतप्तः समाल्हादनचन्द्रमाः
॥ १६३ ॥ तारणस्तापसाराध्यस्तनुमध्यस्तमोहरः ॥ पररूपः परध्येयः परदैवतदैवतः ॥
॥ १६४ ॥ ब्रह्मपूज्यो जगत्पूज्यो भक्तिपूज्यवरप्रदः ॥ अद्वैतो द्वैतचित्तश्च द्वैताद्वैतविव
र्जितः ॥ १६५ ॥ अभेद्यः सर्वभेद्यश्च अभिद्यो भेदकवेधकः लाक्षारसः सुवर्णाभः प्रवं
गमप्रियोत्तमः ॥ १६६ ॥ शत्रुसंहारकर्त्ता च अवतारपरो हरः ॥ सविरेशः संविदात्मा संवि

ज्ञानप्रदायकः ॥१६७॥ संविद्भक्तो च भक्तश्च संविदानन्दरूपवान् ॥ संज्ञपातीत संहा
यो सर्वे सर्वसंसैहारकः ॥१६८॥ निःसंशयो मलो छेद्यो संसयात्माति दूरगः ॥ शैवमंत्रः
शिवः प्रीतो दीक्षा शैवस्वभावकः ॥१६९॥ भूपती क्ष्माकृतो भूयो भूप भूपत्वदायकः
सर्वधर्मसमायुक्तः सर्वधर्मविवर्द्धकः ॥१७०॥ सर्वशास्त्रः सर्ववेत्ता सर्वतत्त्विमान् ॥ तासर्व
भक्तभावावतारश्च भुक्तिमुक्तिफलप्रदः ॥१७१॥ भक्तसिद्धार्थसिद्धिश्च सिद्धिबुद्धि
प्रदायकः ॥ वाराणसीवासदाता वाराणसिवरप्रदः ॥१७२॥ वाराणसीनायरूपो गंगा
मस्तकधारकः ॥ पर्वताश्रयकृतो च लिंगपर्वतसंभवकः ॥१७३॥ लिंगदेहो लिंगपति लिं

भै॰
१७८

178

गपूज्योतिः कुलेभवः॥ रुद्रप्रियो रुद्रसेव्य उग्ररूपो विराडकृत॥ १७४॥ मालारुद्राक्षभूषांगो जपरुद्राक्षतोषकः॥ सत्यसिद्धिः सत्यदाता सत्यकर्ता सदाश्रयः॥ १७५॥ सत्यसाक्षी सत्यलक्ष्मीलक्ष्म्यातीतो मनोहरः॥ जनको जगताधीशो जनिताजननिश्रयः॥ १७६ सृष्टिस्थितः सृष्टिरूपी------स्थितिप्रदः संहाररूपः कालाग्निः कालसंहाररूपकः॥ १७७॥ सप्तपातालपादस्थो महदाकाशशीर्षवान॥ अमृतोऽमृताकार अमृतामृतरूपकः॥ १७८॥ अमृताकालचित्तस्थ अमृतोद्भवकारणः॥ अमृताहारनित्यस्थ अमृतोद्भवरूपिणः॥ १७९॥ अमृतांशोऽमृताधीशो मृतशीतिविवर्द्धनः॥ अनि

देश्यो ऽनिर्वाच्यो ऽनङ्गो ऽङ्गाङ्गाश्रयः ॥१८०॥ अप्रमेयः प्रमेयप्रमाप्रमातीतफ-
लोत्तमः सारः संसारसाक्षी च सारासारविचक्षणः ॥१८१॥ धारणातीतभावस्थो धार-
णानन्यगोचरः ॥ गोचरो गोचरातीतः अतिविषयगोचरः ॥१८२॥ विषयविषयस्तथार्थो
स्वार्थोऽनर्थोऽर्थफलप्रदः ॥ अर्थार्थो साक्षी लक्ष्यं शील लक्ष्यलक्षणविग्रहः ॥१८३॥ ज-
गदीशो जगत्त्राता जगन्मयो जगद्गुरुः ॥ गुरुमूर्तिः स्वरूपं वै रूपो वै रूपत्रैरेकरूपकः ॥१८४॥
रूपातीतो रूपकर्ता सरूपार्थप्रदायकः ॥ अर्थदः स्वार्थमात्मार्थ अर्थोऽर्थी अर्थदाय-
कः ॥१८५॥ विभवो वैभवः प्रेष्ठः सर्ववैभवदायकः ॥ चतुःषष्टिकलासूत्रं चतुःषष्टिकला

मै॰ १२६

179

रूपः ॥१८६॥ पुराणश्रवणाकारः पुराणपुरुषोत्तमः ॥ पुरातनः पुराख्यातः पूर्वज्ञः
पूर्वपूर्वकः ॥१८७॥ मंत्रतंत्रार्थसर्वज्ञः सर्वतंत्रप्रकाशकः ॥ तंत्रवेत्ता तंत्रकर्त्ता तंत्रा-
न्तरनिवासकः ॥१८८॥ तंत्रगम्यस्तंत्रमान्यस्तंत्रयंत्रफलप्रदः ॥ सर्वतंत्रार्थतत्व-
ज्ञस्तंत्रराजस्वतंत्रकः ॥१८९॥ ब्रह्मांडकोटिकर्त्ता च ब्रह्मांडोदरपूरकः ॥ ब्रह्मांड-
दशदाता च ब्रह्मज्ञानपरायणः ॥१९०॥ स्वयंभूः शंभुरूपश्च हंसविग्रहनिस्पृहः
श्वासनिश्वासउच्छ्वा सर्वसंशयहारकः ॥१९१॥ स्वहंरूपः स्वभावश्च सोहंरूपप्रद-
र्शकः ॥ सोहमस्मीति नित्यस्थो सोहंहंसः स्वरूपवान् ॥१९२॥ हंसोहंसः स्वरूपश्च

हंसविग्रहनिस्पृहः॥ श्वासनिश्वासउच्छ्वासपाक्षिराजोनिरंजनः॥१९३॥ अष्टाधि
कसहस्रंतुनामसाहस्रमुत्तमं॥ नित्यंसंकीर्तनासक्तः कीर्तयत्पुण्यवासरे॥१९४
संक्रांतौविषुवेचैवपौर्णमास्यांविशेषतः॥ अमावास्यांरवेर्वारेत्रिसप्तवारपाठ
कः॥१९५॥ स्वप्नेदर्शनमाप्नोतिकार्याकार्येपिदृश्यते॥ रविवारेदशावृत्यारोगना
शोभविष्यति॥१९६॥ सर्वदासर्वकामार्थीजपेदेतत्तुसर्वदा॥ यस्यस्मरणमात्रे
णवैरिणांकुलनाशनं॥१९७॥ भोगमोक्षप्रदंश्रेष्ठंभुक्तिमुक्तिफलप्रदः॥ सर्व
पापप्रशमनं सर्वापस्मारनाशनं॥१९८॥ राजचोरादिशत्रूणांनाशनंजयवर्द्धनं

मारुती सप्तरात्रं तु दक्षिणाभिमुखो जपेत् ॥१९९॥ उदङ्मुखः सहस्रं तु रक्षणाय जपे
न्निशि ॥ पठतां शृण्वतां चैव सर्वदुःखविनाशकृत् ॥२००॥ धान्यं यशस्यमायुष्य
मारोग्यं पुत्रवर्द्धनं ॥ योगसिद्धिप्रदं सम्यक् शिवज्ञानप्रकाशितं ॥२०१॥ शिवलोकैक
शोपानं वांछितार्थैकसाधनं ॥ विषग्रहक्षयकरं पुत्रपौत्राभिवर्द्धनं ॥२०२॥ सदा दुः
खप्रसमनं सर्वोपातनिवारणं ॥ यावन्न दृश्यते देवो शरभो भयनाशकः ॥२०३॥ ता
वन्न दृश्यते जाप्यं वृहदारण्यको भवेत् ॥ सहस्रनामन्यस्मिंन्लोके कोत्रारणान्यक्
॥२०४॥ स्नातो भवति ज्ञानह्यादिभ्य दृष्टि स्थिरो भवि ॥ सहस्रनामसद्विद्यां शिवस्यप

रमात्मनः ॥ १०५ ॥ योनिष्ठास्यतिकल्यांते शिकल्पो भविष्यति ॥ हिताय सर्वलोका

नां शारमेश्वरभाषितं ॥ १०६ ॥ सब्रह्मा स हरिः सोर्कः सशक्रो धीवहः गोयमः ॥ धना

ध्यक्षः स भगवान्स चैकः सकलं जगत् ॥ १०७ ॥ सुखाराध्यो महादेवस्तपसा येन

तोषितः ॥ सर्वदा सर्वकामार्थे जपेत्सिध्यति सर्वदा ॥ १०८ ॥ धनार्थी धनमाप्नोति

यशोर्थी यशमाप्नुयात् ॥ निष्कामः कीर्तयेन्नित्यं ब्रह्मज्ञानमयो भवेत् ॥ १०९ ॥

बिल्वैर्बाकुलसीपुष्पैः चंपकैर्वकुलादिभिः ॥ कल्हारैर्जातिकुशुमैरंबुजैर्वा तिला

क्षतैः ॥ ११० ॥ एभिर्नामसहस्रैस्तु पूजयद्भक्तिमान्नरः ॥ कुलं तारयते तेषां कल्पको

मै॰
१८१

181

दिंमतेदृष्टि ॥२११॥ इत्याकाशभैरवकल्पे शरभसहस्रनामकथितिमोध्यायः ॥ ८०

ॐ हरिः ॐ कंपोन्ने कातितिर्यकात्लचरित्तारवशोप्रभूतज्वालामालाग्रदंगष्ट्रस्फुरत

मुखाकलं त्वामहं शालुवेशा याचेत्वत्पादपद्मप्रणतिभिरनिशं हेहिमां पक्षियामि [ति]

त्तस्य प्राणापहारां परसिभैवत्तः शरलभिन्नस्पतूर्णो ॥१॥ शंभोत्व हस्तकुंतक्ष

तरिपुहृदयां निश्रवल्लोहितौ वं ॥ पिलापीत्वातिदर्पोद्दिक्षुदिशि विचरत्स्वङ्गाणा

भ्रंडमुख्याः ॥ गर्ज्जंतुक्षिप्रवेगां निषिलजयकरां खेलल्लोलाशलीलास्संत्रस्ता व

लरेवाः शरभखगपतेत्राहिनः शालुवेश ॥ २॥ सर्वाघंसर्वनिघंस ॥ कलल पकरं

तत्त्वरूपं शरण्यं ॥ याचेहं त्वाममभो द्वं परिकरमिह ते दुस्सपेरं तस्य योमा ॥ श्रीशंभोत्व

त्करात्क्रुस्थित हलकठिणा घातवक्षस्थलस्य प्राणांप्रते शरूत ग्रहणापरिभव

क्रोधपूर्वंप्रयांतु ॥ ३ ॥ हिंस्रः क्षोणापां हृ यंपं तव पपुगलध्यानविदंग्ध पापी ॥ क्रु

त्वाहूत्यैर्विमुक्ता विहगकुलपते खेलया वद्धमूर्ते ॥ तूर्णं त्वत्पाणिपद्मप्रध्वत

परसुनातुं डखंडीकृतांगः सद्वेषी पातु यास्यां परमतिकलुषः कालपाशाग्रवद्ध

४ ॥ भीमश्रीशालुवेश प्रणतभयहर प्राणिजिद्दुर्मदानां पातेपंचास्यगर्वप्रश

मनविहितैः खेलयावद्धमूर्ते ॥ त्वामेवाभ्युत्तरं ध्याय कनखविलुठ ष्क्रो वज्रिद्वार

रस्य ॥ प्रीतोत्क्रमस्य प्रमादप्रकटितरूपस्यापुरस्याहतेस ॥ ५ ॥ श्रीमूलीं ते भुङ्गा
ग्रस्थितदृढमुसलावतवातानभिघातेपोतामातारिपूपत्वरितविघटनोभूत
रक्तच्छटाढ्यौ ॥ तां दृष्ट्वा योधनेऽस्मिन्नखिलसुरगणाश्चाभुनंदंतभूता ना
नावेतालपूगाः पिबतु नरखिलं प्रीतिचित्तः प्रमत्तः ॥ ६ ॥ त्वद्दोर्दण्डाग्रमुंडप्रक
टितविनमच्चंडकोदंडमुक्तैर्बाणौर्हिंस्रैरनेकैः क्षिप्रपिलितवपुषः क्षीणकोला
हलस्य ॥ तस्य प्राणावसानं शरभरिपुरिपो हं त्वदाज्ञाप्रभावैस्त्रैलोक्यं पामि यो
मां परिहसति समाश्वादिम ध्वांतहेता ॥ ७ ॥ इति निक्षिप्रयतस्तुनिराक्षसनोयम

मुखैः श्रीवभावमनुश्मरन् ॥ दशादिनप्रतिवारशांतहृद्यं जपतु निग्रहहारहराम
प्तकं ॥ ८ ॥ इति गुह्यं महावीर्यं परमं रिपुनाशनं ॥ भानुवाशरमारभ्य मंगलांतं य
पेत्सुधीः ॥ ९ ॥ आरादावंते च मूलांते पल्लवेन सुसंपुटं ॥ प्रतिश्लोकं पठेद्वतया
मंडलाच्छत्रुनाशनं ॥ १० ॥ शरमानुसुभारोग्यं संपुटेन यवाञ्छिवे ॥ सर्वरोगा
विनश्यंति गौरिवल्लभसंपुटात ॥ ११ ॥ शत्रुवेशापुटाच्चोरनाशनं चस्वर
क्षणं ॥ स्वधान्यरक्षणं दीपकालभैरवसंपुटं ॥ १२ ॥ परायेरेणाधीयद्य ० स
क्षिराज्ञेतिसंपुटम् ॥ सर्वज्ञसंपुटाद्देवि कृतवस्तु धनागमं ॥ १३ ॥ आहुर्ध्रेरत्न

मों॰
१८३

183

चामुंडा मोहिन्यामोहनं भवेत् ॥ शास्तारसंपुटादेवि पुत्रलाभो भवेद्ध्रुवम् ॥ १४ ॥
नारसिंह्या ततो ध्याटे वीरभद्रेण वा शिवे ॥ वडवानलमंत्रेण संपुटाद्वैरिनाशनं
॥ १५ ॥ चामुंडासंपुटाद्देवि सर्वशत्रुविनाशनं ॥ निशायां विल्वमूले च स्थित्वा त
त्तदिशामुखं ॥ १६ ॥ स्वविधाने ॥ विभ्वताते स्वचं मंत्रं देवकोष्ठ विलिख्य तु
विभ्वेताते स ॥ ध धवे ॥ चिंतामणिं सर्वसंधो सां ध्वं भूलं तरालके ॥ मायाव
त्तमिदं यत्रं मरणावर्त्तभंजनं ॥ वद्ध्येरोगमत्त्स्य सर्वरक्षाकरा यवे ॥ २ ॥ कु
म्भं मकमृचातोयं दशवाराभिमंत्रितं ॥ पापयोरागलं स घो वृश्चिका खुविषापहं

शत्रुं इद्धाग्निसूक्तेन पचेत्तैलं स्पृशेत्तथा तेन तैलविधानोक्तं फलं स घोलमेप्सुवं ॥ ५ ॥ लो
हपानक खानानिरचपिष्टवटानि च ॥ सूक्तेनानेन संस्पृष्ट्वा कुर्यात्तत्फलाप्तये ॥ ५ ॥ मेष
हे व्यवहारे च मंत्रं वारे ऽर्थ वारके ॥ संस्पृष्टमिति चं मंत्री विजयाय शतं जपेत् ॥ ६ ॥ स्वप्नः स्वप्ना
धिकरणाद्वा पर्वे गास सूक्तकं ॥ त्रिवारं योजपेन्नित्यं तस्य नास्ति हि जन्मभयं ॥ ७ ॥ स्वकृत्यापोप
नार्थं च परकृत्यसु शांतये ॥ कारयेच्छ शतमेन प्रासादूति स्पृजपं ॥ ८ ॥ ग्रावहंतीति सू
क्तेन शतवारामिमंत्रितं ॥ अन्नं प्रसादयेत् मंत्री भवेद् धोधिकं गुणं ॥ ९ ॥ द्रव्यं स्पृशान्न न
...ं पचे मंत्री सदा जपन् ॥ तस्मादाराय तत्कर्मे दत्वा शेषं पुनन्न्यं शेत् ॥ १० ॥ एवं चरेत्क्र

मं. १८३

184

[illegible] पंचभिः [illegible] पूर्णो [illegible] भवेत् ॥ ११ ॥ जपेद्दश

शतं सिद्धिर्योगाभ्यासस्य शोभने ॥ सिद्धस्तु नित्यभोक्तॄणां तादृशीं भांडदर्शनात् ॥ १२ ॥

चतुर्भिः पंचभिः षड्भिः स्वाहा पंचभिरेव च ॥ द्वाभ्यां चतुर्भिः सर्वैश्चावहंती होममुच्य

ते ॥ १३ ॥ जपेदक्षरसाहस्रं नित्यहोमसमन्वितं ॥ स्मरणादन्नवृद्धिः स्यात्तस्य तस्य त

द्वावंशयोः ॥ १४ ॥ इति गुह्यं महाशास्त्रं अभिषेकलरायकं ॥ सतामनुग्रहतरमसतां निग्र

हपरं ॥ १५ ॥ अमोघं परमं गुह्यं परमाकाशभैरवं ॥ तादृशां सिद्धिदं श्रेष्ठं कल्पं षट्समयोन्वि

तं ॥ १६ ॥ योगिनां योगदं तत्त्वं कर्मिणां कर्मसिद्धिदं ॥ तत्त्वसिद्धिप्रदं तत्त्वं वादिनां लक्ष्यधारि

185

रं॥ २७॥ सत्यं स[illegible]र्वं मयानां वै सर्वसिद्धिप्रदायकं ॥ यः स्मरेत्परया भक्त्या प्रजपेच्छृणुयात्पठेत्

॥ २८॥ लिखेद्वा निवहेत्कल्पं सत्यं षण्मासाच्छिवो भवेत् ॥ शुश्रूषावर्त्तते यस्य कल्पे त्वाकाशभै

रवे ॥ २९ ॥ तस्मै च धर्मसायुज्यं दत्तमेव सनातनं ॥ पुस्तकं वा स्मरेत्पश्येन्नित्यं पयघज्ञनो विके ॥

॥ ३० ॥ भुक्त्वा यथेप्सितान्भोगान्भूयः शैवपदं व्रजेत् ॥ आदिक्षान्तारो मंत्रप्रववरुकुलाकाशा

[illegible]क्तमार्गे शार्वोग्न्यादिश्चतत्त्वप्रश्नाकलयकरं भैरवं ब्रह्मकल्पं ॥ रम्यं मैत्रीसमीक्ष्य स्वमतिविभवतो

[illegible]र्थं त्वात्मबोधं करोति शिष्यस्यकश्चापि चहृद्वमममघो ऽनल्पबुद्धेरहस्य ॥ २१ ॥ इत्याकाशभैरवक

[illegible]उमामहेश्वरसंवादे शरभशालुवपक्षिराजकल्पे स्कशितितमोध्यायः ॥ ८१ ॥ शुभम

स्तु ॥ ३६ ॥ यो.